

Регионална инспекция по околната среда и водите Бургас

Доклад за състоянието на околната среда 2018 г.

гр. Бургас
Април 2019 г.

Настоящият Доклад за състоянието на околната среда на територията на Бургаска област е изготвен от експертите на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас, със съдействието на Басейнова дирекция „Черноморски район”, Басейнова дирекция „Източнобеломорски район”, Община Бургас, РЗИ-Бургас, Регионална лаборатория-Бургас към ИАОС-София, РДГ Бургас, ЮИДП Сливен и СИДП Шумен.

Основната цел на доклада е да информира за състоянието и проблемите на околната среда в региона за основните постижения и предизвикателствата, пред които сме изправени в бъдеще.

Докладът има съществено значение за повишаване информираността на обществото, екологичната култура, активизиране на интереса на младите хора към проблемите на околната среда и привличането им при решаване на проблемите.

За контакти:

РИОСВ – Бургас

гр. Бургас 8000

к-с „Лазур”, ул. „Перушица” № 67, ет. 3

Телефони:

Директор – 056/813-205

Зелен телефон – 056/813-212

Факс: 056/813 – 200

E-mail: riosvbs@unacs.bg

Страница в Интернет: www.riosvbs.com

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
I. Въведение.....	7
II. Анализи по компоненти на околната среда	8
II.1. Атмосферен въздух	8
II.2. Води	32
II.3. Земи и почви	56
II.4. Защитени територии и биологично разнообразие	64
III. Анализи по фактори на въздействие	90
III.1. Отпадъци	91
III.2. Шум	112
III.3. Радиационен контрол	118
III.4. Химикали и управление на риска от големи аварии	122
IV. Превантивна дейност и контрол	125
V. Проекти/обекти с екологично предназначение	149
VI. Заключение	154
VII. Приложения	157

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ADR	Европейска спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе
АУАН	Акт за установяване на административно нарушение
БАН	Българска академия на науките
БД	Български държавен стандарт
БДУВЧР	Басейнова Дирекция за управление на водите за Черноморски район
БДИБР	Басейнова Дирекция Източнобеломорски район гр. Пловдив
БИ	Биотичен индекс
БПК5	Биологична потребност от кислород
БФВ	Битово-фекални води
в.с.	Ваканционно селище
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ГКПП	Гранично-контролно пропускателен пункт
ГОП	Горен оценъчен праг
ГДТБО	Градско депо за твърди битови отпадъци
ГФ	Горски фонд
ГПП	Геолого-проучвателна площ
ДА	Държавна агенция
ДВ	Държавен вестник
ДГФ	Държавен горски фонд
ДДивС	Държавна дивечовъдна станция
ДДТ	Излязъл от употреба инсектицид, забранен от 1967 година в България
ДЛ	Държавно лесничейство
ДКЦ	Диагностично-консултативен център
ДОАС	Диференциална оптична автоматична система
ДОВОС	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДОП	Долен оценъчен праг
ЕИБ	Европейска информационна банка
ЕО	Екологична оценка
ЕПг	Екологичен праг
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ЗЗВВХВП	Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛОД	Закон за лова и опазване на дивеча
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗПБ	Закон за подземните богатства
ЗРА	Закон за рибарството и аквакултурите
ЗВ	Закон за водите
ЗТ	Защитена територия

ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗЗШОС	Закон за защита от шума в околната среда
ЗЧАВ	Закон за чистота на атмосферен въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИБР	Източнобеломорски район
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ИО	Институт по океанология, БАН
ИРА	Институт по рибарство и аквакултури, Варна
ИСПА	Инструмент за структурни политики по присъединяването
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КПС	Канална помпена станция
к. к.	Курортен комплекс
к-г	Къмпинг
КИАЕМЦ	Комитет за използване атомната енергия за мирни цели
ЛПС	Локално пречиствателно съоръжение
МДК	Максимално допустима концентрация
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
НПО	Неправителствена организация
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НУРИКР	Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОГФ	Общински горски фонд
ОЛТ	Организиран ловен туризъм
ОО	Опасни отпадъци
ПВТ	Подземно водно тяло
ПДК	Пределно – допустима концентрация
ПДКм.е.	Пределно допустима максимално-еднократна концентрация за специфичните атмосферни замърсители
ПДН	Пределно допустими нива
ПЗ	Праг на замърсяването
ПХБ	Полихлорирани бифинили
ПрО	Производствени отпадъци
ПО	Перманганатна окисляемост
ППЗГ	Правилник за прилагане Закона за горите
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПС за СЧН	Прагова стойност за средночасова норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители
ПС за СДН	Прагова стойност за средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители
ПДКс.д.	Пределно допустима средноденонощна концентрация за специфичните атмосферни замърсители
ПУ	План за управление

ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РДВ	Рамкова директива Води
РСОО	Разделно събиране на отпадъци от опаковки
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РЛ	Регионална лаборатория
РОУКАВ	Район за оценка и управление качеството на атмосферен въздух
РУГ	Регионално управление на горите
СГН	Средно годишна норма
СДН	Средноденонощна норма
СКШ	Стратегическа карта за шум
СМР	Строително-монтажни работи
Тип „ся”	Тип „септична яма”
СОЗ	Санитарно-охранителни зони
ФПЧ10	Фини прахови частици 10 µm
ха	Хектар
ХМО	Хидрометеорологична обсерватория
ХПК	Химична потребност от кислород
ХЗЗ	Хигиенно-защитна зона
ЦРРРВ	Център за размножаване и рехабилитация на редки видове
ЧГФ	Частен горски фонд
ЧКБ	Червена книга на България
N общ	Общ азот
н. в.	Надморска височина
P общ	Общ фосфор
Mn	Манган
Cr	Хром
Zn	Цинк
Ni	Никел
Cd	Кадмий
Cu	Мед
Pb	Олово
Мг/кг	милиграм/килограм
Мг/дм3	милиграм/куб.дециметър
екз/м-2	екземпляр/м-2
ммол/л	милимол/литър
г/л	грам/литър
т/г	тон/година
м3	кубичен метър
dB/A	децибели/скала А
nGy/h	наноГрей/час
Bq/m2	бекерел/кв.метър
µSv/h	микроСиверт/час
Bq/l	бекерел/литър

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас обхваща територията на Бургаска област. Общо обхвата на инспекцията включва 13 общини /Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе, Царево/. Територията на действие на инспекцията е втората по големина в страната след РИОСВ София.

Като регионално поделение на Министерството на околната среда и водите, РИОСВ Бургас провежда държавната политика за опазване и контрол на околната среда. Предмет на дейност е чистотата на въздуха, водите и почвите, съхранението на биологичното разнообразие и охраната на резерватите, рационалното и екологосъобразно използване на земните недра и подземните богатства, управлението на отпадъците, предоставяне на екологична информация на заинтересовани лица, както и вземане на решения по ликвидиране на последствията от замърсяване. За провеждане на своята дейност, като регионално поделение на МОСВ, РИОСВ-Бургас изпълнява регулиращи, контролни и информационни функции, съгласно законовите уредби.

РИОСВ-Бургас поддържа актуална информация за предоставяните публични услуги на страницата в Интернет <http://www.riosvbs.com/>. Публикувани са всички услуги, необходими документи, такси и цени, както и нормативно определените срокове за предоставяне на услугите.

Този доклад е изготвен от експертите на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас (РИОСВ) с цел информирание на граждани, учащи се, неправителствени организации, местни и държавни институции и бизнес за състоянието на компонентите на околната среда и степента на факторите, които ѝ въздействат.

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ

НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Опазването на чистотата на атмосферния въздух е една от най-важните задачи и основно задължение на цялото общество. Като един от водещите компоненти на околната среда, управлението, опазването и контролът на атмосферния въздух следва да доведе до максимално постигане на конкретните цели: запазване качеството на въздуха в райони, в които то не е нарушено и подобряване в останалите райони. По този начин ще бъде подсигурана защита на човешкото здраве, на живата природа, както и предотвратяване настъпването на опасности и щети за обществото. Опазването на атмосферния въздух се основава на принципите на устойчиво развитие и се извършва при условията и реда на **Закона за чистотата на атмосферния въздух**.

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Бургас като част от НСМОС – подсистема „въздух“.

Описание на пунктовете за мониторинг:

АИС „Долно Езерово“ кв. Долно Езерово, гр. Бургас е градски фонов пункт. Той е разположен на около 1,5 км от основната площадка на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД и на около 2 км от ГПСОВ – Бургас. Районът попада под пряк пренос на емисии от основната площадка на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД и промишлените предприятия разположени източно от кв. „Долно Езерово“. Отчитат се и емисии от комунално-битовата дейност на населението (битово отопление с въглища и дърва). Анализират се данните на показателите: серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, метанови и неметанови въглеводороди, сероводород, фини прахови частици, озон, бензен и метеопараметри.

АИС „Меден Рудник“ кв. Меден Рудник, гр. Бургас е градски фонов пункт. Контролира се районът на ж.к. “Меден Рудник”, който е в непосредствена близост до окислителните езера за отпадни води от основната площадка на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД. Едното от тези езера към момента представлява открито депо за нефтени утайки и шлам и е признато за “Стари екологични щети”. Отчитат се емисии от битовия сектор тъй като к-с „Меден Рудник” не е включен в системата за централно топлоснабдяване и от други промишлени дейности. Анализират се данните на показателите: серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, сероводород, фини прахови частици, озон, бензен и метеопараметри.

АИС „Несебър“ е разположен в гр. Несебър. Пунктът е градски фонов. Отчита въздействието на интензивен автомобилен трафик и значителна комунално-битова дейност. Анализират се данните на показателите: серен диоксид, азотни оксиди, бензен, р-ксилен, толуен, фини прахови частици, озон и метеопараметри.

ДОАС – РИОСВ (диференциална оптична автоматична система) гр. Бургас измерва атмосферните замърсители: серен диоксид, азотни оксиди, озон, стирен, бензен, о-ксилен, р-ксилен и толуен. Разположена е в непосредствена близост до най-натоварената входно-изходна пътна артерия на гр. Бургас – участъка между МБАЛ и сградата на РИОСВ – Бургас. Анализираният от нея район е под въздействието на интензивен

автомобилен трафик, значителна комунално-битова дейност, пренос на емисии от технологичната дейност на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД и останалите промишлени предприятия в гр. Бургас, разположени в северната промишлена зона. В пункта се извършва и контрол на замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ₁₀.

ДОАС – Камено гр. Камено измерва атмосферните замърсители: серен диоксид, азотни оксиди, озон, фенол, стирен, бензен, о-ксилен, р-ксилен и толуен. Този пункт се поддържа от „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД.

Предприятието е основен източник на по-голямата част от атмосферните замърсители на територията на общината от горивните процеси и производствената си дейност. Неговото въздействие е най-силно върху КАВ на най-близко разположените населени места като селата Братово, Ветрен, Равнец, гр. Българово, Бургаските квартали „Лозово“ и „Долно Езерово“. Влиянието му върху централните части на гр. Бургас е силно редуцирано поради по-голямата отдалеченост и свързаните с това процеси на разсейване.

Мобилна автоматична станция (МАС) към община Бургас е въведена в експлоатация през април 2011 година. Тя е единствената в страната автоматизирана общинска станция. Чрез нея се следят нивата на осем замърсители на атмосферния въздух: серен диоксид, азотни оксиди, озон, стирен, бензен, сяроводород, ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2.5}. Мобилният характер на станцията позволява тя да бъде ситуирана на различни места на територията на община Бургас.

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции

Общото състояние на атмосферния въздух се определя чрез показателите посочени в чл. 4 от Закона за чистотата на атмосферния въздух *общ суспендиран прах; фини прахови частици; тежки метали (Pb, Cd, Ni, As), полиароматни въглеводороди (ПАВ); серен диоксид; азотни оксиди; въглероден оксид; озон; бензен; сероводород. Сероводородът е включен като допълнителен показател, тъй като се емитира основно от нефтопреработващите предприятия.*

Нормите за ФПЧ₁₀, SO₂, NO₂, бензен, озон, олово и въглероден оксид и алармените прагове за SO₂, NO₂ са съгласно Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.

Нормите за полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ), арсен, кадмий и никел са определени в Наредба № 11 от 14 май 2007 за норми за арсен, кадмий и никел и полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ).

Нормите за стирен, толуен, ксилен и сероводород са определени в Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места.

Анализът на данните регистрирани през 2018 г. е както следва:

Замърсител Пунктове за мониторинг	ФПЧ10	Pb аер.	SO2	NO2	CO	H2S	бензен	NH3	ПАВ	As аер.	Cd аер	Ni	ФПЧ2.5	NO	O3
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>14</i>	<i>15</i>	<i>16</i>
Общ брой на пунктовете за мониторинг:	4	1	5	5	2	2	5		2	1	1	2		3	5
1.АИС „Долно Езерово“ кв. Долно Езерово, гр. Бургас	√		√	√	√	√	√							√	√
2. АИС „Меден Рудник“ кв. Меден Рудник, гр. Бургас	√		√	√	√	√	√							√	√
3. АИС „Несебър” гр. Несебър	√	√	√	√			√		√	√	√	√		√	√
4. ДОАС – РИОСВ гр. Бургас	√		√	√			√		√			√			√
5.ДОАС – Камено гр. Камено			√	√			√								√
Брой пунктове с концентрация над ПС на СЧН, СДН или ПДК м.е:	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. АИС „Долно Езерово“ кв. Долно Езерово	√														
Пунктове с концентрация над СГН:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

АНАЛИЗ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ЗА 2018 ГОД. В КОНТРОЛИРАНИТЕ ОТ РИОСВ - БУРГАС
ПУНКТОВЕ С АВТОМАТИЧНО ПРОБОНАБИРАНЕ – ДОАС-РИОСВ, АИС „Д. ЕЗЕРОВО“, АИС „М. РУДНИК“ ГР. БУРГАС И
АИС „НЕСЕБЪР“ ГР. НЕСЕБЪР ПО ИЗИСКВАНИЯТА НА НАРЕДБИ № 12 И № 14

АИС „МЕДЕН РУДНИК“

	O ₃	NO	NO ₂	NO _x	CO	SO ₂	H ₂ S	PM ₁₀	Benzen
	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[ppb]	[mg/m ³]	[µg/m ³]	[mg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]
Средногодишна норма			40					40	5
Средногодишна стойност (за периода)	49,02	6,72	15,62	13,45	0,32	10,25	0,0023	17,81	1,22
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците)			30 (NO+NO ₂)			20			
Средногодишна концентрация на NO+NO ₂			22,34						
ГОП на средногодишна норма			32					28	3,5
ДОП на средногодишна норма			26					20	2
ГОП на средночасовите норми			140 (18 бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ГОП			0						
ДОП на средночасовите норми			100 (18 бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ДОП			0						
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120				10				
Средно часова норма (СЧН)			200 (18 бр./г.)			350 (24 бр./г.)	0,0050		
Брой средночасови стойности над СЧН			0			0	34		
Брой средночасови стойности над 3 СЧН (за H ₂ S)							0		
Регистрирана най-висока СЧ стойност	122,27	197,26	80,77	180,89	3,42	105,70	0,0094	71,90	15,96

Праг за информиране население (ПИН)	180		400			500			
Брой средночасови стойности над ПИН	0		0			0			
Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)	3 посл. ст-сти над 240		3 посл. ст-сти над 400			3 посл. ст-сти над 500			
Брой периоди с превишения над АП или ППН	0								
Брой средночасови стойности над ППН	0								
Средноденонощна норма (СДН)						125 (3 бр./г.)	0.0030	50 (35 бр./г.)	
Брой средноденонощни стойности над СДН						0	63	10	
Брой средноденонощни стойности над 5 пъти СДН (за H ₂ S)							0		
Максимална средноденонощна стойност за периода	87,00	55,23	29,83	60,51	1,05	41,92	0,0050	71,53	5,88
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве						75 (3 бр./г.)		35 (не повече от 35 пъти/г.)	
Брой проби над ГОП на СДН						0		32	
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве						50 (3 бр./г.)		25 (не повече от 35 пъти/г.)	
Брой проби над ДОП на СДН						0		60	
ГОП на среднодневни норми за опазване на растителността						12			
ДОП на среднодневни норми за опазване на растителността						8			
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120								
Брой дни с превишение на КЦН	0 (25 бр./г.)								
Максимално измерена 8-часова средна стойност	112,52								

	O ₃	NO _x	NO	NO ₂	CH ₄	NMHC	CO	SO ₂	H ₂ S	PM ₁₀	THC	Benzen
	[µg/m ³]	[ppb]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg-C/m ³]	[µg-C/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[ppm-C]	[µg/m ³]
Средногодишна норма				40						40		5
Средногодишна стойност (за периода)	50,84	8,53	2,27	12,94	2003,61	0,57	0,33	9,27	-	-	2,12	0,96
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците)				30 (NO+NO ₂)				20				
Средногодишна концентрация на NO+NO ₂				15,21								
ГОП на средногодишна норма				32						28		3,50
ДОП на средногодишна норма				26						20		2
ГОП на средночасовите норми				140 (18 бр./г.)								
Брой средночасови стойности над ГОП				0								
ДОП на средночасовите норми				100 (18 бр./г.)								
Брой средночасови стойности над ДОП				0								
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120						10					
Средночасова норма (СЧН)				200 (18 бр./г.)				350 (24 бр./г.)	0,005			
Брой средночасови стойности над СЧН				0				0	69			
Брой средночасови стойности над 3 пъти СЧН (за H ₂ S)									2			
Регистрирана най-висока СЧ стойност	150,59	92,41	80,76	79,38	8962,42	14,61	4,80	312,29	0,0324	266,77	8,19	31,76
Праг за информиране население (ПИН)	3 посл. ст-сти	3 посл. ст-сти						3 посл. ст-сти				

	над 180	над 400						над 500				
Брой средночасови стойности над ПИН	0	0						0				
Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)	3 посл. ст-сти над 240											
Брой периоди с превишения над ПИН или ППН	0											
Брой средночасови стойности над ППН	0											
Средноденоношна норма (СДН)								125 (3 бр./г.)	0,003	50 (35 бр./г.)		
Брой средноденоношни стойности над СДН									22	61		
Брой средноденоношни стойности над 5 пъти СДН (за H ₂ S)									0			
Максимална средноденоношна стойност за периода	98,81	41,11	30,32	32,23	4024,87	4,18	1,63	87,05	0,0048	123,67	3,94	19,02
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве								75 (3 бр./г.)		35 (не повече от 35 пъти/г.)		
Брой проби над ГОП								1		182		
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве								50 (3 бр./г.)		25 (не повече от 35 пъти/г.)		
Брой проби над ДОП								1		286		
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите								12				
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите								8				
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120											

Брой дни с превишение на КЦН	4 (25 бр./г.)										
Максимално измерена 8-часова средна стойност	132,17										

ДОАС - РИОСВ

	O ₃	SO ₂	NO ₂	Benzene	Toluene	P-Xylene	O-Xylene	Stirol	PM ₁₀
	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]
Средногодишна норма			40	5					40
Средногодишна стойност (за периода)	55,50	5,07	23,65	0,99	1,43	0,72	9,58	1,04	-
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците)		20	30 (NO+NO ₂)						
ГОП на годишна средна стойност			32	3,5					28
ДОП на годишна средна стойност			26	2					20
ГОП на средночасовите норми			140 (186бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ГОП			0						
ДОП на средночасовите норми			100 (18 бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ДОП			26						
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120								
Средночасова норма (СЧН)		350 (24 бр.г.)	200 (18 бр./г.)		200		200	5	
Брой средночасови стойности над СЧН		0	0		0		0	0	
Регистрирана най-висока СЧ стойност	155,58	289,88	134,07	4,84	12,25	5,22	113,34	4,87	-
Праг за информиране население (ПИН)	3 посл. ст- сти над 180	3 посл. ст- сти над 500	3 посл. ст-сти над 400						

Брой средночасови стойности над ПИН	0	0	0						
Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)	3 посл. ст-сти над 240								
Брой периоди с превишения над АП или ППН	0								
Брой средночасови стойности над ППН	0								
Средноденонощна норма (СДН)		125 (3 бр./г.)			200	100	100	3	50 (35 бр./г.)
Брой средноденонощни стойности над СДН		0			0	0	0	0	31
Максимална средноденонощна стойност за периода	93,51	78,23	65,85	1,82	3,39	1,74	30,79	2,27	146,70
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		75 (3 бр./г.)							35 (35 бр./г.)
Брой проби над ГОП		2							92
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		50 (3 бр./г.)							25 (35 бр./г.)
Брой проби над ДОП		2							188
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите		12							
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите		8							
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120 (25 бр./г.)								
Брой дни с превишение на КЦН	1								
Максимално измерена 8-часова средна стойност	126,78								

АИС „НЕСЕБЪР“

	O ₃	NO _x	NO	NO ₂	SO ₂	Benzol	Toluene	P-xylene	PM ₁₀
	[µg/m ³]	[ppb]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]
Средногодишна норма				40		5			40
Средногодишна стойност (за периода)	54,55	-	-	-	10,36	0,001	0,001	0,001	-

Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците)				30 (NO+NO ₂)	20				
Средгодишна концентрация на NO+NO ₂				-					
ГОП на годишна средна стойност				32		3,5			28
ДОП на годишна средна стойност				26		2			20
ГОП на средночасовите норми				140 (18 бр./г.)					
Брой средночасови стойности над ГОП				0					
ДОП на средночасовите норми				100 (18 бр./г.)					
Брой средночасови стойности над ДОП				1					
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120								
Средночасова норма (СЧН)				200 (18 бр./г.)	350 (24 бр./г.)		500	200	
Брой средночасови стойности над СЧН				0	0		0	0	
Регистрирана най-висока СЧ стойност	128,00	145,50	116,54	100,11	154,22	0,93	0,53	0,41	243,62
Праг за информиране население (ПИН)	180			400	500				
Брой средночасови стойности над ПИН	0			0	0				
Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)	3 посл. над 240								
Брой периоди с превишения над АП или ППН	0								
Брой средночасови стойности над ППН	0								
Средноденонощна норма (СДН)					125 (3 бр./г.)		250	100	50 (35 бр./г.)
Брой средноденонощни стойности над СДН					0		0	0	35
Максимална средноденонощна стойност за периода	94,85	46,58	25,54	58,35	50,45	0,07	0,05	0,05	105,01
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве					75 (3 бр./г.)				35 (35 бр./г.)
Брой проби над ГОП					0				104
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве					50 (3 бр./г.)				25 (35 бр./г.)

Брой проби над ДОП					1				179
ГОП на средnodневни норми за опазване на екосистемите					12				
ДОП на средnodневни норми за опазване на екосистемите					8				
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120								
Брой дни с превъзхождение на КЦН	0 (25 бр./г.)								
Максимално измерена 8-часова средна стойност	119,86								

ГОП – горен оценъчен праг;

ДОП – долен оценъчен праг;

КЦН – краткосрочна целева норма

ПС за СЧН – пределна стойност за средночасовата норма е пределно допустимата концентрация измерена в продължение на 30 минути или един час.

ПС за СДН – пределна стойност за средноденонощната норма е пределно допустимата концентрация измерена в продължение на 24-часова експозиция.

ПС за СГН – пределна стойност за средногодишната норма е пределно допустимата концентрация в течение на едногодишна експозиция.

СДН – средноденонощна концентрация е средната аритметична стойност на еднократните концентрации, регистрирани неколккратно през денонощието, или тази отчетена при непрекъснато пробонабиране в продължение на 24 часа.

СГН – средногодишна концентрация е средната аритметична стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една година.

Фини прахови частици ФПЧ_{10}

Измервания на фини прахови частици (ФПЧ_{10}) се извършва в следните пунктове за мониторинг: ДОАС РИОСВ, АИС "Долно Езеро", АИС "Меден Рудник", АИС "Несебър".

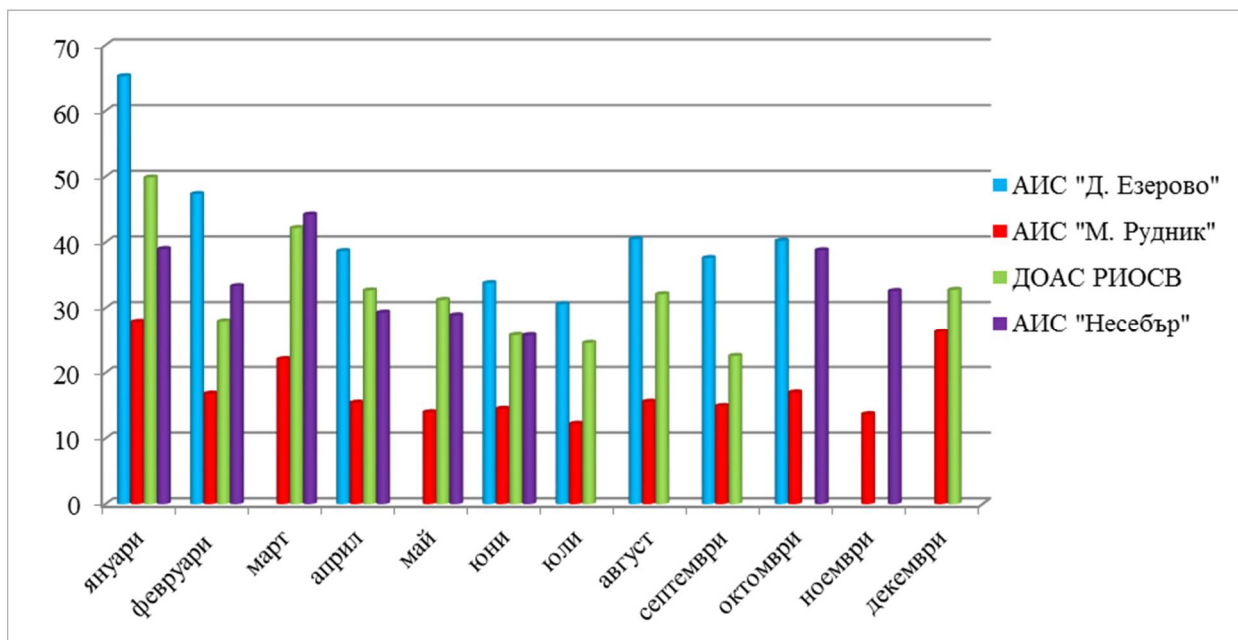
През 2018 г. в пункт ДОАС РИОСВ са отчетени 315 бр. измервания (86% валидни средноденонощни стойности), което е под изисквания минимум валидни данни за определяне на средногодишна стойност (90%). От тях 31 са над средноденонощната норма от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Запазва се тенденцията от 2017 г. дните с превишения през годината да бъдат по-малко от нормативния максимум от 35 броя в рамките на една календарна година. Максималната средноденонощна концентрация за годината е $146,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (2,9 пъти СДН), измерена на 05.01.2018 г. Над горния оценъчен праг (ГОП) са отчетени 92 стойности (ГОП за СДН - $35 \mu\text{g}/\text{m}^3$ не трябва да бъде превишавана повече от 35 пъти за една календарна година). Над долният оценъчен праг са отчетени 188 стойности (ДОП за СДН - $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$, не трябва да бъде превишавана повече от 35 пъти за една календарна година).

В АИС "Меден Рудник" през 2018 г. са извършени 359 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). Констатиран са 10 броя превишения на СДН, които са съществено под нормативно определеният им максимален брой от 35 дни в годината. Запазва се тенденцията от последните 4 години за намаляване на броя на дните с превишения по този показател. Максималната измерена средна стойност за периода е $71,53 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (1,4 пъти СДН) на 04.03.2018 г. Средногодишната концентрация е $17,79 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,44 пъти СГН). През 2018 г. са отчетени 32 бр. проби над горния оценъчен праг за СДН (ГОП за СДН - $35 \mu\text{g}/\text{m}^3$), а 60 бр. са отчетените стойности над долния оценъчен праг за СДН (ДОП за СДН - $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Средногодишната концентрация е 0,64 пъти ГОП ($28 \mu\text{g}/\text{m}^3$) за СГН и 0,89 пъти ДОП ($20 \mu\text{g}/\text{m}^3$) за СГН.

През изминалата 2018 г. в АИС "Долно Езеро" са направени 302 бр. измервания (83% валидни средноденонощни стойности), което е под изисквания минимум валидни данни за определяне на средногодишна стойност (90%). Констатиран са 61 броя превишения на средноденонощната норма. В сравнение с 2017 г. е налице значително намаляване на дните със наднормено замърсяване по този показател. Най-високата измерена среднодневна концентрация е $123,67 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (2,47 пъти СДН) на 03.03.2018 г. През годината са отчетени 182 бр. проби над ГОП за СДН, а 286 бр. са отчетените проби над ДОП за СДН. Регистрираните превишения над ГОП и ДОП също са значително по-малко от регистрираните през 2017 г.

В АИС "Несебър" са направени 260 бр. измервания (71% валидни средноденонощни стойности), което е под изисквания минимум валидни данни за определяне на средногодишна стойност. Констатиран са 35 броя превишения на средноденонощната норма, което е съществено намаляване броя на дните със замърсяване през годината в сравнение с 2017 г. Най-високата измерена концентрация е $105,01 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (2,1 пъти СДН) на 02.03.2018 г. През 2018 г. са отчетени 104 бр. проби над ГОП за СДН, а 179 бр. са отчетените стойности над ДОП за СДН.

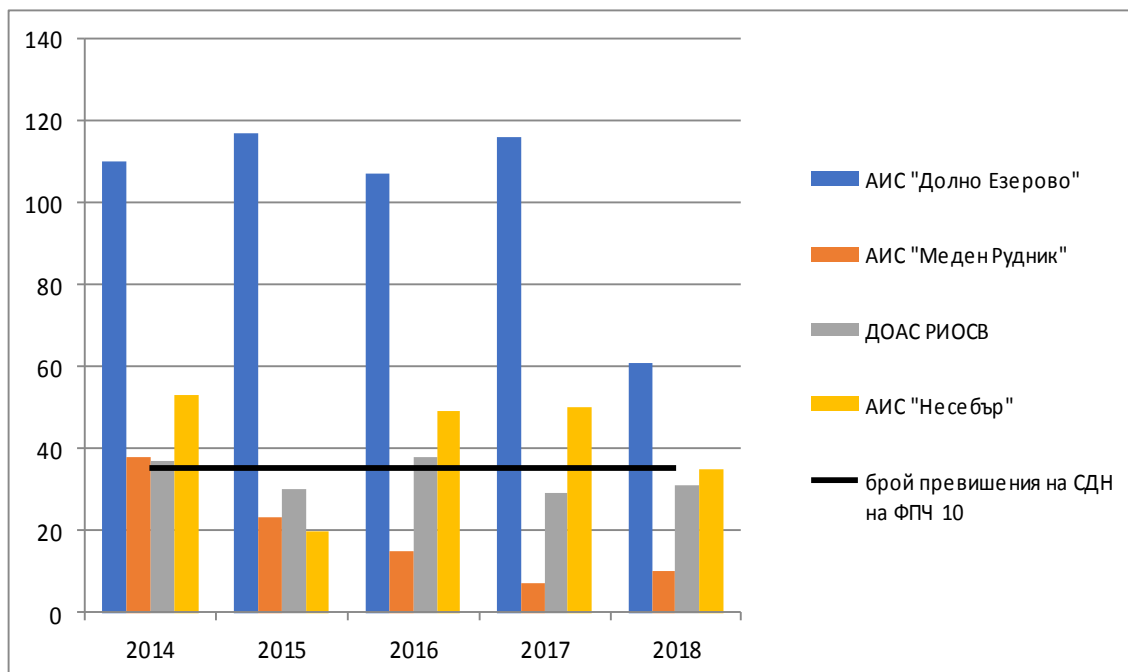
Сравнителна графика по месеци за замърсяване на въздуха с ФПЧ_{10} в $[\mu\text{g}/\text{m}^3]$ за пунктовете АИС "Долно Езеро", АИС "Меден Рудник", АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ за 2018 г.

От представената сравнителна графика се вижда, че концентрацията на замърсителя е най – висока през зимните месеци (януари, февруари, март, октомври, ноември, декември). Основна причината е използването на твърди горива за отопление с високо съдържание на пепел и лоши метеорологични условия, непозволяващи разсейването му в атмосферата.

През летния период, в сухите месеци от годината (август и септември), концентрацията се влияе от емисиите от автомобилния транспорт и преноса на прах от уличната мрежа

Регистриран брой превишения на ПС на СДН на ФПЧ_{10} в $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за пунктовете АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ за 5-годишен период от 2014 г. до 2018 г.

През 2018 год. превишаване на СДН определена в Наредба 12/2010 год. е било регистрирано 61 дни за АИС Д.Езеро, 10 дни за АИС М.Рудник, 31 дни в ДОАС РИОСВ, 35 дни в АИС Несебър. В сравнение с предходните години се наблюдава намаление на дните с наднормено замърсяване, което показва че изпълняваните мерки заложи в Програмите за подобряване качеството на атмосферния въздух в Общините Бургас и Несебър дават резултат.

Фините прахови частици са ключов показател за качеството на атмосферния въздух (КАВ) на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас. Съществен проблем през 2018г. остават превишенията по показател ФПЧ₁₀, които се регистрират в пунковете за мониторинг. Причините за това са комплексни:

- през зимния сезон основна роля има битовото отопление с твърди горива, в съчетание с неблагоприятни метеорологични условия, не позволяващи разсейването на замърсителя. Около 85 % от дните с превишения (за АИС „Долно Езеро“ и ДОАС РИОСВ) и 100% (за АИС „Меден Рудник“ и АИС „Несебър“) са през зимния период (октомври-март) от годината.
- през пролетно - летния сезон – изключително интензивен автомобилен трафик, интензивната строително-ремонтна дейност в гр. Бургас, както и промишлено замърсяване.

В района на АИС „Долно Езеро“ са регистрирани превишения на СДК на ФПЧ₁₀, превишаващи 1,7 пъти над допустимия брой за едногодишен период. За разрешаването на този проблем се търси прилагане на финансови и законодателни мерки на национално ниво за битово отопление на гражданите през студените месеци с приоритет използването на еко-пелети и брикети за сметка на въглища и дърва. Община Бургас е идентифицирана като бенефициент по ОПОС 2014-2020 год. за изпълнение на проект за намаляване на замърсяването с ФПЧ в Д.Езеро.

Продължава изпълнението на мерки (краткосрочни и дългосрочни), заложи в Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух) на територията на община Бургас с период на действие 2016-2020 г. за постигане и гарантиране спазване на пределно допустимите норми на замърсителя, определени в екологичното ни законодателство.

През 2018 г. в пункта за мониторинг на територията на община Несебър, намиращ се в близост до основна пътна артерия на гр.Несебър са регистрирани 35 бр. превишения на СДК на ФПЧ_{10} за едногодишен период, което е в рамките на нормативно определените.

През 2018 г. община Несебър актуализира „Програма за намаляване на нивата на замърсителите в атмосферния въздух и достигане на установените норми за вредни вещества“ с период на действие 2018-2022 г. В нея са заложили мерки, които общината изпълнява за намаляване броя на дните с превишения и постигане на нормите, заложили в нормативните ни актове.

Серен диоксид SO_2

Основен източник на емисии на серен диоксид е технологичната дейност на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, както и процесите свързани с изгаряне на твърди и течни горива в промишлеността и бита.

В АИС “Долно Езерово” по показател серен диоксид не е регистрирано превишение на средночасовата норма (СЧН – $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$) и средноденонощната норма (СДН – $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Регистрирано е едно превишение на ГОП на СДН ($75 \mu\text{g}/\text{m}^3$). ДОП на СДН ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) също е бил превишен един път. Средногодишната концентрация за 2018 г. е $9,27 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС “Меден Рудник” не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Няма регистрирани превишения на ГОП на СДН и ДОП на СДН. Средногодишната концентрация за 2018 г. е $10,25 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

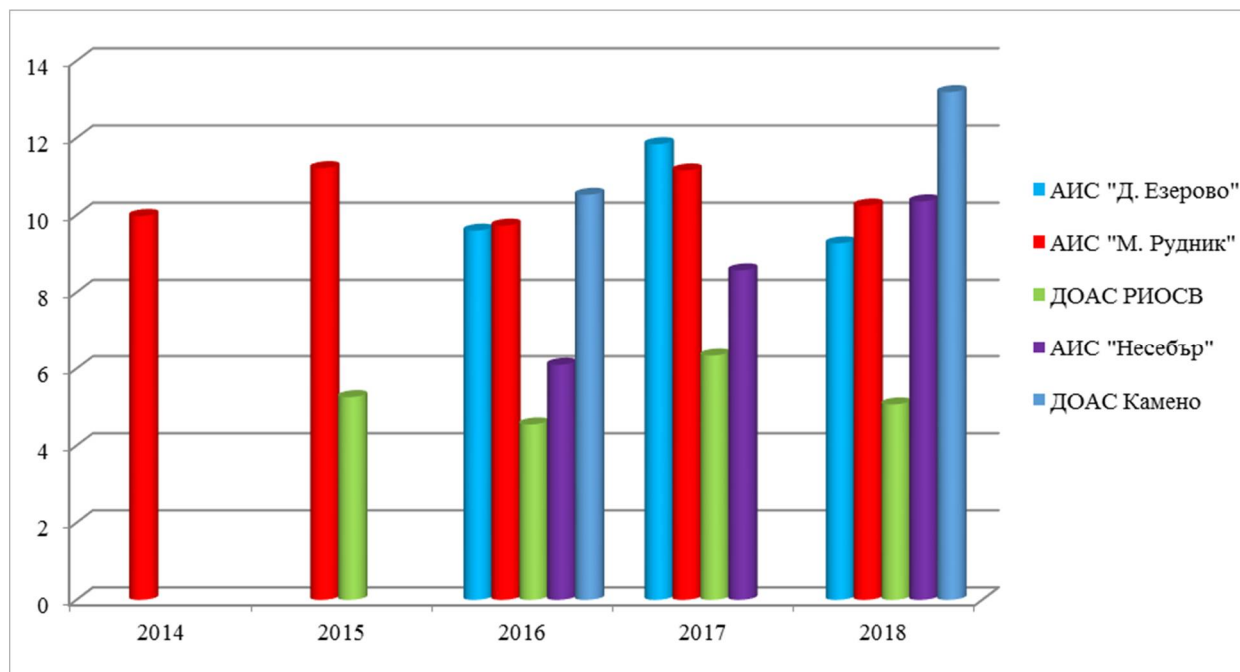
В ДОАС РИОСВ не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Регистрирани са две превишения на ГОП на СДН ($75 \mu\text{g}/\text{m}^3$). ДОП на СДН ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) също е бил превишен два пъти. Средногодишната концентрация за 2018 г. е $5,07 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС “Несебър” по показател серен диоксид не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Не са регистрирани превишения на ГОП на СДН и на ДОП на СДН. Средногодишната концентрация за 2018 г. е $10,36 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

ДОАС Камено не са регистрирани превишения на средночасовата норма. Средногодишната концентрация за 2018 г. е $13,19 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В петте пункта за мониторинг не са регистрирани превишения на алармения праг от $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха със SO_2 в $[\mu\text{g}/\text{m}^3]$ за пунктовете АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено за 5-годишен период от 2014 г. до 2018 г.

От представената графика се наблюдава намаляване на нивата на серен диоксид в трите пункта на територията на гр.Бургас пункта, в сравнение с 2017 г.

Азотен диоксид NO_2

Основен източник на емисии на азотен диоксид са автомобилния транспорт и горивните процеси в промишлените предприятия. В пунктовете за мониторинг не са регистрирани превишения на алармения праг за предупреждение на населението от $400 \mu g/m^3$.

В АИС "Долно Езерово" отчетената средногодишна концентрация (СГК) през 2018 г. е $12,94 \mu g/m^3$ и не превишава средногодишната норма (СГН - $40 \mu g/m^3$). Не са превишени ГОП – $32 \mu g/m^3$ и ДОП – $26 \mu g/m^3$ на СГН. Не са регистрирани превишения на средночасовата норма (СЧН – $200 \mu g/m^3$). Няма превишения на горният оценъчния праг (ГОП – $140 \mu g/m^3$) на средночасовата норма и на долния оценъчния праг (ДОП – $100 \mu g/m^3$) на средночасовата норма.

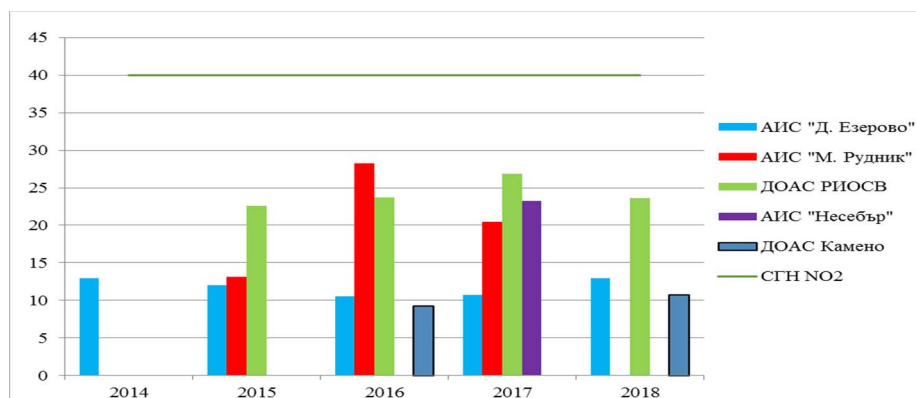
В АИС "Меден Рудник" не са регистрирани средночасови концентрации над средночасовата норма. Няма регистрираните превишения на ГОП за СЧН и на ДОП за СЧН. Регистрираните средночасови стойности през годината са под необходимия минимум валидни данни за определяне на средногодишна стойност.

В ДОАС РИОСВ през 2018 г. не е регистрирано превишение на средночасова норма. Не са отчетени превишения на ГОП за СЧН. Регистрираните средночасови стойности над ДОП на СЧН са 26. Средногодишна концентрация през 2018 г. е $23,65 \mu g/m^3$. Не са превишени ГОП и ДОП на СГН.

В АИС "Несебър" не са регистрирани средночасови концентрации над средночасовата норма. Няма регистрираните превишения на ГОП за СЧН и на ДОП за СЧН. Регистрираните средночасови стойности през годината са под необходимия минимум валидни данни за определяне на средногодишна стойност.

ДОАС Камено не регистрира превишения на СЧН. Не са регистрирани превишения на ГОП и ДОП на СЧН. Средногодишната концентрация за 2018 г. е $10,72 \mu g/m^3$. Не са превишени ГОП и ДОП на СГН.

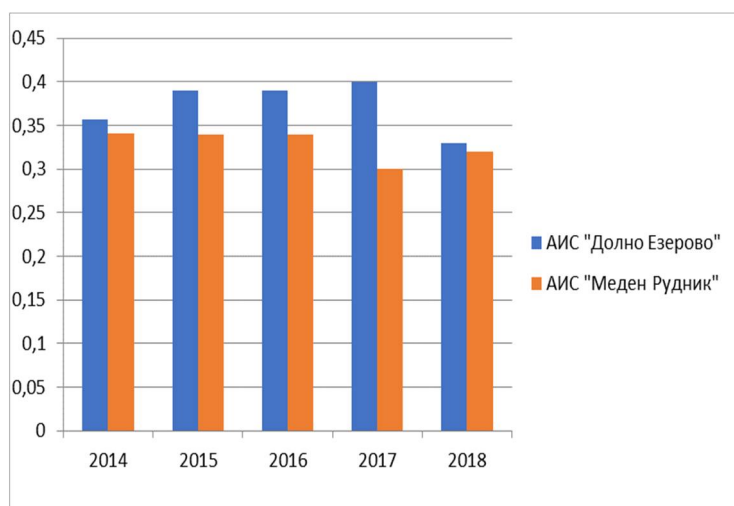
Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с NO_2 в $[\mu\text{g}/\text{m}^3]$ за пунктовете: АИС "Долно Езеро", АИС "Меден Рудник", АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2014 г. до 2018 г.

Въглероден оксид CO

Измерва се в два пункта за мониторинг: АИС "Долно Езеро" и АИС "Меден Рудник". И в двата пункта отчетените средногодишни концентрации са на постоянни ниски нива. Не са регистрирани концентрации, превишаващи максималната осемчасова средна стойност в рамките на денонощие – $10 \text{ mg}/\text{m}^3$, съгласно Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух).

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с CO в $[\mu\text{g}/\text{m}^3]$ за пунктовете АИС "Долно Езеро" и АИС "Меден Рудник" за 5-годишен период от 2014 г. до 2018г.

За двата пункта се отчита тенденция на задържане на постоянно ниско ниво на този замърсител, далеч от нормата за опазване на човешкото здраве, съгласно Наредба № 12/2010 г.

Озон O_3

Нивата на озон се следят в пунктовете за мониторинг с непрекъснато измерване – АИС “Меден Рудник”, АИС “Долно Езерово” и АИС “Несебър”, ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено.

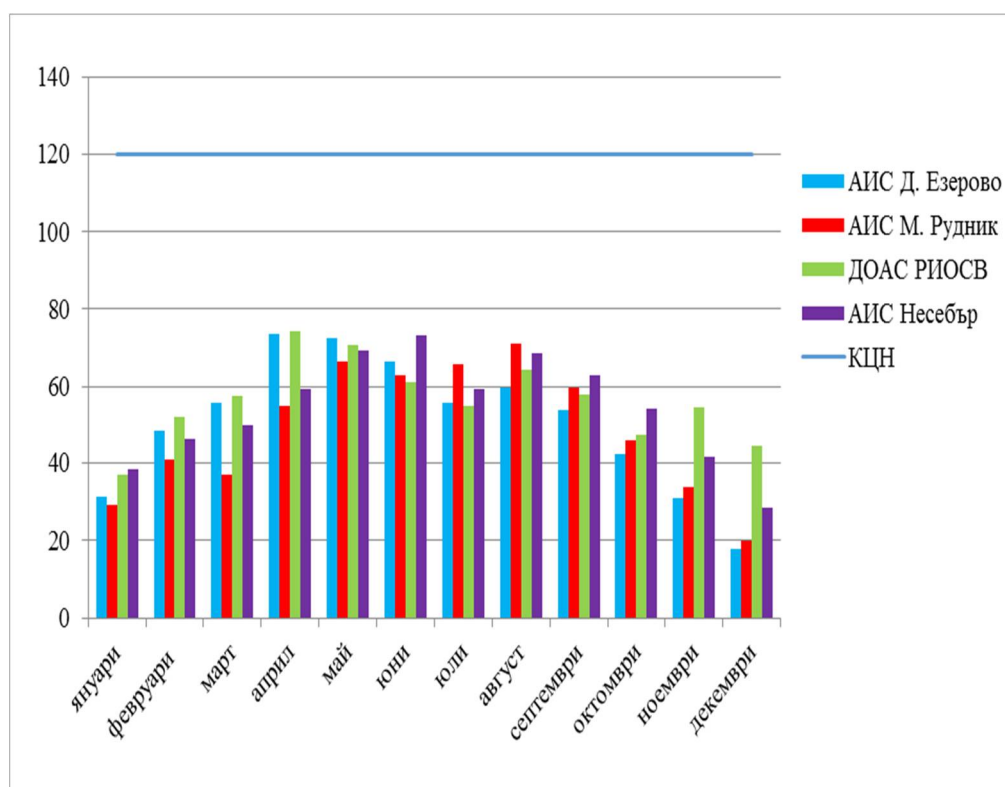
В петте пункта през 2018 г. не са регистрирани превишения на алармения праг за предупреждение на населението (ППН – $240 \mu\text{g}/\text{m}^3$) и прага за информиране на населението (ПИН) – $180 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В три от петте пункта не са регистрирани осем-часови средни стойности, превишаващи краткосрочната целева норма ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) за опазване на човешкото здраве

ДОАС РИОСВ през 2018 г. отчита 5 бр. осем-часови средни стойности, превишаващи КЦН на озон на 15.05.2018 г.

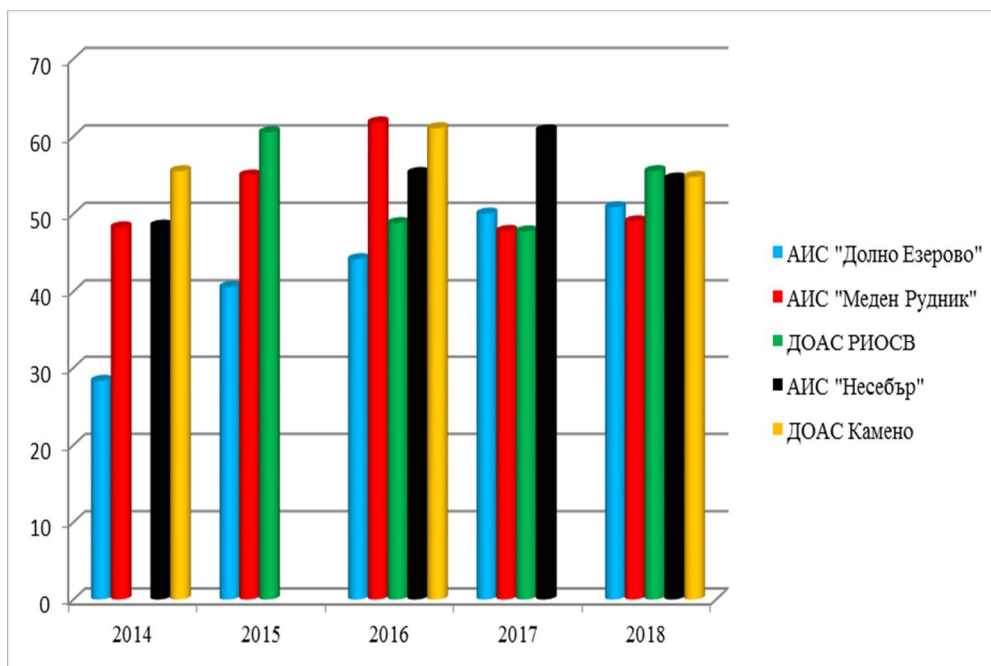
АИС “Долно Езерово” регистрира 12 бр. осем-часови средни стойности, превишаващи КЦН на озон, разпределени в 4 дни през месеците май и юни.

Сравнителна графика по месеци за замърсяване на въздуха със озон [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] за пунктовете АИС “Долно Езерово”, АИС “Меден Рудник”, АИС “Несебър”, ДОАС РИОСВ за 2018 г.

Характерна особеност е, че с повишаване на слънчевата радиация и по-високите среднодневни температури, се наблюдава повишение на концентрациите на озон. От графиката се вижда, че по-високи нива на озон се наблюдават през месеците с по-голямо слънчево греене.

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с O_3 в $\mu g/m^3$ за пунктовете: АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2014 г. до 2018г.

От представената графика се вижда, че отчетените средногодишни концентрации показват запазване на нивата на озон в сравнение с предходни години, далеч под краткосрочната целева норма от $120 \mu g/m^3$. Видимо спад в нивото отчита АИС „Несебър“.

Бензен

Наредба № 12 / 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух регламентира само средногодишна норма за оценка нивото на бензен от $5 \mu g/m^3$.

Нивата на бензен се следят в пунктовете за мониторинг с непрекъснато измерване – АИС “Меден Рудник”, АИС “Долно Езерово” и АИС “Несебър”, ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено.

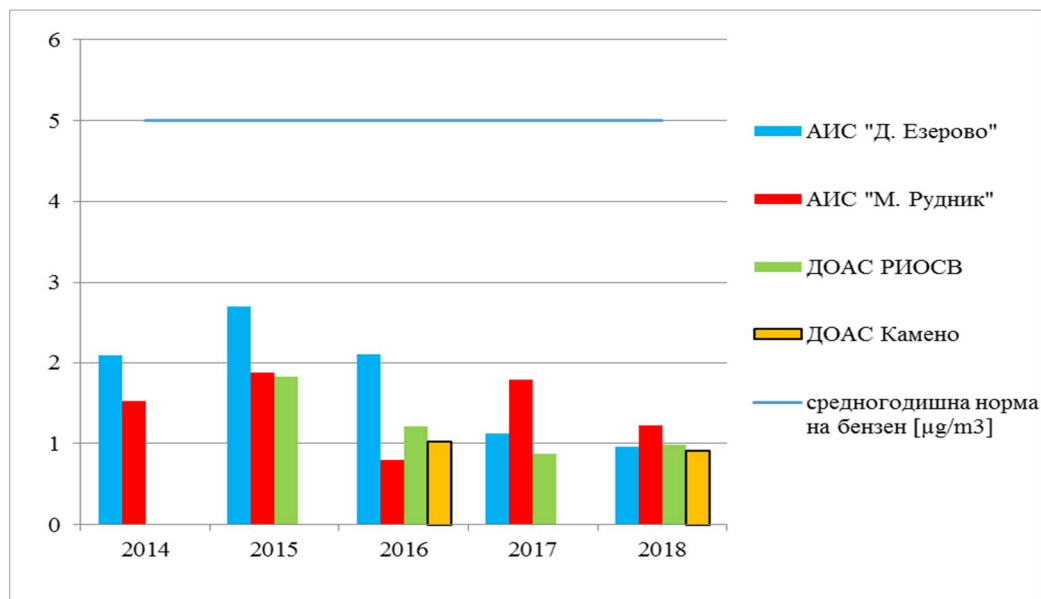
В АИС “Долно Езерово” регистрираната средногодишна стойност на бензена е $0,96 \mu g/m^3$ при средногодишна норма (СГН – $5 \mu g/m^3$). Не са превишени горния оценъчен праг (ГОП– $3,5 \mu g/m^3$) и долния оценъчния праг (ДОП– $2,5 \mu g/m^3$) на средногодишната норма.

В АИС “Меден Рудник” регистрираната средногодишна стойност за бензена е $1,22 \mu g/m^3$. Няма превишение на ГОП и ДОП на СГН.

В ДОАС РИОСВ регистрираната средногодишна стойност за бензена е $0,99 \mu g/m^3$. Няма превишение на ГОП и ДОП на СГН.

Средногодишната стойност на бензен в АИС “Несебър” е $0,0008 \mu g/m^3$.
ДОАС Камено отчита средногодишна концентрация $0,91 \mu g/m^3$.

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с бензен в $[\mu\text{g}/\text{m}^3]$ за пунктовете: АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник" и ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2014 г. до 2018г.

От представената графика се вижда, че средногодишната концентрация на бензен в пунктовете за мониторинг е далеч под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве, като през 2018 г. бележи спад в сравнение с предходните години.

Сероводород H_2S

Нивата на сероводород се следят в автоматичните измервателни станции в кв.Долно Езерово и в ж.к. "Меден Рудник".

Съгласно Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места пределно допустимата средноденоношна концентрация на замърсителя е $0,003 \text{ mg}/\text{m}^3$, максимално еднократната пределно допустима концентрация е $0,005 \text{ mg}/\text{m}^3$.

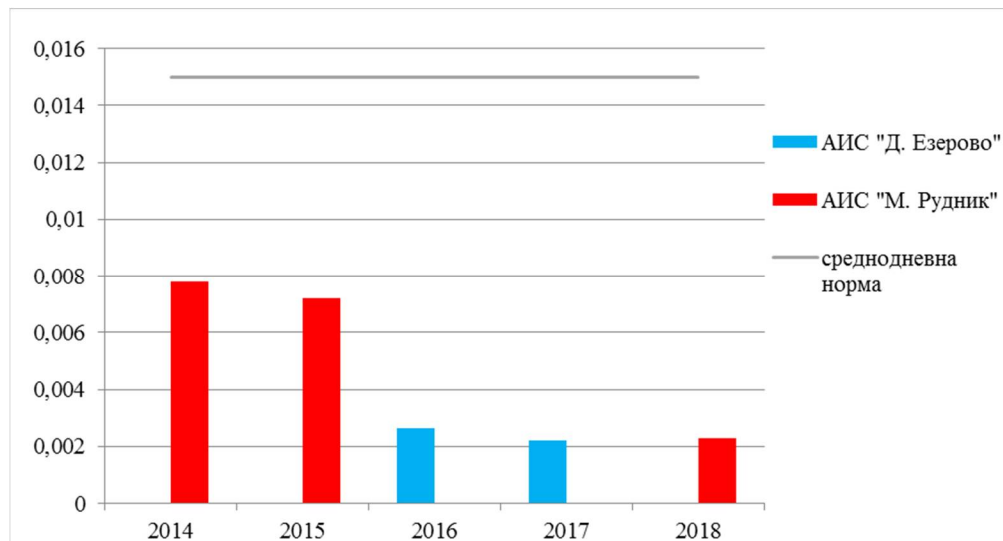
Данните получавани от анализаторите за сероводород в АИС се приемат за достоверни само при превишения над $0,015 \text{ mg}/\text{m}^3$ т.е .3 пъти над ПДК м.е. и 5 пъти над ПДК с.д.

В АИС "Долно Езерово" са регистрирани 2бр. превишения на максимално еднократната концентрация, от общо 6211 бр. валидни стойности.

Няма регистрирани превишения на средноденоношната норма . За периода от 01.03.2018 г. до 29.05.2018 г. анализаторът за сероводород е изключен от системата за реално време поради повреда. Поради недостатъчния брой валидни данни, не може да се определи средногодишна концентрация

В АИС "Меден Рудник" няма регистрирани стойности, превишаващи максимално еднократната пределно допустима концентрация и допустимата средноденоношната концентрация..

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха със H_2S в mg/m^3 за пунктовете АИС "Долно Езерово" и АИС "Меден Рудник" за 5-годишен период от 2014 г. до 2018г.

Видно от графиката отчита се спад в нивото на сяроводород в района на АИС „Меден Рудник“ в сравнение с предходните години.

Общи въглеродороди

Нивата на общите въглеродороди се следят само в АИС “Долно Езерово”, поради близостта на пункта до „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД.

Неметанови въглеродороди

Регистрираната средногодишна стойност е $0,57 mg/m^3$. В сравнение с предходната година се наблюдава слабо понижение на средногодишната стойност.

Метанови въглеродороди

Регистрираната средногодишна стойност е $2003,61 \mu g-C/m^3$, която е по-ниска в сравнение с предходната година.

Стирен

Показателят се измерва чрез работещ в непрекъснат режим пункт ДОАС (система “OPSIS”) намираща се в сградата на РИОСВ – гр.Бургас и ДОАС, намиращ се в гр.Камено.

И в двата пункта не се отчитат превишения на СЧН – $5 \mu g/m^3$ и СДН – $3 \mu g/m^3$. Средногодишната концентрация, отчетена от ДОАС РИОСВ е $1,04 \mu g/m^3$. ДОАС Камено регистрира $2,31 \mu g/m^3$ средногодишна концентрация.

Пара- и орто- ксилен

Орто-ксилен се измерва от ДОАС РИОСВ, пара-ксилен се измерва от АИС „Несебър”, ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено.

Не са регистрирани превишения на СЧН – 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ на орто-ксилен в пункт ДОАС РИОСВ.

По показателя пара-ксилен няма превишения на нормите в трите пункта.

Толуен

Замърсителят толуен се следи в АИС „Несебър”, пунктовете ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено. Няма регистрирани превишения на нито една от нормите.

Тежки метали (Pb, Cd, Ni, As) и полиароматни въглеводороди (ПАВ)

Измервания на тежки метали (Pb, Cd, Ni, As) и полиароматни въглеводороди (ПАВ) се извършват в пунктовете АИС „Несебър” и ДОАС РИОСВ. Средногодишните концентрации са под целеви норми за съдържание на арсен, кадмий, никел и бензо(а)пирен в атмосферния въздух. Горните и долните оценъчни прагове за нивата на арсен, кадмий, никел и бензо(а)пирен в атмосферния въздух също не са превишени.

През 2018 г. мобилната автоматична станция (МАС) към община Бургас е провела измервания в 7 точки на територията на гр. Бургас – централна градска част и кварталите на града. Измерваните показатели са озон, азотни оксиди, серен диоксид, сероводород, бензен, стирен, ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2,5}. Резултатите от измерванията са както следва:

- От 01.01.2018 г. до 12.03.2018 г. МАС е позиционирана в кв. Долно Езерово на кръстовището на ул. „Георги Дълбошки и ул. „Алабин“. Регистрирани са 2 превишения на СДН на ФПЧ₁₀.

- В периода от 12.03.2018 г. до 11.04.2018 г. измервания са извършвани в ж.к. „Изгрев“ до бл. 73, няма регистрирани превишения на нормите на контролираните замърсители.

- През месеците април и май МАС е измервала качеството на атмосферния въздух на ул. „Фердинандова“, в близост до натоварения бул. „Мария Луиза“. Не са регистрирани превишения. Регистрирани са 128 броя осем-часови средни стойности, превишаващи КЦН на озон.

- През летните месеци юни и юли измервания са провеждани в ЦГЧ, ул. „6-ти септември“, до входа на Морска гара. Регистрирани са 10 броя осем-часови средни стойности, превишаващи КЦН на озон и 1 превишение на СДН на ФПЧ₁₀.

- От 19.07.2018 г. до 07.09.2018 г. МАС е била позиционирана в ж.к. „Зорница, до зала „Бойчо Брънзов“. Резултатите не показват превишения на нормите на контролираните показатели.

- През септември и октомври МАС е измервала качеството на атмосферния въздух в ж.к. Славейков, до бл. 75. Не са регистрирани превишения.

- От 24.10.2018 г. до 31.12.2018 г. измервания са извършвани отново в кв. Долно Езерово на ул. „Кавакли“. Регистрирани са 9 превишения на СДН на ФПЧ₁₀.

Резултатите от имисионния контрол, проведен с МАС на община Бургас показват, че през 2018 г. се регистрират превишения по показател ФПЧ₁₀ в кв. Долно Езерово през зимните месеци от годината. Краткосрочната целева норма (КЦН) по показател озон е нарушена през топлите месеци май, юни и юли.

Резултатите от имисионните измервания в трите постоянни пункта на територията на Община Бургас, част от НСМОС и данните от Мобилната автоматична станция показват, че към

2018 година превишаване на установените норми за КАВ се отчитат единствено по отношение на показателя фини прахови частици (ФПЧ₁₀) в кв. Долно Езеро.

За всички останали замърсители, включени в Заповед №РД-969/21.12.2013 г. на Министъра на околната среда и водите за определяне на районите за оценка и управление на КАВ и на зоните, в които са превишени нормите с допустимите отклонения: серен диоксид (SO₂), фини прахови частици (ФПЧ_{2.5}) и озон (O₃), е постигнато съответствие с нормативните изисквания.

През 2018 г. мобилната имисионна станция на ИАОС – РЛ Стара Загора е извършила имисионни измервания в гр. Карнобат в периодите 07.03. – 20.03.2018 г., 26.04. – 10.05.2018 г., 12.07-26.07.2018 г., 10.11-23.11.2018 г. Извършени са измервания по показателите: озон, серен диоксид, азотен оксид и диоксид, ФПЧ₁₀, въглероден оксид, сероводород, амоняк, метан и неметанови въглеводороди. Измерванията през месец март са отчели 3 бр. превишения на СДН на ФПЧ₁₀, през месец юли дните с превишения също са 3.

Източници на емисии на територията на РИОСВ

На контролираната от РИОСВ – Бургас територия големи източници на емисии на вредни вещества са „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, „Топлофикация Бургас“ АД, „Кроношпан България“ ЕООД, „Трансвагон“ АД. Тези дружества представят ежегодно регистрационни карти.

Контролът на промишлените обекти с организирани източници на емисии в атмосферния въздух и горивните инсталации с топлинна мощност над 0,5 MW се осъществява съгласно изискванията на *Наредба № 6/1999 г. за реда и начина на измерване на емисиите на вредни вещества изпускани от неподвижни източници на емисии.*

На собствени непрекъснати измервания (СНИ) подлежат следните инсталации в “Лукойл Нефтохим Бургас“ АД:

- Атмосферна и вакуумна дестилация 1 – АД1;
- Атмосферна дестилация 4 – АД 4;
- Цех ИПО пещ F101;
- Цех ИПО пещ F2101;
- Сярно Кисело Алкилиране – инсталация РОК;
- Каталитичен крекинг – ВДТК;
- ТЕЦ – комин -120 м;
- ТЕЦ – комин -180 м;
- Газова сяр 3 – пещ В 402;
- Газова сяр 4 – пещ Н 701;
- Водородна инсталация 71 – пещ Н7101;
- Каталитичен крекинг – регенератор на катализатор (Р202).

През 2018 г. са представени и утвърдени общо 134 месечни доклада по Приложение В и 11 годишни доклада за СНИ за 2017 г. по образец Г от *Инструкция № 1 от 3.07.2003 г. за изискванията към процедурите за регистриране, обработка, съхранение, представяне и оценка на резултатите от собствените непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници.*

Въз основа на резултатите от собствените непрекъснати измервания за 2017 г. са съставени 3 броя наказателни постановления за налагане на еднократни санкции на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД за неспазване на НДЕ по показатели – прах и азотни оксиди.

Във връзка с изпълнение на утвърдения от МОСВ Годишен график за извършване на контролни измервания на емисии от неподвижни източници през 2018 г. са извършени общо 37 бр. проверки с емисионен контрол на вредните вещества изпускани в атмосферния въздух от 9 обекта. Резултатите от проведените измервания показват спазване на НДЕ на контролираните замърсители.

Извън графика за контролни емисионни измервания са извършени 5 броя проверки с емисионни измервания в „Кроношпан България“ ЕООД. Резултатите от проведени измервания показват спазване на съответните НДЕ посочени в Комплексно разрешително № 475-Н2/2016 г. на „Кроношпан България“ ЕООД, гр. Бургас.

През 2018 г. 43 оператора (203 проботборни точки) са представили в РИОСВ – Бургас доклади и протоколи от извършени собствени периодични измервания (СПИ). Резултатите от проведените СПИ показват спазване на съответните норми на допустими емисии посочени в съответните нормативни актове или комплексни разрешителни.

Утвърдени са 55 броя схеми на пробоотборни точки за измерване на емисиите от неподвижни източници.

Съгласувани са методите, средствата и обхвата на измерване, които ще се използват при извършване на СНИ на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от изпускащо устройство №19, Регенератор на катализатор в „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД.

Извършена е ежемесечна оценка на СПИ на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от 4 броя газови кладенци на РДНО – Созопол, 16 броя газови кладенци на РДНО „Братово – Запад“ и 2 броя газови кладенци на РДНО „Малко Търново“.

Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини

През 2018 г. са извършени проверки на 25 броя бензиностанции и 1 терминал съгласно изискванията на *Наредба № 16 за ограничаване на емисиите от ЛОС при съхранение, товарене и разтоварване и превоз на бензини (Наредба № 16)*. Дадени са 6 предписания, които са изпълнени в срок. Една от проверените бензиностанции е преустановила дейност.

През 2018 г. са заверени общо 14 дневника за състоянието на системите, отговарящи на Етап II за УБП.

При извършена проверка на място на пристанищен терминал „Росенец“ на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД е представено техническо задание за *инсталация за регенерация на парите (ВРУ) от претоварни операции на Пирсове 1,2 и 3- идеен проект, работен проект и доставка на инсталация и допълнително оборудване*. Изграждането на система за улавяне на въглеводородни пари е предвидено в Инвестиционната програма към Договора за предоставяне на концесия с краен срок 2019 г.

През 2018 г. са съгласувани размери в етап проектиране и оборудване на точка за вземане на проби за измерване на емисии към инсталация за улавяне и регенерация на бензинови пари на площадка на пристанищен терминал „Росенец“ на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД

Контрол на обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения в разтворители

През 2018 г. са извършени проверки на 30 бр. промишлени обекти по план, съгласно изискванията на *Наредба № 7 от 21.10.2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации (Наредба №7)*. Дадени са 5 на брой предписания, които са изпълнени в предвидения срок.

Всички 13 на брой оператори на инсталации, попадащи в обхвата на Наредба № 7 и използващи разтворители над праговата стойност за консумация на разтворител (ПСКР), включително ателиета за химическо чистене са представили в РИОСВ – Бургас Планове за управление на разтворителите (ПУР). Не са констатирани нарушения на нормите посочени в Наредба № 7. Издадени са 13 броя решения за утвърждаване на ПУР.

Извършени са контролни измервания на емисиите на летливи органични съединения следните оператори, попадащи в обхвата на Наредба № 7: ЕТ Дарс 91-Димитър Събков и „Фулда България Трейдинг“ ЕООД. Резултатите от измерванията показват спазване на съответните НДЕ.

През отчетния период са издадени 2 бр. удостоверения по чл. 30 л. от *Закон за чистотата на атмосферния въздух* на „Артел“ ЕООД и на „ТДМ“ ЕООД.

Периодично се актуализира публичния регистър по чл. 30 л. от ЗЧАВ за инсталации, извършващи дейности по приложение № 1 от Наредба № 7, достъпен чрез страницата на РИОСВ-Бургас.

Контрол на обекти за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи органични разтворители

През 2018 г. са извършени проверки на **42** броя фирми пускащи на пазара и употребяващи продукти от Приложение 1 от *Наредбата за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти*. Проверените обекти са производител, вносител, фирми извършващи търговия на едро и дребно, оператори за нанасяне на покрития върху моторни превозни средства (МПС), оператори от обхвата на Наредба № 7 с използване на бои, лакове и авторепаратурни продукти и не превишаващи съответните долни прагови стойности за консумация на разтворители (ПСКР), мебелни фирми.

При три от извършените проверки са установени продукти неотговарящи на етикетирането, но отговарящи на съдържанието на ЛОС. Всички дадени предписания за привеждане на продуктите към изискванията на Наредбата са изпълнени в срок.

Контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой

През 2018 г. са извършени проверки на всички планирани **78** броя обекти, в които са инсталирани и/или се използват флуорсъдържащи парникови газове и озоноразрушаващи вещества. Контролирани са **629** хладилни и климатични инсталации, съдържащи фреони в количество над 5 t CO₂ eq и **29** хладилни и климатични инсталации, съдържащи охлаждащ агент R22.

За отчетния период констатираните несъответствия са 92 бр., като за отстраняването им са дадени предписания за привеждане в съответствие към действащото законодателство.

За непреставяне на досие на мобилна инсталация заредена с охлаждащ агент R 22 на „Бойар“ ООД е съставен АУАН и издадено наказателно постановление в размер на 2 000 лв.

През 2018 год. във връзка с инструкция за взаимодействие между МОСВ и Агенция „Митници“ за повишаване ефективността на контрола, осъществяван по Закона за чистотата на атмосферния въздух са изготвени са **23 бр.** становища за внос на оборудване на инсталации, заредени или използващи флуорсъдържащи парникови газове.

На операторите на оборудване, което съдържа ненапълно халогенирани хлорфлуорвъглеродороди са дадени инструкции за спазване изискванията на чл. 22, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1005/2009 при извличане и унищожаване на контролирани вещества.

- **Контрол по изпълнение на условията в разрешителните за емисии на парникови газове**

През 2018 г. са извършени проверки на всички запланувани оператори с издадени разрешителни за емисии на парникови газове, както следва:

- „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД;
- „Кроношпан България“ ЕООД;
- „Топлофикация Бургас“ ЕАД;
- „Промет стийл“ АД;
- „СМА Минерал Бургас Вар“ ЕООД;
- „Керамика Бургас“ АД.

През отчетната година е съгласуван проект на Разрешително за емисии на парникови газове № 38-Н1/2014 г.и плана за мониторинг на „Промет стийл“ ЕАД. Издадено е разрешително за емисии на парникови газове на инсталация за производство, или преработка на черни метали (включително феросплави) на „Промет стийл“ ЕАД от ИАОС гр. София

Констатациите от извършените проверки доказват спазване на условията и изискванията в съответните разрешителни. Операторите извършват собствени периодични и собствени непрекъснати измервания на определените в разрешителните източници на емисии с определената честота на проверките и използват регламентирания в разрешителните видове горива. Ежегодно се извършва верификация на докладите за отпуснати квоти за емисии на парникови газове.

Замърсяване от автомобилния транспорт

За замърсяването на въздуха в гр. Бургас не малък дял се пада на автомобилния трафик. Той е един от основните източници на замърсяване на атмосферния въздух, главно с ФПЧ_{10} .

В района на ЦГЧ, с увеличаване на трафика през летния сезон, относителният дял на транспорта достига и до 90% при формирането на максималните СДК, което определя необходимостта от оптимизиране на транспортната схема, подобряване на градския транспорт, обновяване и поддържане чистотата на пътната и уличната мрежа и предприемане на допълнителни мерки, като въвеждане на зони с ниски емисии и др. Община Бургас изпълнява пакет от мерки, които имат пряк ефект върху намаляване генерирането на емисии на замърсители, от автомобилния транспорт:

- Транзитният трафик към Южното Черноморие е изведен изцяло от вътрешността на Бургас, след като от 12.07.2017 г. е пуснато движението по реконструираната улица „Крайезерна“, превърната в четирилентов път и свързана с бул. „Тодор Александров“. Това е и последният етап на проекта за пътен възел Запад;

- Работи се върху изготвен от АПИ проект за нов „Северен“ обход на Бургас, който предвижда нова пътна връзка – пътен възел на две нива, между главен път I-6 София-Бургас и път I-9 Бургас-Варна (към момента се разработва ПУП).

- Изготвя се проект за обход на к-с „М. Рудник“ за облекчаване на трафика по бул. „Захари Стоянов“ – разширяване на пътя от Черни връх в посока кв. Г. Езерово и кариерата на „Андела“ АД и сливането му с бързата отсечка към АМ „Тракия“ край Българово.

Приключени са всички дейности по подобектите и проектът „Интегриран градски транспорт“ (ИГТ) е успешно финализиран. Той включва цялостно обновяване на подвижния състав за обществен транспорт, обособяване на Bus-ленти за движение на 2 бързи автобусни линии, Център за контрол на трафика и др. Обновеният подвижен състав на обществения транспорт в края на 2017 г. оперира с 28 бр. дизелови съчленени автобуси със стандарт „Euro 5“ 39 бр. метанови соло автобуси и 22 бр. нови по-енергоефективни тролейбуси, 7 броя съчленени автобуси с аеродинамична форма, 6 бр. микробуси стандарт „Euro 5+“ и 8 бр. микробуси за транспорт на трудноподвижни граждани. През м. декември 2018 г. по програма на Министерство на образованието закупен и предоставен безвъзмездно за експлоатация от Община Бургас 1 бр. училищен автобус със сертификат Euro 6С.

Въведена е „Зона с ограничение на скоростта на МПС до 30 км/ч“ в к-с „Бр. Миладинови“ - районът около ОУ „Бр. Миладинови“, ул. „Родопи“ и ул. „Струга“. Извършва се проучване и за втора зона – в к-с „М. Рудник“.

Изградената мрежа от велоалеи с обща дължина от 60 км и велопаркинги, през 2017 г. е надградена със 7 бр. електрически велосипеди.

В дългосрочната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в община Бургас са заложили още мерки, свързани с намаляването на емисиите на прахови частици.

3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Бургас.

През 2018 год. превишаване на установените норми за КАВ се отчитат единствено по показателя фини прахови частици (ФПЧ₁₀), като най-голям е броят на превишенията в кв. Долно Езерово. Констатиран са 61 броя превишения на средноденонощната норма.

Данните от мониторинга през 2018 г. показват, че преобладаващата част от дните с регистрирани наднормени концентрации (над 80%) са през зимните месеци по време на отоплителния сезон. Основни фактори за превишенията на ФПЧ₁₀ са ползването на твърди горива за отопление, автомобилният транспорт и неподдържана пътна и прилежаща инфраструктура.

Община Бургас прилага и изпълнява мерки (краткосрочни и дългосрочни), заложили в Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (КАВ) на територията на общината с период на действие 2016-2020 г. за да се постигне и гарантира спазване на пределно допустимите норми на зърмърсителя, определени в екологичното ни законодателство.

През 2018 г. и в петте пункта за мониторинг не са регистрирани превишения на

- алармения праг за информиране на населението за серен диоксид над 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ в 3 последователни часа.
- алармения праг за информиране на населението за азотен диоксид над 400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ в 3 последователни часа.
- алармения праг за предупреждаване на населението за нивата на озон над 240 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ в 3 последователни часа.
- прага за информиране на населението за нивата на озон над 180 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Поради необходимостта от окончателно валидиране на данните преди докладване в Европейската агенция по околна среда са възможни минимални промени в публикуваните данни. Окончателните данни се публикуват в Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда, изготвян от ИАОС.

II.2. ВОДИ

1. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контролната дейност през годината:

Територията, контролирана от РИОСВ – Бургас, обхваща част от Басейнова Дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) с център гр. Варна и Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР) с център гр. Пловдив.

Съгласно Закона за водите министърът на околната среда и водите чрез регионалните инспекции по околна среда и води в границите на териториалният им обхват:

- провежда мониторинга на отпадъчните води;
- контролира обектите, формиращи отпадъчни води, включително пречиствателните станции на населените места, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда;
- контролира аварийните изпускания на отпадъчни води;
- поддържа база данни за извършения мониторинг, включително собствен мониторинг на титулярите на издадени разрешителни, за количествените и качествените характеристики на отпадъчните води и за контрол за състоянието на отпадъчните води;
- поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители.

Основни приоритети и цели при извършване на контролната дейност през 2018 г. са:

- Опазване на водните обекти, чрез намаляване на заустванията, емисиите и изпусканията на приоритетни и приоритетно опасни вещества;
- Превантивен контрол преди активния туристически сезон на обекти, за които след направен анализ през 2017г. в РИОСВ – Бургас са постъпили многократни жалби и сигнали;
- Постигане на по-добро качество на заустваните води от ПСОВ в Черно море, както и обектите от леката промишленост, допускащи периодично или трайно неспазване на определените ИЕО;
- Завишен контрол на емитери, заустващи отпадъчни води във водни тела с много лошо и лошо състояние на водите.

С реализацията на тези приоритети и цели се постига по - ефективно използване, опазване и възстановяване на водните ресурси и намаляване на негативното въздействие от замърсяването им върху качеството на живот и здравето на населението.

Водите на територията на страната са: повърхностни води, подземни, включително минералните води, вътрешните морски води и териториалното море, водите на р. Дунав, р. Резовска и р. Тимок в рамките на държавната граница на Република България.

2. Опазване на повърхностните води

2.1. Повърхностни води на територията на Черноморски басейнов район за управление на водите с център гр. Варна:

2.1.1. Информация за пунктовете за наблюдение – реки, езера и язовири

Повърхностните води в Черноморски басейнов район, които са и в границите на териториалния обхват на РИОСВ-Бургас са Южночерноморските реки, включващи:

- речен басейн Севернобургаски реки;
- речен басейн Мандренски реки;
- речен басейн Южнобургаски реки;
- речен басейн река Велека;
- речен басейн река Резовска;
- част от речен басейн на река Камчия.

Обобщената информация за състоянието на повърхностните води е изготвена като са събрани, обработени и анализирани резултатите за периода януари - декември 2018 г. от проведения мониторинг, съгласно Заповеди № РД-229/05.04.2017г. и № РД-175/02.04.2018г. на Министъра на ОСВ, за мониторинг на водите, както следва:

- на реки – в 105 пункта;
- на езера и язовири – в 22 пункта.

2.1.2. Оценката на моментното състояние по физикохимичните елементи за качество е извършена съгласно класификационната система, регламентирана с Наредба № Н-4 / 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води.

Скалата за оценка включва следните физикохимични елементи за качество: съдържание на разтворен кислород, БПК₅, амониев, нитритен и нитратен азот, общ азот, фосфати и общ фосфор.

Информация за пунктовете за наблюдение на реки, езера и язовири, в обхвата на РИОСВ-Бургас, наблюдаваните физико-химични показатели, информация за състоянието на база средногодишните стойности (2017 г. и 2018 г.) и отчетената промяна в параметрите са представени в приложената **Таблица 1**.

Превишенията на стандартите за качество за специфични замърсители през 2018 г., съгласно горесцитираната наредба, са регистрирани както следва:

- за разтворен манган в 2 пункта – р. Фъндъклийска - преди вливане в Ч. море - устие, яз."Трояново";
- за разтворено желязо в 5 пункта - р. Караагач – устие, р. Бутамята - устие, р. Фъндъклийска - преди вливане в Ч. море - устие, р. Лисово дере /Черна река – устие, р. Силистар - преди вливане в Ч. море (устие);
- за алуминий в 1 пункт – р. Фъндъклийска - преди вливане в Ч. море (устие);
- за хром шествалентен в 1 пункт - яз. Мандра – Изток;

Изводи:

Констатираното влошено състояние по физико-химични елементи за качество е обусловено от следните фактори:

- замърсяване с минерални форми на азот и фосфор от дифузни източници (земяделски практики);
- еутрофикационни процеси, съпроводени с ежегодни цъфтежи на фитопланктон (Бургаско езеро);
- непостоянен речен отток, съчетан със замърсяване от населени места под 2000 е. ж. без ПСОВ.

2.1.3. Оценката на химичното състояние по отношение на приоритетните вещества се извършва, съгласно СГС-СКОС за повърхностни води, установени с Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители, приета с ПМС № 256/ 01.11.2010 г.

При анализа на получените резултати през 2018 г. е взето под внимание и изискването на Директива 2009/90/ЕС, специфицираща минималните критерии за качеството на данните, транспонирана в Наредба № 1/ 2011 г. за мониторинг на водите.

Получените през 2018 г. резултати за приоритетни вещества са под границата на определяне на използваните методи за анализ или са значително под средногодишните стойности, определени с Наредбата за СКОС за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Извод: Анализа на данните, получени през 2018 г., за приоритетни вещества не показва отклонения от стандартите за качество за мониторираните водни тела.

2.2. Повърхностни води на територията на Източнобеломорски район за управление на водите с център гр. Пловдив:

2.2.1. Типове повърхностни води

На територията на РИОСВ- Бургас попадат едно повърхностно водно тяло от категория „Реки”, тип R5 Полупланински реки и три водни тела от категория „Реки”, тип R13 Малки и средни равнинни реки.

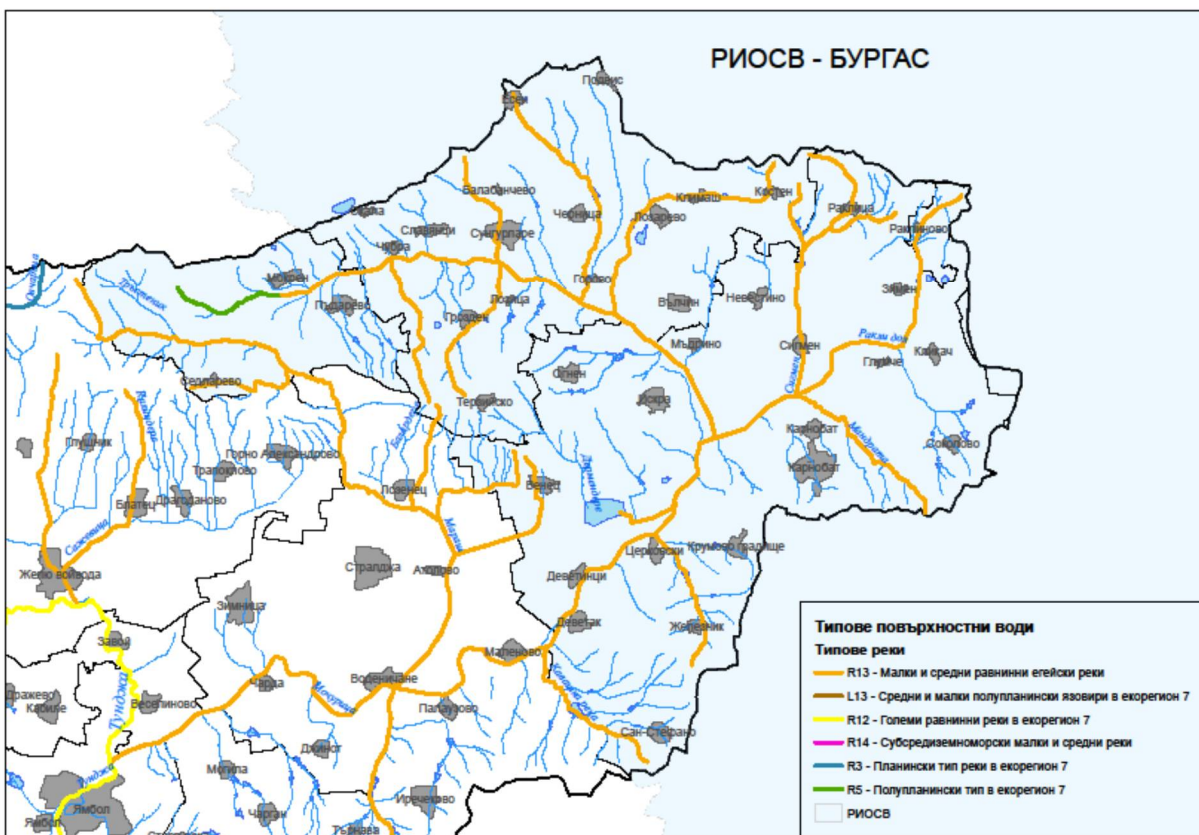
- BG3TU600R069 „Река Мочурица от извори до с. Мокрен”
- BG3TU600R068 „Река Мочурица от с. Мокрен до р.Сигмен”
- BG3TU600R062 „Река Мочурица след вливане на р.Сигмен до устие”
- BG3TU800R065 „Река Мараш” (попада много малка част от водното тяло).

Границите на повърхностните водни тела са актуализирани във връзка с разработването на ПУРБ 2016-2021.

Като водни тела от категория „Езера” са определени водни обекти с площ над 500 ха – яз.Цанко Церковски.

- BG3TU600L023 „Язовир Цанко Церковски” се отнася към тип L17 Малки и средни равнинни язовири

Карта №1-1 Типология категория “РЕКИ” във водосбора на р.Мочурица

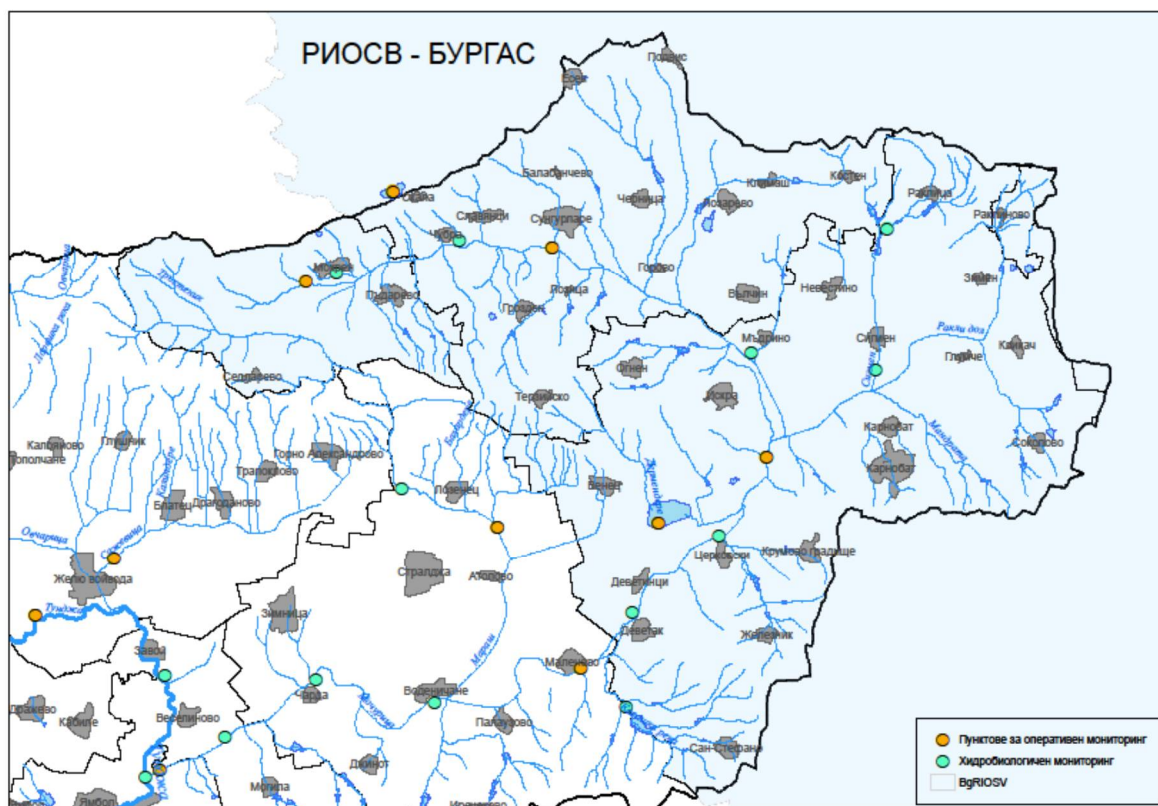

2.2.2. Пунктове за мониторинг

Мрежата за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р.Мочурица на територията на РИОСВ- Бургас включва 9 пункта за мониторинг, в които се провежда мониторинг по биологични елементи за качество, като през 2018 г. в 4 пункта се провежда и анализ на физико-химични елементи за качество (р.Мочурица след полигон Ново село, р.Мочурица гр.Сунгурларе и след гр.Карнобат, и яз.Цанко Церковски- стена).

№	Код на мониторингов пункт	Код на водното тяло	Пункт
1	BG3TU00699MS2105	BG3TU600R069	Река Мочурица след полигон Ново село
2	BG3TU00699MS0123	BG3TU600R069	Река Мочурица с.Мокрен
3	BG3TU00697MS2109	BG3TU600R068	Река Мочурица с.Чубра
4	BG3TU00697MS1109	BG3TU600R068	Река Мочурица гр.Сунгурларе, мост за с.Грозден
5	BG3TU00067MS0109	BG3TU600R068	Река Мочурица с.Мъдрино
6	BG3TU00659MS0108	BG3TU600R062	Река Мочурица гр. Карнобат мост на 8 км по пътя за с. Венец
7	BG3TU00653MS0107	BG3TU600R062	Река Мочурица с.Церковски
8	BG3TU00653MS0106	BG3TU600R062	Река Мочурица с.Деветак
9	BG3TU00656MS0110	BG3TU600L023	Язовир Цанко Церковски

Карта № 2-1 Мрежа за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р.Мочурица

2.2.3. Показатели за мониторинг на водите

- Биологични елементи за качество

Хидробиологичният мониторинг на повърхностните води се провежда в съответствие със Заповед на министъра на околната среда и водите № РД – 175/02.04.2018 г. Заповедта предвижда провеждането на хидробиологичен мониторинг на повърхностни води от категориите река и езеро/язовир.

Хидробиологичният мониторинг, който се извършва за макробезгръбначни в реки е по Ирландски Биотичен Индекс. Периодично в определени пунктове (през 3 г.) се извършва наблюдение и на останалите биологични елементи съгласно изискванията на РДВ – фитопланктон и хлорофил А (язовири), фитобентос, макрофити и риби.

- Физико-химични елементи за качество

Физико- химичният мониторинг се извършва по 22 показателя за екологично състояние /основни и специфични/, свързани със замърсяване на повърхностните води с органични вещества, метали и металоиди. Анализът на планираните физико-химични показатели се извършва от Регионална лаборатория-Бургас към ИАОС.

Основни физико-химични показатели

- **I група** – активна реакция /рН/, температура, неразтворени вещества, електропроводимост, разтворен кислород, наситеност с кислород, БПК₅, ХПК, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, ортофосфати като фосфор.

- **II група** – азот общ, фосфор общ, калциево-карбонатна твърдост.

Специфични вещества

- **Метали и металоиди** – цинк, мед, желязо, манган, хром общ.

2.2.4. Определяне на химично и екологично състояние/потенциал на повърхностните води

2.2.4.1. Химично състояние

При определяне на химичното състояние на повърхностните водни тела са приложени изискванията на Директива 2013/39/ЕО, транспонирана в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Химичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в два класа – добро и лошо, които се изобразяват съответно със син и червен цвят. За извършване на достоверна оценка е необходимо минималната честотата на анализ да бъде 12 пъти в годната (1 път месечно). Тези водни тела, които отговарят на средногодишните стойности на стандартите за качество на околната среда (СГС-СКОС) са в добро състояние, а за водните тела, в които се констатира превишаване на СГС-СКОС е определено лошо състояние. Във водните тела, в които не се извършва мониторинг на приоритетни вещества поради липсата на идентифициран натиск, химичното състояние е определено като «неизвестно».

2.2.4.2. Екологично състояние/потенциал

Оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела се извършва по класификационна система за биологични и физико-химични елементи за качество, и стандарти за качество на околната среда за химични елементи и специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризиране на повърхностните води.

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: отлично, добро, умерено, лошо и много лошо, които се изобразяват с показаните в таблицата цветове.

Екологично състояние				
отлично	добро	умерено	лошо	много лошо

В Таблица № 2-1 са дадени резултатите от оценката на екологичното състояние/ потенциал и химично състояние във водосбора на р.Мочурица

Таблица № 2-1 Екологично състояние/потенциал и химично състояние на водните тела във водосбора на р.Мочурица

Име на водното тяло	Код на водното тяло	Екологично състояние/потенциал през 2018 г.			Химично състояние 2018 г.
		Биологични показатели	Физико-химични показатели	Екологично състояние/потенциал	
Река Мочурица от извори до с. Мокрен	BG3TU600R069	Умерено Макрозообентос	Добро	Умерено	неизвестно
Река Мочурица от с. Мокрен до р.Сигмен	BG3TU600R068	Умерено Макрозообентос	Умерено Електропроводимост, NO ₃ , NO _{бщ}	Умерено	Добро
Река Мочурица след вливане на р.Сигмен до устие	BG3TU600R062	Умерено Макрозообентос	Умерено електропроводимост, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , NO _{бщ} , PO ₄ , RO _{бщ}	Умерено	Добро
Река Мараш	BG3TU800R065	Умерено Макрозообентос	Добро	Умерено	неизвестно
Язовир Цанко Церковски	BG3TU600L023	Лош ЕП Хлорофил А	Умерено NH ₄ , RO _{бщ}	Лош ЕП	Добро

Язовир Цанко Церковски- през 2017г. оценката по основните метрики за фитопланктон варира от Умерено (ВГИ) до Много Лошо (Хлорофол-а) състояние. Характерни особености на фитопланктона са изключително високите средно сезонни стойности на Хлорофил-а (148,00 µg/l), високия процент еутрофни цианобактерии (28%) и интензивен цъфтеж от III ст. от Кремъчни водорасли (*Cyclotella meneghiniana*). Констатирани са потенциално токсични видове като *Microcystis wesenbergii*, *M. aeruginosa* и *Aphanizomenon flos-aquae*. Общата оценка по националния метод и HLPI индекс съвпада – **Лош ЕП**. През 2018 г. за водното тяло е извършен мониторинг на приоритетни вещества от групата на азот и фосфор съдържащи пестициди, органохлорни пестициди, органофосфорни съединения, алкилфеноли и полициклични ароматни въглеводороди. Данните от мониторинга не показват превишаване на СКОС, което определя доброто химично състояние на водното тяло.

Река Мочурица от гр.Карнобат до устие- от проведения мониторинг през 2018 г. в пункта р.Мочурица след гр.Карнобат се констатира отклонение от нормите за добро състояние по следните физико-химични показатели: електропроводимост, амониев азот, нитратен азот, нитритен азот, общ азот, ортофосфати и

общ фосфор. За р.Мочурица е характерно силното органично замърсяване от непречистени битови отпадъчни и промишлени води. Най-силно замърсяване се наблюдава в участъка след гр.Карнобат, поради вливането на непречистени отпадъчни води от градската канализационна мрежа.

В Плана за управление на речните басейни на Източнобеломорски район (ПУРБ на ИБР) за 2016-2021 г., приет с Решение №1106/29.12.2016 г. на Министерски съвет, за община Карнобат са предвидени следните мерки:

1. „Изграждане и/или реконструкция на канализационна мрежа за населено място над 10 000 е.ж.”
2. „Изграждане или разширение на ПСОВ до 20 000 е.ж.”

р.Мочурица след гр.Карнобат

Като основни индустриални емитери на р.Мочурица могат да се посочат следните обекти:

- „СИС Индустрийс” ООД- Промислен комплекс в с.Венец-предприятие за бутилиране на спиртни напитки и вино. Пречистените отпадъчни води след ЛПСОВ се заустват в открит канал, вливащ се в р.Мочурица.
- „ВИН.С. Индустрийс” ООД с.Церковски- на площадката работят спиртоварна фабрика, винзавод и мелничен комплекс. Отпадъчните води след ЛПСОВ се заустват в дренажен канал на яз.Церковски, заустващ в р.Мочурица.
- „Винекс Славянци” АД- цех Сунгурларе в гр.Сунгурларе- зауства производствени отпадъчни води след утаечна система в безименно дере, вливащо се в р.Мочурица
- „Винекс Славянци” АД- цех Лозарево в с.Лозарево- зауства пречистени в ЛПСОВ смесен поток битово-фекални и производствени отпадъчни води в канавка, вливаща се в яз.Петковец.
- „Винекс Славянци” АД- цех Славянци в с.Славянци- зауства битово-фекални и производствени отпадъчни води след утаечна система в канавка в р.Мочурица.
- „Птицекланица Чубра” с.Чубра- месопреработвателно предприятие за бяло птиче месо. Отпадъчните води след ЛПСОВ се заустват в дере, вливаща се в р.Мочурица.

В изпълнение на Заповед № РД-1/02.01.2018 г. на Министъра на околната среда и водите за констатираните превишения за посочените показатели в подземни/повърхностни води I път на тримесечие се предоставя информация на Министерство на здравеопазването във връзка с предприемане на необходимите мерки по компетентност. Тази информация се публикува всеки месец и на сайта на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ на посочения линк https://earbd.bg/SPRAVKI_ZA_PREVISHENIYA-c761.

3. Подземни води

3.1. Характеристика на подземните води в обхвата на БДЧР – Варна

Мрежите и програмите за мониторинг са изготвени на база "Методика за планиране на мрежите и програмите за мониторинг на подземните води" и въз основа на оценка на реализирано ново или потенциално въздействие на различните видове натиск върху количественото и химичното състояние на подземните води.

3.1.1. Количествено състояние на подземните води

Мрежата и програмата са изготвени с цел да осигурят информация за допълване и валидиране на процедурата за характеризирание и оценка на количественото състояние на подземните води. **Мрежата се състои от 75 пункта**, които са пунктове престояващи (не са включени в експлоатация и не се черпи вода) и предимно пунктове стопанисвани и наблюдавани от НИМХ с дългогодишни данни за нива и дебити, новоизградени пунктове за автоматично наблюдение и извори с голям дебит. Честотата на наблюдение е: веднъж на три месеца за подземни водни тела (ПВТ) от тип 2- подземни води в алувиални отложения - 13 пункта, тип 5 - ПВТ в типични водоносни хоризонти-24пункта и 38 пункта за определяне на естествените ресурси.

3.1.2. Химично състояние на подземните води

В представената мрежа един пункт характеризира не повече от 25 до 200 кв.км. средно 139 кв. км от площта на водното тяло. В участъците в които са установени превишения, интрузии или риск за повърхности водни тела или водни и сухоземни екосистеми - не повече от 50 кв.км. За целта е използвана и достоверността по Приложение 4.2.11.а “Достоверност на оценката на количественото състояние на подземни водни тела в Черноморски район за басейново управление” в ПУРБ 2016-2021г.

1. В мрежата са включени следните видове пунктове:

- пунктове за ПВТ в самостоятелни карстови басейни, в алувиални отложения и извори с голям дебит не по малък от 1,0 л/с.
- пунктове (съоръжения) които са в експлоатация от “В и К” Дружествата, от “Напоителни системи”, сондажи от мрежите за собствен мониторинг и съоръжения които са изградени за наблюдение на подземните води (мониторингови пунктове).

2. Мрежата е изградена от:

- пунктове -за оперативен мониторинг в ПВТ определени в риск;
- пунктове от ПВТ определени не в риск в ПУРБ 2016-2021г. в които при проведения мониторинг през 2017 до м.юли 2018г. са установени замърсители над СК;
- пунктове по Нитратната наредба от ПВТ не в риск (контролен мониторинг);
- нови пунктове за контролен мониторинг при установени морска интрузия в непроучени участъци;

- трансгранични пунктове за обмен на данни с Румъния по споразумение между Р.България и Румъния от 14.03.2016г.

3. Честотата на мониторинг е определена в зависимост от характеристиките на ПВТ и повторемостта на замърсителите. Предвидена е предимно 4 пъти в годината, като в някои пунктове е намалена на 2 пъти, за контролни показатели, чиито превишения не са установени. Честотата е съобразена и с оценката на тенденциите за наличие на 8 резултата.

4. Параметри на мониторинга

Включени са за наблюдение следните параметри:

- задължителните съгласно методиката за различните емитирани потенциални замърсители;
- конкретни параметри, по които са установени превишения в ПВТ определени в риск;
- за 2018г. са извършени радиологични изследвания в пунктове за ПБВ, предимно в незащитени ПВТ.

Получените изследвания показват в част от пунктовете има замърсяване, което подлежи на потвърждение.

Обобщената информация за състоянието на подземните води е изготвена на база обобщени резултати за периода януари-декември 2018г. от проведения мониторинг, съгласно Заповеди РД-229/05.04.2017г. и РД-175/02.04.2018г. на Министъра на ОСВ.

Информация за мониторинговите пунктове за подземни води и отчетената промяна в параметрите над стандартните стойности са представени в приложената **Таблица 2**.

Извод:

- Констатираното влошеното химично състояние на Подземните водни тела е предимно замърсяване от дифузни източници (използване на торове и препарати и земеделски продукти).
- Относно получените радиологични изследвания, които се извършват за първи път в рамките на действащия ПУРБ не са установени потвърждения за наличие на трайни превишения, както и не е установен източника на замърсяване на пункта. Анализът на данните, получени през 2018г.са предпоставка за допълнително изследване на превишените радиологични показатели.

3.2. Характеристика на подземните води в обхвата на БДИБР - Пловдив

3.2.1. Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.

На територията на РИОСВ-Бургас са разположени 4 подземни водни тела (по-голяма или по-малка част от тях):

- BG3G00000NQ005 - Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина
- BG3G00000NQ015 - Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско- Стралджанска област
- BG3G0PzK2Pg027 - Пукнатинни води - масив Шипка – Сливен
- BG3G00000K2031 - Пукнатинни води - Сливенско-Сунгурларска зона

Трябва да изтъкнем, че в регистъра на зоните за защита на подземни води, предназначени за ПБВ са включени всички подземни водни тела на територията на ИБР, поради използването им за водоснабдяване с питейна цел.

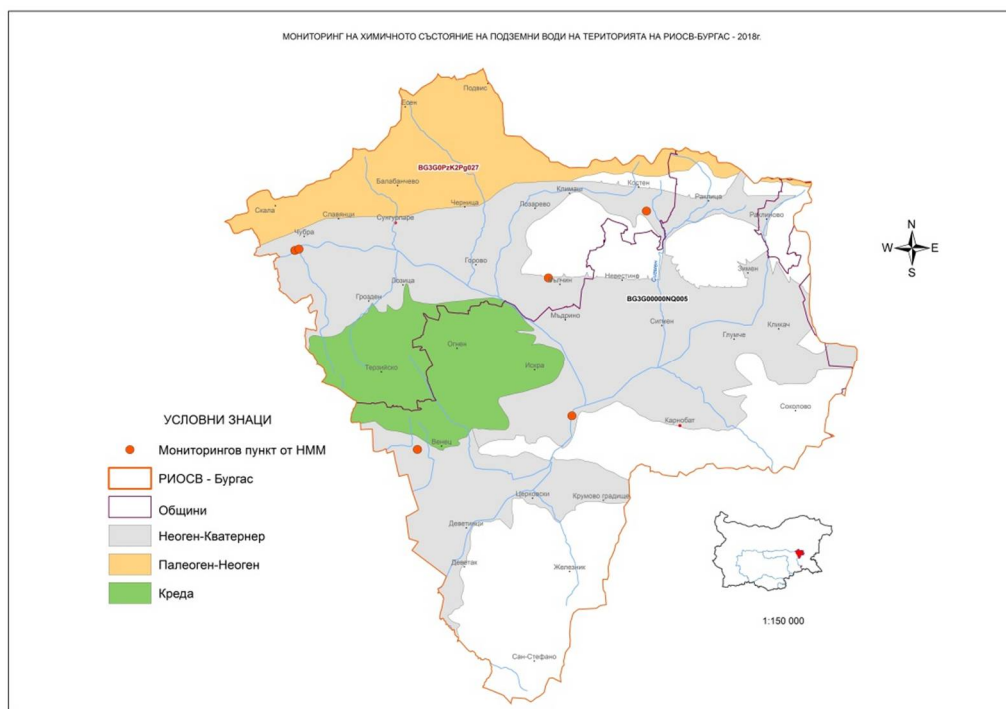
През 2018г. е изпълнен оперативен мониторинг.

Националната мрежа за оперативен мониторинг на химичното състояние на подземните води на територията на РИОСВ-Бургас през 2018 година (съгласно Заповед № РД-175/02.04.2018г.) включва 6 хидрогеоложки пункта за мониторинг (отразени на долу представената карта):

1. BG3G000000QMP014 - Кладенец Лепков, гр. Карнобат, общ. Карнобат
2. BG3G000000NMP015 - Сондаж - 3, с.Чубра, общ. Сунгурларе

3. BG3G000000QMP016 - Сондаж, с. Сунгурларе, общ. Сунгурларе
4. BG3G000prQhMP127 - Извор "Синора", с. Вълчин, общ. Сунгурларе
5. BG3G00000N2MP138 - Извор "Софрониева чешма", с. Костен, общ. Сунгурларе
6. BG3G000000QMP135 – ПС “Венец” – Извор, с. Венец, общ. Карнобат

Карта: Мониторинг на химичното състояние на подземни води на територията на РИОСВ-Бургас – 2018 год.

3.2.2. Оценка на състоянието и характеристика на подземните водни тела (ПВТ).

Оценката на химичното състояние на подземните води се извършва по данни от извършени анализи от Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС). Пробите са анализирани в Регионална лаборатория – Бургас към ИАОС по следната схема за пробонабиране и анализ на водите:

1. I група - основни физико-химични показатели - разтворен кислород, рН, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий, калий, сулфати, хидрокарбонати, карбонати, сух остатък, флуориди – анализират се само отделни показатели (посочени **с удебелен шрифт**) във всички цитирани по-горе пунктовете за подземни води, четири пъти в годината.

2. II група - допълнителни физико-химични показатели – нитрити, фосфати, желязо (общо), манган, цианиди – анализират се само отделни показатели (посочени **с удебелен шрифт**) в два мониторингови пункта, четири пъти в годината.

3. **III група – метали и металоиди** – олово, кадмий, арсен, живак, мед, цинк, никел, хром общ, хром – тривалентен, хром – шествалентен, обща алфа-активност, обща бета-активност, естествен уран, радий 226 – в периода Април, 2018г. – Март, 2019г. не е проектиран мониторинг на показатели от тази група.

4. **IV група - органични вещества** – алдрин, атразин, DDT/DDD/DDE, пропазин, хептахлор, пендиметалин, хлорпирифос-етил, тербутилазин и металахлор – предвидено е еднократно през годината да се извършва анализ на тези показатели в мониторингови пунктове при с. Вълчин, с. Костен и с. Венец.

Резултатите се сравняват със стандарт за качество съгласно Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (ДВ, бр. 87 от 2007г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 102 от 23 декември 2016 г.) за проучване, ползване и опазване на подземните води.

За оценка на химичното състояние на ПВТ са използвани данни от изпълнения през 2018г. мониторинг на химичното състояние на подземните водни тела. Във връзка с това, трябва да изтъкнем, че:

1. Изпълнението на Заповед № РД-175/02.04.2019г. на Министъра на околната среда и водите за програмите за мониторинг на подземни води се отнася за периода 01.04.2018г. - 31.03.2019г.

2. В оценка на химичното състояние на ПВТ са използвани данни от изпълнения мониторинг за периода 1.01.2018г. – 31.12.2018г. МП при с. Огнен липсва в програмата за оперативен мониторинг на химичното състояние на подземните води на територията на РИОСВ-Бургас през 2018г. съгласно Заповед № РД-175/02.04.2018г., но този МП участва в оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000K2031 за 2018г. (с резултат от пробонабиране през първо тримесечие на 2018г.)

Оценката на химичното състояние на ПВТ е извършена съгласно подход за оценка на химичното състояние на подземните водни тела и е дадена в две категории – добро и лошо. Подходът е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕС, Директива 2006/118/ЕО. за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване, Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води, Ръководство № 18 за състоянието на подземните води и оценка на тенденциите, Ръководство №17 за предотвратяване или ограничаване на преките и непреките отвеждания и Ръководството за докладване по РДВ през 2016 г.

Резултатите от извършената оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на РИОСВ-Бургас през 2018г. са представени в следващата таблица:

№ по ред	код на ПВТ	Наименование	Тест: Обща оценка на химичното състояние на ПВТ (добро/лошо)	Тест: Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (неприложимо/добро/лошо)	Наличие на значими възходящи тенденции (да/не)	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ	Вещества или показатели на замърсяване
1	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	добро	добро	не	добро	
2	BG3G00000NQ015	Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област	добро	добро	не	добро	

3	BG3G0PzK2Pg027	Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ- Бургас	Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Бургас		лошо	Нитрати
4	BG3G00000K2031	Пукнатинни води - Сливенско- Сунгурларска зона				добро	

Забележка: Общата оценка определя „лошо” химично състояние на ПВТ BG3G0PzK2Pg027 по показател Нитрати съгласно Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на БД „Източнобеломорски район” за 2017 г.

Засегнати части от ПВТ, в които са разположени водовземни съоръжения за ПБВ:

Код на зоната за защита на питейни води	Водовземно съоръжение/система		Замърсяващо вещество				
	Код на мониторингов пункт	Име на мониторингов пункт	Показате л	Средногодишна стойност за периода, мг/л	Стандарт за качество, мг/л	Базово ниво, мг/л	ПС, мг/л
BG3DGW00000N Q005	BG3G000000QMP 014	Карнобат, Кладенец Лепков	Фосфати	0,39	0,5 0	0,1 7	0,3 8

Забележка:

0,39 - Превिшение над Прагова стойност (ПС)

3.2.3. Характеристика на подземните водни тела.

Подземно водно тяло BG3G00000NQ005 /Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина/

Подземното водно тяло заема Сунгурларското и Карнобатското полета. ПВТ има площ – 293,23 кв.км. Дебелина – 5-24 м. Коефициент на филтрация – 17 м/ден. Под кватернерните алувиални отложения (на р. Мочурица) и пролувиални отложения (образувани от множество дерета) заляга плиоцен, представен от

глини, пясъци и по-малко чакъл. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са пясъкливи глини. Подхранването в кватернерния водоносен хоризонт в Сунгурларската част става от реките, валежите и частично от пукнатинните води на подложката (където кватернера лежи върху нея), а в Карнобатската част – от валежи и частично от пукнатинните води на подложката, сезонно подхранване има и от инфилтрираните поливни води.

На територията на ПВТ са разположени 5 мониторингови пункта:

- BG3G000000QMP014 - Кладенец Лепков, гр. Карнобат, общ. Карнобат
- BG3G000000NMP015 - Сондаж - 3, с. Чубра, общ. Сунгурларе
- BG3G000000QMP016 - Сондаж, с. Сунгурларе, общ. Сунгурларе
- BG3G000prQhMP127 - Извор "Синора", с. Вълчин, общ. Сунгурларе
- BG3G000000N2MP138 - Извор "Софрониева чешма", с. Костен, общ. Сунгурларе

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2018 год. се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – не се наблюдават концентрации на РС (релевантна стойност) за 2018 год. над стандарт. Състоянието е добро.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване:

В мониторингов пункт при гр. Карнобат (Кладенец Лепков) се наблюдава средногодишна концентрация (2018 год.) малко над ПС (прагова стойност) за показателя Фосфати – 0,3855mg/l (ПС - 0,3825 mg/l), но от таблицата по-горе се вижда, че не е превишен стандарта и не е повишена концентрацията на установеното базово ниво. Състоянието е добро.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G000000NQ005 на територията на РИОСВ- Бургас през 2018г. е „добро”.

В сравнение с 2017г.: общата оценка определя „лошо” химично състояние на ПВТ BG3G000000NQ005 на територията на РИОСВ-Бургас - показател на замърсяване е фосфати.

Подземно водно тяло BG3G000000NQ015 /Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област/

ПВТ е разположено в едноименната котловина, тя е една от най-големите по площ у нас, започва от с. Бинкос на запад и стига до с. Нейчово на изток, през западната и част преминава р. Тунджа, а през източната – р. Мочурица. ПВТ има площ от 818,89 км². Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са глинести пясъци. Водоносния хоризонт е изграден от чакъли, гравелити, пясъци, пясъчници, глини. Дебелина на ПВТ - 10-40 м, водопроводимост на ПВТ - 160-400 м²/ден, коеф. на филтрация на ПВТ - 16-250 м/ден. Подхранване на ПВТ – в Сливенската (западна) част - от реките и деретата, спускащи се от оградните планински вериги, от валежите и поливните води, в Стралджанската (източна) част - инфилтриращите се валежни и речни води, потока се движи от север на юг.

Химичното състояние на ПВТ на територията РИОСВ-Бургас се наблюдава в един мониторингов пункт - BG3G000000QMP135 ПС “Венец” – Извор, с. Венец, общ. Карнобат.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2018 год. се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – не се наблюдават концентрации на РС (2017 год.) над стандарт. Състоянието е добро.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - средногодишните концентрации (2018 год.) на съответните компоненти не превишават стандарта и не е повишена концентрацията на установеното базово ниво. Състоянието е добро.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000NQ015 на територията на РИОСВ- Бургас през 2018г. е „добро”.

В сравнение с 2017г.: химичното състояние на ПВТ BG3G00000NQ015 на територията на РИОСВ-Бургас е определено като „добро”.

Подземно водно тяло BG3G0PzK2Pg027 /Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен/

Цялото ПВТ има площ – 1615,74 км² и дебелина - 36 м. Водоносният хоризонт е изграден от гранити, алтернация от пясъчници, глинести скали и брекчоконгломерати, глини, пясъкливи варовици, глинести мергели, шисти, гнайси, амфиболити. В района на РИОСВ-Бургас се разполага малка част от това ПВТ, в която няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.

Общата оценка определя „лошо” химично състояние на ПВТ BG3G0PzK2Pg027 по показател Нитрати съгласно Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на БД „Източнобеломорски район” за 2017 г.

Подземно водно тяло BG3G00000K2031 /Пукнатинни води - Сливенско-Сунгурларска зона/

ПВТ е разположено в най-североизточния край на Източнобеломорски район, северно от гр. Стралджа. ПВТ има площ от 205,23 км² и дебелина– 50 м. Водоносният хоризонт е изграден от мергели и алевролитие-ерозирали, пясъчници, варовици, туфи. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване - изветрели наносни отложения, брекчи, конгломерати, пясъчници, битуминозни шисти, флишки седиминти - варовици, мергели, пясъчници, моласови отложения, тънки въглищни прослойки.

В мониторингов пункт BG3G00000K2MP136 - ПС - ПВВ - Извор "Чортлен" + Сондаж, с. Огнен, общ. Карнобат, от извършените наблюдения върху химичното състояние през 2018год. се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – не се наблюдават концентрации на РС (2018 год.) над стандарт. Състоянието е добро.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - средногодишните концентрации (2018 год.) на съответните компоненти не превишават стандарта и не е повишена концентрацията на установеното базово ниво. Състоянието е добро.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000K2031 на територията на РИОСВ-Бургас през 2018г. е определена като „добро”.

В сравнение с 2017г.: общата оценка определя „добро” химично състояние на ПВТ BG3G00000K2031 на територията на РИОСВ-Бургас.

В изпълнение на Заповед № РД-1/02.01.2018 г. на Министъра на околната среда и водите за констатираните превишения за посочените показатели в подземни/повърхностни води I път на тримесечие се предоставя информация на Министерство на здравеопазването във връзка с предприемане на необходимите мерки по компетентност. Тази информация се публикува всеки

месец и на сайта на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район” на посочения линк https://earbd.bg/SPRAVKI_ZA_PREVISHENIYa-c761.

От определените в Програмата от мерки на утвърден в края на 2016 г. от Министерски съвет План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Източнобеломорски район 2016-2021 г. има стартирала мярка с уникален код TU_03_09 – Възстановяване и надграждане на компрометирани диги - корекция на р. Мочурица от пътя Зимница – Чарда срещу течението до с. Деветак, землища на с. Зимница, с. Воденичане, с. Палаузово, с. Маленово, общ. Стралджа. Дължина на участъка 23 км – издадено решение № РР-3227/19.12.2017 г. на Директора на БД ИБР – Пловдив за продължаване срока на действие на разрешително № 32170484/2014 г. Част от мярката е разположена на територията на РИОСВ Бургас.

За 2018 г. по данни от медиите на територията на РИОСВ Бургас в Източнобеломорски район за басейново управление е настъпило наводнение на 17 май в гр. Карнобат вследствие на обилни валежи за кратък период от време, превишаващи поемащата и отвеждаща способност на канализационната мрежа на града. Програмата от мерки на ПУРН в Източнобеломорски район 2016-2021 г. е достъпна за разглеждане в табличен и графичен вид чрез географска информационна система (ГИС) на БД ИБР. Връзка към ГИС на БД ИБР е изведена на началната страница на интернет страницата на БД ИБР.

4. Кратка обобщена информация за обектите, източници на отпадъчни води:

Пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) с изградени всички съоръжения за пречистване, включително за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор, в обхвата на РИОСВ – Бургас :

Канализационна система на гр. Бургас – за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Бургас с изградени съоръжения за отстраняване на биогенните елементи - азот и фосфор. Пречистените отпадъчни води се заустват в езеро “Вая”.

Канализационна система на кв. Меден рудник, гр. Бургас - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за първично (механично), вторично (биологично) и третично пречистване – за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор, за товар 49 хил. е.ж. Пречистените отпадъчни води от ж. к. “Меден рудник” се заустват в източната част на езеро Мандра.

Канализационна система на кв. „Горно Езерово“, гр. Бургас - заустваща в коригирано дере, вливащо се в Бургаско езеро;

Канализационна система „Ветрен-Минерални бани-Банево“, гр. Бургас - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за механично, физикохимично и биологично пречистване и с изградени съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор, с капацитет 10 560 е.ж.

Канализационна система на гр. Царево - в ПСОВ постъпват за пречистване отпадъчните води от гр. Царево, къмпинг "Арапя", в.с. "Оазис" и къмпинг „Нестинарка“. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Попска (поречие на р. Черна), вливаща се на около 1000 м от мястото ѝ на заустване в Черно море.

Канализационна система на гр. Обзор - гр. Бяла, общ. Несебър - ПСОВ осигурява пречистване на отпадъчните води от гр. Обзор, Община Несебър и гр. Бяла, Община Бяла и е с капацитет 40000 е. ж.. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Двойница, на 2,5 км преди вливането ѝ в Черно море.

Канализационна система на гр. Поморие - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ, с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Поморие и кв. Сарафово, гр. Бургас, с проектен капацитет Qср.дн – 133 л/с. Пречистените води се заустват дълбоководно в Черно море между гр. Поморие и кв. “Сарафово”, извън район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води.

Канализационна система “Равда – Слънчев бряг – Несебър” - отпадъчните води от с. Равда, к. к. “Слънчев бряг” и гр. Несебър постъпват за пречистване чрез смесена канализационна мрежа в ПСОВ, находяща се в имот № 000155 в землището на с. Ахелой, община Поморие. Пречистените отпадъчни води се заустват напорно, тръбно, дълбоководно в Черно море, северно от гр. Ахелой, в зона за санитарна охрана от крайбрежните морски води.

Канализационна система на „Созопол-Черноморец- Равдиново“ – отпадъчните води от канализационната система на гр. Созопол и гр. Черноморец се пречистват в ПСОВ – Созопол. Отпадъчните води се заустват напорно, дълбоководно след ПСОВ в крайбрежните морски води на Созополски залив на Черно море.

Канализационна система на с. Веселие, Община Приморско – изградени са съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Пречистените отпадъчни води се заустват в дере, вливащо се в р. Мехмедженска, ляв приток на р. Ропотамо.

Канализационна система на с. Пирне, общ. Айтос – изградена през 2015 год. по проект „Изграждане на модулно пречиствателно съоръжение за отпадъчни води и канализационна система в село Пирне, община Айтос. Пречистените води се заустват в р. Айтоска.

Канализационна система на с. Люляково, Община Руен - изградени са съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Смесения поток битово – фекални и дъждовни води, след ПСОВ, се заустват в дере, приток на река Луда Камчия.

Канализационна система на с. Заберново, Община Малко Търново – за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ, с пречиствателни съоръжения за пречистване на битово - фекални отпадъчни води с товар 170 е.ж. Пречистените отпадъчни се заустват в дере, вливащо се в река Заберска.

Канализационна система с ПСОВ на с. Маринка, общ.Бургас - Отпадъчните води се пречистват механично и биологично, осигурено е третично пречистване на биогенните елементи азот и фосфор. Пречистените води се заустват в р. Маринка, общ. Бургас.

Друга част от ПСОВ работят без изградено третично пречистване за отстраняване на биогенните елементи – азот и фосфор :

Канализационна система на с. Лозенец, Община Царево – В ПСОВ отпадъчните води от с. Лозенец и в.с. „Лозенец” постъпват за механично и биологично пречистване. Станцията е без необходимите съоръжения за отстраняване на азот и фосфор. Буферния /задържателен/ резервоар на вход ПСОВ задържа отпадъчните води, които идват към пречиствателната станция през най-натоварените часове на денонощието и ги отпуска за пречистване, когато притокът на вода спадне. Това не позволява непречистени води да се вливат в морето. Пречистените отпадъчни води, след пречиствателните съоръжения, се отвеждат посредством колектор на 800 м. в посока югозапад и се заустват в дере в

местността “Хаджи Яне“, на 50м от преливника на микроязовир. Дължината на дерето от мястото на заустване до бреговата ивица е 1500 метра.

Канализационна система на гр. Китен – гр. Приморско - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води. Няма изградени съоръжения за отстраняване на азот и фосфор. Пречистените води се заустват в р. Караагач, на 1300 м преди устието на реката в Черно море.

През януари 2019 год. е даден старт на строителните дейности по предстоящата модернизация на пречиствателната станция на „Китен–Приморско“. Предвижда се реконструкция, модернизация и разширяване на пречиствателната станция за отпадъчни води, реконструкция на прилежаща инфраструктура и изграждане на стъпало за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор.

ПСОВ “Елените” - приема за пречистване отпадъчните води от гр. Св.Влас, в.с. ”Елените” и хотелски комплекси в района. Схемата включва механично и биологично пречистване. Капацитетът ѝ е недостатъчен. Станцията не е в състояние да приема количествата отпадъчни води от района, особено през летния сезон, когато има завишено водопотребление. Отпадъчните води на изход от ПСОВ се заустват в Черно море, северно от гр. Свети Влас.

Канализационна система на гр. Средец, експлоатирана от Община Средец – за канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за механично и биологично пречистване на отпадъчните води. Пречистените води се заустват в река Малката река, вливаща се в река Средецка. Проектното водно количество 5000 м3/ден.

Канализационна система на с. Манолч, Община Сунгурларе – отпадъчните води от канализационната система, след ПСОВ с изградени съоръжения за механично и биологично пречистване, се заустват в сухо дере, вливащо се в опашката на яз. Камчия.

На територията, контролирана от РИОСВ – Бургас все още доста населени места нямат изградени ПСОВ или при тях отпадъчните води се заустват непречистени във водни обекти :

Канализационна система на гр. Ахелой, Община Поморие – Отпадъчните води от канализационната система на гр. Ахелой се заустват непречистени чрез два съществуващи канализационни колектора Главен канализационен колектор I и Главен канализационен колектор II, във воден обект: река Ахелой.

Канализационна система на гр. Каблешково, Община Поморие - няма изградена ПСОВ за населеното място. Отпадъчните води се заустват непречистени, посредством Главен канализационен колектор I и Главен канализационен колектор II, във водни обекти: дерета.

Канализационна система на гр. Айтос - отпадъчните води на гр. Айтос с брой жители около 22869, към настоящият момент се заустват непречистени, посредством два колектора, във водните обекти: дере, приток на река Айтоска и в река Славеева През август 2018 год. стартира изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води в град Айтос по проект финансиран от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ Предвижда се изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води, главни канализационни клонове, отвеждащ колектор и съпътстваща инфраструктура до края на 2019 год.

Канализационна система на гр. Камено - Няма изградена ПСОВ за населеното място. Отпадъчните води от гр. Камено с брой жители около 5393 към настоящият момент се заустват непречистени в старото корито на р. Айтоска.

Канализационна система на с. Кръстина, Община Камено - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за механично и биологично пречистване.

Пречиствателните съоръжения за биологично пречистване не функционират и отпадъчните води от канализационната мрежа на с. Кръстина непречистени се заустват във водния обект: дере приток на р. Санър дере.

Канализационна система на с. Синеморец, Община Царево - Отпадъчните води от населеното място се заустват непречистени в Черно море, в район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води. Изграден е експериментален пречиствателен модул, но не е пуснат в експлоатация.

Канализационна система на с. Варвара, община Царево – Изградената пречиствателна станция за отпадъчните води от канализационната система - експериментален пречиствателен модул, не е въведен в експлоатация и не функционира. Отпадъчните води от населеното място се заустват непречистени в Аязменско дере, вливащо се в Черно море.

Канализационна система на гр. Ахтопол, Община Царево - непречистените отпадъчни води се заустват в Черно море, на 1 км югоизточно от града. Поради липса на финансиране към настоящия момент е отложено изпълнението на работния проект: „Интегриран проект за водния цикъл на гр. Ахтопол“, включващ изграждане на ПСОВ, разширение и реконструкция на канализационната и водопроводната мрежа. В проекта е предвидено след изграждане на ПСОВ–Ахтопол пречистените води да се заустват гравитачно, тръбно, брегово, в дере, вливащо се в Черно море на около 500 м., дясно преминаващо от площадката на ПСОВ, местност „Аероплана“.

Канализационна система на гр. Карнобат - Предвидено е изграждане на пречиствателна станция с капацитет за 24100 екв.ж. с механично и биологично стъпало, включително и отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Към настоящия момент изграждането на ПСОВ не е започнало. Отпадъчните води се заустват без пречистване в р. Мочурица.

Канализационна система на гр. Малко Търново - Отпадъчните води към настоящият момент се заустват непречистени в сухи дерета от водосбора на р. Малкотърновска, приток на р. Велека. Селищната канализационна система е без изградена ПСОВ.

Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 1, с. Бръшлян – Пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в сухо дере от водосбора на река Раздол, поречие на река Велека.

Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 3, (СЯ) - 6, (СЯ) – 7 -с. Граматиково - Пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в дере, вливащо се в Яменски дол, поречие на река Велека.

Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 8, с. Граматиково - Пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в дере, вливащо се в Бучовски дол, поречие на река Велека.

В много от населените места под 2000 е. ж. канализационната мрежа не е изградена или е изградена частично и отпадъчните води се отвеждат във водоплътни изгребни ями.

Стопански субекти, източници на отпадъчни води по поречия:

I. РЕЧЕН БАСЕЙН СЕВЕРНОБУРГАСКИ РЕКИ

	Поречие Севернобургаски реки
1	Канализационна система на гр. Обзор – гр. Бяла, общ. Несебър
2	"М. ИНВЕСТ БГ" ООД, гр. Пловдив - консервна фабрика в с. Гълъбец, общ. Поморие
3	Канализационна система на с. Ахелой, общ. Поморие
4	Канализационна система на гр. Каблешково, общ. Поморие

5	“Завод за технически въглен” АД гр. Бургас - Производствена база в гр. Каблешково
6	"Лагуна" ООД - цех за производство на боза в гр. Каблешково
7	Канализационна система на хотелски комплекс „Зорница Сендс”, гр. Свети Влас
8	Канализационна система на гр. Айтос
9	„Симпто” АД гр. Айтос – механо-монтажен завод
10	„Андела” АД гр. Бургас – хвостохранилище “Горно Езерово”
11	“Завод за строителни конструкции (ЗСК) Лозово” АД гр. Бургас,
12	Канализационна система на гр. Бургас, общ. Бургас
13	„Винарско имение Санта Сара“ АД, с. Горица
14	„Алмар Сийфууд“ АД, предприятие за обработка на рибни и други морски продукти
15	„Яна“ АД, гр. Бургас
16	Канализационна система на кв. Ветрен, Минерални бани и кв.Банево
17	Канализационна система на кв. Горно езерово, гр. Бургас
Поречие Река Айтоска	
1	Канализационна система на гр. Камено
2	“Франко” ЕООД гр. Айтос – цех за преработка и консервиране на плодове
3	Канализационна система на с. Пирне
Поречие Река Чукарска	
1	Канализационна система на с. Кръстина, общ. Камено

II. РЕЧЕН БАСЕЙН МАНДРЕНСКИ РЕКИ

Поречие Мандренски реки	
1	“Промет стийл” АД гр. Бургас - завод за производство на стоманени профили
2	“Строителни материали” АД – Флотационна фабрика “Върли бряг”
3	Канализационна система на кв. Меден рудник, гр. Бургас, експлоатирана от “ВиК” ЕАД гр. Бургас
4	“Лукойл Нефтохим Бургас” АД – основна площадка
5	“Карина 91” ЕООД, гр. Бургас
6	Канализационна система на ПСО Карнобат
Поречие Река Русокастренска	
1	ЕТ “Росица - Иван Стаматов” – пункт за производство на алкохол в с. Русокастро, общ. Камено, обл. Бургас
Поречие Река Средецка	
1	Канализационна система на гр. Средец

III. РЕЧЕН БАСЕЙН ЮЖНОБУРГАСКИ РЕКИ

Поречие река Ропотамо	
1	Канализационна система на с. Равна гора, на община Созопол, обл. Бургас
Поречие река Дяволска	
1	„Приморско клуб” ЕАД, Летателна площадка гр. Приморско

	Поречие Южнобургаски реки
1	Канализационна система на гр. Китен – гр. Приморско
2	“ИФ ФАВОРИТ” ООД, Канализационна система на хотелски комплекс „Лазурно море”, землището на с. Лозенец, общ. Царево
3	“Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, Канализационна система на Петролен терминал (ПТ) Росенец
4	Канализационна система на с. Маринка, Община Бургас
5	“Дюни” АД гр. Созопол – Канализационна система на хотелски комплекси „Пеликан”, „Марина” и „Панорама”, в. с. „Дюни” в землището на гр. Созопол
6	Канализационна система на с. Веселие, Община Приморско
7	Канализационна система на гр. Царево

IV. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА ВЕЛЕКА

	Поречие река Велека
1	Канализационна система на гр. Малко Търново
2	Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 1, с. Бръшлян
3	Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 3, с. Граматиково
4	Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 6, с. Граматиково
5	Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 7, с. Граматиково
6	Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 8, с. Граматиково
7	Канализационна система на с. Заберново, на общ. Малко Търново, обл. Бургас

V . РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА КАМЧИЯ

	Поречие Река Камчия
1	Канализационна система на с. Манолитч, общ. Сунгурларе, обл. Бургас
3	“Млечна промишленост Маноя” ООД – канализационна система на млекопреработвателно предприятие “Китка”, с. Шиварово, общ. Руен
	Поречие Река Луда Камчия
2	Канализационна система на с. Люляково, общ. Руен, обл. Бургас

VI. КРАЙБРЕЖНИ МОРСКИ ВОДИ

1	ПСОВ “Елените”, гр. Свети Влас
2	Канализационна система на хотелски комплекс "Парадайз бийч", гр. Св. Влас, общ. Несебър
3	Канализационна система “Равда – Слънчев бряг – Несебър”
4	Канализационна система на гр. Поморие, общ. Поморие, обл. Бургас
5	Канализационна система на с. Лозенец, община Царево
6	Канализация и ЛПСОВ на “Жилищна група на нос Хумата“ на “ТБС Инвест“ ЕАД и “Жилищни сгради за временно обитаване на „Алепу Вилидж“ в местностите “Аркутино” и “Алепу”, землище на гр. Созопол, обл. Бургас

7	Канализационна система с ЛПСОВ на вилно селище "Лилиите" в местност "Аркутино", землище на гр. Созопол, "Комплектстрой" ЕООД, гр. Бургас
8	"Корабострителница Бургас" ЕООД, гр. Бургас
9	Канализационна система на гр. Созопол-Черноморец-Равадиново, община Созопол
10	Канализационна система на с. Синеморец, община Царево
11	Канализационна система на с. Варвара, община Царево
12	Канализационна система на гр. Ахтопол, община Царево
13	Канализационна система на жилищен комплекс „Райска градина“ на „Идън Девелъпментс“ АД

VII. РЕЧЕН БАСЕЙН НА РЕКА ТУНДЖА

	Поречие река Тунджа
1	"Винекс Славянци" АД, с. Славянци
2	"Винекс Славянци" АД, гр. Сунгурларе
3	"Винекс Славянци" АД, с. Лозарево
4	"СИС Индустрийс" ООД - Промислен комплекс в с. Венец
5	"ВИН.С. Индустрийс" ООД с. Церковски
6	"Птицекланица Чубра" с. Чубра на „Ависпал“ ЕООД
7	Канализационна система на гр. Карнобат
8	„Агровин“ ООД – Винарна Шато Сунгурларе, гр. Сунгурларе
9	ЕТ "Стоян Желев 2002" - пункт за изваряване на ракия, с. Деветак, общ. Карнобат
11	„Лукойл България“ ЕООД, ПСБ Карнобат

5. Състояние на хидротехническите съоръжения /диги, язовирни стени и т.н./

Държавната агенция за метрологичен и технически надзор /ДАМТН/ е компетентният орган по отношение на техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях.

Броят на язовирите на територията на област Бургас е 356.

Съгласно чл. 190, ал. 4 от Закона за водите ДАМТН контролира изпълнението на мерките за осигуряване на изправно техническо състояние на язовирните стени и съоръженията към тях и за безопасната им експлоатация, както и дейностите по извеждане от експлоатация и/или ликвидация на язовирни стени и съоръжения към тях.

В тази връзка служителите на главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ дават предписания в съответствие с изискванията на „Наредба за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях, както и на контрол на техническото им състояние .“

Информация за язовирите в Черноморски басейнов район е представен в *Приложение 3*.

6. „Напоителни системи” ЕАД – клон Бургас експлоатира и поддържа девет язовира. Яз.„Порой” и яз.„Ахелой” са публична държавна собственост, а останалите седем са частна държавна собственост, включени в активите на дружеството.

Язовир „Порой” – публична държавна собственост, намира се в землището на с. Александрово, с. Гълъбец, с. Порой, с. Гюльовца, с. Оризаре, с. Тънково, община Несебър и община Поморие. Водните маси от язовира се използват за напояване.

- Предстоящи ремонтни работи по мокър откос и корона на язовира, които се финансират от МЗХГ. Към момента има изготвен работен проект на стойност 3,5млн. лв. и разрешително за строеж от Областна управа. При изпълнение на ремонтните работи трябва да се поддържа кота водна ниво не по – високо от 21,40 м. Превантивно искаме да понижим водното ниво за предотвратяване влошаване състоянието на мокрия откос и с очакване всеки момент строителството да започне.

- Преливник – изградена е траншеята и 250 метра облицован трапецовиден профил. Още при строежа на язовира няма изградена връзка между недовършения преливник и коритото на река Хаджийска. През целият експлоатационен период язовира не е преливал. Ако това се случи ще бъдат заляти свинарник, рибарник и поречието след язовирната стена.

- Разрешителното за водовземане с цел производство на електроенергия е прекратено с Решение № 194/27.09.2016г. С Решение № 57/19.02.2019г. се актуализира Разрешителното за водовземане:

- Разрешено водно количество – до 3,0 м³/сек **се заменя с** до 0,85 м³/сек
- Лимит на ползваната вода – до 11,9 млн. м³/годишно **се заменя с** до 2,70 млн. м³/годишно
- 52 763дка годни за напояване площи **се заменя с** 13 757 дка годни за напояване площи в района на НС Порой

Язовир „Ахелой” – публична държавна собственост, намира се в землището на с.Бата, с. Брястовец, с. Габерово, с. Дъбник, община Поморие. Водните маси от язовира се използват за напояване. Язовирът е отдаден под наем на фирмите „Янулов и Ко” ЕООД и „Агро Инвест – Свети Влас” ЕООД за рибностопанска дейност. Състоянието на съоръженията е добро, но съществуват следните нерешени проблеми:

- възстановяване енергогасителя на преливника и обработка на деформационните фуги по дъното на облицовката на преливника.

- възстановяване на четири стълба и проводници по ел. провода захранващ съоръженията на язовира с електричество;

- възстановяване на ел. захранване на водовземната кула;

Има изготвен работен проект и издадено разрешително за строеж от община Поморие, за въвеждане на язовира и съоръженията към него в изправно техническо състояние.

През месец март 2018г. язовир Ахелой преля през преливника с 2млн м³ водни маси. Преливането не доведе до кризисни ситуации, няма последствия върху инфраструктурата.

- С Решение № 53/14.02.2019г. се актуализира Разрешителното за водовземане:

- Разрешено водно количество – до 1,7 м³/сек **се заменя с** до 0,7 м³/сек
- Лимит на ползваната вода – до 5,4 млн. м³/годишно **се заменя с** до 1,80 млн. м³/годишно

- 18 724дка годни за напояване площи **се заменя с 8 087** дка годни за напояване площи в района на НС Ахелой.

Язовир „Трояново” – частна държавна собственост, намира се в землището на с.Трояново и с. Вратица, община Камено. Водните маси се използват за напояване и отдаване под наем на „Фиш Бул” ЕООД за рибностопанска дейност. През месец март 2018г. язовир Трояново преля през преливника с 0,685 млн м³ водни маси. Преливането не доведе до кризисни ситуации, няма последствия върху инфраструктурата. Техническото състояние на язовира е добро.

Язовир „Крушево” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Детелина, с. Черково, с. Екз. Антимово, община Карнобат. Язовирът е отдаден под наем на фирма „Фишинг груп-09” ООД за рибностопанска дейност. Техническото състояние на язовира е изправно;

Язовир „Барган” - частна държавна собственост, намира се в землището на с.Детелина, с. Крушево, община Карнобат. Водните маси се използват за допълнително пълнене на яз.Крушево Преливникът е земен, необлицован и има нужда от укрепване чрез каменен блокаж. Техническото състояние на язовира е добро.

Язовир „Детелина” - частна държавна собственост, намира се в землището на с.Детелина и с. Козаре, община Карнобат. Водните маси се използват за пълнене на яз.Крушево /чрез яз. Барган/. През месец март 2018г. язовир Детелина преля през преливника с 0,175 млн м³ водни маси. Преливането не доведе до кризисни ситуации, няма последствия върху инфраструктурата Техническото състояние на язовира е изправно;

Язовир „Церковски” - частна държавна собственост , намира се в землището на с.Венец и с. Церковски, община Карнобат. Използва се за напояване и отдаване под наем на фирма „Фишком” ООД за рибностопанска дейност. Техническото състояние на язовира е изправно.

Язовир „Скала 1” - частна държавна собственост, намира се в землището на с.Скала, община Сунгурларе. Водните маси се използват за напояване и отдаване под наем на фирма „Диаманта” ЕООД за рибностопанска дейност. Техническото състояние на язовира е изправно;

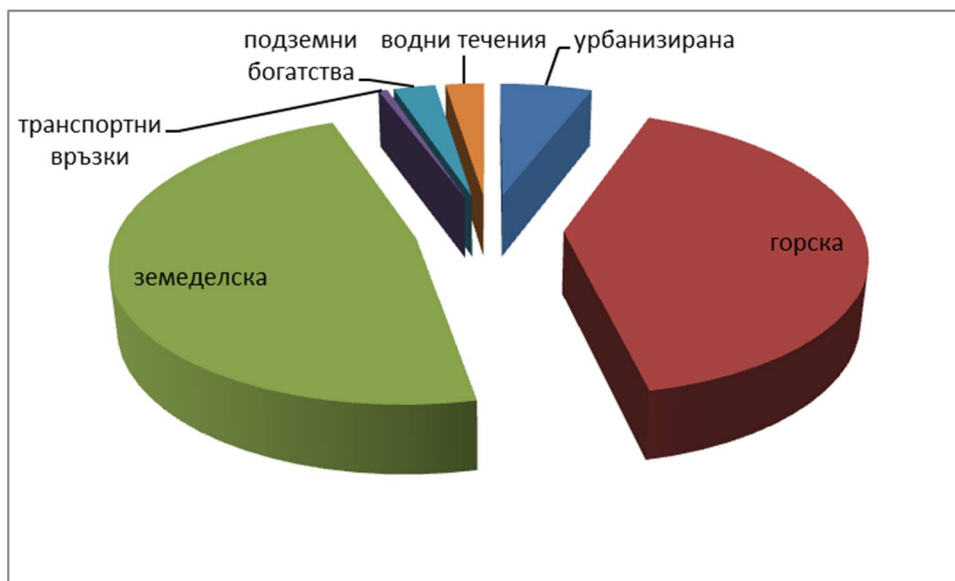
Язовир „Скала 2” - частна държавна собственост, намира се в землището на с.Скала, община Сунгурларе. Водните маси се използват за пълнене на яз.Скала. Техническото състояние на язовира е изправно.

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1. Обобщена информация за територията на РИОСВ – Бургас

Почвата е самостоятелно природно тяло, сложна полифункционална, открита, структурна система, образувана в резултат на взаимодействието на климата, релефа, почвообразуващата скала, организмите и времето. Почвената покривка е един от най-важните компоненти на природната среда. Тя е незаменим, ограничен и невъзстановим природен ресурс с продуктивна, буферна и филтрираща способност. Притежава най-важното свойство – плодородие – способност да удовлетворява изискванията на растенията от вода и хранителни вещества. Благодарение на плодородието си почвата е основно средство за производство в земеделието.

На територията на област Бургас урбанизираните територии, включващи населени места, селищни образувания и територии с променено предназначение на земеделските земи за неземеделски нужди заемат площ от 44999,03 ха. Площите заети от горските територии са 312 305,6 ха, от земеделските територии – 364 917,4 ха, от водни течения 18 840,7 ха, от транспортни връзки – 4 441,9 ха и територии заети от находища по подземни богатства – 20 594,1 ха.

Според баланса на земеделските земи с трайни насаждения (овощни градини), включително и лозя заеят 29107,4 ха, като лозята (винени и десертни сортове) заеят площ от 16192,3 ха. Нивите заеят площ от 271342,5 ха, а пасищата и ливадите – 64467,5 ха.

Нарушените терени на територията на РИОСВ – Бургас, предимно от добивната дейност на кариери и рудници, насипища и депа за отпадъци заеят площ от 472,14 ха, като тук е включена и площта на рекултивираните хвостохранилища, на които се извършва мониторинг (104,7 ха).

Бургаска област се характеризира с преходно-континентален климат в северозападната си част, с преходно-средиземноморски в южната и с черноморско влияние в източната си част. Характерните за него брзи не позволяват развитието на болести по лозята (мани) и в тази връзка третиранията с продукти за растителна защита са по-малко.

Почвите на Бургаска област са заети от чернозем-сморници и канелено-горски почви. Те са подходящи за отглеждането на зърнено-житни и технически култури в равнинната част на областта и тютюн в по-високите, южни части на Стара планина.

През 2018 г. експерт от РИОСВ-Бургас е участвал в девет комисиции по чл. 17 на Закона за опазване на земеделските земи, разпределението им по категории е както следва:

Категория на земята	2017 г. площ, кв. м	2018 г. площ, кв. м
III	2689.41	0
IV	676	0
V	25657	62619
VI	11694	4925
VII	47508	600
VIII	80332	41160
IX	8538	28587
X	9167	18153
ОБЩО	186261.41	156044

От таблицата се вижда, че най-голям е дялът на земеделската земя VII и VIII категория.

При работа в комисията по земята се следи за недопускане на утвърждаване на площадки и промяна предназначението на земята за инвестиционни намерения, за които няма приключили процедури по реда на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда и на които е изтекъл срока на правно действие на решенията по ОВОС/ЕО, решенията по преценяване необходимостта от извършване на ОВОС и/или решенията по оценка за съвместимост.

2. Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост

Разработването на находищата на подземни богатства на територията на РИОСВ – Бургас се извършва по открит начин, което води до нарушаване на терените. При кариерите за добив на скални материали рекултивацията се осъществява след пълното изземване на полезното изкопаемо, поради което рекултивационните работи по време на експлоатацията са само частични. При кариерите за добив на пясък има възможност да се извършва и поетапна рекултивация. Тя се изразява в запълване на отработените пространства с материали от откривката, предимно глини.

Новите нарушени терени са свързани предимно с разработването на следните находища:

- находища за добив на пясък: „Новоселци - 3” в землище с. Константиново, община Камено, „Кючук гьол” в землище с. Венец, община Карнобат, „Кариерата“, землище на с. Полски извор, община Камено
- находища за добив на скална маса: находище „Грудово“, землище на гр. Средец „Добромир”, землище с. Добромир, община Руен

Минни отпадъци са предимно от добива и първичната преработка на подземното богатства, която се извършва от трошачно-сортировъчни, а в отделни случаи и трошачно-миячно-сортировъчни инсталации. Пространството, предназначено за събиране или депониране на минни отпадъци, било в твърда или течна фаза, в разтвор или суспензия се нарича съоръжение за минни отпадъци. На територията на РИОСВ – Бургас това са насипищата, утайниците и хвостохранилищата. Минни отпадъци са мека откривка (незамърсени почви), твърда откривка 9 грусирани скални маси) и инертни отпадъци.

Откривката представлява слоя от естествено залесена почва (мека) или грусирана скала върху находището, които се изземват, за да се получи достъп до него (твърда). При първичната преработка на строителните материали се формира **инертен отпадък**, който не претърпява във времето значителни физични, химични или биологични промени, не се разтваря, не се излужва, не гори и не реагира по друг физичен или химичен начин, не биодegradира или при контакт с друго вещество не оказва върху него отрицателно въздействие, в резултат на което не съществува вероятност то да предизвика замърсяване на околната среда или да навреди на човешкото здраве.

Управлението на минните отпадъци, съгласно Директива 2006/21/ЕО, въведена в българското законодателство през 2008 в Закона за подземните богатства (част първа, глава осма) се извършва посредством планове за управление за съоръжения от категория „Б” или разрешително, включващо утвърден план за управление за съоръжения от категория „А”. Съоръженията от клас „А” са тези, които в резултат на непредвидени обстоятелства или лошо управление могат да станат причина за голяма авария и/или съдържат опасни отпадъци или опасни вещества/препарати над определен праг. Съоръженията от категория „Б” са всички останали съоръжения за минни отпадъци. Съгласно последните изменения на ЗПБ (ДВ. бр. 100/2010 г. и изм.) разрешителното за управление на минните отпадъци съхранявани в съоръжения

от категория „А” се издава от министъра на енергетиката, а планът за управление на съоръженията от категория „Б” се одобрява енергетиката или от упълномощено от него лице.

Всички съоръжения за минни отпадъци на територията на РИОСВ – Бургас са от категория „Б”.

При извършените проверки на обекти с изпълнена рекултивация на нарушени терени са констатирани следните нарушения по целостта на рекултивирани терени:

Постъпил сигнал в РИОСВ-Бургас за нерегламентирано използване на рекултивираното хвостохранилище „Малко Търново“ за картинг писта. При проверка на място се установи, че на терена има разположени стари автомобилни гуми, които очертават трасето на пистата, по което се установиха следи от МПС-та. На места повърхностният слой на терена е изровен. Установяват се следи от горене/огнища/ и следи от изсечена дървесина. При направена справка в Община Малко Търново не се установи да е давано официално разрешение за провеждане на мото състезание по време на празниците на града. Теренът е частен. РИОСВ-Бургас е изпратила писма до собствениците.

На хвостохранилище „Малко Търново 2”, на което е извършена техническа рекултивация и изградена фотоволтаична централа, се извършва освен почвен мониторинг и мониторинг на стената на хвостохранилището. Представени са резултатите от измерване на котите на реперите. Анализите показват, че няма съществени разлики в отчетените стойности за котите, което доказва стабилността на съоръжението.

Ежегодно се извършва мониторинг на хвостохранилища „Росен” и „Върли бряг”, които от 2012 г. преминаха към „Еко Медет” ЕООД, гр. Панагюрище. През 2013 г. са съгласувани работните проекти за мониторинг и поддръжка на хвостохранилища „Върли бряг” и „Росен”.

При извършената проверка на място е установено, че на хвостохранилище „Върли бряг” няма видими нарушения (слягания и пропадания) по терена. Налични са възстановените 10 бр. пиезометри, наблюдателните станции и репери от контролно измервателната система (КИС).

При огледа на терена на хвостохранилище „Росен” всички репери и пиезометрични съоръжения са на определените за тях места. Няма видими нарушения (слягания и пропадания) по терена. Установено е частично нарушаване целостта на канавките за което са дадени съответните предписания. В Плана за собствен мониторинг за 2017 г. „Еко антрацит” ЕООД е установило завишаване на показател Ра 226. Във връзка с това БД „Черноморски район” Варна инициира проверка на обекта от комисия, включваща експерти от БД, РИОСВ-Бургас, Община Созопол и „Еко антрацит” ЕООД. Направен бе оглед на хвостохранилище „Росен 3”, което е обект на мониторинг и на съседни на него терени. Целта на проверката е да се разшири периметъра на мониторинг. Съставен е АУАН на фирмата, извършваща мониторинг от БД и са дадени предписания. За случая са уведомени Министъра на околната среда и водите, Областния управител и Министерство на икономиката. РИОСВ-Бургас ще продължи през 2019 г. обследването на терените около хвостохранилище „Росен 3”.

Продължава рекултивацията на кариера „Узунджата”, която е на етап запълване със строителни отпадъци. При проверката е установено, че се спазва изготвения и съгласуван проект за рекултивация.

На рудник „Сейменлийски” където е извършена частична рекултивация, половината от площите се използват от земеделски производители, а в другата част се е образувало водно огледало. Рекултивацията на нарушените терени около водното огледало предстои да бъде възложена на фирма „Минпроект” София за изготвяне на проект който ще бъде съставна част от цялостния проект за напускане на концесионната площ.

При проверката на находище „Дебелт” е установено, че извършващата се рекултивация на насипището с минни отпадъци (глини) се изпълнява съгласно проекта. Стабилизираните утайките се вземат от „В и К” ЕАД-Бургас и се използват за засипване на откосите на насипището като се смесват със земна маса.

Във връзка с опазването и екологосъобразното използване на земните недра по отношение състоянието на компонент „Почви” при извършване на дейностите по концесии за добив не са допуснати

замърсявания на почвите при извършване на добивните работи и управлението на минните отпадъци. Няма констатирани нарушения на земните недра и земната повърхност извън концесионните площи.

През отчетния период са дадени 45 броя предписания, при 32 бр. през 2017 г. Във връзка с осъществяване на превантивен контрол за предотвратяване на неблагоприятни изменения на почвата са дадени становища в част „Земи и почви” във връзка с инвестиционни намерения, за които се извършват процедури по Глава шеста от Закона за опазване на околната среда както следва:

- преценяване необходимостта и обхвата за ЕО
- преценяване на необходимостта от изготвяне на ОВОС
- задание ОВОС и ЕО
- доклади по ОВОС
- доклади по ЕО
- Общ брой 86, (в сравнение с 2017г. 92 бр.)

При работа в комисията по земята се следи за недопускане на утвърждаване на площадки и промяна предназначението на земята за инвестиционни намерения, за които няма приключили процедури по реда на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда и на които е изтекъл срока на правно действие на решенията по ОВОС/ЕО, решенията по преценяване необходимостта от извършване на ОВОС и/или решенията по оценка за съвместимост.

3. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита (пестициди).

На територията на РИОСВ – Бургас е решен проблемът със залежалите пестициди в по-голямата си част, с което е ликвидирана потенциалната опасност от евентуално замърсяване и увреждане на околната среда и човешкото здраве. Контейнерите тип „Б-Б кубове”, в които са съхраняват пестицидите са разположени на единадесет площадки. Те се намират в следните общини: Карнобат – до Претоварна станция гр. Карнобат, Айтос – с. Караново, Средец – с. Росеново, Созопол – с. Атия, Приморско – с. Ясна поляна, Руен – на депото за неопасни отпадъци с. Руен, Поморие – с. Бата, Бургас – Претоварна станция на депо за неопасни отпадъци, гр. Бургас, Несебър – с. Баня, Сунгурларе – с. Черница. Информация за броя на Б-Б кубовете и количеството на съхраняваните в тях излезли от употреба препарати е представена в таблица:

Община	Землище	Б-Б кубове, брой	Количество, кг
Айтос	с. Караново	14	56000
Бургас	гр. Бургас	52	208000
Карнобат	гр. Карнобат	27	108000
Несебър	с. Баня	7	28000
Поморие	с. Бата	10	40000
Приморско	с. Ясна поляна	8	32000
Руен	с. Руен	21	84000
Созопол	с. Атия	24	96000
Средец	с. Росеново	40	160000
Сунгурларе	с. Черница	11	44000

Извършени са планови проверки на десет площадки, на които са разположени 214 бр. контейнерите тип „Б-Б куб” за съхранение на излезли от употреба препарати за растителна защита на следните общини: Бургас (Претоварна станция – Капчето), Карнобат (депо за ТБО, до Претоварна станция

Карнобат), Айтос (с. Караново), Сунгурларе (с. Черница), Средец (с. Росеново), Созопол (с. Атия), Приморско (с. Ясна поляна), Руен (депо за ТБО Руен), Бата (с. Бата) и Несебър (с. Баня)

От месец юни 2018г. Б-Б кубовете в с. Филаретово, община Котел, са в компетенциите на РИОСВ Стара Загора.

При проведения контрол за състоянието на складовете и Б-Б кубовете (мониторинг III ниво – локални почвени замърсявания) през текущата година са констатирани нарушения на следните площадки:

1. На 4 бр. от Б-Б кубовете на Община Карнобат е констатирано наличие на кафяви ивици от ръжда, образувани от корозията на железните планки в горните ръбове на кубовете.

2. На 2 бр. от Б-Б кубовете на Община Айтос е констатирано наличие на кафяви ивици от ръжда, образувани от корозията на железните планки в горните ръбове на кубовете, вследствие на нарушена хидроизолация.

3. В Община Руен е констатирано, че всички Б-Б кубовете, на втория ред са наклонени.

4. В община Созопол, с. Атия на два от Б-Б кубовете хидроизолацията е отлепена. На всички Б-Б кубове знаците за опасност на си личат.

5. В община Бургас, на три от Б-Б кубовете хидроизолацията е отлепена и на още три има ръждиви петна около металните планки.

6. На 6 бр. от Б-Б кубовете на Община Средец е констатирано наличие на ръждиви ивици, образувани от корозията на железните планки в горните ръбове на кубовете.

7. Б-Б кубовете в с. Баня, община Несебър са проверени на 15.03.2018 г. и са без забележки от страна на РИОСВ - Бургас. На 08.11.2018 г. същите съгласно сключен договор с "Денис бал" ЕООД и "Балбок инженеринг" АД за пренос, прием и последващо съхранение на своя площадка, са изнесени от територията на община Несебър.

Всички констатирани нарушения през 2018г. са отстранени от "Балбок Инженеринг" АД, а в Община Руен и община Несебър със собствени средства. Останалата част от Б-Б кубовете на територията на РИОСВ-Бургас са в добро състояние.

Извършени са планови проверки на петте склада на излезли от употреба препарати за растителна защита в с. Бата, гр. Средец, гр. Камено, гр. Айтос и гр. Царево.

Констатирани са следните нарушения:

1. При съвместна проверка на склада в Айтос с представители на РИОСВ-Бургас, ПБЗН и Растителна защита бяха дадени следните предписания:

- ✓ Да се отремонтира покрива на склада.
- ✓ Да се сменят счупените прозорци на склада.
- ✓ Да се изгради вентилационна система на склада.

При последващия контрол се установи, че предписанията са изпълнени.

2. Складът в Средец е с разкъсана външна оградна мрежа и липсващ метален елемент от входната врата на една от складовите секции. Нарушения са отстранени.

Всички останали складовете са проверени през текущата 2018 г. Не са констатирани нарушения, които биха довели до замърсяване на почвите.

При проверка по сигнал на територията на община Средец, на замърсени терени с различни отпадъци бяха установени 30 броя здрави и разкъсани торби по 15 кг всяка пълни с излязъл от употреба хербицид "ТЕНОРАН- 50 ВП". РИОСВ-Бургас издаде предписание на община Средец незабавно да се сепарират торбите с препарата от другите отпадъци, да се изсушат и да се преместят в склад за съхранение на излезли от употреба препарати за растителна защита. Предписанията са изпълнени. Общото количество на събрания хербицид е 232 кг. Същия е извозен до склада в землището на гр. Средец за съхранение.

4. Ерозия на почвите

В Бургаски регион почвите са подложени на деградация вследствие глобалната промяна на климата, повишаване на температурата и засушаване.

Ерозията на почвата е един от най-интензивните и широко разпространени деградационни процеси. По статистически данни на водна ерозия са подложени 72% от всички обработваеми земи с наклон над 6°. Трайно засегнати от водна ерозия са 43% от общата площ на областта. На ветрова ерозия са подложени земите в равнинните и обезлесени райони. Те съставляват около 12 % от обработваемите площи. Иригационна ерозия почти не се забелязва.

5. Засоляване и вкисляване на почвите

През 2018 г. продължи почвения мониторинг – II ниво – функционални подсистеми „Контрол и опазване на почвите от засоляване” и „Контрол и опазване на почвите от вкисляване”.

Засоляване:

Засоляването на почвите е процес, при който се увеличава съдържанието на водоразтворимите соли в почвата и/или съдържанието на обменен натрий. По-голяма част от засоляването се дължи на естествени причини – по-високото ниво на подпочвените води. Това е резултат от влошените условия на естествен дренаж в равнинни райони с периодични летни засушавания. Засолените почви в нашия регион са под формата на петна в асоциация с почви, които са с високо естествено плодородие. В районите с най-силна степен на развитие на процеса, засоляването е основна причина за изоставяне на площи с високо потенциално плодородие като ниско ефективни.

През 2018 г се извърши почвено изпитание в определените два опорни пункта за наблюдение и контрол на засоляването на почвите: **пункт кв. Рудник**, гр. Бургас и **пункт с. Каменар**, община Поморие.

От пункт Каменар и от пункт Рудник е извършено пробонабиране от три дълбочини: 0-20 см., 20-40 см. и 40-60 см. Успоредно с почвените проби са взети и водни проби от подпочвената вода от дренажни канали, намиращи се в близост до опорните пунктове за наблюдение.

От извършеното почвено изпитване през 2018 г. се установи, че почвите и в двата пункта Каменар и Рудник не се определят като засолени. От зависимостта на относителния дял на обменния Na спрямо величината на сорбционния капацитет, и в трите дълбочини на опробване почвите се определят като несолонцовати (под 5%). На дълбочина на опробване от 0-20 см. почвите са несолонцовати. В дълбочина от 20-40 см. почвите също се определят като несолонцовати. На третата дълбочина от 40-60 см. също се определят като несолонцовати.

Ливадно-блатните почви, разпространени в района на двата пункта се засоляват в резултат на капилярно покачване на силно минерализирани подпочвени води със състав, близък до морската вода.

Вкисляване

Вкисляването на почвите е проблем за обработваемите земи.

През 2018 г. почвено изпитване е проведено на четири пункта в землищата на: **с. Вресово** (община Руен), **гр. Ахтопол** (община Царево), **с. Подвис** (община Сунгурларе), и **с. Ново Паничарево** (община Приморско)

От всички пунктове са взети почвени проби в две дълбочини 0-20 см. и 20-40 см. Анализирани са киселинността на почвите (рН в KCL), съдържанието на обменни йони H^+ , Al^{3+} , Mn^{2+} , Ca^{2+} , Mg^{2+} и степен на наситеност на почвите бази (V_3).

Отчитайки резултатите от извършените наблюдения върху показателите, характеризиращи вредната киселинност се установява следното:

– В **пункт с. Вресово** в точка T1+T3 0-20см. се наблюдава много силно кисела реакция на почвата (рН 3,95), в същата точка на дълбочина от 20-40см. почвата има също силно кисела реакция (рН 3,91). В точка T6-T8 0-20см. също се наблюдава силно кисела реакция (рН 3,92), в същата точка на дълбочина 20-40см. е (рН 3,87). В точка T9+T11 0-20см. почвата е много силно кисела (рН 3,67), а на

дълбочина 20-40см. (pH 3,60). В точка T14+T16 на дълбочина 0-20см. реакцията е много силно кисела (pH 3,78), в същата точка на дълбочина 20-40см. Е също много силно (pH 3,78). Степента на наситеност на почвата с бази (V_3) и в двете дълбочини няма вредна почвена киселинност (V_3 варира от 91,7% до 97,4,0%)

— В **пункт гр. Ахтопол** в точка T1+T3 0-20см. се наблюдава средно кисела реакция (pH 4,71), тъй както и на дълбочина 20-40см. в същата точка реакцията е силно кисела (pH 4,48). В точка T6+T8 0-20см реакцията също е силно кисела (pH 4,39), в същата точка на дълбочина 20-40см. отново реакцията е средно кисела (pH 4,29). В точка T9+T11 0-20см. отново реакцията на почвата е силно кисела (pH 4,37), в същата точка на дълбочина 20-40см. е (pH 4,31). В точка T14+T16 0-20см. реакцията остава средно кисела (pH 4,68), както и на дълбочина 20-40см. (pH 4,55). Степента на наситеност на почвата с бази (V_3) във всички дълбочини варира от 98,8% до 99,6% .

— В **пункт с. Подвис** точка T1+T3 0-20см. реакцията на почвата е много силно кисела (pH 3,54), в същата точка от 20-40см. реакцията е също много силно кисела (pH 3,55). В точка T6+T8 0-20см. са получени стойности (pH 3,54) , а в същата точка на дълбочина 20-40см. реакцията остава много силно кисела (pH 3,61). В точка T9+T11 0-20см. реакцията на почвата отново е много силно кисела (pH 3,56), в същата точка на дълбочина 20-40см. реакцията същата (pH 3,57). В точка T14+T16 0-20см. реакцията на почвата е (pH 3,61) и на 20-40см. (pH 3,61) като прави реакцията на почвата много силно кисела. Степента на наситеност на почвата с бази (V_3) варира от 88,1% до 92,6% , което ги прави слабо киселинни.

— В **пункт с. Ново Паничарево** в точка T1+T3 0-20см. реакцията на почвата е средно кисела (pH 4,93), в същата точка от 20-40см. реакцията е (pH 4,82). В точка T6+T8 0-20см. са получени стойности (pH 5,23) което прави почвата слабо кисела, в същата точка на дълбочина 20-40см. реакцията е неутрална (pH 6,06). В точка T9+T11 0-20см. реакцията на почвата отново е също неутрална (pH 5,93), в същата точка на дълбочина 20-40см. реакцията остава неутрална (pH 5,81). В точка T14+T16 0-20см. реакцията на почвата е (pH 5,62), а на дълбочина 20-40см. (pH 5,43) което прави почвата слабо кисела. Степента на наситеност на почвата с бази (V_3) при четирите точки е 99,9% и се наблюдава неутрална реакция.

От представените анализи на почвите при изпълнение на заложените в комплексните разрешителни планове за мониторинг на почвите не са констатирани отклонения, които да показват замърсяване и увреждане на почвата (справка 3.4). По показател тежки метали не са установени стойности, превишаващи МДК. При извършените планови проверки във връзка с Комплексни разрешителни на обекти, представени в справка 3.4, не е констатирано замърсяване вследствие течове от резервоари, варели, тръбопроводи и др.

Дадени са становища на 7 бр. ГДОС във връзка с изпълнение на условията по мониторинг на почви в Комплексните разрешителни.

От проведения през 2018 г. планов контрол на 21 бр. животновъдни обекти е констатирано, че в (17 бр.) от тях торовия отпад се съхранява, съгласно изискванията на добрите земеделски практики т.е. в съоръжения, с водонепропусклива основа и стени, недопускащи изтичания, които биха довели до замърсяване на почвите. На останалите 4 бр. обекти е констатирано, че съхранението на торовия отпад не се извършва в подходящи съоръжения, в повечето случаи директно върху земната повърхност, което е предпоставка за замърсяването ѝ. Направените предписания за изграждане на торохранилища, отговарящи на изискванията на добрите земеделски практики са изпълнени.

При проверките се установи, че оползотворяването на торовия отпадък се извършва чрез торене на собствени земи, взети под аренда или се предоставят за торене на земи на други собственици.

При извършените планови проверки във връзка с Комплексни разрешителни на обекти не е констатирано замърсяване вследствие течове от резервоари, варели, тръбопроводи и др.

6. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци)

През отчетния период на територията на РИОСВ-Бургас не е имало замърсяване на почвите със строителни, битови отпадъци, нефтопродукти или други химични вещества. Проблеми със замърсяване на почвите се наблюдават главно в селскостопанските обекти, и по-конкретно със съхраняването на торовия отпад. За намаляване и предотвратяване на тези замърсявания РИОСВ-Бургас осъществява необходимия контрол върху земеделските производители, животновъдите, и земеделските кооперации.

7. Кратка обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на РИОСВ – Бургас

На територията на РИОСВ-Бургас почвите са в сравнително добро състояние. Количествата на твърдите метали и металоиди са в допустимите норми, както и показателите за киселяване, засоляване и органохлорни пестициди през настоящата година се установява че са в границите на МДК, или много под МДК.

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

Опазването на защитените територии и биологичното разнообразие е регламентирано със Закона за биологичното разнообразие, Закона за защитените територии, Закона за лечебните растения, Закона за защита на животните, Закона за генномодифицираните организми, Закона за горите и Закона за лова и опазване на дивеча. Българското законодателство е напълно синхронизирано с Европейското законодателство.

Държавата изгражда Национална екологична мрежа, включваща:

- защитени зони, като част от Европейската екологична мрежа "НАТУРА 2000", в които могат да участват защитени територии;
- защитени територии, които не попадат в защитените зони;

За защитените територии, попадащи в границите на защитени зони, се прилага Законът за защитените територии.

В Националната екологична мрежа приоритетно се включват КОРИНЕ места, Рамсарски места, важни места за растенията и орнитологични важни места.

1. Защитени територии

Законът за защитените територии е приет от Народното събрание през месец ноември 1998 г. Той определя взаимоотношенията между институциите, отговорни за защитените територии и гарантира по-ефективното опазване на природата и защита на местните интереси.

Законът въвежда съвременна и съобразена с международните норми категоризация на защитените територии: резерват, национален парк, природна забележителност, поддържан резерват, природен парк и защитена местност. Шестте категории защитени територии се различават по състояние и степен на съхраненост на дивата природа в тях. Това определя целите на управление на съответната защитена територия. Като правило може да се каже, че колкото по-непокътната е природата, толкова е по-строг режимът на защита и управление на съответния природен обект. Това се изразява предимно в ограничаване на човешките дейности в него, с цел съхраняване на естествените екосистеми.

Природна забележителност „Маслен нос“

Регионалните инспекции по околната среда и водите осъществяват контрол върху дейностите на ползвателите и собствениците на гори, земи и водни площи в защитените територии.

Общият брой на защитените територии в страната е 1021. От тях на територията на РИОСВ-Бургас има 101 защитени територии, от които 6 **резервата (Р)**, 3 **поддържани резервата (ПР)** и **част от поддържан резерват “Калфата”**, попадащ основно в територията на РИОСВ-Варна, 1 **природен парк (ПП)**, 54 **защитени местности (ЗМ)** и 36 **природни забележителности (ПЗ)**.

Защитените територии представляват 16,14% от териториалния обхват на РИОСВ-Бургас, при среден процент за страната 5%.

На територията, контролирана от РИОСВ-Бургас се намират и някои защитени обекти с международно значение:

- един от четирите за България **биосферни парка - „Узунбуджак“**, обявявен през 2017 г. от Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) към ООН. Биосферен парк „Узунбуджак“ обхваща цялата територия на Община Малко Търново
- 5 от единадесетте за България влажни зони с международно значение по Рамсарската конвенция – Комплекс Поморие, Атанасовско езеро, Бургаско езеро, Защитена местност „Пода“ и залива Форос, Комплекс Ропотамо.

Списък на защитените територии, както и информация за най-важните защитени територии с национално и международно значение в обхвата на контрол на РИОСВ-Бургас са дадени в Приложение към доклада. Подробна информация (наименование на защитената територия, заповед за обявяване, ДВ, местоположение – землище, община, област и режим на опазване) може да бъде намерена на електронните страници на РИОСВ-Бургас и МОСВ в раздел Природа.

Съгласно Закона за защитените територии организацията за охрана на защитените територии, изключителна държавна собственост е в правомощията на Министерството на околната среда и водите. РИОСВ-Бургас организира и осъществява охрана на девет от резерватите.

Поддържан резерват „Вельов вир“

През 2018 г. са настъпили следните промени в защитените територии:

- Прекатегоризирана е ПЗ „Блато Алепу“ в защитена местност;
- Увеличена е площта на ЗМ „Находище на блатно кокиче в местността Блатото“.

През 2018 г. е извършена актуализация на площта на 7 защитени територии – Р „Узунбуджак“, Р „Средока“, Р „Витаново“, ЗМ „Вая“, ЗМ „Орлиците“, ПЗ „Блатото Алепу“ и ЗМ „Находище на блатно кокиче в местността Блатото“.

За всички резервати и поддържани резервати има изработени и утвърдени Планове за управление. За изпълнение на заложените в планове за управление дейности ежегодно РИОСВ-Бургас изготвя План за дейности в защитените територии – изключителна държавна собственост. През 2018 г. в рамките на плана са извършени дейности на научна основа за подобряване и опазване на популациите на бялата и жълта водни лилии и др. консервационно значими видове растения в поддържан резерват „Вельов вир“. Извършено е почистване от отпадъци на Р „Ропотамо“ и ремонтиран Посетителски център „Ропотамо“. Възстановени са противопожарните табла в резерватите. Финансирани са дейности, свързани с кампании по опазване на околната среда.

През 2018 г. приключи изпълнявания в ПР „Атанасовско езеро“ и ЗМ „Бургаски солници“ от Българска фондация „Биоразнообразие“ в партньорство с БДЗП и „Черноморски солници“ АД, проект „Спешни мерки за възстановяване и дългосрочно опазване на крайбрежната лагуна Атанасовско езеро“, наричан за краткост СОЛТА НА ЖИВОТА. Резултатите от изпълнението на проекта и извършените дейности могат да бъдат намерени на електронен адрес: <http://www.saltoflife.biodiversity.bg/>.

Инспекцията поддържа и обслужва два посетителски центъра – ПЦ „Ропотамо“ и Укритие за наблюдение на птици към ПР „Атанасовско езеро“. По предварителна заявка експерти на инспекцията изнасят образователни беседи. През 2018 г. двата центъра са посетени от 1915 човека, изнесени са образователни беседи на организирани групи посетители, включително и придружаването им от експерти по маршрутните пътеки в резервати „Ропотамо“ и „Атанасовско езеро“.

През 2018 г. при извършения контрол в защитените територии не е установено настъпила промяна в находищата и обектите, цел на опазване в тях. Дадени са предписания за обозначаване на границите и

подходите към ЗТ с информационни табели, които са изпълнени. Установените нарушения са основно в ЗТ по Черноморското крайбрежие и са свързани с нерегламентирано навлизане и паркиране на автомобили, както и обособяване на нерегламентирани временни паркинги.

2. Биоразнообразие

2.1. Обща информация

Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство на Република България и опазването му е приоритет на всички компетентни институции.

Територията, контролирана от РИОСВ-Бургас, обхващаща южната част на Черноморското крайбрежие и неговите влажни зони, Странджа планина и част от Котленска планина се отличава с богато и уникално биоразнообразие, със съхранени и опазени множество застрашени, защитени, реликтни и ендемични растителни и животински видове и техните генетични ресурси.

Големият брой влажни зони с международно значение (5 от общо единадесет за територията на цялата страна) осигурява благоприятна среда за гнездене на много птици, както и хранителна база за зимуващите и прелетни птици. Тук се намира най-богатото на птици място в България - Атанасовско езеро. От 409 вида, срещащи се на територията на цялата страна в района му са регистрирани около 333. Тук намират подслон 14 световно застрашени вида като кървоглав пеликан, малък корморан, червеногуша гъска, малка белочела гъска, тънкоклюн свирец, белоока потапница и др. Езерото е едно от малкото места в България, където се размножава гривестата рибарка, малката черноглава чайка и дебелоклюната рибарка. На територията му гнезди преобладаващата част от българската популация на саблеклюна и на морския дъждосвирец. С голямо разнообразие на представителите на птичия свят се характеризират и останалите влажни зони – местността „Пода”, Комплекс Ропотамо, Поморийско езеро и Бургаско езеро.

Кокилобегач (*Himantopus himantopus*) и Саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*)

По източното крайбрежие на Черно море минава вторият по големина прелетен път на птиците от Европа към Африка “Виа Понтика”. Всяка пролет и есен над района прелитат хиляди щъркели, грабливи птици, пеликани.

С голямо флористично и фаунистично богатство се отличава и територията на Странджа планина. Топлият и мек климат, в съчетание с изобилните валежи и високата влажност е причина тук да се съхранят редица терциерно-реликтни видове и съобщества, характерни за понтийско-евксинската вечнозелена флора, от която най-известна е цъфтящата с красиви виолетови цветове странджанска зеленика (*Rhododendron ponticum*).

Странджанска зеленика (*Rhododendron ponticum*)

Разнообразните климатични, топографски и почвени условия в Странджа определят качествата и многообразието на горските местообитания. В тях се срещат кавказки, средноевропейски и медитерански представители на растителния свят. Преобладават дъбови гори с участие основно на източен горун (*Quercus polycarpa*) и благун (*Q. frainetto*) и гори от източен бук (*Fagus orientalis*). В природен парк „Странджа“ се срещат около 1670 вида висши растения (над 44% от видовото богатство в страната). Български ендемити са йордановото подрумиче (*Anthemis jordanovi*), странджанското сапунче (*Saponaria strandjensis*), търиловото великденче (*Veronica turrilliana*). Изключително рядък за странджанските гори е тисът (*Taxus baccata*). Особено ценни за флората са странджанската зеленика, странджанския дъб, пирена, калуната, понтийското бясно кавказка иглика, ранилист.

колхидски джел,
дърво, червената пираканта,
багрилна звъника, тракийски

Странджанска (кавказка) боровинка /*Vaccinium arctostaphylos* L./

Терциерни реликти, срещащи се на територията на Странджа са странджански дъб, лавровишня, понтийско бясно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, странджанска боровинка, кавказка иглика, дива мушмула и др.

Заедно с прилежащото крайбрежие странджанският район е и един от най-богатите на животински видове в страната. Тук се срещат 32 вида земноводни и влечуги, сред които са вдлъбнатоцел смук, змиегущер, леопардов смук, дъждовник, сухоземна костенурка. В реките на Странджа живеят 40 вида риби като речна пъстърва, кримска мряна, резовски карагъоз, лупавец, брияна, див шаран. Впечатляващо е и птичето богатство на Странджа, 261 вида, от тях гнездящи 124. Срещат се черен щъркел, бухал, скален орел, земеродно рибарче. Описаните бозайници в Странджа са 54 вида, сред които златка, пъстър пор, видра, невестулка, вълк, чакал, лисица и др.

По Южното Черноморие се намират и две от малкото за нашата страна находища на интересния защитен вид – жълта водна роза, бърдуче (*Nuphar lutea*), който цъфти с красиви яркочълти цветове. Находищата са в защитена местност „Устието на река Велека“, землище на село Синеморец и в поддържан резерват „Вельов вир“ край град Приморско. Другите находища на вида са край реките Марица и Струма, където има стоящи и бавнотечащи сладки води.

Интерес представлява и единственото за територията на България естествено находище на българския ендемит бодливо сграбиче (*Astracantha aitosensis*), известно сред населението като айтоски генгер. Този своеобразен и изключително интересен растителен вид е разпространен в България само върху характерните със своята обезлесеност, скален състав и сухост планински възвишения на изток и запад от град Айтос.

Растенията са силно разклонени в горната си част и с почти плоска повърхност, напомнящи миниатюрни акации от африканските савани. В сравнение с големите си туфи, цветчетата на астрагалуса са съвсем дребни и почти незабележими сред влакнестите листа и бодли.

Бодливо сграбиче (*Astracantha aitosensis*)

По крайбрежните пясъци и дюни в местността „Каваците“ край гр. Созопол, в резерват „Ропотамо“ и поддържан резерват „Пясъчната лилия“ се наблюдават находища с висока плътност на защитения растителен вид пясъчна лилия (*Pancratium maritimum*).

Пясъчната лилия е многогодишно луковично растение. Цъфти юли-август с големи бели цветове, плодоноси октомври. Има висока семенна продуктивност, но възобновяването по семенен път е ограничено. Поради изключителната си красота и приятен аромат пясъчната лилия е наричана още Царицата на цветята или Морски нарцис.

2.2. Защитени животински видове

За защитени на територията на цялата страна се обявяват дивите животински и растителни видове, посочени в приложение № 3.

При постъпване на сигнали за намерени животински екземпляри в безпомощно състояние, ранени или мъртви, в зависимост от състоянието на екземпляра и по преценка на регионалния орган: се пуска на свобода в подходящ район; се изпраща за лечение или отглеждане в спасителен център, ветеринарна клиника или зоологическа градина; се предоставя на научна организация или природонаучен музей за попълване на учебни сбирки; се оставя на мястото, където е намерен или убит.

През 2018 г. са настанени 52 бедстващи екземпляра от защитени видове в Спасителния център за диви животни – Стара Загора, а в Център за рехабилитация и размножаване на сухоземни костенурки в с. Баня са настанени 71 екземпляра.

2.3. Видове под режим на опазване и на регулирано ползване

От растенията под режим на опазване и регулирано ползване, за територията на РИОСВ-Бургас, най-използваният вид е блатното кокиче (*Leucojum aestivum*). Видът е с голямо икономическо значение. Използва се като суровина за добиване на алкалоида галантамин, на чиято основа се произвежда уникалното българско лекарство за лечение на детски паралич „Нивалин“.

Блатното кокиче (*Leucojum aestivum*)

За региона на РИОСВ-Бургас със Заповед № РД-521 от 2003 г. на Министъра на околната среда и

водите са определени пет находища, от които е възможен добив на листо-стъблена маса от блатно кокиче за стопански нужди:

- защитена територия ЗМ „Находище на блатно кокиче в м. Блатото“, община Созопол;
- защитена територия ЗМ „Калината“, община Несебър;
- защитена територия ЗМ „Находище на блатно кокиче в м. Чаирите“, община Поморие;
- находище в землището на с. Присад, община Созопол;
- находище в землището на с. Лозенец, община Царево.

Добивът на блатно кокиче от находищата се извършва при доказано добро състояние на находището. За целта комисия от експерти определя състоянието на находищата и допустимите количества за добив, които се отразяват в ежегодна заповед на министъра на околната среда и водите.

Защитена територия ЗМ „Калината“

През 2018 г. със заповед на Министъра на околната среда и водите е допуснат добив на листо-стъблена маса от блатно кокиче за стопански нужди от територията на ЗМ „Калината“. Ползване в находището не е разрешено от собственика му ТП „ДЛС Несебър“ към ЮИДП-Сливен, т.к. ЗМ „Калината“ е определена по Ловностопанския план за база за интензивно развъждане на дивеча и събирането на блатно кокиче съвпада с размножителния период на дивеча.

2.4. Лечебни растения

Районът, контролиран от РИОСВ-Бургас е с възможности за стопанско събиране и обработване на лечебни растения, включени в приложението на Закона за лечебните растения. В инспекцията са регистрирани 26 билкозаготвителни пункта и складове за съхранение на лечебни растения. Не са заявявани и добивани лечебни растения, които са под специален режим на опазване и ползване по реда на чл. 10 от

ЗЛР. В резултат на извършваните регулярни проверки на билкозаготвителите през последните години се наблюдава тенденция към намаляване на нерегламентираното ползване на лечебните растения.

2.5. Защитени вековни дървета

На територията на РИОСВ-Бургас има защитени 46 броя вековни дървета, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие. През 2018 г. е обявено за защитено дърво от вида „Летен дъб“ в землището на гр. Каблешково, община Поморие.

Заличени са две вековни дървета в община Несебър, поради необратимо увреждане на състоянието им.

Списък/регистър на вековните дървета може да бъде намерен на страницата на РИОСВ-Бургас в раздел Природа – Биологично разнообразие.

Вековния Благун край с. Заберново

2.6. Защитени зони, като част от Европейската екологична мрежа „НАТУРА 2000“

Изграждането на защитените зони (НАТУРА 2000 местата) в Р България е регламентирано в Закона за биологичното разнообразие. Натура 2000 е общоевропейска екологична мрежа, съставена от защитени зони, целяща да осигури дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания за Европа в съответствие с основните международни договорености в областта на опазването на околната среда и биологичното разнообразие. Местата, попадащи в екологичната мрежа, се определят в съответствие с две основни за опазването на околната среда Директиви на Европейския съюз – Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) и Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците). Определени са два типа защитени зони:

- защитени зони за опазване на дивите птици;
- защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Всички защитени зони за опазване на дивите птици са с издадени заповеди за обявяване. От защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна има издадена една заповед за обявяване на 33 BG0000574 „Ахелой - Равда – Несебър“.

През 2018 г. не са извършвани промени в площта или в предмета и целите на опазване на защитените зони.

Списък/регистър на защитени зони на територията на РИОСВ – Бургас е даден в приложение към доклада.

Министерството на околната среда и водите е изготвило публично достъпна Информационна система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000, която може да бъде намерена на следният електронен адрес: <http://natura2000.moew.government.bg/> и която дава пълна информация за всяка защитена зона.

2.7. Общо състояние на горския фонд и проведените мероприятия, свързани със защитата, възпроизводството и охраната на горите

Голяма част от биологичното разнообразие е съсредоточена в горските територии ползването и опазването на които е регламентирано със Закона за горите (ЗГ) и Закона за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД), прилагани от Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ).

Регионална дирекция по горите (РДГ) - Бургас към Изпълнителната агенция по горите при МЗХГ контролира изпълнението на ЗГ и упражнява общ надзор и методическо ръководство върху дейността на всички органи и лица, на които са възложени задължения по него, както и контрол по изпълнение на дейностите в горските територии, собственост на държавата, физически, юридически лица и общини на територията на РДГ.

На територията на РИОСВ-Бургас попадат част от „Югоизточно държавно предприятие“ ДП – Сливен (ЮИДП-Сливен) към МЗХГ, което стопанисва държавните горски територии в пет административни области – Бургас, Сливен, Стара Загора, Хасково и Ямбол. На територията на област Бургас попада 12 териториални поделения (ТП) на ЮИДП-Сливен, от които 3 държавни ловни стопанства (ДЛС) и 9 държавни горски стопанства (ДГС).

Следващата информация е предоставена със съдействието на РДГ-Бургас и ЮИДП-Сливен.

I. Площ на горския фонд по видове собственост и лесокултурна дейност.

Общата площ на горските територии в обхвата на Регионалната дирекция по горите (РДГ) - Бургас към 31.12.2018 г. възлиза на 347 899 ха с горите на Министерството на околната среда и водите (МОСВ). В сравнение с предходната 2017 г. площта им е увеличена с общо 3 634 ха, получени, както следва:

- След проведена инвентаризация и изготвяне на нови горскостопански планове се увеличава общата площ на ТП „ДГС Малко Търново“ с 1 647 ха, на ТП „ДГС Звездец“ с 1 469 ха и на ТП „ДГС Кости“ с 112 ха.
- След провеждане на инвентаризация и утвърждаване на нов горскостопански план на общински гори собственост на община Приморско се увеличава и общата площ на ТП „ДЛС Ропотамо“ с 328 ха. По актуални данни предоставени от РИОСВ–Бургас общата площ на „Гори на МОСВ“ в които са отчетени горските територии в резервати и поддържани резервати се увеличава с 89 ха.
- В резултат на проведени процедури по промяна на предназначението на горски територии и на основание издадени заповеди на министъра на земеделието, храните и горите са изключени горски територии с обща площ 11 ха, от които 10 ха в обхвата на ТП „ДГС Бургас“ и 1 ха в обхвата на ТП „ДГС Средец“. През 2018 г. е променено предназначението и на горски територии в района на ТП „ДЛС Несебър“ и ТП „ДГС Айтос“, но размера на площите е по-малък от хектар и промяна в отчет 1 ГФ не е отразена.

Спрямо миналата година се увеличават площите на горите върху земеделски територии, горските територии общинска собственост и горите на МОСВ. Увеличението на горите върху земеделски територии е с 5 580 ха, представляващи новоустроени гори при инвентаризацията на ТП „ДГС Малко Търново“, ТП „ДГС Звездец“ и ТП „ДГС Кости“. В резултат на същите инвентаризации се констатира намаление с 571 ха

на площите на горските територии частна собственост. Отчета на общата горска площ на „гори на МОСВ“ изготвен по актуални данни предоставени от РИОСВ-Бургас показва увеличение с 89 ха.

Намаляват се площите на държавните горски територии общо с 1 547 ха, а се увеличават горските територии собственост на общини общо с 88 ха. Промените се дължат на посочените по горе инвентаризации и проведените през 2018 г. процедури по промяна на предназначението на горски територии държавна собственост. Отчетено е и намаление на размера на площите на „религиозните гори“ с 5 ха.

Площта на горските територии в обхвата на РДГ, гр. Бургас се разпределя по видове собственост както следва:

Таблица № 1

№ по ред	Гори, вид собственост	Обща площ (ха)	Залесена площ (ха)	% от общата площ
1	Държавни	212 766	199 202	61,2
2	Общински	98 059	91 052	28,2
3	Физически лица	12 473	11 256	3,6
4	Юридически лица	3 174	2 838	0,9
5	Религиозни организации	1 377	1 169	0,4
6	Гори върху земеделски земи	13 611	13 554	3,9
7	Гори на МОСВ	6 439	6 009	1,8
Общо:		347 899	325 080	100,0

Половината от общата площ на горските територии в РДГ, гр. Бургас е заета от издънкови гори за превръщане (49,1 %), след тях се нареждат широколистните високостъблени гори с участие 32,6 %. Разпределението на общата площ по видове гори е посочено в таблица № 2.

Таблица № 2

№ по ред	Вид гори	Обща площ (ха)	%
1	Иглолистни	36 161	10,4
2	Широколистни високостъблени	113 709	32,6
3	Издънкови за превръщане	170 666	49,1
4	Нискостъблени	27 363	7,9
Общо:		347 899	100,0

Близо една трета от общата площ на горските територии - 99 369 ха (с горите на МОСВ), попада в Природен парк (ПП) „Странджа“. Природния парк обхваща цялата територия на ТП „ДГС Звездец“, ТП „ДГС Кости“, ТП „ДГС Малко Търново“, ТП „ДЛС Граматиково“, 17 842 ха от общата площ на ТП „ДГС Царево“ и 24 ха от площта на ТП „ДГС Ново Паничарево“. Горските и земеделските територии по видове собственост попадащи в ПП „Странджа“ са посочени в таблица № 3.

Таблица № 3

№ по ред	Гори, вид собственост	Обща площ (ха)	%
1	Държавни	83 742	84,3
2	Общински	1 120	1,1
3	Частни лица	1 404	1,4
4	Религиозни организации	2	-
5	Гори върху земеделски земи	7 645	7,7
6	Гори на МОСВ	5 456	5,5

Общо:	99 369	100,0
--------------	---------------	--------------

Общинските горски територии в Бургаска област възлизат на 98 059 ха. Инвентаризирани са и 8 629 ха гори върху земеделски територии собственост на общини. Общата площ на горските и земеделските територии собственост на общини е 106 688 ха, като разпределението ѝ по общини е показано в таблица № 4.

Таблица № 4

№ по ред	Община	Горски територии (ха)	Земеделски територии (ха)	Обща площ (ха)	%
1	Сунгурларе	20 687		20 687	19,39
2	Карнобат	7 964		7 964	7,46
3	Руен	234	1327	1 561	1,46
4	Айтос	57	622	679	0,64
5	Поморие	9 600		9 600	9,00
6	Несебър	11 255	1383	12 638	11,84
7	Бургас	2 189		2 189	2,05
8	Камено	41		41	0,04
9	Созопол	9 388	204	9 592	9,00
10	Приморско	13 605	620	14 225	13,33
11	Царево	377	878	1 255	1,18
12	Малко Търново	812	3 595	4 407	4,13
13	Средец	21 850		21 850	20,48
	Общо:	98 059	8 629	106 688	100,00

Горите върху земеделски земи на територията на РДГ, гр. Бургас са на площ от 13 611 ха. Разпределението им по собственост е следното:

Таблица № 5

№ по ред	Гори, вид собственост	Обща площ (ха)	%
1	Държавни	229	1,68
2	Общински	8 629	63,40
3	Физически лица	4 389	32,25
4	Юридически лица	308	2,26
5	Религиозна собственост	56	0,41
	Общо:	13 611	100,0

II. Обзор за добитата дървесина на територията на РДГ, гр. Бургас през 2018 г.

През 2018 г. на територията на РДГ, гр. Бургас са добити 532 371 м³ лежаща маса или 628 603 м³ стояща маса дървесина, което представлява съответно 101 % и 100 % спрямо предвижданията на лесоустройствените проекти (ЛУП) и горскостопанските планове (ГСП).

Добитата дървесина през 2018 г. по видове собственост е посочена в таблица № 1.

Таблица № 1

Гори, вид собственост	Добив (лежаща)	ЛУП/ГСП (лежаща)	%	Добив (стояща)	ЛУП/ГСП (стояща)	%
-----------------------	----------------	------------------	---	----------------	------------------	---

	маса м ³)	маса, м ³)		маса, м ³)	маса, м ³)	
Държавни	370 896	348 239	107	440 189	416 216	106
Общински	130 742	145 345	90	152 084	171 836	89
Физически лица	21 751	27 689	79	25 650	32 226	80
Юридически лица	8 876	4 203	211	10 538	4 874	216
Религиозни организации	106	1 817	6	142	2 165	7
Общо:	532 371	527 293	101	628 603	627 317	100

Добитата дървесина през 2018 г. на територията на РДГ, гр. Бургас по видове сечи и изпълнение спрямо ЛУП/ГСП е посочена в таблица № 2.

Таблица № 2

Лесовъдска намеса (общо за РДГ)	Добив (лежаща маса м ³)	ЛУП/ГСП (лежаща маса, м ³)	%	Добив (стояща маса, м ³)	ЛУП/ГСП (стояща маса, м ³)	%
Възобновителна	317 318	328 398	97	365 133	377 213	97
Отгледна	215 053	198 895	108	263 470	250 104	105
в т. ч. Санитарна	67 188			83 883		
Общо:	532 371	527 293	101	628 603	627 317	100

От общо добитото количество дървесина, 12,6 % по отношение на лежащата маса (67 188 м³) е от принудителни и санитарни намеси, съответно при стоящата маса този процент е 13,3 % (83 883 м³).

Изпълнението на ЛУП и ГСП по отношение на възобновителните сечи е 97 % по лежаща маса, като то е най-високо при иглолистните култури (166 %). От общо добити 22 467 м³ от възобновителни сечи в иглолистни култури, 7 894 м³ са от санитарни и принудителни сечи, което представлява 35 %.

При отгледните сечи изпълнението спрямо ЛУП и ГСП е 108 %, като тук най-голямо е превишението при тополовите, издънковите гори и иглолистните култури. При общо добити от отгледни сечи в иглолистни култури 100 321 м³ лежаща маса, от санитарни сечи са 48 888 м³ или 49 %.

През 2018 г. от санитарни сечи от общо добитите 67 188 м³ дървесина, 56 782 м³ са от иглолистни култури, което представлява дял от 84 %. По-голямото количество добита дървесина по лежаща маса за иглолистните гори се дължи на своевременно извеждане на санитарни сечи в засегнати от масово съхнене иглолистни култури и на принудителни сечи в насаждения пострадали от абиотични фактори.

Общо добитата строителна дървесина е 132 919 м³, която е 58 % спрямо предвиждането на ЛУП и ГСП, а добитите 399 440 м³ дърва – 139 %. По-високият отчет в категорията дърва се дължи на количеството добити дърва за огрев от принудителни и санитарни сечи – 33 490 м³. Изпълнението на едрата строителна дървесина е 53 %, на средната строителна дървесина 66 % и на дребната строителна дървесина 34 %.

По видове гори изпълнението на лежащата маса спрямо предвижданията по ЛУП и ГСП е следното:

Високостъблен дъб	76 %
Високостъблен бук	80 %
Топола	220 %
Други широколистни високостъблени	59 %
Издънкове за превръщане	110 %
Нискостъблени	43 %
Иглолистни	145 %

Изпълнението на добитото количество дървесина спрямо предвижданията на лесоустройствените проекти и горскостопанските планове при иглолистните дървесни видове е 145 % по лежаща маса, а общо при широколистните е 92 %.

Изпълнението на лежащата маса от всички видове собственост при иглолистните култури е 116 % на строителната дървесина и 288 % в изпълнението на категория дърва.

Ползването в държавните гори през 2018 г. по лежаща маса е 107 % от предвиденото по ЛУП и ГСП. При възобновителните сечи изпълнението е 103 %, а на отгледните сечи е 111 %. В сравнение с миналата 2017 г. общо са добити 2 890 м³ лежаща дървесина по-малко. Ползването през 2018 г. от санитарни и принудителни сечи е в размер на 50 914 м³ лежаща маса, като 85 % от добитата дървесина е от иглолистни култури. Площта на изведените санитарни и принудителни сечи е 1 515 ха, като санитарна сеч 100 % е водена на площ от 42 ха. Сечи без материален добив са водени на площ от 1 171 ха. От тях 1 070 ха са отглеждане на млади насаждения и подраства, 62 ха са сечи за индивидуално природосъобразно производство на висококачествена дървесина и 39 ха от почистване на ел. просеки.

Добитата дървесина през 2018 г. в общински горски територии (ОГТ) по видове сечи и изпълнение спрямо ЛУП/ГСП е посочена в таблица № 3.

Таблица № 3

Лесовъдска намеса (ОГТ)	Добив (лежаща маса м ³)	ГСП (лежаща маса, м ³)	%	Добив (стояща маса, м ³)	ГСП (стояща маса, м ³)	%
Възобновителна	82 705	95 862	86	93 715	108 888	86
Отгледна	48 037	49 483	97	58 369	62 948	93
в т. ч. Санитарна	15 393			19 099		
Общо:	130 742	145 345	90	152 084	171 836	89

Ползването в общински гори през 2018 г. по лежаща маса е 90 % спрямо посоченото в ГСП, като през изминалите пет години 2017, 2016, 2015, 2014 и 2013 г. стойностите бяха съответно 93 %, 93 %, 103 %, 107 % и 102 %. Към ползването в гори собственост на общини е прибавено и ползването в земеделски територии в размер на 1 224 м³ лежаща маса, осъществено от община Руен. Спрямо общото ползване, делът на възобновителните сечи е 63 %. Изпълнението на възобновителните сечи спрямо ГСП е 86 %, а при отгледните сечи съответно 97 %. При отгледните сечи добитото количество дървесина от иглолистните гори е 142 % от предвиденото по ГСП. Делът на санитарните и принудителни сечи в общинските горски територии е 12 % (15 393 м³ лежаща маса) от общия добив на дървесина. Санитарна сеч е изведена на площ от 450 ха.

През 2018 г. на територията на РДГ, гр. Бургас добитата дървесина от горите собственост на физически лица е 21 751 м³ лежаща маса. Делът на санитарните и принудителни сечи е 4 % (881 м³ лежаща маса) от общия добив на дървесина. Санитарна сеч е изведена на площ от 12 ха.

От гори собственост на частни юридически лица през 2018 г. са добити 8 876 м³ лежаща маса. Няма водени санитарни сечи.

В горите върху земеделски територии са усвоени 1 224 м³ дървесина, като те са включени в общото по обем ползване от общински територии.

През 2018 г. е реализирано ползване на дървесина от гори собственост на религиозни организации в размер на 106 м³ лежаща маса.

III. Извършени дейности по възобновяване на горите през 2018 г.

През 2018 г. са произведени в 8 държавни разсадници общо 740 х. бр. фиданки както следва: ДГС Айтос - „Извора“ – 563 х.бр.; ДГС Бургас – „Росенец“ – 92 х.бр.; ДГС „Карнобат – „Карнобат“ и „Камчия“

– 3 х.бр.; ДЛС „Несебър“ – „Порой“ /с национално значение/ и „Поморие“ – 48 х.бр.; ДГС „Средец – „Малката река“ – 24 х.бр.; ДГС „Царево“ - „Зиркова воденица“ – 10 х.бр.

През 2018 г. е извършено залесяване в ДГТ на площ общо 344 дка, при годишен разчет – 344 дка, разпределени както следва:

- ✓ ТП „ДГС Айтос“ – 83 дка.
- ✓ ТП „ДГС Бургас“ – 45 дка.
- ✓ ТП „ДГС Царево“ – 3 дка.
- ✓ ТП „ДГС Средец“ – 70 дка.
- ✓ ТП „ДГС Карнобат“ – 40 дка.
- ✓ ТП „ДГС Малко Търново“ – 40 дка.
- ✓ ТП „ДЛС Несебър“ – 20 дка.
- ✓ ТП „ДГС Звездец“ – 43 дка.

Цели на залесяването са:

- Възстановяване на изредени гори и култури и на гори пострадали от биотични, абиотични въздействия.
- Осигуряване на защита срещу ерозия и пожари.

Върху 70 дка е извършена пълна механизирана почвоподготовка.

По насоки на залесяване:

По насоки на залесяване в 1-год. горски култури – държавна собственост, преобладават залесяванията „за възстановяване на гори“ – 218 дка, или 63,5 %, от които 68 дка върху пожарища, следвани от „в зрели насаждения“ – 121 дка или 35 %, „ново залесяване“ - 5 дка или 1,5 %. Високият процент на залесяванията в насоката „за възстановяване на гори“ е вследствие на дадените указания за приоритетно включване в годишните планове на ТП ДГС/ДЛС на всички площи, пострадали от природни въздействия, пожари и болести, които е невъзможно да бъдат естествено възобновени.

Традиционно превес имат залесяванията с широколистни видове – 88 %, като най-използвани видове са благун, зимен дъб, космат дъб, странджански дъб, цер и киселица (ДГС Бургас). През 2018 г. ДГС Карнобат са залесили 40 дка с атласки кедър.

Най-използваният вид почвоподготовка за залесяване е частична ръчна почвоподготовка - тераси и дупки – 79,7 %, и пълната механизирана подготовка – 20,3 %. От частичната почвоподготовка с най-голям процент е направата на тераси – 85 %, следвана от направата на дупки – 15 %. Наличната почвоподготовка към 01.01.2018 г. е 289 дка. През пролетта на 2018 г. ДГС Средец е направило 12 дка почвоподготовка непосредствено преди залесяването. Есенна почвоподготовка и залесяване има през 2018 г. и в още две стопанства, а именно – ДГС Царево – 3 дка и ДГС Карнобат – 40 дка.

Достигнатият среден процент на прихващане на създадените в държавните горски територии (ДГТ) 1-год. култури е 78 %, на 2-год. – 78 %, на 3-год. – 75 %, на 4-год. – 81 % и на 5-год. – 81 %. В общинските горски територии (ОГТ) процента на прихващане е 80 %. Средният процент на прихващане за ДГТ и ОГТ е 78 %.

Приоритетно залесяването е извършено с фиданки, произведени от семена, събрани в семепроизводствените насаждения, за които е издаден основен сертификат за идентификация.

Извършено е попълване на горски култури върху площ от 127 дка, както следва: ТП „ДГС Бургас“ – 18 дка, ТП „ДГС Средец“ – 20 дка, ТП „ДГС Карнобат“ – 30 дка, ТП „ДГС Царево“ – 4 дка, ТП „ДГС Малко Търново“ – 7 дка, ТП „ДГС Звездец“ – 9 дка, ТП „ДГС Ново Паничарево“ – 10 дка, ТП „ДЛС Несебър“ – 6 дка, ТП „ДГС Айтос“ – 32 дка.

Наличната почвоподготовка към 31.12.2018 г. е 180 дка.

През 2018 г. от семепроизводствените насаждения на територията на ТП „ДГС Айтос“, ТП „ДГС Бургас“, ТП „ДГС Средец“ и ТП „ДЛС Несебър“, ТП „ДГС Малко Търново“ и ТП „ДГС Царево“ са събрани семена от видовете Благун - 2 250 кг, Космат дъб - 150 кг, Червен дъб – 1 000 кг, Цер - 3 200 кг,

Липа – 57 кг, Източен горун – 950 кг или общо 7 607 кг. За събраните репродуктивни материали има издадени основни сертификати за идентификация.

Общата инвентаризирана площ на културите е 1 571 дка в т.ч. 1484 дка в държавни горски територии (94 %) и 87 дка (6 %) в гори и земи, собственост на общини, физически и юридически лица.

В държавните горски територии са инвентаризирани, както следва: 1-год. култури -326 дка; 2- год. култури – 368 дка; 3-год. култури – 360 дка; 4-год. култури – 159 дка и 5-год. култури – 271 дка. При едногодишните култури в сравнение с 2017 год. са инвентаризирани 42 дка по-малко.

В общински гори и земи са инвентаризирани общо 87 дка, в т.ч. 4 год. – 87 дка

През 2018 год. върху земи частна собственост не са създадени нови горски култури.

През 2018 г. бе дадена възможност на всички собственици или стопанисващи горски територии да кандидатстват по под-мярка 8.4 „Възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г. От тази възможност се възползваха единствено ОП „ОГ – гр. Средец“.

IV. Лесозащита.

През изминалата 2018 г. здравословното състояние на горите в област Бургас е добро, но продължава процеса на съхнене при иглолистните култури. При проверките на терена от РДГ-Бургас се констатира пожълтяване и загиване на иглиците, отслабване на растежа и изсъхване на цялата корона предимно на черния и белия бор вследствие на биотични повреди от корояди и ликояди (шестзъб корояд, черен боров сечко, голям горски градинар), и повреди от патогенни вредители, суховършия в короната, най-вероятно вследствие на гъбата *Sphaeropsis sapinea* Fr).

В изпълнение на писмо № 91-1692 от 29.07.2016 г. на МЗХГ, относно приоритетно усвояване на увредената дървесина от природни бедствия, съхнене, корояди и намаляване риска от възникване и разпространение на пожари в горските територии през годината са издадени 31 броя предписания за извеждане на санитарна и принудителна сеч. Обобщените данни, изпратени от ДГС/ДЛС и общински горски структури показват, че за периода 01.01.2018 г. до 31.12.2018 г. са изведени санитарни сечи върху 6 714 дка, от тях 52% са площи засегнати от насекомни вредители, 38% съхнене от гъбни болести и 10% от други причини с абиотичен характер (снеголом, снеговал, ветролом и ветровал) и пожари. Инвентаризираният обем иглолистна дървесина е 76 075 куб.м стояща дървесина. Санитарните сечи са основното мероприятие за подобряване на здравословното състояние на гората. Процесите на съхнене не са спрели и затова през 2018 г. от възложените 73 076 куб.м стояща дървесина (санитарни и принудителни сечи) е усвоена увредена дървесина в обем на 67 431 куб.м стояща маса – 92%. Идентифицираните горски площи с най-голям процент на съхнене при иглолистния дървостой са в териториалния обхват на ДГС Бургас, ДГС Средец, ДГС Айтос, ДГС Карнобат, общините Средец, Созопол, Сунгурларе и Руен.

Ежемесечно в РДГ, гр. Бургас, постъпва актуална информация за състоянието на иглолистните гори и за предприетите действия.

Съхненето при широколистните гори е по-слабо изразено, предимно при цера и благуна, върху площ от 336 дка.

През 2018 г. в разсадниците е проведена наземна химична борба на площ от 10 дка срещу плевели.

Прогнозата за 2019 г. показва, че не се очаква повече от 10 % обезлистване от листоврътки и педомерки в горските територии на РДГ Бургас. Резултатите от лесопатологичното обследване показват, че нападната площ от вредители, болести и абиотични фактори е 7 765 дка. Най-големи площи са засегнати от корояди – 3 204 дка и болести по иглолистните видове – 822 дка.

Необходимите мероприятия са: санитарни сечи – 2 379 дка, а в разсадниците наземна химична борба – 14 дка и механична борба – 3 дка.

РДГ Бургас, съвместно с ЛЗС Варна извършва постоянен контрол за своевременното извършване на предвидените лесозащитни мероприятия и спазване на санитарните изисквания при водене на сечите.

V. Опазване и защита на горските територии от пожари през 2018 г.:

1. Статистика и анализ на възникналите горски пожари за годината.

През периода 01.01.2018 – 31.12.2018 г. на територията на РДГ Бургас са възникнали общо 8 пожара в горски територии. Опожарени са 196 дка, в т.ч. – 196 дка низов пожар. Иглолистни култури 82 дка, 111 дка широколистни насаждения, смесени гори 0 дка и 3 дка незалесена площ.

Разпределението на опожарените площи по **собственост** на горите е:

- държавна - 25 дка;
- общинска - 142 дка;
- частна – 29 дка;
- църковна – 0 дка;
- юридически лица – 0 дка.

През годината пожари са възникнали в

- ТП „ДГС Айтос” – 1 бр. на площ от 1 дка;
- ТП „ДГС Бургас” – 1 бр. на площ от 32 дка;
- ТП „ДГС Карнобат” – 1 бр. на площ от 100 дка;
- ТП „ДГС Средец” – 2 бр. на площ от 21 дка;
- ТП „ДЛС Ропотамо” – 1 бр. на площ от 2 дка;
- общински горски територии – Средец – 1 бр. на площ от 30 дка;
- общински горски територии - Сунгурларе – 1 бр. на площ от 10 дка;

Нанесените щети от горски пожари за годината възлизат на 3 793 лв.

Причините за пожарите са:

- по небрежност – 1 бр.
- по неизвестни причини – 6 бр.
- естествени причини – 1 бр.

2. Изпълнение на противопожарните мероприятия от страна на Държавните предприятия, общините и др.

В горските територии собственост на общини Созопол, Поморие и Руен, както и ГК „Босна лес“, не са изразходени средства за ППМ (противопожарни мероприятия).

Изразходените средства за изпълнение на противопожарни мероприятия през 2018 г. са посочени в таблица № 1.

Таблица № 1

Стопанин горска територия	стойност (лв.)	„ЮИДП” Д П гр. Сливен ТП „ДГС/ДЛС”	Община Сунгурларе	Община Руен	Община Несебър	Община Поморие	Община Созопол	Община Приморско	Община Средец	ГК „Босна лес”	„Атко 2000” ООД	Ходжа юрт ООД	Всичко лв.
Гасене на пожари	Разчет						500		2000				2500
	Отчет	243	1000						550				1793
Пожаронаблюдатели	Разчет	21980					1840						23820
	Отчет	11461											11461
Пожаронаблюдателни кули	Разчет	7000											7000
	Отчет	4738											4738
Барьерни прегради	Разчет	16400			1600				10000				28000
	Отчет	16400			1600								18000
	Разчет	4945							5000				9945

	Отчет	4948			1132							6080
Лесокултурни прегради	Разчет	121900						10000				131900
	Отчет	121844										121844
	Разчет	33486						5000				38486
	Отчет	32952										32952
Минерализов ани ивици	Разчет	177210			7500	10000	11000	30000	2000			237710
	Отчет	200760			8600			29050		3000	3000	244410
	Разчет	64540				5000	9600	50000	5000			134140
	Отчет	61264						49385		1000	1000	112649
Други	Разчет					1000	1800		2000			4800
	Отчет		2000						550			2550
Общо	Разчет	131951				6000	13740	50000	19000			220691
	Отчет	115606	3000		1132			49385	1100	1000	1000	172223

3. Проблеми през 2018 г. и предложения за тяхното решаване през 2019 г.

- Повредени или унищожени пътища, в горските територии и земеделските земи, достъпни за движение на тежка пожарна техника. Разораване на пътищата на границата между горските територии и земеделските земи.
- Липса на координирано взаимодействие при гасене на пожари в ГТ между РДГ, ТП ДГС/ДЛС, РС ПБЗН и доброволните формирования.
- Осигуряване на финансиране на предвидените по проекти, планове и програми ППМ във всички горски територии.
- Осигуряване на средства по европейски програми и проекти.(допълнение към европейските програми, подмярка 8,3 за закупуване на малки високопроходими противопожарни автомобили).
- Изграждане на интегрална система за ранно откриване на горски пожари.
- Обучение по превенция и борба с горските пожари на собственици на гори, посетители в горите и местно население.
- С цел предотвратяване и възникване на горски пожари възникващи от пасищните комплекси е целесъобразно да се разпорежи при почистването им с техника да се осигуряват водоноска и екип за гасене на пожари. Почистването им да се извършва извън пожароопасния сезон.

VI. Опазване на горските територии от нарушения.

1. Общ брой на извършените проверки по контрола и опазването на горските територии.

През 2018 г. от служители на РДГ, гр. Бургас са извършени общо 19 719 бр. проверки по горското законодателство. Проверени са 1 147 бр. обекти за складиране, преработка и търговия с дървесина и недървесни горски продукти (НГП), 2 388 бр. обекти за добив на дървесина, 3390 бр. моторни превозни средства (МПС), 3852 бр. ловци, 2180 бр. риболовци и 4219 бр. други физически лица. Извършени са проверки на 300 бр. насаждения и имоти по план-извлечения за промяна вида на сечта и горскостопански програми, 70 бр. горски култури, разсадници, отглеждане на млади насаждения без материален добив и подпомагане на естественото възобновяване, 1194 бр. ловностопански дейности и 979 други проверки и дейности.

2. Брой служители, имащи отношение по контрола и опазването на горските територии.

През 2018 г. контрола и опазването на горските територии се е извършвал от 23 бр. горски инспектори, обособени в десет екипа, в т.ч. 3 главни горски инспектори, 16 главни специалисти горски инспектори, 2 старши специалисти горски инспектори и 2 специалисти горски инспектори. Опазването на

горските територии държавна собственост е възложено на 155 бр. лица по чл. 190 от ЗГ с лесовъдско образование в ЮИДП Сливен, на които със заповед е възложено опазването на горско-стопански участъци, разпределени по териториални поделения, както следва:

- ТП „ДГС Айтос” – 30 бр.;
- ТП „ДГС Бургас” – 13 бр.;
- ТП „ДЛС Граматиково” – 10 бр.;
- ТП „ДГС Звездец” – 6 бр.;
- ТП „ДГС Карнобат” – 24 бр.;
- ТП „ДГС Кости” – 5 бр.;
- ТП „ДГС Малко Търново” – 11 бр.;
- ТП „ДЛС Несебър” – 12 бр.;
- ТП „ДГС Ново Паничарево” – 6 бр.;
- ТП „ДЛС Ропотамо” – 5 бр.;
- ТП „ДГС Средец” – 19 бр.;
- ТП „ДГС Царево” – 14 бр.;

Освен в териториалните поделения за извършване на дейностите по охрана на държавните гори към ЦУ на ЮИДП Сливен са назначени в района на дейност на РДГ Бургас и 2 мобилни контролни екипа с по трима служители.

В горските територии общинска собственост опазването се извършва от 38 бр. лица по чл. 190 от ЗГ, разпределени по общини:

- Несебър – 7 бр.;
- Поморие – 4 бр.;
- Приморско – 6 бр.;
- Созопол – 3 бр.;
- Средец – 10 бр.;
- Сунгурларе – 8 бр.

Няма назначени лица по чл. 190 от ЗГ за опазването на горските територии, собственост на община Руен.

3. Дисциплинарни наказания и издадени присъди на служители, имащи отношение по контрола, опазването, ползването и стопанисването на горските територии.

Наложени са 11 броя дисциплинарни наказания забележка на служители от ТП „ДГС/ДЛС“ и 4 броя предупреждение за уволнение на служители имащи отношение по контрола, опазването, ползването и стопанисването на горите. При общинските горски структури 2 броя наказания. От РДГ Бургас има наказан един служител с предупреждение за уволнение.

4. Анализ на разкритите нарушения.

През 2018 г. са констатирани общо 1 724 бр. нарушения, в т.ч. 1 333 бр. нарушения с АУАН и 391 броя нарушения с констативни протоколи.

Разпределението на констатираните нарушения общо от актове за установени административни нарушения (АУАН) и констативни протоколи (КП) по закони е:

- Закон за горите (ЗГ) – 1 576 броя, от които:
 - за добив - 746 бр.,
 - за транспорт - 394 бр.,
 - за преработка – 1 бр.,
 - за разпореждане – 22 бр.,
 - за строителство – 0 бр.,
 - за пожари – 0 бр.,
 - други по ЗГ – 179 бр.;

- за странични ползвания – 234 бр.
- Закон за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД) – 88 бр.;
- Закон за рибарство и аквакултури (ЗРА) – 60 бр.;
- По вид собственост на горските територии нарушенията са:
- Държавни горски територии (ДГТ) – 772 бр.;
- Общински горски територии (ОГТ) – 376 бр.;
- Гори на физически и юридически лица – 28 бр.;
- Други /транспортиране, съхранение, обекти по чл. 206 от ЗГ/ - 548 бр.

За 2018 г. на територията на РДГ, гр. Бургас са съставени 1333 бр. АУАН, от които:

- 540 бр. са от горските инспектори при РДГ;
- 59 бр. са от служители при РДГ;
- 27 бр. са от служители при ЮИДП ДП;
- 524 бр. са от служители при държавните горски и ловни стопанства;
- 0 бр. са от служители на ДПП Странджа;
- 171 бр. са от служители на общински горски структури;
- 11 бр. са от лица на лесовъдска практика по чл. 235 от Закона за горите.
- 1 бр. от служител на МВР.

През 2018 г. няма съставени актове от ловни сдружения!

От служители на РДГ са съставени 5 бр. АУАН на служители от ДГС/ДЛС и общински гори.

През 2018 г. няма съставени АУАН за нарушение на Регламент (ЕС) № 995/2010.

За неспазване на правилата за пожарна безопасност не са съставени АУАН.

По вид на нарушението съставените АУАН през 2018 г. са съответно:

- от служителите на РДГ, гр. Бургас, общо 599 бр., в т.ч. 511 бр. по Закона за горите, от тях: 59 бр. за добив, 108 бр. за транспортиране, 0 бр. за преработка, 0 бр. за разпореждане, 0 бр. за пожари, 0 бр. за строителство, 211 бр. други и 133 бр. странични ползвания.; 28 бр. по ЗЛОД и 60 бр. по ЗРА.

- от служителите на ДГС/ДЛС и ЮИДП ДП са съставили общо 551 бр., в т.ч. 535 бр. по Закона за горите, от тях: 89 бр. за добив, 233 бр. за транспортиране, 0 бр. за преработка, 4 бр. за разпореждане, 0 бр. за пожари и 209 бр. други.; 16 бр. по ЗЛОД.

Сравнено със съставените АУАН през 2017 г. служителите на РДГ, гр. Бургас, са съставили общо 419 бр. АУАН, в т.ч. 301 бр. по Закона за горите, от тях: 64 бр. за добив, 97 бр. за транспортиране, 2 бр. за преработка, 8 бр. за разпореждане, 1 бр. за пожари, 1 бр. за строителство и 128 бр. други; 10 бр. по ЗЛОД; 76 бр. по ЗРА и 32 бр. други

През 2017 г. служителите на ДГС/ДЛС и ЮИДП ДП са съставили общо 639 бр. АУАН, в т.ч. 588 бр. по Закона за горите, от тях: 182 бр. за добив, 137 бр. за транспортиране, 5 бр. за преработка, 4 бр. за разпореждане, 8 бр. за пожари и 252 бр. други; 1 бр. по ППЗГ; 44 бр. по ЗЛОД и 6 броя други.

5. Движение на актовете преписки.

През 2018 г. от служители на РДГ, гр. Бургас, ТП „ДГС/ДЛС”, общински горски структури, лицензираните лесовъди и МВР са съставени общо 1 333 бр. АУАН. До края на календарната година са издадени 1 161 бр. наказателни постановления (НП), 22 преписки са висящи пред съда, 33 НП са отменени от съда. Влезлите в сила наказателни постановления са 1106. Изпратена преписка в прокуратурата - 1 брой, няма образувано административно-наказателно производство. РДГ не разполага с информация за издадени присъди и за движението по преписката.

От директора на РДГ, гр. Бургас няма прекратени преписки.

6. Събираемост на сумите по влезли в сила наказателни постановления.

По издадените от РДГ, гр. Бургас наказателни постановления през 2018 г. са начислени следните суми:

- глоби – 157 625 лв;
- имуществени санкции – 5 850 лв;
- обезщетения – 18904,55 лв;
- парична равностойност на липсващите вещи 897,40 лв.

Общо начислени суми – 183 276, 95 лв.

По издадените от РДГ, гр. Бургас наказателни постановления са платени 34 682,64 лв., внесени в приход на държавния бюджет. През 2018 г. общо събраните суми по НП са 34 682,64 лв. Събираемостта за 2018 г. е 18,92 %.

7. Брой задържани вещи и предмети, и приходи от продажбата им на търгове.

През 2018 г. задържаните материали, вещи и отсечена дървесина по актове и КП на територията на РДГ Бургас са:

- 497,8 пр. м³ дърва за огрев;
- 20 бр. МПС;
- 35 бр. коне;
- 44 бр. каруци;
- 26 бр. бензиномоторни триона (БМТ);
- 10 бр. други инструменти за добив;
- 3 бр. законно притежавано оръжие;
- 18 бр. боеприпаси;
- 3 бр. лодки;
- мрежи 15 бр. с обща дължина 700 м.;
- 2 бр. въдици;
- 30 кг риба;
- 357 кг. недървесни горски продукти.

През 2018 г. са проведени в РДГ, гр. Бургас 6 тайни търга за продажба на задържани и конфискувани вещи. Продадени са:

- 17 бр. коне;
- 1 бр. ремарке;
- 6 бр. лек автомобил;
- 3 бр. товарни автомобили;
- 50 бр. каруци;
- 25 бр. бензиномоторни триона (БМТ);
- 11 бр. амуниции за коне;
- 27,11 пл. м³ иглолистна целулоза;
- 72,1 пр. м³ широколистни дърва за горене.

От продадените вещи са реализирани средства в размер на 18 248,85 лв., внесени в приход държавния бюджет.

8. Брой на предоставените контролни пластини за коледни елхи. Констатираните нарушения и задържани елхи.

РДГ Бургас разполага за 2018 година с 1239 бр. контролни пластини. Предоставени от тях 500 бр. бели и 28 бр. жълти. Общо от регионалната дирекция са предоставени 528 бр. контролни пластини, останали са 711 броя налични в дирекцията.

Не са констатирани нарушения по Закона за горите и няма съставени АУАН и констативни протоколи.

9. Взаимодействие с други институции.

През 2018 г. горските инспектори при РДГ Бургас са извършили общо 131 бр. съвместни проверки със следните институции.

- Областна дирекция на МВР Бургас - 59 проверки.
- Областна управа – 27 проверки.
- Агенция пътна инфраструктура – Бургас – 3 проверки.
- ДПП „Странджа” – 2 проверки.
- РДГ-Шумен– 1 проверка.
- РДГ-Сливен – 1 проверка.
- Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ - 38 бр.

10. Основни проблеми при контрола и опазване на горските територии. Оценка за дейността на поделенията и структурите, имащи отношение по стопанисването и опазването на горските територии.

Основен проблем за извършване на качествен контрол и опазване на горските територии се явява ограничения човешки ресурс от професионално подготвени кадри, обезпечени с необходимото техническо оборудване и отговарящи адекватно със своя потенциал за противопоставяне на незаконното ползване на дървесина, дивеч и други недървесни горски продукти. Съществено условие за качеството в работата на тези горски служители е да не бъдат ангажирани и включвани по никакъв повод в останалия спектър от мероприятия на дирекцията, както и да получават мотивиращо заплащане за полагания труд. С цел повишаване на знанията и лесовъдската подготовка на служителите по контрола и опазването на горските територии през 2018 г. в гр. Бургас се проведе обучение на главни горски инспектори, главни и старши специалисти горски инспектори и специалисти горски инспектори по промените на горското законодателство. Обученията бяха проведени от експерти на РДГ. Друг проблем при контрола и опазването на горските територии се явява остарелия и амортизиран автопарк, който трудно се поддържа и сравнително бавно се обновява. Недостатък е контролът върху дейността на регистрираните лесовъди, упражняващи частна практика. Те от своя страна избягват да съставят актове за нарушения и не изпълняват стриктно дадените им по закон правомощия по опазване на горските територии. Собствениците на горски имоти проявяват незаинтересованост за опазването им. Събираемостта на сумите по влезли в сила наказателни постановления е много ниска, което създава чувство за безнаказаност в нарушителите.

Приблизителна оценка за дейността на поделенията и структурите по отношение на отговорното стопанисване и опазване на горските територии биха дали броя на санкционираните нарушения, извършени в тях.

За 2018 г. от служители на държавните горски и ловни стопанства в териториалния обхват на дейност на РДГ, гр. Бургас са съставени общо 524 бр. АУАН.

С най-много съставени актове са:

- ТП „ДГС Айтос” – 211 бр.;
- ТП „ДГС Средец” – 150 бр.;
- ТП „ДГС Бургас” – 59 бр.;
- ТП „ДГС Карнобат” – 29 бр.;
- ТП „ДЛС Несебър” – 28 бр.

С най-малко съставени АУАН са:

- ТП „ДГС Малко Търново” – 13 бр.;
- ТП „ДГС Ново Паничарево” – 10 бр.;
- ТП „ДГС Царево” – 9 бр.;
- ТП „ДГС Звездец” – 6 бр.;
- ТП „ДЛС Ропотамо” – 5 бр.
- ТП „ДГС Кости” – 3 бр.;
- ТП „ДЛС Граматиково” – 1 бр.

Служителите на общинските горски структури са съставили за годината общо 171 бр. АУАН:

- община Средец – 72 бр.;

- община Сунгурларе – 70 бр.;
- община Поморие – 16 бр.;
- община Несебър – 8 бр.;
- община Руен – 3 бр.;
- община Приморско – 2 бр.;
- община Созопол – 0 бр.

Независимо от броя на съставените АУАН през 2018 г. са съставени на неизвестен нарушител общо 159 бр. констативни протоколи, в т.ч. от служители при РДГ 18 бр., от служители на ДГС/ДЛС 75 бр. и от служители на общински структури 66 бр.

11. Предложения за оптимизиране на системата за опазване и контрол в горските територии.

За оптимизиране на дейностите по контрола и опазване на горските територии, РДГ, гр. Бургас набеляза конкретни мероприятия:

- Изготви се информационен карнет за всички „конфликтни райони”, зони с често срещани нарушения по ЗГ, ЗЛОД и ЗРА, където се засили присъствието на мобилни екипи.
- Провеждат се кръстосани проверки между съседни Регионални дирекции по горите, с цел елиминиране на фактора „обвързаност”. При наличие на средства се разменят районите за проверка на инспекторите от регионалните звена.
- Ежемесечно се провеждат съвещания с горските инспектори и се изготвя доклад с анализ за количествените и качествените параметри на съставените констативни протоколи и АУАН.
- Планират се съвместни акции със служителите на държавните горски и ловни стопанства, органите на МВР и Дирекция „Специализирани полицейски сили” при МВР, с цел осъществяване на общи действия по предотвратяване и разкриване на нарушения по ЗГ, ЗЛОД, ЗРА и др.
- Планиране при наличие на финансови средства да бъде закупен фургон за пренасяне на коне и други задържани и конфискувани вещи.

12. Приоритетни задачи и мерки.

РДГ, гр. Бургас предлага за 2019 г. следните приоритетни задачи и мерки:

- Организиране на срещи с общините собственици на гори за усвояване на дървесината повредена от абиотични и биотични фактори. Подпомагане на собствениците на горски територии за кандидатстване по мерки от Програмата за развитие на селските райони, свързани със стопанисването и опазването на горите.
- Завишаване на контрола върху собствениците на горски територии по изпълнение на задълженията им по възобновяването на горите.
- Повишаване на квалификацията на горските инспектори, чрез различни форми на обучение и провеждане на тестове.
- Завишаване на контрола по изпълнение на заложените дейности в противопожарните планове на собствениците на горски територии.
- Изпълнение на трансграничния проект с република Турция на тема „Здраве за гората“, Интеррег – ИПП България – Турция 2014-2020 г.

VII. Ловна статистика 2018 г.

Към 12.09.2018 г. на територията на РДГ Бургас има регистрирани 9 440 ловци, обединени в 173 ловни дружини и 14 ловни сдружения. Общата площ на ловностопанските райони е 736661,2 ха, в т. ч. 330132,7 ха са в горски територии и 406528,5 ха са площи в селскостопанския фонд.

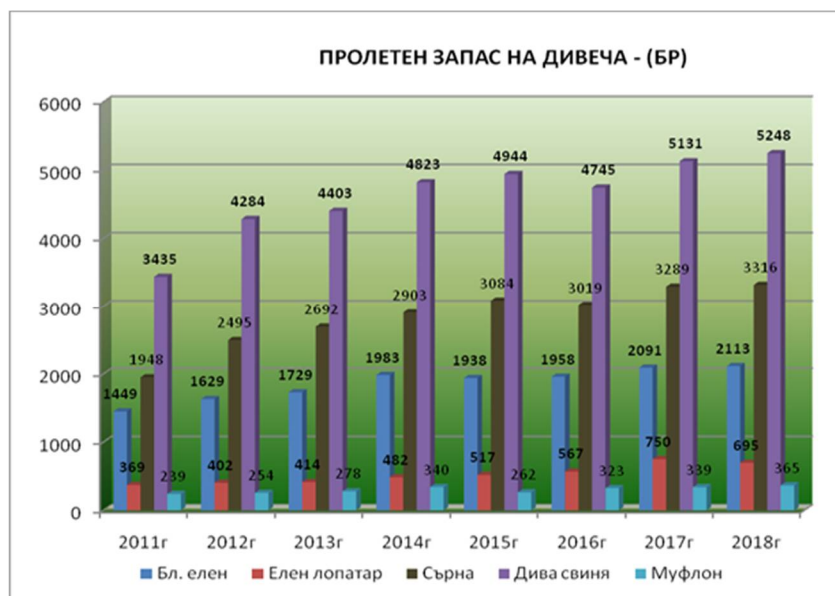
Обособени са 67 бр. Държавни ловностопански района (ДЛСР), от които 12 бр. са изградени като бази за интензивно стопанисване на дивеча (БИСД), както следва: в ТП „ДЛС Несебър” – 4 бр., ТП „ДЛС Ропотамо” – 3 бр., ТП „ДЛС Граматиково” – 1 бр., ТП „ДГС Карнобат” – 1 бр., ТП „ДГС Средец” – 2 бр., ТП „ДГС Бургас” – 1 бр.

От 48 бр. ДЛСР в ДГС, отдадени на концесия като дивечовъдни участъци за стопанисване и ползване на дивеча са 47 бр.

Държавните ловностопански райони (ДЛСР) са с площ 175403,7 ха, а предоставените ловностопански райони (ПЛСР) са 561257,5 ха.

Запасът и състоянието на дивеча по вид, пол и възраст в ЛСР на територията на РДГ Бургас по години е показан в следващите таблица, графика и текст.

ДЛСР+БИСД	Бл. елен	Елен лопатар	Сърна	Дива свиня	Муфлон
2011	1449	369	1948	3435	239
2012	1629	402	2495	4284	254
2013	1729	414	2692	4403	278
2014	1983	482	2903	4823	340
2015	1938	517	3084	4944	262
2016	1958	567	3019	4745	323
2017	2091	750	3289	5131	339
2018	2113	695	3316	5248	365

Благороден елен - пролетния запас в ДЛСР+БИСД е 2113 бр., при допустим запас от 2436 бр., или 87% и показва увеличение с 22 броя, или 1.1 % повече спрямо 2017 г. . Преобладават младите и средновъзрастните животни, като по време на брачния период се наблюдават и зрели рогащи. Половото съотношение мъжки – женски е 1:1.3. Съотношението при мъжките е: приплоди – 3%, едногодишни 22%, млади – 27%, средновъзрастни – 26% и зрели 22%. Стопанисването на благородния елен следва да е насочено освен като увеличение на броя, така и към подобряване трофейните качества и оптимизиране на половата и възрастова структура на стадата.

Популацията в ПЛСР наброява 672 елена при 620 елена през 2017 г. при отразен допустим запас от 598 бр. Тази бройка не е коректна, тъй като в определена част от ПЛСР в системата липсват данни за допустим запас.

Елен лопатар – Пролетният запас в ДЛСР+БИСД е 695 бр., при запас през 2017 г. -750 бр. Полово съотношение М:Ж 1:1.3. Разпределението по възрастови групи при мъжките е: приплоди – 5%, едногодишни 27%, млади – 29%, средновъзрастни – 23% и зрели 16%. Само в БИСД в ДЛСР има 448 бр. при допустим запас от 580 бр. и в полово съотношение М:Ж 1:1.2. Намаляване на браконьерството спомогна за увеличаване на популацията, но все още големия брой чакали и вълци ограничават разширяване ареала на лопатара на юг по черноморското крайбрежие.

Сърна - Пролетният запас в ДЛСР+БИСД е 3316 бр., при допустим запас 5865 бр. или 56% от допустимия запас и пролетен запас в ПЛСР 4325 бр., при допустим запас 4182 бр., или 103%. Въпреки увеличението спрямо минали години популацията общо е на 76% от допустимия запас.

Дива свиня - Пролетният запас в ДЛСР+БИСД е 5248 бр., при допустим запас 3186 бр., или 165% от допустимия запас и пролетен запас в ПЛСР – 6138 бр., при допустим запас 1706 бр., или 360% от допустимия запас. Това се дължи на ограничаване в голяма степен на браконьерството, почти целогодишно подхранване, както и създаване на много, макар и маломерни дивечови ниви в ПЛСР.

Муфлон - Пролетният запас в ДЛСР+БИСД е 365 бр., при допустим запас 324 бр., или 113% от допустимия запас. Популациите се намират в ТП „ДЛС Несебър”, ТП „ДЛС Граматиково” и ТП „ДЛС Ропотамо”. В момента запасът му в БИСД “Горска барака” в ограда муфлони е 85 броя в полово съотношение 1:0.9. Предвиден е подбoren отстрел в рамките на 5% от пролетния запас. В оградата благороден елен, муфлон и дива свиня запасът е 10 броя в полово съотношение 1:9. Планиран е подбoren отстрел в рамките на 1%. БИСД “Калината” запасът е 72 броя в полово съотношение 1:1.2 с превес на женските. Планиран е подбoren отстрел в рамките на 8%. В ТП ДЛС Ропотамо в БИСД „Извор” пролетен запас от 87 бр., при допустим запас 170 бр. или 51%, при съотношение 1:1.7. В ТП „ДЛС Граматиково” - БИСД „Петрова поляна” запаса е 45 бр. при допустим запас 44 бр. или 102% в съотношение 1:1,2.

Хищници – наблюдава се устойчиво развитие числеността на вълка, така и разширяване ареала му и в ловностопанските райони в Стара планина. Пролетен запас от 249 вълка срещу 193 бр. през 2017 г. Чакала запазва численост с пролетен запас от 5794 бр., срещу 5734 бр. през 2017 г., или 100% , лисица също запазва численост с пролетен запас от 2586 бр. за 2018 г., срещу 2542 бр. през 2017 г., дивата котка запазва числеността си с пролетен запас 1378 бр. за 2018 г. срещу 1297 бр. за 2017 г. Влиянието на хищниците върху дивеча се свежда преди всичко до това на чакала, като това на вълка е в приемливи граници. Като пластичен вид чакала почти е заел екологичните ниши на лисицата и дивата котка, които се срещат все по-рядко и не влияят на числеността на дивеча. Благоприятстващи развитието на популацията му фактори са: дългогодишното му подценяване като хищник; развитото пасищно животновъдство и др. Количеството му прави подборния отстрел при някои видове излишен и многократно увеличава естествения отпад.

Местен дребен дивеч – Въпреки тежките метеорологични условия през зимата и запазващия се брой на хищниците, запасът на заека и яребицата показват макар и бавен растеж. Пролетният запас на заека е 19719 бр., при допустим запас от 12507 бр., или 158%. Фазана е с пролетен запас от 2668 бр. при допустим запас от 2382 бр., или 112 %. Яребицата е с пролетен запас от 16069 бр. при допустим запас от 4822 бр., или 333 %. В ПЛСР все още не се полагат достатъчно грижи за възстановяване популациите на фазана, кеклика и полудивата патица.

През 2018 г. във всички ловностопански райони са отстреляни, както следва:

1. Едър дивеч:

- Благороден елен – 39 бр.
- Елен лопатар – 19 бр.
- Сърна – 56 бр.

- Дива свиня – 4337 бр. или 49% от плана за отстрел
- Муфлон – 8 бр. Популации се намират в ТП „ДЛС Несебър”, ТП „ДЛС Ропотамо” и ТП „ДЛС Граматиково”.

2. Дребен дивеч:

- Заек – 399 бр.
- Фазан – 178 бр.
- Яребица – 923 бр.

3. Хищници:

- Вълк – 50 бр.
- Чакал – 4955 бр.
- Лисица – 837 бр.
- Бялка – 4 бр.
- Язовец – 9 бр. и други.

4. Прелетен дивеч:

- Пъдпъдък – 21 035 бр.
- Зеленоглава патица - 8 021 бр.
- Голяма белочела гъска – 809 бр.
- Бекас и бекасица – 5 378 бр.
- Гургулица -14 626 бр.
- Гривяк – 5 881 бр. и други.

През 2018 г. се проведеха изпити за придобиване право на лов. От явилите се 247 кандидат-ловци успешно издържаха изпита 185, в т. ч. и 2 жени.

За 2018 г. година от Регионалната комисия за оценка на ловни трофеи (РКОЛТ) са направени 139 бр. оценки на ловни трофеи добити по организиран ловен туризъм и в предоставените ловностопански райони на дружините, в т. ч. на благороден елен, елен лопатар, сърна, муфлон и дива свиня. В държавните ловни стопанства се провежда лов от чуждестранни ловци от Германия, Франция, Финландия, Швейцария, Русия, Испания, Италия. Прави впечатление, че и български ловци ловуват по линията на организирания ловен туризъм. Част от ловците стрелят по благороден елен, елен лопатар, муфлон, дива свиня. Италианците ловуват главно на бекаси.

Други дейности през 2018 г.

1. Участие в проекти и програми на ЕС.

Регионална дирекция по горите, гр. Бургас, съвместно с Дирекция по управление на горите в Демиркьой участва в трансграничния проект „Защита на устойчиви горски екосистеми в Странджа/Йълдъз планина в условията на климатични промени – FORECAST“ с реф. № СВ005.1.12.024. Проектът е съфинансиран от Европейския съюз по Програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ- ИПП България – Турция 2014 – 2020 чрез Инструмента за предприсъединителна помощ II, както и от двете партньорски страни. Приоритетна ос - Околна среда със специфична цел: Подобряване на капацитета за опазване на природата, устойчиво използване и управление на общите природни ресурси чрез съвместни инициативи в трансграничния район. Водещ партньор по проекта е Регионална дирекция по горите, гр. Бургас с партньор от турска страна - Дирекция по управление на горите в Демиркьой. Продължителността на проекта е 15 месеца и ще приключи на 20.06.2018 година. Основната му цел е подобряване на защитата на горските екосистеми в условията на климатични промени чрез създаване на база данни за промените в

климата. Изпълнението на проекта ще допринесе за определяне на влиянието на природните бедствия върху горските екосистеми на Странджа/Йълдъз планина и прогнозиране на бъдещи щети, резултат от климатичните промени. В рамките на проекта са закупени общо четири мобилни метеорологични станции (три за българската страна и една за турската страна), които да измерват компонентите на климата в различните горски месторастения в Странджа. След анализ на данните ще се търсят решения за създаване на горски екосистеми, устойчиви на новите изменения на климата.

Трансграничният проект допринася за обучението на специалисти за обработването и създаването на база данни от метеорологични станции, необходими за дългосрочно проучване на горските екосистеми в Странджа/Йълдъз планина. Това ще доведе до устойчиво управление на горските територии и използването на горските ресурси в условията на климатични промени.

2. Сертификация на горите – FSC.

Сертификацията е още един утвърден по света начин да се повиши контролът в горските територии и да се подобри природо-съобразното ползване на горите. Редовно е участието на експерти в ежегодните сертификационни одити на сертифицираните поделения на територията на РДГ – Бургас. Извършена е груповата сертификация, която присъедини към сертифицираните досега 3 териториални поделения – ДЛС Граматиково, ДГС Кости и ДГС Айтос, още 9 териториални поделения. Първата сертифицирана община в териториалния обхват на РДГ-Бургас е Община Приморско.

3. Регламент 995 от 2010 г на ЕС.

Друг приоритет на дирекцията е контрола по прилагане на изискванията на Регламент 995 от 2010 г на ЕС. Този регламент е свързан със законния произход на дървесината и продукти от дървесина, в рамките на Европейския Съюз. Общо са извършени 52 бр. проверки, в т. ч. 42 бр. проверки на собственици на гори или с гори предоставени им за управление, продаващи дървесина в България от временен склад за първи път и 10 бр. проверки на оператори, които са вносители на дървесина и дървесни продукти, включени в обхвата на регламента.

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1. ОТПАДЪЦИ

Основната цел при управлението на отпадъците е предотвратяване или намаляване вредното им въздействие върху състоянието на околната среда и човешкото здраве. Екологосъобразното управление на отпадъците се урежда със Закона за управление на отпадъците (ЗУО), публикуван в ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г. с посл. изм. и доп. В него са регламентирани превантивните мерки и контрола за защита на околната среда и човешкото здраве, основаващи се на предотвратяване или намаляване на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, както и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване. Политиката по управление на отпадъците се осъществява от Министерството на околната среда и водите (ПУО), в съответствие със законодателството на Европейската общност и националното законодателство – Закон за опазване на околната среда, Закон за управление на отпадъците, наредби, националните планове и стратегически документи – Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г., Национален стратегически план за управление на утайките от градските пречиствателни станции за отпадъчни води

2014-2020 г., Национален стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране и Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване 2011-2020 г. Съгласно възприетата йерархия на отпадъците се дава приоритет на предотвратяването на отпадъците, следвано от подготовката за повторно използване, рециклирането, възстановяването и накрая изхвърлянето, като най-нежелана опция.

1. Кратка информация и анализ за разработването, приемането и общинските съвети, актуализирането на общинските програми за управление на отпадъците и общинските наредби

Общинските програми за управление на отпадъците (ПУО) са един от най-важните инструменти за прилагане законодателството за отпадъците на местно ниво. Те се разработват и изпълняват в съответствие с чл. 52 от ЗУО. Те се разработват и приемат за период, който следва да съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците (НПУО) и в съответствие със структурата, целите и предвижданията на НПУО. В общинските ПУО е необходимо въз основа на извършения анализ да се направят прогнози и си изведат количествени индикатори за постигане на нормативните цели към 2020 г.

Всичките 13 Общини на територията на РИОСВ-Бургас са разработили ПУО в съответствие с утвърдените със Заповед № РД-211/31.03.2015 г. на Министъра на околната среда и водите „Методически указания за разработване на общински и регионални програми за управление на отпадъците за периода 2015-2020 г.“

Всички общини имат разработена и приета Наредба с която се определят условията и реда за изхвърлянето, събирането, вкл. разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, вкл. биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци на своя територия. Наредбите са приети от Общински съвет и публикувани на сайта на съответната Община.

Битови отпадъци

Управлението на битовите отпадъци е в компетенциите на местните власти и включва дейностите по събиране, транспортиране, съхраняване, третиране, в т. ч. рециклиране и оползотворяване. Битови отпадъци са „отпадъци от домакинствата“ и „подобни на отпадъците от домакинствата“. За осигуряването на дългосрочни решения за третиране на битовите отпадъци, генерирани от населените места на териториите на общините, съобразно въведените системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване РИОСВ-Бургас извърши текущи и периодични проверки по управление на отпадъците през 2018 г. Справка по общини и общо за територията контролирана от РИОСВ-Бургас за обслужването от система за организирано събиране на отпадъците население и населени места е дадена в следната таблица:

Събиране и транспортиране на битови отпадъци (БО)							
№	Община	Жители, бр.	Населени места в общината, бр.	Населени места с въведени системи за събиране и транспортиране на БО, бр.	Населени места в които не е въведена система за събиране на БО	Население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО, %	Обслужвано население, бр
1	2	3	4	5	6	7	8

1	Айтос	35804	17	17	0	100.00	35804
2	Бургас	233809	12	12	0	100.00	233809
3	Камено	12296	13	13	0	100.00	12296
4	Карнобат	27405	31	31	0	100.00	27405
5	Малко Търново	3126	13	13	0	100.00	3126
6	Несебър	25740	14	14	0	100.00	25740
7	Поморие	28857	17	17	0	100.00	28857
8	Приморско	6 411	6	6	0	100.00	6 411
9	Руен	37148	38	38	0	100.00	37148
10	Созопол	13553	12	12	0	100.00	13553
11	Средец	13947	33	33		100.00	13947
12	Сунгурларе	13241	28	28	0	100.00	13241
13	Царево	9283	13	13	0	100.00	9 283
Общо		460620	247	247	0	100.00	460620

През 2018 г. в експлоатация са били 3 регионални депа за неопасни отпадъци и 4 претоварни станции, а именно:

- за Регионална система за управление на отпадъците Бургас, включваща девет общини – Бургас, Айтос, Карнобат, Камено, Несебър, Поморие, Руен, Сунгурларе и Средец - регионално депо за неопасни отпадъци Братово-запад и претоварни станции Бургас (Капчето), Карнобат и Несебър;
- за Регионална система за управление на отпадъците Малко Търново (община Малко Търново) - регионално депо за неопасни и инертни отпадъци Малко Търново.
- за Регионална система за управление на отпадъците Созопол, включваща общините Созопол, Приморско и Царево – регионално депо за неопасни отпадъци Созопол и претоварна станция Китен;

Регионално депо Братово-запад – разположено е в местността „Манолов гроб“ в землището на с. Полски извор, община Камено. Изградено е за обезвреждане на отпадъците от регион Бургас, включващ девет общини – Бургас, Айтос, Карнобат, Камено, Несебър, Поморие, Руен, Сунгурларе и Средец. На депото са изградени: първа клетка за депониране на отпадъци, сепарираща инсталация, съоръжение за компостиране, съоръжение за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци, склад за временно съхранение на опасни и специфични отпадъци от бита, електронен кантар, площадкова инфраструктура, други мрежи и съоръжения.

Общините са групирани в три зони на обслужване. В първа зона – централна общините Бургас*, Айтос, Камено, Руен и Средец транспортират отпадъците директно до регионалното депо (*за Бургас остава досега действащата транспортна схема, включваща претоварна станция „Капчето“). Общините от втора – крайбрежна зона Несебър и Поморие се обслужват от претоварна станция Несебър, а общините от трета – вътрешна зона Карнобат и Сунгурларе – от претоварна станция Карнобат. Община Сунгурларе извозва директно отпадъците до Регионалното депо. На претоварните станции са изградени: съоръжения за компактиране и претоварване за транспорт до регионалното депо, съоръжения за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци, площи и оборудване за приемане на разделно събрани отпадъци.

Обектът е реализиран по проект DIR5102118-1-22 „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Бургас“, финансиран по оперативна програма „Околна среда 2007 - 2013г.“, № BG161PO005/10/2.10/05/18.

Регионално депо Малко Търново – разположено в местността „Мечкобиево“ в землището на гр. Малко Търново. Изградена е зона 1 от клетка 1 за депониране на неопасни отпадъци с прилежащи мрежи и съоръжения, мобилна сепарираща инсталация, електронен кантар, система за мониторинг, други сгради и складове, необходими за функционирането на депото. В него се обезвреждат отпадъците от населените места в община Малко Търново.

Обектът е реализиран по проект DIR51211621-6-50 „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Малко Търново“, финансиран по оперативна програма „Околна среда 2007-2013г.“, № BG161PO005/10/2.10/06/21. През 2017 г. депото е в нормална експлоатация.

Регионално депо Созопол

За обезвреждане на битовите отпадъци от регион Созопол, включващ общини Созопол, Приморско и Царево в експлоатация през годината са претоварна станция Китен – за населените места от общините Приморско и Царево и регионално депо Созопол. От 2016 г. на РДНО-Созопол функционира сепарираща инсталация, експлоатирана от „Про Васте Плюс“ АД. През 2018 г. сепариращата инсталация е работила периодически, поради аварии.

С функционирането на посочените по-горе обекти се осигурява обезвреждане на битовите отпадъци в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство.

На регионалните депа са извършени 3 бр. комплексни проверки по изпълнение на условията залежали в издадените Комплексни разрешителни и други регулярни проверки във връзка с актуалното им състояние, експлоатацията им, както и експлоатацията на другите съоръжения в регионалните системи за управление на отпадъците и спазването на нормативните изисквания.

За общинските депа за неопасни отпадъци, за който има издадени през 2015г. заповеди за преустановяване на експлоатацията е извършен контрол по спазване на забраната за депониране на отпадъци. За общинските депа с преустановена експлоатация на община Малко Търново – Малко Търново, Звездец и Граматиково са проведени комисии за определяне размера и границите на терените подлежащи на рекултивация и са изготвени проекти за рекултивация.

През 2018 г. са извършени планираните проверки на общините относно спазване изискванията на чл. 60 и чл. 64 от ЗУО. Преводите са сравнително редовни, с изключение на преводите от общини Средец, Карнобат и Сунгурларе. На община Поморие е издадено разрешение за дейности с отпадъци № 02-ДО-514-00 от 04.12.2018 г. за откриване на площадка по чл.19, ал.3, т.11 от Закона за управление на отпадъците.

През 2018 г. е издадено разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъци на „Екобулсорт“ ЕАД за площадка с местонахождение с. Равда, община Несебър ПСО-Несебър. На тази площадка ще се извършва сепариране в инсталация с капацитет 25 т/час на отпадъци с произход системите за събиране на смесени битови отпадъци на Общини Несебър и Поморие, както и системите за РСОО на тези общини. Инсталацията бе официално открита в края на 2018 г.

Община Средец има сключен договор с „Балбок Инженеринг“ АД за събиране на опасни отпадъци от домакинствата. Мобилните събирателни пунктове се организират по график два пъти годишно, като информация за всяка следваща кампания се качва на сайта на общината. Последната организирана кампания е на 25.10.2018 г. По време на тази кампания са събрани само отпадъци с код 15 01 10*-опакówki, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества в количество 0,127 т.

През годината са освободени част от натрупаните средства от отчисления по чл.64 от ЗУО на следните общини:

– община Бургас

29 400 лв. за финансиране на проект „Доставка на 4 бр. Vending машини за цветни моливи за рисуване срещу отпадъчна опаковка“

554 952,19 лв. за извършени разходи по възстановяване на нанесени щети на обект „Регионално депо Братово –запад“, вследствие на форсмажорни обстоятелства – наводнение от 25.10.2017г.

– **община Бяла**

17 037,98 лв. за експлоатационни разходи, извършени за предварително третиране (сепариране) на битовите отпадъци от общината;

3 000 лв. за актуализация на Общинска програма за управление на отпадъци за периода 2016г.-2020г.;

17 965,39лв. за експлоатационни разходи, извършени за предварително третиране (сепариране) на битовите отпадъци от общината;

– **община Несебър**

106 244,22 лв. финансиране на изграждане на подземни съоръжения с контейнери за разделно събиране на отпадъци;

28 800 лв. за закупуване на 50бр. съдове за кучешки отпадъци и 2бр.вендинг машини за разделно събиране на отпадъци от опаковки срещу храна за кучета и котки;

251 764,91лв. финансиране на изграждане на подземни съоръжения с контейнери за разделно събиране на отпадъци

–**община Сунгурларе**

1 200лв. за актуализация на програмата за управление на отпадъците на общината до 2020г.

– **община Камено**

155 520лв. за закупуване на транспортно-подемна техника за обработка на строителни и битови отпадъци

– **община Поморие**

217 800 лв. за закупуване на комбиниран автобагер-товарач и миничелен товарач

Направени са откази за отпускане на средства на следните общини:

– **община Поморие**

64 000лв. от средствата по чл.64 от ЗУО за закупуване на транспортни средства, поради непредставяне на документи по чл.25,ал.4 от Наредбата;

22 146лв. от средствата по чл.60 от ЗУО за направени разходи по възникнала авария – запалване на отпадъците на депо Каменар, поради неизпълнение на изискванията на чл.14, ал.1, т.4 от Наредбата.

Извършен е контрол по задълженията на общините в областта на разделното събиране на отпадъци и поетапно постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци. Осъществен е контрол на системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки и по задължението за разделното събиране на битови отпадъци на територията на общините най-малко за следните отпадъци: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло. С писма до кметовете на общините са поставени изисквания и са дадени указания за разделното събиране на битовите отпадъци.

Общини Бургас и Несебър са осигурили площадки по чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т. ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и др. съответно за Бургас 19 бр. мобилни центрове и за Несебър – ПС.

През 2018 г. са извършени проверки във връзка с чистотата на общинската и републиканската пътна мрежа, населените места и землищата на населените места. С писма до кметовете на общини и до ОПУ-Бургас бяха дадени предписания за почистване на горепосочените обекти, след което бяха извършени съответните проверки.

С писма до кметовете на 13 общини и до РДНО-Братово- запад, Созопол и Малко Търново бяха дадени указания за провеждането на кампанията „Да почистим България заедно“. РИОСВ-Бургас бе

координатор по провеждането на кампанията на 15.09.2028 г. и отчитането на резултатите. Получените ръкавици и чували от ПУДООС бяха предоставени на общините.

• **Строителни отпадъци**

Третирането на строителните отпадъци все още представлява проблем на територията, контролирана от РИОСВ-Бургас.

През 2018 г. са извършени проверки по обезвреждане на строителните отпадъци на депото за инертни отпадъци Царево, площадката за строителни отпадъци Бургас и на стара кариера в местността „Узунджата“, където в рамките на проекта за рекултивация постъпват строителните отпадъци от община Приморско. Проверки са извършени на съоръженията за третиране на строителни отпадъци - мобилните роторни трошачки на претоварните станции Карнобат и Несебър и на лицата притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО на инсталациите за третиране на отпадъци, собственост на „Торкрет“ ЕООД, „Евробилд“ ЕООД, „КООП строй“ ЕООД, „Ростер“ ЕООД и „Андезит“ АД.

От възложителите на строително-монтажни работи на основание чл.11, ал.10 от ЗУО в РИОСВ-Бургас редовно постъпват необходимите документи по изпълнение на ПУСО, на някои от тях са изпратени писма за допълнителна информация – „Атлантис каса“ ЕООД, „Рубикон инженеринг“ АД, „Костов и синове“ ЕООД, „Индустриален и логистичен парк- Бургас“ АД, Консорциум „Страбаг БП“ ДЗЗД и др.

Масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки и полимерни торбички; негодни за употреба батерии и акумулатори; излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; излезли от употреба моторни превозни средства; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; излезли от употреба гуми;

Масово разпространени отпадъци са отпадъците, които се образуват след употреба на продукти от различни източници и поради своите характеристики изискват специално управление. Към тях се отнасят отпадъците от опаковки и полимерни торбички, негодните за употреба батерии и акумулатори /НУБА/, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/, излезлите от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/, излезлите от употреба гуми /ИУГ/, отработените масла и отпадъчните нефтопродукти /ОМОН/.

Съгласно ЗУО лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци отговарят за разделното им събиране и третиране, както и за постигане на съответните цели за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване. Тези лица изпълняват горецитираните задължения индивидуално или чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване. В случай, че не изпълняват упоменатите задължения, заплащат продуктова такса по сметката на ПУДООС.

През 2018 г. РИОСВ-Бургас продължи изискването на МОСВ да извършва контролни проверки по потоци на площадките за съхранение и третиране на отпадъци от опаковки, ИУГ, ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА и отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, както следва:

- първо тримесечие- проверки на площадките за събиране, съхраняване и третиране на отпадъци от опаковки и ИУГ, както и на и на подизпълнителите на организациите за ООп и ИУГ;
- второ тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на ИУМПС и на подизпълнителите на организациите за ИУМПС;
- трето тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на ИУЕЕО и на подизпълнителите на организациите за ИУЕЕО;
- четвърто тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на НУБА и отработени масла и отпадъчни нефтопродукти и на подизпълнителите на организациите за НУБА и отработени масла;

За констатациите, изводите и препоръките по време на проверките са изготвени доклади до Зам. Министъра на околната среда и водите.

През 2018 г. регулярно са извършвани проверки на системите за разделно събиране на отпадъци. Състоянието за разделно събиране на отпадъци е, както следва:

Отпадъци от опаковки и полимерни торбички

От всички масово разпространени отпадъци, най-видимо е нарастването на количеството на образуваните отпадъци от пластмасови опаковки. Изграждането и функционирането на системите за разделно събиране на отпадъците от опаковки, увеличаване дела на рециклирането и енергийното им оползотворяване спрямо депонирането им и активното участие на обществото в предотвратяване на нерегламентираното им изхвърляне, би ограничило тяхното негативно въздействие. Отпадъците от полимерни торбички също се третират като масово разпространени отпадъци. Съгласно Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса, такава се заплаща за брой полимерна торбичка от лицата, които ги пускат на пазара, с което се цели потреблението на пластмасови опаковки да намалява и да се стимулира многократната употреба на други разновидности – текстилни, биоразградими и др. С предприетите мерки се очаква потреблението на полимерни торбички да бъде ограничено.

При проверките свързани с установяване на съответствието на предлаганите полимерни торбички в търговските обекти, използвани за опаковане на предлаганите от тях стоки в мястото на продажбата, с изискванията на чл. 4, ал. 1, т. 6, 7 и 8 от *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса* (публ. ДВ, бр. 30/ 2016г.) не са констатирани нарушения. Предлаганите в търговските обекти полимерни торбички и пликове отговарят на условията на чл. 4, ал. 1, т. 6, 7 и 8 от цитираната наредба. През 2018г. е осъществен контрол над всички заложи в плана за контролната дейност на РИОСВ - Бургас броя търговски обекти.

През 2018г. е осъществен контрол над заложените в плана за контролната дейност 38 /тридесет и осем/ броя обекти, явяващи се лица пускатели на вътрешен пазар опаковани стоки, като 7 /седем/ от тях са проконтролирани и са включени в плана в изпълнение на заповеди на Министъра на ОСВ издадени на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО за отпадъците от опаковки. През 2018 г. е осъществен контрол допълнително над 4 /четири/ броя обекти, явяващи се лица пускатели на вътрешен пазар опаковани стоки, като 2 /две/ от тях са проконтролирани в изпълнение също на заповед на Министъра на ОСВ издадена на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО за отпадъците от опаковки. По-голямата част от проконтролираните обекти, изпълняват задължението си относно разделното събиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки, генерирани в резултат на пуснатите от тях опаковани стоки на вътрешен пазар чрез колективна система представлявана от организация по оползотворяване. В резултат на проверките по сметката на ПУДООС са постъпили допълнително 19 447,59 лв. от продуктова такса за опаковки. Съставен е един АУАН, относно незаплатена продуктова такса за опаковки по сметката на ПУДООС, като за установеното нарушение е наложена имуществена санкция от 30 000 лв.

В Общините Бургас, Несебър, Айтос, Карнобат, Сунгурларе, Поморие, Камено, Средец, Созопол, Приморско и Царево са изградени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки. В Общините Руен и Малко Търново не са предприети стъпки за реализиране на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Общините Руен и Малко Търново включват населени места с население по-малко от 5000 жители и не са задължени по ЗУО за реализиране на такива системи.

Относно ангажиментите на Кмета по чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО на територията на община Айтос няма осигурена площадка за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т. ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и др. На община Поморие е издадено разрешение за дейности с отпадъци № 02-ДО-514-00 от 04.12.2018 г. за откриване на площадка по чл.19, ал.3, т.11 от Закона за управление на отпадъците. На основание чл. 19, ал. 5 от ЗУО поради неизпълнение на изискванията по ал. 3, т. 11 отчисленията по чл. 64 са увеличени с 15 на сто на общини Айтос и Поморие.

В Община Бургас във връзка с гореупоменатите ангажименти са изградени общо 19 броя мобилни центрове за събиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата и 15 бр. касети за разделно събиране на отпадъци от опаковки. В 27 точки са изградени подземни контейнери на територията на гр. Бургас за разделно събиране на отпадъци – хартия, пластмаса, метал и биоразградими отпадъци от домакинствата. В община Несебър започна изграждането на подземни контейнери.

Негодни за употреба батерии и акумулатори

На територията на общините в търговските обекти, в които се извършва продажба на портативни батерии има поставени съдове за събиране на негодни за употреба портативни батерии от населението съгласно сключени отделни договори между търговските обекти и ООп на НУБА или с лица, притежаващи документ по чл. 35, ал. 1 от ЗУО. Всичките 15 бр. общини имат сключени договори с Организации по оползотворяване на НУБА или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО.

През 2018 г. е осъществен контрол над заложените в плана за контролната дейност 2 бр. обекти, явяващи се лица пускащи на вътрешен пазар батерии и акумулатори. Проконтролираните обекти, изпълняват задължението си относно оползотворяване на негодните за употреба батерии и акумулатори чрез колективна система представлявана от организация по оползотворяване.

Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

На територията на общините в търговските обекти, в които се извършва продажба на електрическо и електронно оборудване има възможност за обратно приемане в търговските обекти на ИУЕЕО, образувано в бита съгласно сключени отделни договори между търговските обекти и ООп на ИУЕЕО или с лица, притежаващи документ по чл. 35, ал. 1 от ЗУО. Всичките 13 бр. общини имат сключени договори с Организации по оползотворяване на ИУЕЕО или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО.

През 2018 г. е осъществен контрол над заложените в плана за контролната дейност 10 /десет/ броя обекти, явяващи се лица пускащи на вътрешен пазар електрическо и електронно оборудване, като 2 /две/ от тях са проконтролирани и са включени в плана в изпълнение на заповеди на Министъра на ОСВ издадени на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване. През 2018г. е осъществен контрол допълнително над 1 /един/ брой обект, явяващи се лице пускащо на вътрешен пазар електрическо и електронно оборудване. По-голямата част от проконтролираните обекти, изпълняват задължението си относно оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, чрез колективна система представлявана от организация по оползотворяване. В резултат на проверките по сметката н ПУДООС са постъпили допълнително 31 716,67 лв. от продуктова такса за електрическо и електронно оборудване.

Излезли от употреба моторни превозни средства

Всичките 13 бр. общини имат сключени договори с Организации по оползотворяване на ИУМПС или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО.

Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

В общинските наредби по управление на отпадъците е конкретизиран начина за предаването на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти от граждани и фирми на територията на общините. Някои от Общините са сключили договори с организации по оползотворяване на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти за създаване на система за разделно събиране и оползотворяване на отработени масла или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО – Айтос, Средец, Созопол, Поморие, Карнобат, Сунгурларе, Царево, Камено, Малко Търново.

Излезли от употреба гуми

Всичките 13 бр. общини на територията на РИОСВ-Бургас имат сключени договори с Организации по оползотворяване на ИУГ или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО.

През 2018 г. е осъществен контрол допълнително над 3 /три/ броя обекти, явяващи се лица пускащи на вътрешен пазар гуми. Обектите са проконтролирани във връзка с писмо на заместник министър на ОСВ. Проконтролираните обекти, изпълняват задължението си относно оползотворяване на излязлите от употреба гуми, чрез колективна система представлявана от организация по оползотворяване.

Община Бургас е въвела система от мобилни центрове за безвъзмездно разделно събиране на масоворазпространени отпадъци от НУБА, ИУЕЕО, ИУМПС, ИУГ и други отпадъци, разположени на различни места на територията на гр. Бургас. На интернет страницата на общината е извършено уведомяване на гражданите, собственици на лични МПС, че могат да предават безплатно ИУГ и в общинските мобилни центрове за разделно събиране на отпадъци. През 2018 г. са събрани от мобилните центрове следните количества отпадъци: ИУГ-0,227 т., НУБА-1,043 т., ИУЕЕО-23,148т.

Производствени и опасни отпадъци

На територията на дружествата, контролирани от РИОСВ-Бургас, генерираните опасни и производствени отпадъци се събират разделно на обособени и обозначени площадки или закрити складове, в подходящи съдове. Площадките и съдовете са съобразени с изискванията на ЗУО и съответните Наредби. При предаване на опасни отпадъци се попълват изискващите се идентификационни документи. Екземпляр от тях се представя в РИОСВ-Бургас, като същите се въвеждат. Подобрена е отчетността, като се водят отчетни книги за отпадъците. През 2018 г. са заверени 379 бр. отчетни книги за дейности с отпадъци на 252 фирми. Утвърдени са 619 бр. работни листи за класификация на отпадъците и са издадени 186 становища на фирми. През годината са охарактеризирани 13 бр. отпадъка на 10 фирми. Във връзка с преустановяване образуването на отпадъци, подадени с уведомления по приложение № 7 към чл. 21, ал. 1 от Наредба № 2 за класификация на отпадъците е прекратена класификацията на 110 бр. отпадъка на 29 бр. фирми.

През 2018 г. продължи контролът на фирмите, извършващи дейности с отпадъци – производствени, опасни, МРО, специфични отпадъци. Предаването на отпадъците се извършва при наличието на сключени договори с фирми, притежаващи съответните документи по ЗУО. На фирмите, извършващи дейности за които се изискват документи по чл. 35 от ЗУО, РИОСВ е издала такива след представяне на необходимите документи.

Издадени са **8 бр.** Разрешения за извършване на дейности по третиране на отпадъци – „Метал инвест груп“ ЕООД – Средец, „Беко Интернешънъл“ ЕООД – с. Ябълчево, община Руен, „Трансинс“ ООД – Карнобат, „Екобулсорт“ ЕООД-с. Равда, община Несебър, „Мит и Ко“ ЕООД – пловдив, „ТМС-2017“ ООД – Бургас, Община Поморие, „Екосейф“ ООД-София, **14 бр.** Разрешения за изм. и доп. за извършване на дейности по третиране на отпадъци – „Ростер“ ООД, „Юнивърс 2010“ ЕООД – 2 бр. „Еколенд консулт“ ЕООД, „Евроимпекс Бургас“ ЕООД, СМДЛ „Лина“ ЕООД, „Алфа биопрожект“ ООД, МЦ-1 Айтос ЕООД, „Сортови семена-Бургас“ ООД, „Алси“ ЕООД- 2 бр., „Карина-91“ ЕООД, „Рисайклинг България“ ЕООД, „Ню строй“ ЕООД, прекратено е действието на **3 бр.** разрешения - „БЕКИ 2008“ ЕООД, „Бека Интер“ ООД и „МВ Ойл“ ЕООД, направен е отказ за издаване на разрешение на **3 бр.** – „Петрол сървис“ ЕООД, „Людон транс“ ЕООД и „Хидрострой България“ ЕООД – общо **28 бр.**

Прекратена е процедурата за изм. и доп. на разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъци със Заповед на Директора на **3 бр.** заявления – Община Карнобат, „Карина -91“ ЕООД и „ЕПП Ойл“ ЕООД.

Издадени са **3 бр.** регистрационни документа за извършване на дейности по третиране на отпадъци, **6 бр.** регистрационни документа за изм. и доп. за извършване на дейности по третиране на отпадъци, прекратено е действието на **4 бр.** регистрационни документа – общо **13 бр.**

Издадени са общо **62 бр.** регистрационни документа за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци, от които нови **28 бр.**, **30 бр.** регистрационни документа за изм. и доп., прекратено е действието на **3 бр.**, **1 бр.** отказ за издаване на регистрационен документ.

В РИОСВ-Бургас се води регистър на издадените разрешителни и регистрационни документи за дейности с отпадъци по ЗУО на хартиен и електронен носител. На страницата на РИОСВ-Бургас са публикувани всички издадени през 2018 г. разрешения и регистрационни документи. Ежемесечно, в срока и формата предвидени в Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри се предоставят в ИАОС издадените през предходния месец разрешителни и регистрационни документи.

В РИОСВ-Бургас се води регистър на хартиен и електронен носител на банковите гаранции по чл. 69, ал. 2 от ЗУО, съгласно вътрешните правила за получаване, регистриране, уведомяване, съхраняване, осчетоводяване, предявяване и освобождаване на банковите гаранции. Съгласно Заповед № РД-318/04.04.2013г. на Министъра на околната среда и водите, ежемесечно в срок до 2-ро число на текущия месец в МОСВ се предоставят копия на внесените през предходния месец банкови гаранции.

Осъществен е контрол над следните лица, извършващи дейности като търговец и брокер на отпадъци - „Ай Пи Джи груп“ ЕООД, „МКМ –БГ“ ЕООД, „Сарбак Метал България“ ООД, „Металс Плюс“ ЕООД, „Глобал металс“ ЕООД, „Риск метал-2013“ ЕООД, „Метал Про Инвест“ ЕООД, „Блу Лайн България“ ЕООД, „Европласт Бургас“ ЕООД, „Ринтех“ ЕООД, „Премиум метал“ ЕООД, „Премиум агро“ ЕООД, „Феникс Рисайкъл“ ЕООД, „Макростил инвест“ ЕООД, „Финтрейд Инженеринг“ ООД, „Мулти Еко консулт“ ООД, „Либерейшън“ ЕООД, „Аква системс“ АД и „Тик Строй Инженеринг“ ЕООД. При извършените проверки не са констатирани нарушения. През годината не са постъпвали в РИОСВ – Бургас жалби и сигнали по отношение на извършени нарушения от лица извършващи дейности като търговец и брокер на отпадъци, както и не са разпоредени извънредни проверки от МОСВ на тези лица.

Пет от проконтролираните лица, извършващи дейности като търговец и брокер на отпадъци – „Сарбак Метал България“ ООД, „Европласт Бургас“ ЕООД, „Либерейшън“ ЕООД, „Блу Лайн България“ ЕООД и „Глобал металс“ ЕООД, са извършвали дейности с отпадъци попадащи в обхвата на Регламент (ЕО) № 1013/2006, като дейностите са осъществявани при спазване на изискванията на регламента. Осъществен е контрол и над „Велес пласт“ ЕООД – лице приело и третираше на свои площадки отпадъци попадащи в обхвата на Регламент № (ЕО) 1013/2006 относно превози на отпадъци, като дейностите са осъществявани при спазване на изискванията на регламента. Отпадъците са съпровождани с документа по Приложение № VII (Анекс VII) от Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент на съвета относно превози на отпадъци. Контрол е осъществен и над „Рисайклинг България“ ЕООД, явяващо се лице притежаващо площадки, от които са предадени отпадъци, попадащи в обхвата на Регламент № (ЕО) 1013/2006 относно превози на отпадъци.

През 2018 г. бяха извършени проверки в 18 броя фирми с предмет на дейност винопроизводство. Установено беше, че съществува проблем при третирането на отпадъците чепки, джибри и филтруващи материали. РИОСВ-Бургас ще представи обобщена информация на Дирекция „УООП“ в МОСВ за дискутиране на проблема и неговото законосъобразно решаване.

Извършени бяха проверки на 8 броя фирми, обработващи риба и рибни продукти. По отношение на проблема с третирането на отпадъка черупки от рапани, бе изискано от фирмите преустановяване изхвърлянето им на депа и представяне на варианти за екологосъобразното им оползотворяване/обезвреждане. Предстои до започване на кампанията по обработка на рапаните през 2019 г. да се намери решение на проблема.

През 2018 г. са изготвени 4 бр. съгласувателни писма до Морска администрация за пристанища: Яхтено пристанище „Марина Несебър“, Рибарско пристанище Созопол, с оператор Община Созопол, Пристанище „Трансстрой“, Яхтено пристанище „Китен“.

Издадени са становища и са съгласувани 14 бр. Планове за приемане и обработване на отпадъци, резултат от корабоплавателната дейност на пристанищата по ЗМПВВПРБ - Рибарско пристанище „Порт България Уест“, Пристанище за обществен транспорт с национално значение Бургас, Пристанище Бургаски корабостроителници „Южен кей Л“, Яхтено пристанище „Марина Созопол“, Яхтено пристанище „Несебър“, Пристанище „КРЗ Порт Бургас“, Яхтено пристанище „Марина Несебър“, Яхтено пристанище „Китен“, Яхтено пристанище Несебър „НВБ-Несебър“, Рибарско пристанище „Мичурин“, Пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Царево“, Пристанище „Трансстрой Бургас“, Пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Ахтопол“ с обособена зона за рибарски кораби.

Извършени са 8 бр. проверки във връзка с Планове за приемане и обработване на отпадъци, резултат от корабоплавателната дейност – Рибарско пристанище Созопол, с оператор Община Созопол, Рибарско пристанище Созопол, с оператор „Рибни ресурси“ ЕООД, Яхтено пристанище Марина Созопол, Яхтено пристанище Порт Созопол, Рибарско пристанище „Мичурин“, Пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Царево“, Яхтено пристанище Братя Диневи – Свети Влас, Рибарско пристанище Сарафово.

Издадени са 3 бр. становища за унищожаване на внесени в страната стоки.

През 2018 г. при извършване на проверки, свързани с отработени масла се установиха незаконни автосервизи на територията на Община Руен. До кмета на Общината бе изпратена информация за тези автосервизи с искане за предприемане на действия според действащото законодателство. През 2019 г. след получаване на информация от Община Руен тези обекти отново ще бъдат проверени.

Въз основа на подадени сигнали за изгаряне на отпадъци в автосервизи и производствени обекти в края на 2018 г. бе засилен контрола на тези площадки. Изпратиха се писма до кметовете на 13-те общини на територията на РИОСВ-Бургас с искане да се засили контрола и от страна на общинските администрации за нерегламентирано изгаряне на отпадъци.

През 2018 г. са извършени проверки по изпълнение условията на комплексно разрешително /КР/ на: „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, гр. Бургас, „Топлофикация – Бургас“ ЕАД, гр. Бургас, „Керамика Бургас“ АД, гр. Бургас, РДНО – Община Созопол, „Свинокомплекс Крумово Градище“ АД, с. Крумово Градище, „Свинокомплекс Зимен“ АД, с. Зимен, „СМА Минерал Бургас вар“ ЕООД, гр. Бургас, площадка с. Добромир, РДНО-Бургас, Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци Малко Търново, „Кроношпан България“ ЕООД, „Промет стийл“ АД. Дадени са становища по ГДОС на гореупоменатите обекти и на „ТЕЦ“-Инсталация към „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД. По представените заявления за КР и за преразглеждане на КР на „В.И.Н.С. Индъстрийс“ ООД и „РДНО-Братово“, „Свинокомплекс Крумово градище“ АД, „Свинокомплекс Зимен“ АД, „Промет стийл“ АД и „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД. Експерти от отдел „УООП“ са дали становища и по проектите за минали екологични щети от дейността на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД.

През 2018 г. експерти по управление на отпадъците са взели участие в извършени 34 бр. комплексни проверки на фирми с експерти от други отдели. Част от проверените дружества са с предмет на дейност третиране на отпадъци от ИУМПС, НУБА, ИУЕЕО, отпадъци от пластмаси. Извършените комплексни проверки са на следните площадки: „Арт проект БГ“ ЕООД, „Ел кабел“ АД-Бургас, „Карина-91“ ЕООД-Бургас, „ВИНС Индустрийс“ ЕООД-с. Церковски, община Карнобат, „СИС Индустрийс“ ООД-с. Венец, община Карнобат, „СИС Индустрийс“ ООД-с. Церковски, община Карнобат, „М-инвест БГ“ ООД-с. Гълъбец, община Поморие, „Черноморско злато“ АД-Поморие, „Млечна промишленост Маноя“ ЕООД-с.Шиварово, община Руен, „Дюни“ АД-Созопол, „Винекс Славянци“ АД-с. Славянци, община Сунгурларе, „Винекс Славянци“ АД-с. Лозарево, община Сунгурларе, „Винекс Славянци“ АД-гр. Сунгурларе, „Пасат България“ АД-Царево, СД „Стъклопласт“ – Царево, „Трансвагон“ АД, „Делта индъстри“ АД – гр. Созопол, „М кабел“ ЕООД – с. Дебелт, община Средец, „Ависпал“ ЕООД –с. Чубра, община Сунгурларе, „ЕЙЧ-77“ ЕООД-Бургас, „Корабостроителница Бургас“ ЕООД, „Юнивърс

2010“ ЕООД - Бургас, „Авточасти Франц“ ЕООД - Бургас, „Айтос мобил борса“ ЕООД – гр. Айтос, „Клас“ ЕООД – с. Гълъбец, община Поморие, „Би ай пи“ ЕООД-Бургас, „МВ Ойл“ ЕООД-Бургас, „ЕПП ойл“ ЕООД – гр. Карнобат, „Метал респект 1“ ЕООД – гр. Карнобат, „Пи Джей Енерджи“ ЕООД-гр. малко Търново, „Мега комерс 2000“ ООД – с. Люляково, „Ник Фуд БГ“ ЕООД – община Сунгурларе, „Еко Варна“ ЕАД – Бургас, „Ел кабел“ АД-Бургас.

Докладите от извършените проверки са публикувани на сайта на РИОСВ-Бургас.

Болнични отпадъци

През 2018 г. продължи работата по привеждане в съответствие с нормативните изисквания третирането на болничните отпадъци. При извършените проверки в лечебни и здравни заведения се констатира, че се спазват изискванията по разделно събиране и съхраняване на опасните болнични отпадъци, предаването им за последващо третиране въз основа на договор само на фирми, притежаващи разрешение за дейности с отпадъци. През отчетната година продължи извършването на класификация на генерираните отпадъци от лечебни и здравни заведения, вкл. медицински кабинети на училища, детски градини, социални домове. Същите завериха и водят отчетни книги за генерираните отпадъци.

На територията на РИОСВ – Бургас функционират автоклавни инсталации за предварително третиране на опасни болнични отпадъци- отпадъци с код 18 01 03 с оператори “Еко Инвест БГ Сервиз“ ЕООД и „Джи Ем Ай Инженеринг“ ЕООД и автоклавна инсталация със шредер с оператор „СМДЛ Лина“ ЕООД. Биологичните отпадъци, лекарствата с изтекъл срок и др. отпадъци се извозват за изгаряне в инсинератор. Към момента всички болнични отпадъци предназначени за изгаряне се унищожават в инсинератора на ПУДООС – София.

На територията на РИОСВ-Бургас дейности по събиране и транспортиране на болнични отпадъци извършват фирмите „Еко Инвест БГ Сервиз“ ЕООД, "Рамус медикъл" ЕООД, "ХосвитаЛ" АД, „Джи Ем Ай Инженеринг“ ЕООД и „СМДЛ Лина“ ЕООД. Екологосъобразното управление на болничните отпадъците е постигнато, чрез прекратяване на незаконното им приемане, доставка и обработка.

Утайки от ПСОВ

Извършени са проверки за третирането на отпадъците от пречиствателни станции за отпадъчни води през 2018 г. на следните обекти: ПСОВ Поморие, ПСОВ Равда, ПСОВ Елените, ПСОВ Обзор – Бяла., ПСОВ Люляково, ПСОВ Средец, ПСОВ Бургас, ПСОВ Меден рудник, ПСОВ Созопол, ПСОВ Свети Тома, ПСОВ Манолитч, ПСОВ Царево, ПСОВ Лозенец, ПСОВ Равна гора, ПСОВ Заберново – 17 бр. Всички ПСОВ /без ПСОВ Свети Тома, ПСОВ Заберново и ПСОВ Лозенец/ на територията контролирана от РИОСВ Бургас са извършили основно охарактеризиране на генерираните от тях отпадъци с код 19 08 01, 19 08 02 и 19 08 05. Оползотворяването и обезвреждането на утайките си остава все още проблем. Нововъведените в експлоатация регионални депа за неопасни отпадъци поставят ограничения за депонирането им, а интересът от земеделски производители и фирми извършващи рекултивации все още е слаб. През 2018 г. част от утайките на ПСОВ, експлоатирани от „В и К“ ЕАД- Бургас са предадени за рекултивация на кариера „Дебелт“, експлоатирана от „Строителни материали“ АД и за използване в земеделието върху 7 масива, стопанисвани от „Сортови семена Бургас“ ООД, на което е издадено разрешение по ЗУО. През 2018 г. „Сортови семена Бургас“ ООД получи изменение и допълнение на притежаваното разрешение за оползотворяване на утайки, като добави още 3 бр. площадки – общо 7 бр. За констатирано нерегламентирано използване на утайки от ПСОВ в земеделието бяха съставени 2 броя актове.

- ***Съоръжения за третиране на отпадъците***

През 2018 г. са извършени проверки на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци разположени на територията на регионалната инспекция. Проконтролирано е изпълнението на условията посочени в разрешенията и регистрационните документи, както и при издаването на нови, необходими за функционирането им.

	Лице оператор на съоръжението, площадката където е разположено съоръжението/инсталацията за третиране на отпадъци	Вид на съоръжението/инсталацията
	2	5
1.	„Джи ем ай инженеринг“ ЕООД	Автоклав- стерилизатор АВ-С /АС-4608, 90 т/год.
2.	"ПЧМВ" АД - част от терминал за насипни товари на Пристанище Бургас	НСОМ "Русалка" - вм. 130 куб. м. НС 23 и 25 - вм. 16 куб. м.- НЦ"Antipolution4 - вм. 263 куб. м.
3.	"Леястом" ЕООД - гр. Сунгурларе, Индустриална зона, парцел V, кв. 10, Пл. № 941	Индукционна ел. пещ ПИ 630, мощност 400 kW, капацитет 0,3 т/час.
4.	"Евро Импекс Бургас" ООД - гр. Бургас, кв. "Лозово", ул. "Ружа", № 1	Електрическа полуавтоматична хоризонтална преса - 8 т/час.
5.	"Фулда България Трейдинг" ЕООД - гр. Бургас, кв. Лозово, база СОМАТ	Технологична линия за производство на регенерат "Марангони" - 200 - 300 гуми/месечно
6.	"Еко Варна" ЕАД - гр. Бургас, кв. "Победа", ПИ 07079.661.1	1. Система за евакуиране на течни отпадъци - 30 атомобила/ден; 2. Машина за демонтиране на джанти - 40 гуми/час; 3. Вертикална преса - 10 т/ден
7.	"Рисайклинг България" ЕООД – гр. Бургас , кв. Долно Езерово, м-т "Черна Яна" УПИ - I - 2, масив 70, ПИ 07079..827.49	1.Система за източване на течности от ИУМПС - IRIS MEC; 2. Устройство за отделяна хладилен агент и масла - IRIS MEC; 3.Приспособление за демонтаж на джанти;

8.	"Алси" ЕООД - гр. Бургас , ЮПЗ, ул. "Комлушка низина" 1, 07079.662.9520; Пристанище за обществен транспорт с регионално значение "Бургаски корабостроителници " - Южен кей Л.	1. Стапели за разкомплектоване на кораби
9.	"Ники – Тел Рисайклинг" ЕООД - гр. Бургас, кв. Долно Езерово, м-т "Помпена станция"	Електрическа вертикална преса - 8 - 10 бали/ден
10.	„Чистота“ ЕООД, - гр. Бургас, м-т „Капчето“	Претоварна станция – хидравлични преси 2 бр.+1, бункерконтейнери 5+6 бр., контролен пулт
11.	„Метал инвест груп“ ЕООД, гр. Средец	Балировачна преса – 1т/ден за РЕТ, 3 т/ден ХК и 1 т/ден метални опаковки
12.	"Стоян строй" ООД, гр. Несебър, м- "Инджекьойско бласто", ПИ 51500.57.45, кв. 57	Вертикална преса - 1 т/ден
13.	"Пасат България" АД, гр. Царево, ПЗ	1. Дробилна машина - 100 кг/час; 2. Регенерираща машина - 16 л/6 ч.
14.	"Изотерм" ЕООД с. Дъскотна, община Руен, ул. "Извън регулация", УПИ I -15	1. Дробилна машина с транспортна лента - 500 кг/час; 2. Екструдерна линия - 350 кг/час;
15.	„Еко Инвест БГ“ ЕООД, СПЗ Бургас	Автоклавна инсталация - 60 кг/час
16.	"Екон Енвайрмънт" ООД, гр. Поморие, м- "Хонят", имот 57911.13.596	1. Хидравлични преси - 2 бр. - 2 т/ден, 3 т/ден 2. Мелница - 0,5 т/ден
17.	"Бенмар" ЕООД, гр. Карнобат, ПЗ "Север", територия на "Сортови семена"	1. Вертикална преса за балиране
18.	"Хефти металс" ЕООД, гр. Бургас, кв. "долно Езерово", имот 07079.827.65	1. Инсталация за източване на течни отпадъци "Sennebogen" - 2 автомо би ла/час; 2. Пресе за отделяне на гуми от джан ти; 3. Прес ножи ца "Colmar"; 4. Мобилна преса за метални отпадъци

19.	ЕТ „Калпакчиев-Владимир Андонов“, гр. Карнобат, ПЗ „Север“, УПИ-Х, кв. 25	Хидравлична преса
20.	„Крис 1311“ ЕООД, гр. Айтос, Стопански двор	Барабанна сушилна с автоматизирана горелка; Чукова дробилна машина;
21.	Община Несебър, м-т „Мерата“, ПИ 61056.21.2	Претоварна станция-60т/час Мобилна роторна трошачка-225 т/ч
22.	Община Карнобат, имот № 000011	Претоварна станция-48 т/час Мобилна роторна трошачка-10 т/час
23.	"Емко - Г" ЕООД-с. Крушевец, община Созопол, м-т "Зигрите", пл. № 001073	1. Инсталация за произ водст во на екобрикети - 150 кг/час; 2. Дробилна машина; 3. Котел за производство на пара - 2 т/час;
24.	"ЕПП Ойл" ЕООД, гр. Карнобат, ПЗ	1. Инсталация за предва рително третиране на нефтосъдържащи отпадъци 2. Хидравлични преси за МФ-2 бр.
25.	„Дива еко“ ЕООД, гр. Бургас, СПЗ	Пречиствателно съоръжение „Чистко“-3 т/час-Инсталация за предварително третиране на нефтосъдържащи отпадъци
26.	„Принсхорн“ ЕООД- гр. Бургас	3 бр. балиращи преси
27.	"Евробилд" ООД, землище гр. Созопол, м-т "Соленки", имот 000304	1.Мобилна челюстна ТСИ - 80 т/час, 150 т/час; 2. Пулвери затор; 3. Хидравлични чукове и ножици;
28.	"Евро Импекс Бургас "ООД, гр. Каблешково, ПЗ, УПИ IV - 1123, кв. 90	1. Полуавтоматична хоризонтална преса - 0,5 т/ч ; 2. Вертикална преса "Пресона" - 6 т/ч.; 3. Сортираша инсталация с 12 бр. работни места - 10 т/ч.\

29.	"МВ ойл" ЕООД, гр. Бургас, ПЗ Юг, част от ПИ 07079.662.9520, Пристанище за обществен транспорт с регионална значение "Бургаски корабостроителници - Южен кей - Л"	1. Центрофужен сепаратор "Алфа лавал" 2. Гравитачен трюмен сепаратор
30.	"Анастасия" ЕООД, гр. Бургас, сервиз за регенерат на гуми и автосервизна дейност, площадка с местона-хождение гр. Бургас, ПЗ Юг-Запад, ПИ с идент. № 07079.663.43, кв.5, парцел II, с площ 1000 кв.м.	Технологична линия за производство на регенерат на гуми за тежкотоварни автомобили на немската фирма "KRAIBURG".
31.	ЕТ "Бета Комерсиал", площадка с. Дюлево, община Средец, местност до "Село", имот № 057026 по КВС за третиране на полимерни отпадъци	Третирането на полимерни отпадъци се извършва в масивна сграда със застроена площ 160 кв.м., в която са монтирани миксер – агломератор и екструдер и прилежащ терен, на който са разположени мелни -цата, ваната за изплакване и центро-фугата.
32.	"Металс Варна" ЕООД, гр. Бургас, община Бургас, СПЗ, ул. "Одрин" № 3, парцел № 182, планосни -мачен № 07079.605.57 с 338 m2 застроена площ и 500 m2 прилежащо дворно място.	Хидравлична преса за балиране с капацитет 2 т/час
33.	"Камекс Комерс" ЕООД, община Камено, гр. Камено, ПИ № 007056, местност «Дере Арас» с площ 4244 кв.м.	Мобилно съоръжение за източване на флуиди от ИУМПС и ИУЕЕО - IRIS MEC; .Приспособление за демонтаж на джанти;

34.	"Металика комерс" ЕООД, гр.Бургас, община Бургас, ул. «Крайезерна» № 121, УПИ XXVII - 447, кв. 52 с площ 6020 кв.м. /имот с идентификатор № 07079 .605.194 – стар идентифи -катор № 447, квартал 52, парцел 27/ по плана на Промислена зона «Север».	За уплътняване и балиране на отпадъци от цветни метали се използва хоризонтална хидравлична преса с капацитет 5 т/час.; За кабели - мобилна електрическа машина с гранулятор Stract 220 ZT и капацитет 300-500 кг/час; При третиране на ИУЕЕО и ИУМПС -специализирано устройство за изсмукване на флуиди
35.	"Еколенд консулт" ЕООД гр.Бургас, община Бургас, поземлен имот с идентификатор 07079. 605.301, Промислена зона, ж.п. гара Бургас разпределителна - товарна.	Мобилна балираща преса тип „Колмар” с капацитет 8 т/час.; ИУЕЕО - отделяне на хладилния агент и маслото се извършва на отделни етапи с цел предотвратяване на смесването им, чрез специализирано устройство за изсмукване на флуиди от хладилна техника – модел CR600.
36.	"Чикън груп" ООД, м. "Оникилика" - 10-ти километър (пътя Бургас – София), гр. Бургас, Общ. Бургас - предприятие за преработка на пилешко месо	Вертикална балираща преса - 1 бр.; 1,5 т/г.
37	"Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ "Изток", м-ст "Янев мост" – площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки имот № 045007	Миксер – 3 бр.-80,130,500 кг/час; мелници – 4 бр.-60-220 кг/час; Шредер-мелница-300 кг/час; Перална инсталация-3бр; Екструдерни линии;
38.	"СИС Индустрийс" ООД, гр. София - площадка № 1, с. Венец, общ. Карнобат - производство и бутилиране на високоалкохолни напитки и вино	Вертикална балираща преса - 1 бр.
39.	"Арт проект - БГ" ЕООД, гр. Бургас, ПЗ "Юг", ПИ № 07079.662.21 - площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки	Технологична линия за предварително третиране на пластмасови отпадъци, включваща дебалиране на бали от РЕТ бутилки, сепариране на етикетите, мокро смилање, измиване на млянката, центрофугиране, изсушаване Роторни мелници – 2 бр.- 500 кг/час.

40.	"Карабелев" ЕООД, м. с. "Черно море", м-ст "Сметището", общ. Бургас - площадка за дейности по съхраняване и предварително третиране и рециклране на отпадъци от пластмаси и пластмасови опаковки	Циркуляр -1бр., мелница за едро мелене - 1 бр., мелница за ситно мелене - 1бр., вана за измиване - 1 бр., центрофуга - 1 бр., сушилня с подово нагряване - 1 бр., екструдерни линии за регранулат- 2 бр.
41.	"Скай Инвест" ООД - площадка № 1 в гр. Бургас, ПЗ "Победа", ПИ № 07079.660.412, представляващо УПИ VI - 1172, кв. 7 по плана на ПЗ "Победа", гр. Бургас за дейности по третиране на отпадъци от хартия и картон, пластмаси, опаковки, вкл. метални опаковки и ИУЕЕО с код 20 01 21* - за издаване на разрешение за дейности по третиране на отпадъци по реда на чл. 68, ал. 1 от ЗУО.	Сортираща инсталация- 1 бр.-10 тона на денонощие, балиращата преса тип БОА -1 бр.-10 т /денонощие, веритикални полуавтоматични хидравлични преси - 3 бр.- капацитет 400 кг/ч всяка.
42.	„Екобулсорт“ ЕАД, с. Равда, ПСО-Несебър	Сепарираща инсталация – 25 т/час, Автоматични хидравлични преси – 15 т/час и 25 т/час
43.	„Велделесоцентър“ ООД, гр. Бургас	Котел за изгаряне на дървесни отпадъци MR 600
44.	„Про васте плюс“ АД – община озопол , регионално депо за неопасни отпадъци Созопол	Сепарираща инсталация за битови отпадъци и отпадъци от системи за РСОО Линия за сепариране и измиване на PET Линия затретиране на стъкло Линия за рециклиране на пластмасови отпадъци

45.	„Строителни материали“ АД, гр. Бургас, м.с. „Върли бряг“	Промивно-пресевна инсталация-250 т/ден. Топкова мелница-250 т/24 ч. Обогатителна инсталация – 200 ЕООД
46.	"Борела" ЕООД, площадка с. Черни връх	Дробилни машини – 2 бр. – 1,5 куб. м/част и 2,5 куб.м/ч и компостиращо съоръжение за зелени отпадъци
47.	"Джендата и калвера" ЕООД, площадка кв. долно езеро	Вертикална преса за балиране -1бр
48.	СИМДЛ „Лина“ ЕООД, гр. Поморие,територия на МБАЛ „Поморие“	Автоклавна инсталация със шредер – 10 т/г.
49.	„РОСТЕР“ ООД, гр. Камено, община Камено, област Бургас, Производствен терен № 000348	мобилна роторна трошачка Nordberg LT 1110S – верижна, самоходна, задвижвана от дизелов двигател Балираща машина -7,5-8,5 т/час Мобилна роторна трошачка LT 121 3S
54.	„БИГС“ ООД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, ул. „Чаталджа“, №34,ПИ с идентификатор 07079.659.481 по КККР	„Студено регенериране“
50.	„КОРАБОСТРОИТЕЛНИЦА БУРГАС“ ЕООД, гр. Бургас, община Бургас, област Бургас, Южна промишлена зона , ПИ с идентификатор 07079.662.9521 – УПИ XV, с обща площ 134973 кв. м.	стапел № 2 с площ 5000 кв. м., оборудван с 15 – тонни кранове за разкомплектоване на кораби, открити площадки за доразкомплектоване и съхраняване на отпадъците с площ 15000 кв. м, разположени от двете страни на стапела и закрити складови площи за съхраняване на генерираните отпадъци.
51.	ЧИСТОТА И ОЗЕЛЕНЯВАНЕ ОП гр. Китен, община Приморско, област Бургас, УПИ № 000153	бункер модел WP750.75-42-50 и компактор Werner Weber модел WP700.70-4000 116245 1) сепарираща инсталация - модел ESMOS; 2) преса за балиране - модел HSM 860
52.	ТЕРМОПЛАСТ АД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, ПИ с идентификатор 07079.2.464, (номер по предходен план 023040, бивш УПИ XIV-40, масив 23) по плана на местност „Оникилика“, 10-ти км, землище гр. Бургас, община Бургас, база „Термопласт“	1) 2 бр. Мелници тип F – 3В О SY – производство Китай; 2) екструдер – гранулятор –модел ЕСМОС „ШР – 90 мм” – производство България; 3) екструдер за производство на фолио - модел PP – 100В – производство Китай.

53.	МЕТАЛ РЕСПЕКТ 1 ЕООД гр. Карнобат, община Карнобат, област Бургас, Промислена зона «Север», УПИ Х, кв. 15, с обща площ 4883 кв. м.	хидравлична вертикална преса
54.	БИ АЙ ПИ ООД Промислена зона „Юг” /под бетонов възел „Понс”/ на гр. Бургас, върху площ от 5 дка	шприц машини, 12 броя гранулятори и смесител
55.	ЕС ЕР ТЕХНОЛОДЖИС ООД с. Полски извор, община Камено, област Бургас, част от имот № 000039, Депо за неопасни отпадъци Братово	Мобилната инсталация „Тезей” за обработване на твърди битови отпадъци
64.	ВЕНТОРИЯ ООД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, Промислена зона Юг, част от ПИ с № 07079.662.9519.	1) линията за смилане до дребни частици /флейки/; 2) екструдер –марка “SPRING M/C”
56.	БОЗУКИ-БОЖИДАР МИРЧЕВ ЕТ с. Свобода, област Бургас, община Камено, УПИ №000038 и №000039, по плана за земеразделяне на гр. Камено	1) мобилна дробилна машина марка „Timberwolf”; 2) съоръжение за компост;
57.	„Екипмар“ ЕООД, гр. Бургас	Съоръжение за третиране на аерозолни флакони; Машина за третиране на дървести и пластмасови отпадъци – шредер, транспортна лента с магнитен сепаратор, мелачка, преса.
58.	КАРИНА- 91 ЕООД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, ж.к. „Меден рудник”, ПИ с идентификатор 07079.9.28 по плана на гр. Бургас - Първо окислително езеро.	Модулна инсталация за ликвидиране на нефтен шлам /МИПУ – 2/
59.	КАРИНА- 91 ЕООД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, лесопарк „Росенец”, ПИ с идентификатор 07079.831.1 по плана на гр. Бургас - Пристанищен терминал „Росенец”.	Модулна инсталация за ликвидиране на нефтен шлам /МИПУ – 1/
60.	БЕКА ИНТЕР ООД с. Ябълчево, община Руен, област Бургас, м-т «Дос келеме», имот с номер 200010 върху площ от 909 кв. м.	хидравлична вертикална преса
61.	„АНДЕЗИТ” ООД землище на с. Черни връх, част от ПИ № 000014 с площ 64,65 дка.	Мобилна челюстна трошачка PEGSON XR 400; Мобилна челюстна трошачка TESAB MK 10580; Мобилна роторна трошачка

		TESAB RK 1012 T; Мобилна роторна трошачна инсталация RK 1012 S; Мобилна конусна трошачка PEGSON MAXTRAK 1000; Пресевна инсталация 2100 X; Пресевна инсталация 2100; Пресевна инсталация CHIEFTAIN 1400; Изброените машини разполагат с: бункер и питател, сита, транспортър за продукта, гъсенични вериги, силови хидравлични възли, площадки за обслужване, средства за управление, защитни приспособления и допълнително оборудване, пулверизатор на вода за обезпращаване, магнитни сепаратори. Допълнително оборудване-хидравлични чукове, щипки и ножици: Caterpillar CAT 323 EL и Hyundai 290;
62.	„АНДЕЗИТ” ООД землище на гр. Българово, част от ПИ № 000089 с площ 32,73 дка.	Мобилна челюстна трошачка PEGSON XR 400; Мобилна челюстна трошачка TESAB MK 10580; Мобилна роторна трошачка TESAB RK 1012 T; Мобилна роторна трошачна инсталация RK 1012 S; Мобилна конусна трошачка PEGSON MAXTRAK 1000; Пресевна инсталация 2100 X; Пресевна инсталация 2100; Пресевна инсталация CHIEFTAIN 1400; Изброените машини разполагат с: бункер и питател, сита, транспортър за продукта, гъсенични вериги, силови хидравлични възли, площадки за обслужване, средства за управление, защитни приспособления и допълнително оборудване, пулверизатор на вода за обезпращаване, магнитни сепаратори. Допълнително оборудване-хидравлични чукове, щипки и ножици: Caterpillar CAT 323 EL и Caterpillar CAT 325 DLN;
63.	„КОП СТРОЙ” ЕООД в местност „Чешме тарла”, землище на с. Равда, община Несебър, област Бургас на площ от 900 кв. м.	Електрическа мобилна челюстна трошачно – сортировъчна инсталация; Допълнително оборудване: хидравличен чук и пулверизатор;
64.	„Винекс Славянци “ АД, гр. Сунгурларе	вертикална балираща преса-350 кг/час

65.	„Винекс Славянци“ АД, гр. Сунгурларе	вертикална балираща преса-350 кг/час
66.	Винекс Славянци“ АД, с. Лозарево	вертикална балираща преса-350 кг/час
67.	"Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ "Изток", м-ст "Янев мост" – площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки имот № 045001	Миксер – 3 бр.-120-400 кг/час; Мелница – 200 кг/час; Екструдерни линии;
68.	"Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ , м-ст "Стаматова чешма" – площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки имот № 000185	Миксер – 2 бр.-400 кг/час; Мелница – 800 кг/час; Шредер мелници -3 бр.
69.	„Тангра“ ЕООД-Бургас, СПЗ, ПИ 07079 663.628	Мелница тип гранулятор-30 кг/час; Мелница тип гранулятор-15 кг/час; Шприц машина-3000 бр./час; Смесител-20 кг/час;
70.	„АЛУПЛАСТ ЖТГ“ ЕООД гр. Бургас, община Бургас, област Бургас, Южна промишлена зона, № 20, УПИ № V – 20 с площ 1600 кв. м.	1) 2 бр. мелници за едра млянка; 2) 2 бр. мелници за ситна млянка; 3) 15 бр. екструдерни линии;
71.	"Борела" ЕООД, площадка с. Ж.К. Меден рудник	Дробилна машина и компостиращо съоръжение за зелени отпадъци
72.	„Алфа Био проджект“ ЕООД, гр. Поморие	Сепарираща инсталация
73.	„Елкабел“ ЕООД, гр. Бургас, ул. „Одрин“	Инсталация за кабелен отпадък „ЛОТО-Фурукава“

Кратка обобщена оценка за състоянието и разрешаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ.

- Обезвреждането на битовите отпадъци се извършва в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство. В нормална експлоатация са регионалните депа за неопасни отпадъци.

- Преустановено е депонирането на отпадъци на общинските депа за неопасни отпадъци неотговарящи на нормативните изисквания;

- В редовна експлоатация са Претоварните станции за отпадъци Карнобат, Несебър, Бургас и Китен;

- Оптимизиране на системите за сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци;

- Въведени системи за РСОО и РСБО във всички общини /без Руен и Малко Търново – не са задължени по ЗУО/.
- Намаляване и ограничаване на нерегламентираните замърсявания в населените места и извън тях;
- Поддържане чистотата на републиканската и общинска пътна мрежи;
- В община Бургас са осигурени 19 бр. мобилни центрове за събиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата 15 бр. касети за разделно събиране на отпадъци от опаковки.;
- В 27 точки са изградени подземни контейнери на територията на гр.Бургас за разделно събиране на отпадъци – хартия, пластмаса, метал, стъкло и биоразградими отпадъци от домакинствата;
- изграждане на подземни контейнери в община Несебър;
- Община Поморие изгради площадка по чл. 19, ал.3, т. 11;
- Изградена сепарираща инсталация на ПСО-Несебър от „Екобулсорт“ ЕАД за сепариране на отпадъци с произход системите за събиране на смесени битови отпадъци на Общини Несебър и Поморие, както и системите за РСОО на тези общини.
- Управление на отпадъците от лечебни и здравни заведения;
- Спазване на поставените условия в издадените документи за извършване на дейности по третиране и транспортиране на отпадъци.

Основните проблеми, свързани с третирането на отпадъците на територията контролирана от РИОСВ-Бургас могат да бъдат обобщени в следните насоки:

- Въпреки, че всички населени места са обхванати в системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци (100,00%), продължава да се констатира изхвърляне на битови и строителни отпадъци на неразрешени за това места.
- Проблем е третирането на утайките от ПСОВ. Недостатъчен е интересът по отношение тяхното използване в земеделието и за рекултивация на нарушени терени. Регионалните депа за неопасни отпадъци ограничават тяхното обезвреждане чрез депониране и на практика тези отпадъци трябва да се съхраняват на местата на тяхното образуване, което пък се ограничава от липсата на подходящи съоръжения и площадки /най-вече за новоизградените/. Необходимо е в общинските програми за управление на отпадъците да се заложат мерки относно управлението на този поток отпадъци, съобразени с националната стратегия за управление на утайки от ПСОВ.
- Третирането на строителните отпадъци също все още е проблем за региона, контролиран от РИОСВ-Бургас. С нововъведените регионални системи за управление на отпадъците би трябвало този проблем да намери решение.
- Нерекултивирани общински депа за неопасни отпадъци, спрени от експлоатация след изграждането и въвеждането в експлоатация на Регионалните депа за неопасни отпадъци за региона са високорисков замърсител за региона.
- Невъведени системи за разделно събиране на биоразградимите отпадъци. Липса на съоръжения за третиране на биоразградимите отпадъци.

III.2. ШУМ

Шумът е фактор, въздействащ върху околната среда и живите организми. Няма област на човешка дейност, при която да не се наблюдава шумово излъчване. Основни източници на шум в околната среда са транспорта и промишлените дейности. Транспортния, в т.ч. и авиационният шум е един от главните екологични проблеми в урбанизираните територии.

Законът за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС) регламентира оценката, управлението и контрола на шума в околната среда, причинен от транспорта и промишлените дейности, както и от локални източници. В съответствие със ЗЗШОС се определя степента на шумовото натоварване в околната среда, чрез измерване, оценка и картотекиране на шумовите нива в околната среда и разработването на стратегически карти за шум.

1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда

Съгласно изискванията на Закона за защита от шума в околната среда, министърът на околната среда и водите, директорите на РИОСВ или упълномощени от тях длъжностни лица осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл.117, ал.1 от Закона за опазване на околната среда (оператори с издадени комплексни разрешителни).

РИОСВ – Бургас осъществява контрол по фактор шум на приблизително 180 броя промишлени обекти, включително и 11 броя с издадени комплексни разрешителни, съгласно приложение № 4 към чл.117, ал.1 от Закона за опазване на околната среда.

През 2018 г. са извършени проверки на общо 34 броя промишлени обекти, като 30 броя проверки са в изпълнение на плана за контролната дейност на РИОСВ-Бургас, а 4 броя са извънредни по жалби и сигнали.

През 2018 г. са извършени 8 броя контролни измервания на нивата на шум на промишлени обекти, съгласно Утвърден от министъра на околната среда и водите график и 4 броя контролни измервания на нощни нива на шум по постъпили жалби от граждани.

Кратко описание на резултатите от контролната дейност

При извършените 8 броя планови контролни измервания се констатира, че всички обекти отговарят на нормативните изисквания и не са констатирани превишения на граничните стойности на нивата на шум, определени в Наредба № 6 от 26 юни 2006 г. *за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението* (Наредба 6).

Във връзка с постъпили в РИОСВ-Бургас жалби и сигнали през 2018 год. са извършени 4 бр. извънредни проверки с контролно измерване на нощни нива на шум на следните обекти:

1. "КРЗ Порт Бургас" АД, гр. Бургас, пристанищен оператор;
2. "БМФ Порт Бургас" ЕАД, гр. Бургас, пристанищен оператор;
3. "АЛСИ" ЕООД, пристанищен оператор;
4. "Порт България West" АД, пристанищен оператор.

Не са установени превишения на граничните стойности на нощните нива на шум.

През 2018 г. в РИОСВ–Бургас са представени 22 доклада с резултати от извършени собствени периодични измервания (СПИ) на шум. За всички представени доклади и протоколи от изпитване е извършена оценка на резултатите и на операторите са изпратени писма със заключение от оценяването. Не са констатирани превишения на граничните стойности на нивата на шум по границите на промишлените източници и в местата на въздействие при извършените СПИ на шум, определени в Наредба № 6.

2. Кратка информация за разработените и одобрени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на шума в околната среда на територията на РИОСВ (само за общините с население над 100 000 жители).

В изпълнение изискванията на ЗЗШОС Община Бургас има разработени и одобрени **Стратегическа карта за шум /СКШ/ в околната среда на агломерация Бургас и План за действие към СКШ.**

Целта на програмните документи е чрез изпълнение на заложените конкретни мерки и проекти в Плана за действие да се постигне ограничаване и намаляване на шумовото натоварване. Мерките и проектите са разписани за локализиране зони и райони, при които превишаването на стойностите на даден показател за шум, като крайната цел е създаване на здравословни условия на живот на населението на Бургас и опазване на околната среда от шум.

Съгласно разпоредбите на чл.6, ал.3 на ЗЗШОС и на Директива 2002/49/ЕО за оценка и управление на шума в околната среда, плановите за действие към Стратегическите карти за шума се преразглеждат и актуализират най-малко веднъж на всеки следващ 5-годишен период от датата на одобряването им. Впредвид това Община Бургас е разработила проект на актуализация на първоначалния План за действие, който е одобрен от Общински съвет Бургас с Решение по т.3 от Протокол No 48 от 25.09.2018 г.

3. Информация за проведен мониторинг на транспортен шум

Община Бургас е изградила и експлоатира **три общински станции за непрекъснат мониторинг** на шума, разположени на сградата на ЦАУ „Освобождение“, ЦАУ „Зора“ и офиса на Дирекция „Околна среда“, ул. „Шейново“ № 24.

Летище Бургас поддържа **четири станции за регистриране на шумовите нива**, разположени на сградите на ОУ „Хр. Ботев“ в кв. Сарафово, ЦДГ „Ран Босилек“ в к-с „Изгрев“, ЦДГ „Райна Княгиня“ в к-с „Славейков“ и ЦДГ „Звезда Зорница“ в к-с „Зорница“.

Чрез интернет страницата на общината са достъпни регистрираните данни за нива на шум, които се визуализират на Интернет страницата на общината www.burgas.bg, Раздел „Околна среда“.

За определяне на нивото и характера на шумовото замърсяване в община Бургас се провежда мониторинг на транспортен шум, чрез разполагане на пунктове за измерване в различни точки на града.

Пунктове, разположени на територията на община Бургас за мониторинг на транспортен шум:

- 14 пункта, разположени на територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик. Измерени са средни нива на звуково налягане през 2018 г. са от 69 до 77 dB/A/, а отчетените нива през 2017 г. са от 69 до 76 dB/A/;
- 2 пункта разположени на територии, подложени на въздействието на железопътен транспорт. Няма промяна в средните нива на шум през настоящата година и предходната;
- 2 пункта разположени на територии, подложени на въздействието на авиационен шум. Пунктовете се намират в кв. „Сарафово“, ул. „Брацигово“ № 27 и ул. „Антон Иванов“ № 41. На тези контролни пунктове за 2018 г. са измерени еквивалентни нива на шум съответно 64 dB/A/ и 52 dB/A/. При гранична стойност за тази територия от 65 dB/A/ се наблюдава трайно занижаване на шума на двата пункта през последните години.

Пунктове, разположени на територията на община Бургас за мониторинг на шум в територии, подложени на усилен шумозащита:

- 5 пункта разположени в жилищни зони и територии с неутежнен акустичен режим. В пунктовете от тази група са измерени средни еквивалентни шумови нива от 46 до 64 dB/A/, при 47 до 63 dB/A/ за 2017 г., при гранична стойност от 55 dB/A/. Най-високи еквивалентни нива на шум са измерени на пункт, намиращ се в ж.к. „Славейков“ бл.79 - 64 dB/A/, където превишаването на ПДН е с 9 dB/A/;

- 3 пункта в зони за обществен и индивидуален отдих. Те се намират в парк „Изгрев” до паметника, Морска градина „Казино” и Морска градина „Флора”. Няма промяна в средни еквивалентни шумови нива за настоящата и миналата година. - 43 – 44 dB/A/, при гранична стойност 45 dB/A/;

- 1 пункт в зона за лечебни заведения. На пункт МБАЛ бул. „Ст. Стамболов” е измерена средна стойност на ниво шум 53 dB/A/ за 2017 г. – 50 dB/A. Шумовото натоварване в тази зона е завишено в сравнение с миналата година;

- 1 пункт в зона за научно - изследователска дейност. Контролният пункт е разположен до Областна станция по дъбовите гори - ж.к. „Изгрев” до бл. 35, където е установено, че няма промяна в средните стойности на шумовото натоварване за 2018 г. и 2017г. - 43 dB/A/. Граничната стойност на нивата на шум в тези зони е 45 dB/A/.

Резултатите от мониторинга на нивата на шум в гр. Бургас за 2018 г. са представени в две таблици – таблица за разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива на пунктове в град Бургас за 2018 г. в проценти (**Таблица I**) и таблица за еквивалентните нива на шума на пунктовете в гр. Бургас за периода 2014-2018 г. (**Таблица II**).

ТАБЛИЦА I

за разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива
на пунктове в град Бургас за 2018 г. в проценти

Година	Общ брой пунктове	Разпределение на регистрираните шумови нива по диапазони, в %						
		под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)
2018	100,00%	24%	11%	13%	30%	22%		

ТАБЛИЦА II

за еквивалентните нива на шума на пунктове в град Бургас за периода
2014 – 2018 г.

№ по ред	Година	Общ брой на пункто вете	Диапазон dB /A/ - бр. пунктове						
			до 58	58 - 62	63 - 67	68 - 72	73 - 77	78 - 82	над 82
1.	2014	37	10	5	1	12	9	-	-
2.	2015	37	10	2	3	12	10	-	-
3.	2016	37	8	3	7	10	9	-	-
4.	2017	37	9	3	4	13	8	-	-
5.	2018	37	9	4	5	11	8	-	-

През последните три години не се наблюдава динамика в измерените средни еквивалентни нива на шум, като се запазва тенденцията за задържането им в диапазона от 43 -77 dB /A/.

Наблюдава се подобряване на акустичната обстановка в града. В по-голямата част от контролните пунктове измерените средни еквивалентни нива на шум леко надвишават граничните стойности, определени в Наредба № 6/26.06.2006 г. *за показатели за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението.*

4 Мерки – реализирани и такива в процес на реализация за намаляване на нивата на шум в околната среда до допустимите норми:

- Транзитният трафик към Южното Черноморие е изведен изцяло от вътрешността на Бургас, след реконструкция на ул. „Крайезерна“ и изграждантoе на виадукт, който премества ул. „Одрин“ и ж.п. линията към Товарна гара с превръщането в четири лентов път;

- Изготвен е от АПИ проект за нов „Северен“ обход на Бургас, който предвижда нова пътна връзка – пътен възел на две нива, между главния път I-6 София-Бургас и път I-9 Бургас-Варна (в територията северно от к-с „Изгрев“, край Аутлет „Пума“ през мястото на съществуващия селскостопански надлез). Към момента се разработва ПУП на територията;

- Изграждането на нова и поддръжката на съществуващата пътна инфраструктура. През 2018 г. в гр. Бургас и съставните селища на територията на общината е извършена пълна реконструкция на определени улици, както и извършване на текущи ремонти и поддържане на улици, пътни и тротоарни настилки;

- Промяна в транспортната схема на Община Бургас по проект „Интегриран градски транспорт“ (ИГТ) по ОПРР. Приключени са всички дейности по под-обектите и проектът ИГТ бе успешно финализиран. Той включва цялостно обновяване на подвижния състав за обществен транспорт; обособяване на Bus ленти за движение на 2 бързи автобусни линии, които свързват к-с „Меден рудник“ с комплексите „Изгрев“ и „Славейков“; Център за контрол на трафика; мрежа от велосипедни алеи; обновяване на Автобусните терминали;

- Изцяло обновен е подвижният състав на обществения транспорт – към момента се оперира с 28 бр. дизелови съчленени автобуси, стандарт Евро 5; 39 бр. метанови соло-автобуси; 22 нови по-енергоэффективни и безшумни тролейбуси (с финансиране по ОПОС); 7 бр. съчленени автобуси с аеродинамична форма, стандарт Еуро 6; 6 бр. микробуси, стандарт Еуро 5+; 8 бр. микробуси за обществен транспорт на трудноподвижни граждани (последните два стандарт Еуро 6);

- Община Бургас поетапно подменя автомобилния си парк с електрически и хибридни автомобили, които са с ниски шумови характеристики (електрическите автомобили са практически безшумни);

- От 2018 г. е въведен чрез ОП „Транспорт“ специален стикер, с който се маркират всички електрически автомобили. Приети са законодателни мерки – в Наредбата за определяне размера на местните данъци и в Наредбата за платено и безплатно паркиране на моторни превозни средства на територията на Община Бургас, определена като зона, са разписани преференции – освободени са от данък МПС всички електро-автомобили, мотопеди и мотоциклети, както и същите паркират безплатно в рамките на „синя и зелена зона“ в Бургас; Електрическите МПС могат да използват безплатно изградените 6 броя зарядни станции (паркинг ул. „Гурко“, паркинг на Операта, пред сградата на ДЗИ, паркинг на Метро, паркинг на Парк „Арена ОЗК“, паркинг Морска гара);

- След извършен анализ на резултатите от мониторинга на транспортния шум в гр. Бургас е определена и въведена „Зона с ограничение на скоростта на МПС до 30 км/ч“ в к-с „Бр. Миладинови“ - районът около ОУ „Бр. Миладинови“, ул. „Родопи“ и ул. „Струга“. Извършва се проучване и за втора зона – в к-с „М. Рудник“;

- В Наредбата за опазване на обществения ред на територията на Община Бургас са включени текстове, които забраняват извършването на дейности, причиняващи шум над допустимите норми съгласно действащото законодателство в страната. Забранено е извършването на дейности от битов и стопански характер в жилищните сгради и в близост до тях между 14,00–16,00 часа и между 22,00–08,00 часа. Забранява се и поставяне на външни озвучителни уредби извън туристическите и увеселителни обекти. Контролът по изпълнение на разпоредбите се извършва от инспектори „Обществен ред и сигурност“ и инспектори от отдел КАНДООС – извършват се проверки на заведения и строителни обекти. През 2018 г. в Община Бургас, по данни на Дирекция УКОРС и Дирекция „Околна среда“, са постъпили 58 броя жалби на граждани за извършване на строителни дейности, както и дейности от битов и стопански характер в жилищните сгради, причиняващи шум над допустимите норми. Извършени са 47 бр. проверки през 2018 г., като резултат от тях са съставени 10 бр. АУАН;

- За обект „Изграждане на Шумозащитна стена между Летище Бургас и кв. Сарафово, гр. Бургас“ – изготвен работен проект, издадено строително разрешение; осигурено финансиране чрез подписано тристранно споразумение между общината, АПИ и оператора на Летище Бургас; Обектът е включен в Капиталовата програма на Община Бургас за 2019 г., обявена обществена поръчка за избор на изпълнител на съоръжението;

5 Анализ на дейността на РЗИ-Бургас през 2018 г. на територията на Бургаска област относно контрола върху шума в околната среда, причинен от локални източници на шум

Регионална здравна инспекция (РЗИ) -Бургас контролира шума, причинен от локални източници на шум - търговски обекти, увеселителни заведения, сервиси за услуги и др., разположени на урбанизирана територия.

За периода 02.01.2018 г. - 05.12.2018 г. са постъпили в РЗИ-Бургас общо 58 броя жалби, като за 2017 г. те са били 70 броя. За всяка жалба е извършена проверка от страна на РЗИ-Бургас.

Резултатите от проведените проверки по жалби могат да се обобщят по следния начин:

- неоснователни – 30 бр.
- основателни – 7 бр.
- в процедура – 1 бр.
- в процес на обжалване – 1бр.
- прекратени от жалбоподатели – 8 бр.
- пренасочени – 9 бр.
- пренасочени неоснователни – 1 бр.
- пренасочени основателни – 1 бр.

През летния период при упражняване на държавен здравен контрол по спазване изискванията на Закона за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС) за периода от 01.06.2018 г. до 01.09.2018 г. РЗИ са извършили 144 насочени проверки на обектите, за които са получени оплаквания за акустичен дискомфорт.

Около 80% от оплакванията са по повод озвучаване на открити площи на заведенията за хранене и развлечения, разположени в жилищни зони и курорти за времето от 23.00 ч до 07.00 ч.

Направени са и допълнителни контролни проверки по установени нарушения на ЗЗШОС, като са предприети следните мерки:

- съставени са 31 предписания на обекти за забрана озвучаването на открити площи за времето от 23.00 ч до 07.00 ч.,
- наложени са 8 броя актове за установени административни нарушения.
- на основание чл. 31 от ЗЗШОС са издадени 21 бр. Заповеди за забрана озвучаването на открити площи за времето от 23.00 ч до 07.00 ч.
- издадени са 2 бр. заповеди за спиране на дейността на заведения за хранене и развлечения, разположени в жилищни зони и курорти, нарушаващи разпоредбите регламентирани от законодателя в чл. 16а от ЗЗШОС.

III.3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

1. Радиационния гама фон и атмосферна радиоактивност

Данни за осреднените стойности на Мощността на амбиентната еквивалентна доза за гама-фона за 2018 г., предоставени от Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС) - Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон:

Мониторингова станция	Средни годишни стойности за 2018 г. [$\mu\text{Sv.h}^{-1}$]
Нос Емине	0,107
Гр.Ахтопол	0,111

Данни от стационарната станция с автоматично пробонабиране за атмосферна радиоактивност, разположена на пл. „Трапезица”, гр. Бургас, в милиБекерели/куб.м [mBq.m^{-3}]:

№	Извадка	Специфична обемна активност на Pb-210 [mBq.m^{-3}]	Специфична обемна активност на Be-7 [mBq.m^{-3}]
1	2	3	4
1	Филтър № 1	0,55	2,7
2	Филтър № 2	0,15	0,78
3	Филтър № 3	0,41	0,92
4	Филтър № 4	0,77	2,2
5	Филтър № 5	<0,16*	1,2
6	Филтър № 6	0,23	1,8
7	Филтър № 7	0,4	2,2
8	Филтър № 8	0,55	4,3
9	Филтър № 9	<0,15*	0,96
10	Филтър № 10	0,47	4,4
11	Филтър № 11	0,66	6,1
12	Филтър № 12	0,154	2,9
13	Филтър № 13	<0,155*	1,43

14	Филтър № 14	0,33	2,76
15	Филтър № 15	<0,158*	2,45
16	Филтър № 16	0,56	3,75
17	Филтър № 17	1,02	4,18
18	Филтър № 18	<0,156*	0,95
19	Филтър № 19	0,86	478
20	Филтър № 20	0,85	2,23
21	Филтър № 21	0,7	2,9
22	Филтър № 22	0,42	1,48
23	Филтър № 23	0,31	1,25
24	Филтър № 24	0,48	1,1

Забележка: Стойностите за обемната специфична активност на Олово Pb-210 и Берилий Be-7 отбелязани в таблицата със знак (*) означава по-малко от детектуемата за метода стойност. Стойностите на Олово-210 (^{210}Pb) и Берилий-7 (^7Be) варират в зависимост от метеорологичните условия и сезон.

Нормата за съдържание на Be-7 във въздух е $1,9 \cdot 10^6 \text{ mBq} \cdot \text{m}^{-3}$, а на Pb-210 във въздух е $22,0 \text{ mBq} \cdot \text{m}^{-3}$ съгласно Таблица № 4 към Приложение № 2 на Наредбата за основни норми за радиационна защита (ДВ бр.16/20.02.2018г.).

Обемната специфична активност на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Ra-228, K-40, както и на техногенните Cs-137, Cs-134 и J-131 във всичките 24 броя филтри е по-малко от границите на количествено определяне на метода.

В заключение, в изследваните 24 броя аерозолни филтри през 2018 год. не са регистрирани превишения на нормите, съгласно Таблица № 4 към Приложение № 2 на Наредбата за радиационна защита (ДВ бр.16/20.02.2017г.).

2. Кратка информация за радиологичните характеристики на необработваеми почви и води от повърхностни реки и водоеми

2.1 Данни от гама-спектрометрични анализи на извадки от необработваеми почви от пунктовете на НСМОС, принадлежащи към територията на РИОСВ – Бургас.

В следващите таблици са представени в интервал (от – до) обобщените резултати за специфична обемна активност на естествени гама-емитиращи радионуклиди, както и на техногенния Цезий- Cs 137 в Бекерели/кг ($\text{Bq} \cdot \text{kg}^{-3}$) и стойности на естествения гама-фон (МЕД) в микроСиверти/час ($\mu\text{Sv} \cdot \text{h}^{-1}$) за необработваеми почви.:

- за необработваеми почви:

^{238}U от – до (Bq/kg)	^{226}Ra от – до (Bq/kg)	^{232}Th от – до (Bq/kg)	^{40}K от – до (Bq/kg)	^{210}Pb от – до (Bq/kg)	^{137}Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до ($\mu\text{Sv/h}$)
11 (Средец) - 50 (Атия)	10 (Средец) - 50 (Атия)	13 (Несебър)- 95 (Люляково)	346 (Средец) – 990 (Ахтопол)	1,4 (Приморско, Крушевец, Граматиково) – 93,3 (Мокрен)	13,7 (Средец) – 226 (Визица)	0,10 - 0,17

- за необработваеми почви от района на обекти потенциални замърсители:

²³⁸ U от – до (Bq/kg)	²²⁶ Ra от – до (Bq/kg)	²³² Th от – до (Bq/kg)	⁴⁰ K от – до (Bq/kg)	²¹⁰ Pb от – до (Bq/kg)	¹³⁷ Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (μSv/h)
20 (район мина ”Черно море”) – 211 (БММ шахта „Вентилационна”)	21 (к-ра ”Новоселци”) – 223 (БММ шахта „Вентилационна”)	21 (к-ра ”Галата Карнобат” – 114 (к-ра ”Черноморец”)	507 (район мина ”Черно море” – 1887 (к-ра ”Бълга-рово”)	26 (к-ра ”Галата Карнобат” – 164 (БММ шахта „Вентилационна”)	0,3-0,4 (к-ра ”Черноморец” до 33 (БММ р-к „Меден рид”, бивша кариера Горчивка)	0,11 – 0,20

- за плажовете на Несебър, Синеморец и Черноморец:

²³⁸ U от – до (Bq/kg)	²²⁶ Ra от – до (Bq/kg)	²³² Th от – до (Bq/kg)	⁴⁰ K от – до (Bq/kg)	²¹⁰ Pb от – до (Bq/kg)	¹³⁷ Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (μSv/h)
7 (плаж Несебър) – 22,5 (плаж Черноморец)	7 (плаж Несебър) – 23 (плаж Черноморец)	6 (плаж Несебър) – 16 (плаж Черноморец)	337 (плаж Синеморец) – 1509 (плаж Черноморец)	< 4,3 (плаж Несебър) – 16,2 (плаж Черноморец)	1,7 – 2,6 (за трите плажа)	0,11 – 0,14 (за трите плажа)

- за плажа на з. ”Вромос”:

²³⁸ U от – до (Bq/kg)	²²⁶ Ra от – до (Bq/kg)	²³² Th от – до (Bq/kg)	⁴⁰ K от – до (Bq/kg)	²¹⁰ Pb от – до (Bq/kg)	¹³⁷ Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (μSv/h)
Пункт „Контр. Точка на плажа” 351 (I трим.) – 463 (II трим.) Пункт ”Прибой” 197 (II трим.) – 387 (IV трим.)	Пункт „Контр. Точка на плажа” 368 (I трим.) – 491 (IV трим.) Пункт ”Прибой” 188 (II трим.) – 403 (IV трим.)	19 – 21 за двата пункта	Пункт „Контр. Точка на плажа” 665 (I трим.) – 1021 (II трим.) Пункт ”Прибой” 919 (II трим.) – 1448 (IV трим.)	Пункт „Контр. Точка на плажа” 213 (II трим.) – 304 (IV трим.) Пункт ”Прибой” 175 (II трим.) – 275 (IV трим.)	6 – 8 за двата пункта	Пункт „Контр. Точка на плажа” 0,26 – 0,32 Пункт ”Прибой” 0,17 – 0,24

Радиационният гама-фон и съдържанието на естествени радионуклиди в необработваемите почви и в скалните материали от наблюдаваните пунктове от мрежата за радиологичен мониторинг на Регионална лаборатория Бургас са в рамките на характерните стойности за всеки опробван пункт. Съдържанието на отложения след аварията в Чернобилската АЕЦ техногенен Cs-137 (цезий-137) намалява с годините.

Извън плановия радиологичен мониторинг, по заявки на РИОСВ-Бургас са пробонабирани и анализирани 6 броя почвени проби от района на хвостохранилище „Росен“ (БММ) – от районите на черпателна шахта и на западна канавка. Резултатите показват замърсяване на района около черпателна шахта: до 472 Bq/kg за U-238, съответно 637 Bq/kg за Ra-226. Измереният гама-фон в точките на пробонабиране е от 0,12 до 0,24 μSv/h.

Измерените стойности на специфичната активност в пробите от двата пункта: „Контролна точка на плажа” и „Пункт прибой” скален материал от з. ”Вромос” през 2018 г. не се различават от „типичните” за плажната ивица на залива, замърсен в периода 1954-1977 г. от изхвърлен флотационен отпадък с повишено съдържание на естествени радионуклиди от семейството на U-238 от флотационна фабрика ”Росен” към Бургаски медни мини. Стойностите превишават няколкократно фоновите стойности на ”чистите” плажове в района, а гама-фонът – около 2 пъти.

За използване на терени без ограничения, нормативно установената стойност за Ra-226 (радий-226) е 200 Bq/kg, съгласно Наредба №1/1999 г. за норми за целите на радиационна защита и безопасност при ликвидиране на последствията от урановата промишленост в република България.

2.2. Водните проби от региона се изпращат за радиологичен анализ в Лабораторията за радиационни изпитвания (ЛРИ) в ИАОС-София с изключение на тези от Атанасовско езеро, Черно море при Несебър, Черно море при Черноморец, Черно море при Синеморец и Черно море при залив "Вромос", които се анализират в РЛ Бургас. Данните от ЛРИ при ИАОС за 2018 г. са:

А. За обща бета-активност - норма: 0,5 Bq.l⁻¹, съгласно Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. на МОСВ:

№	ОБЕКТ	(Bq/l)
1	Река Велека при Синеморец	< 0,03*
2	Река Резовска - устие	0,19 ± 0,03
3	Река Ропотамо при Веселие	0,06 ± 0,01
4	Язовир "Ясна поляна"	0,03 ± 0,01
5	Река Тунджа при Крушаре	0,16 ± 0,02
6	Язовир "Камчия"	0,06 ± 0,01
7	Езеро "Вая" - изток	0,22 ± 0,03
8	Езеро "Мандра" при Константиново	0,05 ± 0,01

Б. За обща алфа-активност - норма 0,2 Bq.l⁻¹, съгласно Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. на МОСВ:

№	ОБЕКТ	(Bq/l)
1	Река Велека при Синеморец	< 0,04*
2	Река Резовска - устие	< 0,04*
3	Река Ропотамо при Веселие	< 0,04*
4	Язовир "Ясна поляна"	< 0,04*
5	Река Тунджа при Крушаре	0,10 ± 0,03
6	Язовир "Камчия"	< 0,04*
7	Езеро "Вая" - изток	0,14 ± 0,05
8	Езеро "Мандра" при Константиново	0,04 ± 0,01

В. Гама-спектрометричният анализ на пробите от Атанасовско езеро, Черно море при Несебър, Черно море при Черноморец, Черно море при Синеморец и от Черно море при залив "Вромос" през 2018 г. показва, че съдържанието на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Th-232, Pb-210, както и на техногенния Cs-137 е по-малко от границите на минималната детектируема активност (MDA), а за естествения радионуклид K-40 е в интервала от **4-6 Bq/l** (з. "Вромос", Синеморец, Несебър) до **8 Bq.l⁻¹** (Атанасовско езеро).

3. Обобщени изводи за радиационното състояние на околната среда

В обобщение, радиологичният мониторинг на проби от атмосферен въздух, необработваеми почви, повърхностни води и скален материал през 2018 г. не отчита отклонение от типичните стойности на анализирания показател в опробваните пунктове.

III.4. ХИМИКАЛИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

На територия на РИОСВ – Бургас извършват дейности обекти, подлежащи на контрол по глава VII, раздел I на *Закона за опазване на околната среда* и *Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси*, подзаконовите нормативни актове и европейските регламенти свързани с управлението на химични вещества и смеси.

Прилагането на изискванията на Глава седма, Раздел I от Закона за опазване на околната среда е свързано със спазване от страна на операторите на системите за управление на мерките за безопасност, определени в доклада за безопасност и в доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии.

Контролът се осъществява чрез съвместни проверки с представители на РИОСВ, регионалните структури на МВР, РД“Пожарна безопасност и защита на населението”, ГД “Инспекция по труда“ и упълномощени представители на кметовете на общините, на чиито територии се намират СЕВЕЗО обекти. Съгласно изискванията на чл.157б, ал.2, т.2, буква „б“ на интернет страницата на РИОСВ – Бургас е публикувана информация за дата на последните проверки на обекти с нисък или висок рисков потенциал за 2018 г.

През 2018 г. общият брой на обектите контролирани от РИОСВ-Бургас по законодателството по химикали и управление на риска от големи аварии е 71 бр. От тях 62 бр. са обекти, осъществяващи дейности в обхвата на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и 9 бр. обекти в обхвата на глава VII, раздел I на Закона за опазване на околната среда.

Вследствие на извършения контрол по отношение на химикалите през отчетния период се установи, че операторите произвеждат, използват и съхраняват като цяло химичните вещества и смеси в съответствие с изискванията на законодателството, с условията за безопасно съхранение на химикалите, посочени в информационните листи за безопасност. Поддържат се съоръженията за съхранение на опасни химични вещества и смеси в добро експлоатационно състояние. Операторите са изготвили оценки на безопасността на съхранението на химичните вещества и смеси в съответствие с утвърден със Заповед РД-288/2012г. от министъра на околната среда и водите формат за документиране на оценката. Спазват се общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение, съгласно чл.6 от Наредба за реда и начина на съхранение на химични вещества и смеси.

2. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове

През изминалия период основните приоритети при извършване на превантивен, текущ и последващ контрол по отношение законодателството по химикали и управление на риска от големи аварии, бяха както следва:

- Изпълнение на управленските и технически мерки за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества от оператори на предприятие с нисък или висок рисков потенциал;

- Прилагане изискванията на Регламент (ЕО) №1907/2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH);
- Изпълнение на изискванията на Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси;
- Прилагане изискванията на Регламент №648/2004 относно детергентите и Регламент (ЕС) №259/2012 за изменение на Регламент (ЕО) №648/2004 относно употребата на фосфати и други фосфорни съединения в потребителски перилни детергенти ;
- Регламент (ЕО) №850/2004 за устойчивите органични замърсители.

3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химикали и за управление на риска от големи аварии)

Директива Севезо II /Директива 96/82/ЕС за контрол на риска от големи аварии има за цел предотвратяване на опасностите от големи аварии, свързани с опасни химични вещества и ограничаване на последствията от тях както за хората, така и за околната среда.

В тази връзка операторите на нови или действащи предприятия и/или съоръжения, в които се употребяват и/или се съхраняват опасни вещества по Приложение №3 на ЗООС, са ги класифицира като предприятия и/или съоръжения с нисък рисков потенциал (ПСНПП) или с висок рисков потенциал (ПСВРП).

В териториалния обхват на РИОСВ –Бургас обектите с висок и нисък рисков потенциал са 11 на брой. През 2018 г за обект с висок рисков потенциал „Складова база за съхранение на пропан-бутан и дизелово гориво” с оператор „Алси”ЕООД гр.Бургас е издадено решение за прекратяване на административното производство по одобряване на доклад за безопасност №217/-П/2018 г., поради взето решение от оператора към настоящия момент за отказ от изграждане на базата.

През 2018 г. се извършиха 9 бр. проверки на обекти с нисък (ПНПП) и висок рисков потенциал (ПВРП), както следва:

- “Пречиствателна станция за питейни води Камчия“ с. Прилеп, община Сунгурларе с оператор “ВиК Бургас “ЕАД – предприятие с нисък рисков потенциал;
- Пълначен завод за бутилки пропан –бутан с оператор "Топливо"АД-София, гр.Бургас-нисък рисков потенциал;
- Летище Бургас оператор “Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт”АД-Варна – предприятие с нисък рисков потенциал;
- Складова база Деспред, кв.Долно Езерово, гр.Бургас с оператор "Деспред"АД- гр.София – предприятие с нисък рисков потенциал;
- “Лукойл-България”ЕООД, Пласментно снабдителна база “Карнобат”- висок рисков потенциал ;
- “Лукойл Нефтохим Бургас” АД- Пристанищен терминал „Росенец” - висок рисков потенциал;
- „Лукойл Нефтохим Бургас ”АД-Основна площадка- висок рисков потенциал;
- „Андезит“ООД– Склад за взривни материали- кв.Горно Езерово-висок рисков потенциал;
- „Буферен склад за течни горива” с оператор „БМФ Порт Бургас”ЕАД – висок рисков потенциал.

Контролът се извършва чрез съвместни проверки с представители на РИОСВ, регионалните структури на МВР, РД“Пожарна безопасност и защита на населението”, ГД “ Инспекция по труда“ и упълномощени представители на кметовете на общините, на чиито територии се намират СЕВЕЗО обекти.

В резултат на извършените проверки се установи, че операторите изпълняват управленските, превантивните и техническите мерки за предотвратяването на големи аварии, прилагат политиката по отношение на безопасната експлоатация на предприятията, спазват процедурите за периодична оценка ефективността и адекватността на системата за управление на мерките за безопасност. Ежегодно

операторите извършват обучение на персонала по отношение на безопасната експлоатация на съоръженията и вредностите на химичните вещества, с които се работи. Извършват се изпитания на противопожарните и пеногасителните системи и съоръжения, проверка изправността на инсталациите и съоръженията. В рамките на системата за коригиращ мониторинг операторите са изготвили процедури за докладване в случай на аварии и/или нарушения на технологичния режим, установяване на причините за тяхното възникване и на коригиране на системата за управление на мерките за безопасност. До настоящият момент няма възникнали аварии. Оператори на обектите попадащи под изискванията на глава 7, раздел I от ЗООС са представили информация на заинтересованата общественост и на общински план за защита при бедствия и аварии.

Във връзка с изпълнение задълженията произтичащи от чл.108, ал.6 на ЗООС и чл.18, ал.6 на *Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях*, (Наредбата), кметовете на общини на чиято територия се намират предприятия с висок рисков потенциал – община Бургас, община Камено и община Карнобат, са изпратили информацията по Приложение №7 от Наредбата.

И през 2018 г. продължи съгласуването на инвестиционни предложения, планове и програми по отношение прилагане на екологосъобразното управление на химичните вещества и смеси и на мерките, свързани с предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях.

При осъществяване на текущия контрол по отношение законодателството по химикали през 2018 год. са извършени 62 бр. проверки на обекти, осъществяващи дейности с химикали в обхвата на *Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси и Регламент (ЕО) №1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали – REACH*.

Крайният срок за извършване на регистрацията на химичните вещества бе 31.05.2018 г. Във връзка с това планирането на контролната дейност на РИОСВ – Бургас по отношение Регламент (ЕО) 1907/2006 – REACH бе съобразено с направеното проучване на фирмите през предходните години за намеренията им за извършване на регистрацията. Извършени са планови проверки на място и/или по документи на 8 потенциални регистранти при което бе установено се следното:

На територията на РИОСВ – Бургас към настоящия момент дружествата със задължения за регистрацията и извършили регистрацията на химични вещества по REACH са 4. Останалите дружества са заявили отказ от извършване на регистрацията на химично вещество, поради окончателни решения за прекратяване на дейност по производството им.

Във връзка с новите указания за контролната дейност по законодателството по REACH и CLP, утвърдени със заповед №РД-268/11.05.2018 г. на министъра на околната среда и водите, при извършвания контрол са попълвани на място Приложение № 4.1 – Модулен въпросник за контрол на изискванията на REACH и CLP за РИОСВ. Изисквано е от операторите попълването на Приложение № 2 - Формат и съдържание на информацията, събирана и поддържана от задължените лица и удостоверяваща изпълнението на изискванията на чл. 36 от Регламент REACH и чл. 49 от Регламент CLP.

През 2018 г. приоритет при контрола бе събразяване на задължените лица с изготвените от производителя на химичното вещества сценарии на експозиция в разширените информационни листи за безопасност. При проверката не са констатирани несъответствия по отношение задълженията на дружествата като производители, изключителни представители и потребители по веригата на доставки. Установена е тенденция към спазване на предвидените мерки в сценариите на експозиция по отношение защитата на околната среда.

Във връзка с получена нотификация от Комисията за защита на потребителите по системата за бърз обмен на информация за опасни стоки GRAS-RAPEX в изделия, съдържащи наднормено количество късоверижни хлорирани парафини (SCCP) в нарушение на забраната за пускане на пазара и употреба, съгласно въведените ограничения с *Регламент (ЕО) №850/2004 относно устойчивите органични замърсители* са извършени са 2 броя планови проверки на магазини и складове на едро за китайски стоки

на територия на гр.Бургас При извършените проверки не са открити стоки и изделия от описаните в нотификации, получени с писмо на МОСВ №05-08-437/31.01.2018 г.

През отчетния период са извършени и 4 броя проверки на производствени обекти във връзка с потенциална употреба на устойчиви органични замърсители в хербициди, фунгициди, инсектициди, както и потенциална употреба на декабромодифенилтер като забавител на горенето в производството на кабели.

В изпълнение задълженията на дружествата с изискванията на *Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси при извършения контрол* е установено, че се спазват общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение съгласно чл.6 от *Наредба за реда и начина на съхранение на химични вещества и смеси*. Изготвени са оценки за безопасността на съхранението на химичните вещества и смеси в съответствие с утвърден, със Заповед № РД- 288/2012г. от министъра на околната среда и водите, формат за документиране на оценката. Дадени са 5 бр. предписания, относно актуализиране на изготвените оценки по чл.9 от Наредбата. Предписанията са изпълнени в срок.

Съгласно указанията за провеждане на контролна дейност по прилагане на *Регламент №684/2004 относно детергентите* са извършени проверки на производители, дистрибутори и потребители на детергенти. При проверките е изисквана техническа документация и/или информационен лист за безопасност, удостоверяващо нивото на крайна биоразградимост на повърхностно-активното вещество в състава на детергента. Не са констатирани несъответствия.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

ОВОС, Екологична оценка и ОС

През 2018 г. са издадени 123 решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС, като за едно е определено да се извърши ОВОС, издадени са 136 бр. писма с указания за провеждане на процедура по ОВОС. Издадени са 107 бр. решения за прекратяване на процедурата по ОВОС, от които 61 бр. са по реда на ЗООС – 103 бр. за невнесена информация и по желаниа на възложителя, 4 бр. поради недопустимост, 32 бр. по реда чл. 56, ал. 1 от АПК. Няма издадени решения по ОВОС за одобряване на инвестиционни предложения.

През годината са издадени 15 бр. решения за преценяване необходимостта от извършване на екологична оценка, както и 21 бр. писма с указания за провеждане на процедура по ЕО. Издадено е 1 бр. решение за прекратяване на процедурата по ЕО по искане на възложителя. С 1 бр. становище по екологична оценка е съгласуван проект за 1 бр. ОУП.

През отчетната година е проведено 1 заседание на Експертния екологичен съвет към РИОСВ – Бургас.

2.6.1. Осъществен контрол по издадени административни актове. Резултати

През отчетния период са извършени 14 бр. *планови* проверки *по документи*:

- 4 броя решения по ОВОС, като 1 е на МОСВ;
- 7 броя решения за преценяване необходимостта от ОВОС
- 1 брой становище на МОСВ по ЕО;
- 2 броя решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО
- и 1 броя извънредна проверка във връзка с процедура на инвестиционно предложение

Проверени са общо 14 обекта (ИП), от които 5 са предмет на издадени решения по ОВОС/становища по ЕО и 9 решения за преценяване необходимостта от ОВОС/ЕО. Изпълняват се мерките и условията, поставени в постановените административни актове, предвид етапа на реализация на ИП/ПУП.

Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на общественото поведение за грижа към околната среда

Важна част от работата на РИОСВ Бургас е свързана с управление на посетителски и информационни центрове към резерват Ропотамо и укритието за наблюдение на птице към поддържан резерват «Атанасовско езеро».

- Поддържане и развитие на информационни центрове за обществеността в МОСВ и неговите структури – **2 броя** – *Център за посетители* в резерват „Ропотамо“ и *Укритие за наблюдение на птици* в ПР „Атанасовско езеро“.

- Поддържане и развитие на публичната база данни с информация за околната среда и регистри, в съответствие с изискванията на новото екологично законодателство – *информацията е достъпна на интернет-страницата на РИОСВ-Бургас: www.riosvbs.com и включва 10 броя регистри.*

Общият брой на посетителите на интернет-страницата на РИОСВ – Бургас е 107 819

- Подготвени репортажи: 61
- Отговори на журналистически въпроси: 22
- Прессъобщения: 96

- 🌐 Общият брой на посетителите на интернет-страницата на РИОСВ – Бургас е 107 819 посещения.
- 🌐 Осъществяване на информационни кампании за повишаване на екологичното съзнание и култура на различните групи от обществеността – 27 екологични кампании.
- 🌐 Изготвяне и издаване на информационни материали – шнур ранички, химикали, несесери за учебни пособия, ключодържатели и грамоти – 830 броя.
- 🌐 Провеждане на открити уроци със студенти, ученици и деца от детските градини – 6 броя.
- 🌐 Обучителни семинари – 1 брой на тема: „More care“ - почистване на канал "Вая"
- 🌐 Организиране и провеждане на форуми, семинари, конференции, кръгли маси – 1 брой на тема: биоразнообразие.
- 🌐 Изложби – 3 броя на тема: екоаквариум, пано "Земята", морски обитатели.
- 🌐 Конкурси – 8 броя на теми: - "Талисман на екорезерват Бургаско езеро", - Ден на водата; - Водата - извор на живот; - Iви регионален конкурс "Земята е за нас - ние сме за земята"; - "Любов в природата", - "Мисли в зелено"; - "Моята невероятна лятна ваканция"; - "Морето не е за една ваканция".
- 🌐 Други – 14 броя - стрелба; туристически обиколки из ПР "Атанасовско езеро" и укритие за наблюдение на птици; "вкусни шишарки" – интерактивни игри; залесяване с дръвчета; марафон по четене – птичето многообразие на бургаските езера; екоинициатива за събиране на капачки: „Дари капачка - спаси живот“; почистване на отпадъци в ПР „Атанасовско езеро“, Р „Ропотамо“ и др.; поставяне на къщички за птици; игри и викторини за морето; куклен спектакъл; танци и песни за опазване на околната среда; информационно-образователни листовки.

- 🌍 Процедури по достъп на обществеността до информация за околната среда (постъпили заявления, издадени решения, откази и обжалвания на откази за предоставяне на достъп до информация) – 34 броя постъпили, от които: 32 броя с издадени решения и 2 бр. препратени по компетентност.
- 🌍 Брой училища и детски градини, обхванати в информационно-образователни инициативи – 34 броя
- 🌍 Брой читалища, НПО, фондации, сдружения обхванати в информационно-образователни инициативи – 9 броя (Народно читалище „Хр. Ботев – 1937“ – кв. „Победа“, Читалище „Изгрев - 1909“, Център за подкрепа на личностното развитие – Бургас, ПП „Странджа“, ЛФ "Фантазия", СД „Зелена Странджа“, Фондация „Виа Понтика“, Сдружение „Слънчогледи“, Национално сдружение „Младежки глас“).
- 🌍 Брой обхванати деца и ученици в информационно-образователни инициативи – 2 230 броя.

Екологични мероприятия – 2018 година

- 🌍 **1 февруари Най-екологичният спорт: Стрелба с лък на лед -** РИОСВ-Бургас награди участниците в Ледения празник на 1 февруари 2018 година. Зимната фиеста има за цел да популяризира и един от най-екологичните спортове – стрелба с лък на лед. Томбола с награди очакваха всички, които се включиха в леденото състезание.

🌍 2-ри февруари – Световен ден на Влажните зони

РИОСВ – Бургас награди участниците, които се включиха в конкурса за есе и рисунка по повод Световния ден на влажните зони на тема: „Талисман на екорезерват Бургаско езеро“, организиран от фондация „Виа Понтика“ и община Бургас. Събитието се състоя на 9 февруари от 14 часа, в аулата на Бургаски свободен университет.

Укритието за наблюдение на птици на Атанасовско езеро посрещна първите туристи

Първите чуждестранни туристи посетиха Укритието за наблюдение на птици в Природен резерват „Атанасовско езеро“. Гостите са от Германия и пътуват с цел опознаване на влажните зони в България. Посетителите се насладиха на гледката към солниците и водоемите, в които се хранят различни видове птици.

Тъй като не замръзва през зимата, Атанасовското езеро е място с международно значение за зимуващите водолюбиви птици. Всяка година то приютава ятата на белия ангъч, фиша, шилоопашата патица, зеленоглава патица, и къдроглавия пеликан. Срещат се още сива чапла, голяма бяла чапла, както и малък корморан. По бреговете притичват Кривоклюн брегобегач, Голям зеленоног водобегач, Малък горски водобегач, бойник и други птици от сем. дъждосвирици. Сред многочислените ята на зимуващите големи белочели гъски редовно се наблюдават сиви и червнугуши гъски. Зимата езерото се оглася от красивата песен на големия свирец. Имаме удоволствието и да се наслаждаваме на редките гости за страната ни – розови фламинго, които предпочетоха да презимуват край езерото.

Уникалното птиче богатство и красивата природа могат да превърнат бургаските влажни зони в интересни места за туризъм. Влажните зони са изключително богатство, което го има на много малко места в света и Бургас е един оазис на стотици видове птици, животни и растения.

2316 хил. са туристите, посетили информационния център за 2017 г., за сравнение през същия период на 2016 г. са 2281 броя.

 РИОСВ – Бургас награди участниците в конкурса за Деня на водата – 22 март

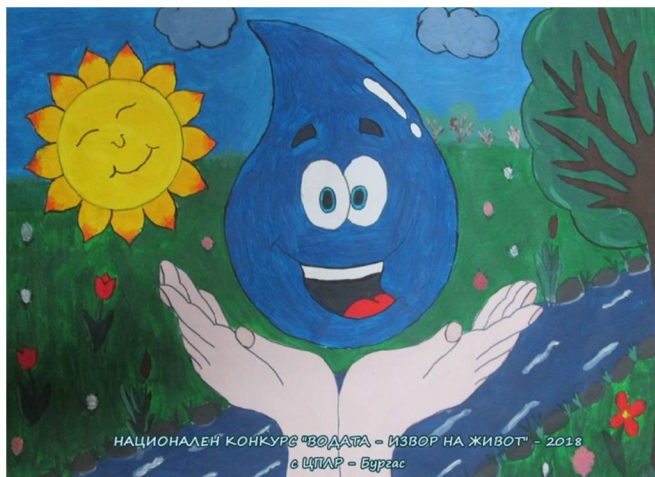
Учениците от трети клас от ОУ „Княз Борис I“, Бургас отпразнуваха Световния ден на водата – 22 март в залата на туристически комплекс „Аква Калиде“. Те представиха своите ръчно изработени еко дневници и детски плакати на тема: "В света на водата". Учениците отправиха послания в стихове за опазването на най-ценния ресурс – водата. Всички получиха грамоти и награди от екоинспекцията. (Съвместна инициатива с ЦПЛР – Център за подкрепа на личностното развитие – Бургас – национален конкурс за рисунка и приложно изкуство „Водата – извор на живот“ в три възрастови групи – **63 деца**)

Деца от група „Пчелички“ в ДГ „Славейче“, Айтос също се включиха в инициативата с изобретен от тях екоаквариум във фейсбук страницата на РИОСВ – Бургас. Те получиха награди за активното им участие и изобретателност за Деня на водата. (**30 деца**)

Наградени бяха и участниците в националния ученически конкурс „Водата-извор на живот” в Морското казино в Бургас (30 деца).

РИОСВ – Бургас е партньор на Читалище „Изгрев Бургас“ и на Центъра за подкрепа на личностното развитие – Бургас в организирането и провеждането на регионални и национални ученически конкурси за рисунки и приложни изкуства по повод Световния ден на водата.

Мотото на Световния ден на водата, тази година е „Отговорът е в природата“ и цели с природосъобразни решения да се предотвратят наводненията, засушаванията и замърсяването на водите чрез изграждане на „зелена инфраструктура“. Реални възможности за това са: свързване на реките със заливаемите площи, създаване и възстановяване на влажни зони, залесяване и възстановяване на гори, както и създаване на зелени пространства, които „поглъщат“ и съхраняват водата.

1 април – Международен ден на птиците

Деца от група "Пчелички" от ДГ "Славейче" в град Айтос, почерпиха своите приятели с вкусни шишарки - песнопойците, които лете и зиме огласят двора на детската градина и приканват малки и големи да пазят птичия рай.

СЕДМИЦАТА НА ГОРАТА 2018

5 април

Децата от група „Пчелички“ при ДГ „Славейче“ в град Айтос се включиха в инициативата „Седмицата на гората 2018“.

Малчуганите се запознаха с дърветата в двора на детската градина и научиха повече за гората чрез занимателни игри. Те обещаха да се грижат и пазят природата.

Тази година мотото на седмицата на гората е „Децата и гората на България – за бъдещето на зелена Европа“

Ден на Земята – 22 април

 На **17 април** от 10 часа, децата от група „Таралежче“ в ДГ „Звезда Зорница“ – Бургас, отбелязаха празника със залесяване на брезички в двора на градината и интерактивни игри, заедно с батко Владимир от Сдружение „Зелена Странджа“ и експерти от РИОСВ.

 Същия ден от 14:30 часа, учениците от клуб „Екороботилница“ от СУ „Елин Пелин“ с. Руен, обсъдиха темите за биоразнообразието в Бургаски регион с експерти от Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас и други гости.

На 20 април

Първи Регионален ученически конкурс за есе, картичка с послание и презентации, съвместно с ПП „Странджа“ на тема: „Земята е за нас – ние сме за Земята“ в 4 възрастови групи. Награждаване на 20 април 2018 година в заседателна зала на РИОСВ-Бургас.

По повод Деня на Земята, РИОСВ-Бургас организира за първа година Регионален ученически конкурс: „Земята е за нас – ние сме за Земята“, в който се включиха в категориите:

1. Художествени текстове – есе, приказка, импресия, стихове, гатанки - 53 участници.
2. Картичка – създаване на поздравителна картичка с послание в електронен вариант или на хартиен носител - 184 участници.
3. Мултимедия – създаване на клипове и презентации - 57 участници.

Официалното връчване на грамотите и наградите на победителите се състоя на **20 април** от 14,00 ч. в залата на инспекцията.

Директорът на РИОСВ – Бургас, инж. Тонка Атанасова връчи грамоти и награди на победителите в регионалния конкурс „Земята е за нас – ние сме за Земята“ по повод 22 април – Деня на Земята. Основната цел на конкурса е да провокира интерес и предизвика детското творчество и въображение в темата за Земята.

В първото издание на конкурса взеха участие деца и ученици от детски градини до XII клас от цялата страна, в три категории: художествени текстове, поздравителни картички с послание и мултимедия с общ брой на творбите 350. Жури определи по категории най-добрите творби от постъпилите общо 232 рисунки, 62 разказа, есета, стихотворения, гатанки и 56 мултимедии.

Голямата награда - екскурзия до ПП "Странджа" и първо място в раздел „Мултимедия“ печелят: Иво Христов, Никола Попов, Мартин Генчев – IXз - ПГМЕЕ – Бургас, с учител: Даниела Русева за създаване на клип.

В раздел картички се класираха:

Първа възрастова група – детски градини

ПЪРВО МЯСТО: група „Таралежче“ – ДГ „Звездица Зорница“ – гр. Бургас

ВТОРО МЯСТО: Елица Митева, 6 г, група „Морска звездичка“, ДГ „Моряче“ – гр. Бургас, ръководител: Калина Илиева

ТРЕТО МЯСТО: Емилия Димитрова Стаматова – 6 г, трета група „Делфинче“, ДГ „Брезичка“ – гр. Бургас, ръководител – Красияна Станкова

Втора възрастова група: I – IV клас

ПЪРВО МЯСТО: Йоана Георгиева Деянова – Iб клас, ОУ „Васил Левски“ – гр. Плевен, ръководител: Незабравка Кръстева

ВТОРО МЯСТО: Ивет Василева Тодорлиева – IIIб клас, ОУ „Антон Страшимиров“ – гр. Бургас, с ръководител: Радиана Маслева

ТРЕТО МЯСТО: Марина Станимирова Райкова – I клас, ЦПРЛ – гр. Бургас

Трета възрастова група: V – VII клас

ПЪРВО МЯСТО: Силвия Кирова – VIIг клас, ОУ „Васил Априлов“ – гр. Бургас, кл. р-л: Анна Михайлова

ВТОРО МЯСТО: Биляна Стоянова Демирева – VIIв клас ОУ „Васил Априлов“ – гр. Бургас, кл. р-л: Анна Михайлова

ТРЕТО МЯСТО: Ганка Асенова Христова – 6 клас, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Грозден, общ. Сунгурларе, ръководител: Пенка Тодорова

ПООЩРЕНИЕ: Ивайла Христова – 5 клас - ОУ „Александър Георгиев-Коджакафалията“ – гр. Бургас, ръководител: Свилен Генов

Четвърта възрастова група: VIII –XII клас

ПЪРВО МЯСТО: Ангелина Димитрова – XIа клас, НЕГ „Гьоте“, ръководител: Елза Панайотова

ВТОРО МЯСТО: Бахар Саидова - IXа клас ПГТ „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас

ТРЕТО МЯСТО: Евгения Григориевна Бугрова, VIII клас, ЦПЛР – Бургас, ръководител: Трайкова

В раздел Художествени текстове:

Първа възрастова група – детски градини

ПЪРВО МЯСТО – Вероника Дианова Роева – ДГ „Веселушко“ – гр. Бургас, ръководител: Катя Желязкова

Стихотворение: „Майката Земя“

ВТОРО МЯСТО – Димитър Станков – 4а група „Пинокио“, ДГ „Моряче“ – гр. Бургас, ръководител: Румяна Вангелова

Гатанка

ТРЕТО МЯСТО - Мариса Мартинова – 4а група „Пинокио“, ДГ „Моряче“ – гр. Бургас, ръководител: Румяна Вангелова

Чудната рекичка

Втора възрастова група: I – IV клас

ПЪРВО МЯСТО – Елена Кирязова – 3в клас, ОУ „Пейо Яворов“ – гр. Бургас, кл. р-л: Цветелина Александрова

Стихотворение: Земята е за нас

ВТОРО МЯСТО – Стелияна Желязова – 4 кл, участник от ЛФ „Фантазия“ при НЧ „Хр. Ботев 1937“ – Бургас, р-л: Атанаска Желязова

Що е то?

ТРЕТО МЯСТО – Калоян Терзиев – 2а клас, ОУ „Георги Бенковски“ – гр. Бургас, кл. р-л: Лина Цветанова
Гатанка за Земята

Трета възрастова група: V – VII клас

ПЪРВО МЯСТО – Мария Борисова – 7б клас, ОУ „Пейо Яворов“ – гр. Бургас, ръководител: Йоана Маринова

ВТОРО МЯСТО – Габриел Михайлов – 5а клас, ОУ „Св. Паисий Хилендарски“ – гр. Горна Оряховица, р-л: Десислава Неделчева

ТРЕТО МЯСТО – Полина Петкова – 7а клас, СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – гр. Карнобат, р-л: Мариана Костова

ПООЩРЕНИЕ: Стелиана Стоянова – 14 г, СУ „Христо Ботев“ – гр. Камено

ПООЩРЕНИЕ: Красимир Антонов Сотиров – 5 клас, НУ „Св. Климент Охридски“ – гр. Кюстендил, р-л: Антон Сотиров

ПООЩРЕНИЕ: Виктор Антонов Сотиров – 6 клас, гр. Кюстендил, ПМГ „Проф. Емануил Иванов“ с ръководител: Антон Сотиров

Четвърта възрастова група: VIII – XII клас

ПЪРВО МЯСТО – Станислава Стефанова – 11 клас, ПГ „Пейо Яворов“ – град Петрич, р-л: Здравка Трайкова

ВТОРО МЯСТО – Шулe Басри – 10 б клас, СУ „Христо Ботев“ – гр. Айтос, р-л: Николина Мирчева

ТРЕТО МЯСТО – Лорета Стефанова Терзиева – 12а клас, СУ „Никола Йонков Вапцаров“ – гр. Айтос, р-л: С. Терзиева

ПООЩРЕНИЕ – Есра Бейрамова Ахмедова – 6 клас

Онур Бюлент Шеит – 6 клас

Ренай Садък Сами – 8 клас,

Нехсат Сезгин Хасан – 10 клас

СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Самуил, общ. Самуил, обл. Разград

Всички останали участници получиха грамоти.

 На 20 април, децата от група „Пчелички“ от детска градина „Славейче“ в град Айтос ни зарадваха като нарисоваха пано с лика на Земята и отправиха послание към всички нас: „Нека пазим планетата Земя“

 Национален маратон по четене – 2 – 28 април

Националният маратон на четенето в Укритието за птици

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас, Българска фондация по биоразнообразие и Народно читалище „Изгрев – 1909“, Бургас организираха съвместна инициатива „Що за птица е това?“. Поводът е Националният маратон на четенето, който се провежда от 2 до 28 април.

Второкласниците от СУ "Добри Чинтулов" четеха „щафетно“ приказката на Владимир Сутеев "Що за птица е това?" и се забавляваха с гатанки.

Експертите от РИОСВ и фондацията по Биоразнообразие представиха най-типичните обитатели на Атанасовското езеро и неговата история. С разходка по пътеката на саблeклюдна и наблюдение с бинокли, завърши приказният ден, а децата научиха, че видовете птици в Атанасовското езерото са 333.

Проявата е посветена на Международния ден на детската книга – 2 април и Международния ден на книгата и авторското право – 23 април.

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ИЗГРЕВ 1909" - БУРГАС

18 май – Почистване на река Ропотамо

Регионалната инспекция по околната среда и водите в Бургас организира традиционно почистване на река Ропотамо по повод 22 май – Международния ден на биологичното разнообразие. Акцията се проведе на 18 май от 10 часа и в нея се включиха доброволци от VIII клас на ПГ по дървообработване „Георги Кондолев“ и студенти от катедра „Екология“ към ВУ „Проф. Асен Златаров“.

Основната цел на акцията е да не забравяме къде всъщност отиват опаковките от ежедневните ни нужди. Изхвърлени извън кофите за боклук, а дори и в кофи за боклук, те попадат в реките и оттам в морето, което връща някои от тях обратно на брега.

Участници – 50 учаци, 20 експерти

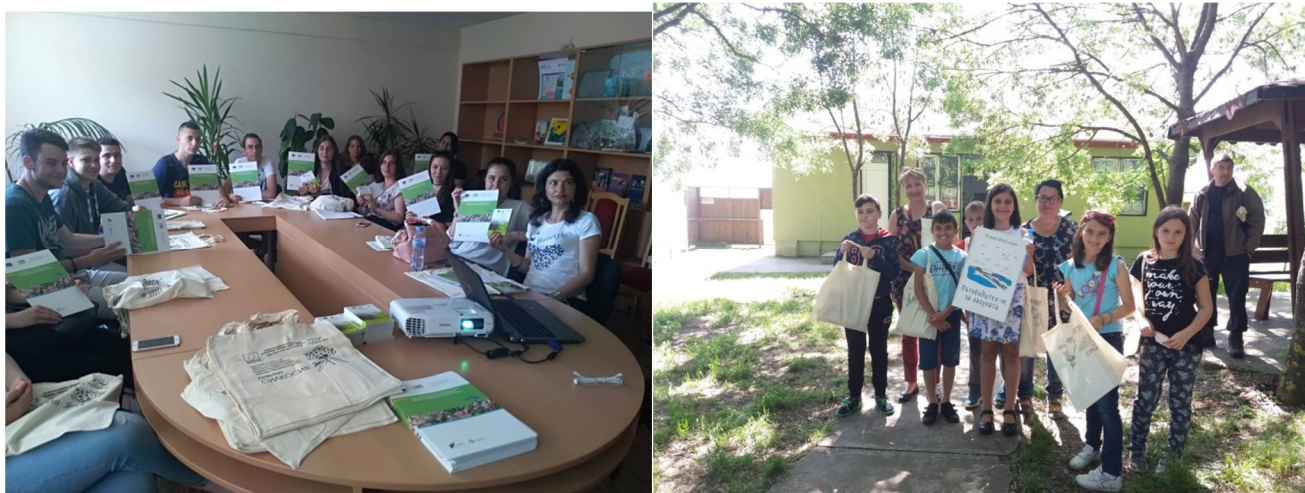
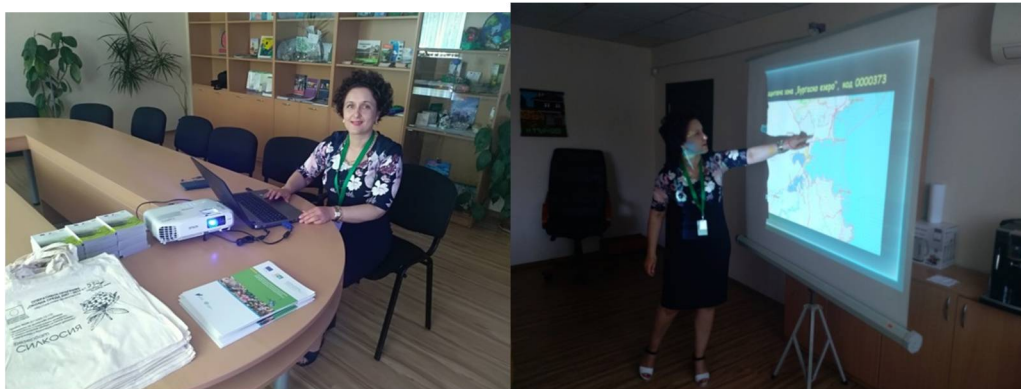
22 май – Ден на Биоразнообразието и Натура 2000 (21 и 22 май)– По случай Европейския ден на мрежата Натура 2000 - **21 май**, и Международния ден на биологичното разнообразие - **22 май**, днес в Регионалната инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) в Бургас се проведе среща с ученици от Гимназия с преподаване на чужди езици „Васил Левски“ – Бургас. Участваха експерти от отдел „Биологично разнообразие, защитени територии и защитени зони“ и гимназисти от клуб „Млад еколог“ в XI клас.

Младите еколози се запознаха с уникалното орнитологично богатство на езерото Вая, неговото растително разнообразие и режимите на опазване в него като част от мрежата „Натура 2000“. Предоставени

бяха информационни материали, включващи пътеводител на резерватите в териториалния обхват на екоинспекцията с информация и илюстрации на част от защитените видове в резерватите, както и карти с посетителски маршрути.

Днес екоинспекцията в партньорство с читалище „Изгрев“ запозна млади природолюбители от III клас на СУ „Добри Чинтулов“ с биоразнообразието, птиците и техните местообитания в поддържан резерват „Атанасовско езеро“, което също е част от „Натура 2000“. Те посетиха укритието за наблюдение на птици към резервата, където наблюдаваха обитателите на езерото и колонии на гнездящи птици върху специално изградени за целта острови и диги.

Участници: 30 броя

Карнавал на биоразнообразието/тема: „Любовта в природата“ – 28 май

На 28 май 2018 г. експертите от РИОСВ-Бургас Мария Андреева и Милена Ярмова журираха и наградиха участниците в Карнавала на Биоразнообразието.

За поредна година, лятна сцена „Охлюва“ събра изключително артистични и майсторски костюми от рециклирани материали и на растения и животни, срещащи се в България, а някои и представиха свои авторски творби, кратки сценки и танци.

Благодарение на съвместните усилия на Българска фондация Биоразнообразие, Община Бургас и Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас, заедно с всички участници създадоха един цветен природозащитен празник, а за вкусната част се погрижиха приятелите от Победа АД, които също подкрепят Карнавала и осигуряват лакомства.

Карнавалът се организира в рамките на проект „Солта на живота“ на БФБ, финансиран от програма LIFE+ на Европейския съюз на тема: „Любовта в природата“.

30 МАЙ РИОСВ-БУРГАС ЖУРИРА В КОНКУРСА МИСЛИ ЗЕЛЕНО 2018

„Връзки с обществеността“ към РИОСВ-Бургас награди участниците на 2-ро място в конкурса „Мисли зелено“ 2018, инициран от „Кроношпан България“ ЕООД.

Отличените проекти на най-креативните ученици и техните училища получават:
1 награда, 5 000 лева – ОУ „Александър Георгиев – Коджакафалията“

2 награда, 3 000 лева – СУ „Епископ Константин Преславски“

3 награда, 2 000 лева – НБУ „Михаил Лъкатник“

В тазгодишната инициатива по повод **5 юни**, се включиха дванадесет училища от Бургас, които впечатлиха със своите зелени концепции, с посланието: **„Бъдещето на Земята е в твои ръце“**.

 1 юни/5 юни - в ДГ „Звездица-Зорница“ – поставяне на къщички за птици, съвместно с „Младежки глас“

РИОСВ –Бургас отбеляза Деня на детето и околната среда

На празника на детето, експерти от РИОСВ – Бургас, съвместно с национално сдружение „Младежки глас“, разказаха на малчуганите от ДГ „Звездица Зорница“ за птиците, обитатели на парковете в населените места и им показаха как се поставят къщички за птици.

На гости на малките природолюбители бяха учениците от руската гимназия „Васил Левски“, които им поднесоха своя интерпретация на приказката за житената питка. Децата ги изненадаха с песни и стихчета, както и с любопитни въпроси за вредата от пластмасовите отпадъци в природата.

Всички получиха награди и грамоти и с радост поеа отговорността да се грижат и пазят не само крилатите ни приятели, но и заобикалящата ни среда. Инициативата е посветена и на Деня на околната среда – 5 юни.

Участници: 40 броя

9 юни – В Екологичен ден участваха експерти от РИОСВ и ученици

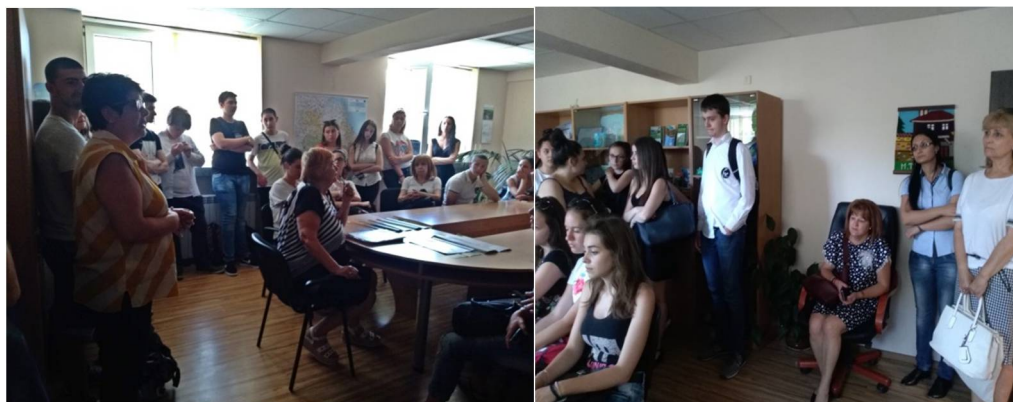
В екологичен ден, проведен в местността Аркутино се включиха експертите от Регионалната инспекция по околната среда и водите в Бургас. В инициативата на „Обществения дарителски фонд – област Бургас“ на общината и Регионалния инспекторат по образованието се включиха ученици от Средното училище „Свети Кирил и Методий“. Участниците в събитието се разходиха до местността Вълчаново кале и гледаха филма „Магията на резерват Ропотамо“, който е една от първите защитени зони в България още от 1940 година.

<https://www.youtube.com/watch?v=tt-0reI2tN8>

Кампанията „Среща на поколенията“ се провежда за трета поредна година, а идеята е чрез различни дейности, доброволци – младежи и пенсионери, да обменят опит и научават нови неща едни от други чрез съвместните инициативи.

 12 юни – Беседа на тема: „Да победим замърсяването с пластмаси“ е призив за действие към всички нас, заедно да се справим с едно от най-големите предизвикателства на нашето време. Темата приканва всички ни да се замислим как можем да променим ежедневието си, за да намалим вредите от замърсяването с пластмаси върху околната среда, дивата природа и нашето собствено здраве.

С учениците от 8, 9 и 10 класове на ПГЧЕ „Васил Левски“ – Бургас с директор Весела Иванова, се разгледа наболялата тема в последните години – а именно, как да намалим пластмасовите отпадъци в нашето ежедневие

Участници: 100 бр.

Природолюбители от детски лагер посетиха резерват Ропотамо – 3 юли

Малки природолюбители от детски лагер днес посетиха резервата „Ропотамо“ заедно с експерти от Регионалната инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Бургас.

Тридесетте деца от Сдружение „Слънчогледи“ направиха обора на залива „Св. Параскева“. Те участваха и в беседа от експерт по биоразнообразие и защитени територии към РИОСВ – Бургас за това как се опазват растенията и животните.

Посещението от детския лагер е за втора година и има за цел природосъобразно възпитание.

Участници: 30 броя

38 години на ПР „Атанасовско езеро“ – 12 август

На 10 август станахме солничари за един ден, мазахме се с лечебна кал, включихме се в ателиета „Мисли на криле“ – изработване на фигури с тел и хартия, „Сапуни със сол“ – изработване на сапуни и забавления - Йога карти Лийла с демонстрация, Светлини около хората – фото-арт ателие на център АЛОС, видяхме изложби „Хале на солниците“, „Оранжево и синьо“ – рисуване с акварел и сол, „Солничките на живота“ – конкурс за стари и нови солници, „Пернати фотострации“ на студио Павилион (откриване), „Чайки“ – илюстрации на „ДАФНИ“ (откриване), слушахме музика, докоснахме се до едно специално място и станахме част от Приказката за солта, птиците, езерото и хората.

По случай 38-ия рожден ден на резервата, участниците са насладиха още на играта: „Познаваш ли Атанасовско езеро? Открий, научи, спечели!“, разходка с влачето на солта от Басейните с луга до „симБиотично“ и Халето и обратно, хамаци зона, участие в конкурс за видеоклип „Фестивал на солта“, базар на солта – сол и продукти със сол, авторски бижута, храна, напитки, сувенири и др., пъзел на Атанасовско езеро / Хале на солниците; Спортен триатлон със Зелена Странджа, Шоколад с морска сол – дегустация на „Гайо Шоколад“, Здраве от езерото – лекция на доц. Тепавичарова от ИОНХ при БАН, Мис и Мистър Солена кал – конкурс за най-атрактивен участник, Концерт на тъмно – с музикална изненада на Фестивала?; и Голяма торта по случай рождения ден на езерото със стопаните на резервата РИОСВ-Бургас.

„Да изчистим България заедно“

11 септември - Екипът на РИОСВ – Бургас, доброволци и деца почистиха ПР „Атанасовско езеро“ Служители от РИОСВ – Бургас, доброволци от Пловдивски университет, катедра „Екология“, читалище „Хр. Ботев 1937“ и деца почистиха днес района около укритието за наблюдение на птици към Поддържания резерват „Атанасовско езеро“ и Пътеката на Саблеклюна. В акцията участваха директорът на инспекцията инж. Тонка Атанасова, секретарят на читалището Катерина Гагева, художественият ръководител към школите на читалището – А. Желязова и експерти. Отпадъци от хартии, опаковки, дрехи, натрошени стъкла, слама и клони бяха събрани при акцията.

Екипът на РИОСВ – Бургас призовава гражданите да пазят терените чисти, за да живеят в по-красива среда.

Участници: 34 броя

 16 – 22 септември – Европейска седмица на мобилността – съвместни мероприятия с ОДМВР-Бургас, градини и училища.

В седмицата на мобилността РИОСВ-Бургас проведе открит урок

Група „Таралежче“ от градина „Звезда-Зорница“, „Пътна полиция“ и РИОСВ-Бургас

Регионалната инспекция по околната среда и водите в Бургас, съвместно със сектор „Пътна полиция“ към ОДМВР проведе открит урок по безопасно придвижване в градска среда. Деца от ДГ „Звездица-Зорница“, читалище „Христо Ботев – 1937“ и второкласници от ОУ „Христо Ботев“ пресичаха пътното платно с придружители и раздадоха на шофьорите листовки и светлоотразителни ключодържатели. На финала децата „подреди“ изложба от рисунки на асфалта.

Читалище „Христо Ботев – 1937“ Бургас, кв. „Победа“

Стелияна Желязова - 10 години, от ЛФ "Фантазия", ученичка от СУ "Добри Чинтулов" – Бургас

Рисунки от школите към читалище „Хр. Ботев – 1937“

С мотото „Комбинирай, движи се!“, събитията по повод Европейската седмица на мобилността целят стимулиране на екологосъобразни модели на придвижване и грижа за околната среда.

Участници: 30 деца + 90 ученици = 120

🌍 23 октомври - Световният ден за мониторинг на водата беше отбелязан по време на втората обучителна сесия по проект „More care“

Приключи първият етап по почистването на канала „Вая“. С помощта на тежка техника 375м от съоръжението са с напълно осигурена проходимост. Каналът, който в последните години многократно беше причина за наводнения, не е почистван от 1986 г. Битови отпадъци, автомобилни гуми, пластмасови шишета, метални отпадъци, камъни са част от всичко, което беше извадено от водите през изминалите месеци.

Дейностите по почистване са част от проект, който Областна администрация Бургас изпълнява по европейски проект. До него се стигна след сигнали на граждани до областния управител Вълчо Чолаков, който от своя страна се ангажира да намери дългосрочно решение за продължаващия над 20 години проблем с преливащите водите на канала.

Заедно с почистването на съоръжението в проекта „More care“ са заложени и съпътстващи дейности. От 17 до 19 октомври 2018 в гр. Енез , Турция се проведе тридневен обучение по време на което бяха представени резултатите от проучване на качеството на водите в езерата Вая- Бургас и Гала- Енез, обсъдена и приета беше методология за оценка на екосистемните услуги двете езера, както и концепция на модел за съвместни екосистемни услуги във Вая и Гала. Според експертите прогнозите за подобряване на състоянието на водите в езерото Вая след извършеното почистване на канала Вая са оптимистични. Почистването вече оказва благоприятно влияние по отношение нормализиране на хидроложкия режим на езерото и подобряване състоянието на биологичното разнообразие. Групата от България беше водена от зам. областния управител Владимир Крумов и включваше представители на общини, държавни институции по опазване на околната среда водите и биологичното разнообразие в т.ч. от РИОСВ, Морска администрация, ИАРА, екологични неправителствени организации отчетоха подобряване на цялостния капацитет за опазване на околната среда и биоразнообразието в двете езера Вая в област Бургас, България и Гала в област Енез, Турция в резултат на паралелни структурирани анализи, изследвания на екологичните условия на водите и замърсителите, формулиране на препоръки и разработване на съвместен модел за оценка на екосистемните услуги.

Обучителната сесия в гр. Енез е втора по ред. През месец октомври 2017 година експерти от двете съседни държави се срещнаха в Бургас, където тема на събитието беше по опазване на околната среда и консервация на хабитати и биоразнообразие – езеро „Вая“ Бургас, България и езеро „Гала“ Енез, Турция.

Почистването и поддържането на чистотата на водите е от изключително значение за опазване на богатото биологично разнообразие в езерата Вая и Гала, които са част от Виа Понтика- един от най-важните пътища за миграция и гнездене на птиците.

Проект „Мерки за съхраняване и възстановяване на природното богатство в Бургас и Енез“ /MORE CARE/ е финансиран по програма за трансгранично сътрудничество по ИПП «България- Турция 2014-2020» и се изпълнява от Областна администрация Бургас като водещ партньор и Каймакамство Енез, Турция.

30 – 31 октомври – Международен ден на Черно море

Международният ден на Черно море беше отбелязан съвместно с Басейнова дирекция „Черноморски район“ и Община Бургас, РИОСВ-Бургас организира 7 мероприятия:

1. В залата на Народно читалище „Хр. Ботев – 1937“ в Бургас, регионалната екоинспекция награди победителите в третия национален конкурс „Моята невероятна лятна ваканция“. Отличени бяха 18 рисунки с екологична насоченост.- 18 наградени от РИОСВ-Бургас

III-ти Национален конкурс "Моята невероятна лятна ваканция"
НЧ "Хр. Ботев" - 1937" - Бургас и Община Бургас
в партньорство с РИОСВ-Бургас

2. Възпитаници на ОУ “Св.св. Кирил и Методий“ в Свети Влас участваха във викторина за Черно море. Ученици от V, VI и VII клас, които се представиха отлично получиха грамоти и предметни награди, осигурени от екоинспекцията – 70 участници

ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – гр. Свети Влас

3. В Културния център „Морско казино“ в Бургас бяха наградени изявилите се в Националния ученически конкурс „Морето не е за една ваканция“. 320 рисунки, 17 компютърни рисунки и 135 фотографии, на млади творци от цялата страна, си оспорваха място в тазгодишното издание на конкурса. Проф. Севдалина Турманова, заместник областен управител, Руска Бояджиева, заместник-кмет на Бургас и Десислава Консулова, директор на Басейнова дирекция „Черноморски район“ връчиха заслужените награди на участниците. – 15 наградени от РИОСВ-Бургас

4. В детска градина „Звезда-Зорница“ в Бургас малчуганите от група „Моряче“ се насладиха на куклен спектакъл за рибката и морето, - 20 деца

група „Моряче“

5. а децата от група „Слънце“ пяха и танцуваха за морето – 30 деца

група „Слънце“

6. група „Пчелички“ от ДГ „Славейче“ в град Айтос рисуваха морските обитатели и направиха изложба в детската градина. – 30 деца
7. Ученици от ОУ „Христо Ботев“ – кв. Победа научиха за Международния ден на Черно море в презентация, подготвена от Читалище „Хр. Ботев – 1937“ – Бургас – 20 деца

 Деца от Бургас научиха какво е компостиране - 12 ноември

Регионалната инспекция по околната среда и водите в Бургас проведе открит урок, с идеята най-малките жители на града да научат какво е това домашно компостиране. Експертите запознаха децата с възможностите за правилно извърляне на отпадъците от плодове и зеленчуци и намаляване на боклуците от опаковки. Домакин на екологичния урок беше детска градина „Звездица Зорница“. С ентузиазъм и любопитство децата научиха подробности за процеса. Те задаваха въпроси и нямаха

търпения да разкажат на родителите си за новите познания. *Инициативата е в рамките на кампанията „Европейска седмица за намаляване на отпадъците“. Нейната цел е да популяризира идеята за генериране на но-малко отпадъци, като в процеса се включат участници от Европа и извън нея, хора от бизнеса, учебни заведения и широката общественост.*
Участници: 30

 11 декември – Ден на Планините – Информационно-образователни съобщения за деня на планините, с основната идея да се насочи вниманието на хората към това колко са важни те за живота на планетата, както и да се предприемат инициативи за опазването и положителната им промяна.

Проведени са: 27 образователни кампании с общ брой участници – 2 928

V. ПРОЕКТИ/ ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Информация за изпълнявани проекти с екологично значение				
Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
1	2	3	4	5
„Благоустрояване на част от УПИ I, кв. 31 - с. „Изворище“, Община Бургас	В двора на училището в с. Изворище е обособен терен за отдих и спорт. Изградена е площадка от бетонови плочи и градински бордюри. Върху нея са монтирани 2 бр. маса за шах с пейки, 3 бр. бетонови кошчета за отпадъци и 6 бр. пейки. С цел популяризиране на проекта е монтирана указателна табела с информиране на населението. На терена са засадени 3 бр. иглолистни дървета.	ПУДООС	9647,42	изпълнен
„Зелен еко кът за отдих и игри“, с. Дебелт, община Средец	Обособена е зона за отдих и малък кът за детски игри. Монтирани са 6 бр кошчета за отпадъци, 3 бр.контейнери 3 бр. пейки и детски съоръжения. Извършено е озеленяване и е монтирана информационна табела.	ПУДООС	9 931,00	изпълнен
„Обичам природата и аз участвам“, с. Зорница, община Средец	Обособена е зона за отдих и малък кът за детски игри. Монтирани са 8 бр. детски съоръжения /люлки, въртележка, пързалка и клатушки/, 6 бр. кошчета за отпадъци, 3 бр.контейнери и 6 бр. пейки. На терена е извършено озеленяване като са засадени вечнозелени храсти, рози и	ПУДООС	9 660,00	изпълнен

	райграс			
„Почистване, озеленяване и създаване на зона за отдих и малък кът за детски игри“, с. Орлинци“, община Средец	Обособена е зона за отдих и малък кът за детски игри. Монтирани са детски съоръжения, 2 бр. кошчета за отпадъци и 2 бр.пейки. На терена е извършено озеленяване като са засадени вечнозелени храсти, които представляват ограда от жив плет.	ПУДООС	9 982,00	изпълнен
„Искаме да играем заедно в безопасна и красива среда“, гр. Ахтопол, община Царево	Обособена е зона за отдих и кът за детски игри. Монтирани са 8 бр.детски съоръжения /люлки, клатушки и комбинирано детско съоръжение/ и 5 бр. пейки. Боядисани са старите съоръжения, заравнени и са затревени участъците около новите съоръжения. Изработени са хранилки и къщички за птици.	ПУДООС	9 996,96	изпълнен
„Да играем по програмата обичам природата и аз участвам от с. Синеморец“, община Царево	Обособена е зона за отдих и кът за детски игри. Монтирани са 4 бр. детски съоръжения /люлка, клатушки и комбинирано детско съоръжение/ и 2 бр. пейки. Боядисани са старите съоръжения, заравнени и са затревени участъците около новите съоръжения. Положена е ударопогълщаща настилка.	ПУДООС	9 999,60	изпълнен
„Градинка с детска площадка в двора на читалище „Светлина“, гр. Поморие, община Поморие	В двора на читалището е обособен терен с цел създаване на детска площадка и кът за отдих. Положена е ударопогълщаща настилка, върху която са монтирани детски съоръжения, пейки и кошчета за отпадъци. Засадени са декоративни храсти за жив плет и е затревено. Монтирана е информационна табела.	ПУДООС	9 995,99	изпълнен
„Обичам природата и аз участвам“, с. Тръстиково, община Камено	Обособен е терен с цел създаване на детска площадка и кът за отдих. Положена е ударопогълщаща настилка, монтирани са детски съоръжения, пейки и кошчета за отпадъци. Засадени са декоративни храсти за жив плет и е затревено. Монтирана е информационна табела.	ПУДООС	9 995,38	изпълнен
„Създаване на еко-кът за игри и отдих в детска градина на с. Ясна Поляна“, община Приморско	В двора на детската градина е създаден еко-кът за игри и отдих. Монтирани са 7 бр. детски съоръжения / 4 бр.клатушки, люлка тип везна, тематична люлка и комбинирано детско съоръжение/. Боядисани са съществуващата ограда и старите съоръжения. Монтирани са занимателни табели, пейки и кошчета за отпадъци. Извършено е озеленяване.	ПУДООС	9 694,80	изпълнен

"Реновиране на съществуващ парк и изграждане на зона за отдих в с. Добриново", община Карнобат.	Обособена е зона за отдих. Монтирани са 4 броя пейки и 4 броя кошчета за отпадъци. Извършено е озеленяване, чрез засаждане на различни видове храсти и дървета. Монтирана е указателна табела с информация за проекта.	ПУДООС	9 897,10	изпълнен
„Влез в час с природата – зелена идея“, Основно училище "Отец Паисий", с. Равна гора, община Созопол	В двора на училището е оформена зелена класна стая на открито. Монтирана е дървена пергола с дъска за писане и три броя перголи с маса и пейка. Оформени са лехи с многогодишни паркови иглолистни дървета и храсти. По дърветата са поставени къщички и хранилки за птици. Монтирана е и информационна табела, с цел публичност на проекта.	ПУДООС	5 016,11	изпълнен
„Къстче от природата в моето училище – и аз участвам“, Обединено училище „Св. св. Кирил и Методий“ – с. Просеник, община Руен	В двора на училището е оформен кът за отдих и спорт на открито. Положена е ударопоглътща настилка, върху която са монтирани 3 бр. фитнес уреди, 3 бр. комплекти кошчета за разделно събиране на отпадъци и дървена пергола, под която се оформя зелена класна стая за провеждане на занятия на открито. Засадени са декоративни храсти и широколистни видове. По дърветата са монтирани дървени хралупи.	ПУДООС	4 956,80	изпълнен
„Пчелна къща“, ОДК гр. Средец, община Средец	В двора на детското заведение е извършено благоустрояване. Изградени са две алеи до площадката, където са монтирани два броя модулни къщички. Там са обособени кътове за сядане и работа, както и мини библиотека. На терена е извършено озеленяване като са засадени вечнозелени храсти, рози и райграс. Монтирана е информационна табела с цел информирание за проекта.	ПУДООС	5 006,77	изпълнен
„Зелено бъдеще“ в ДГ „Дъга“, с. Дебелт, община Средец	В двора на детското заведение е оформена класна стая на открито и са обособени кътове за игра. Обособени са алеи и пътеки. Монтирани са пейки и маса, подходящи за деца с нарушена двигателна активност, столчета тип гъпка и кошчета за разделно събиране на отпадъци. Монтирани са и детски съоръжения /люлки, катерушка и пързалка/. Оформена е био градинка, в която са засадени различни билки и цветя. Монтирана е информационна табела с информация за проекта.	ПУДООС	4 906,00	изпълнен

„Класна стая на открито” в Детска градина „Зорница“, с. Грозден, община Сунгурларе	В двора на детското заведение е обособена класна стая на открито. Монтирани са един брой черна дъска, един брой детски сенник и шест броя детски пясъчник с плот и столчета	ПУДООС	4 905,60	изпълнен
„Заедно да почистим природата” в Детска градина „Манолит“, с. Манолит, община Сунгурларе	В двора на детското заведение е обособена класна стая на открито. Монтирани са беседка, детски масички и детски пейки.	ПУДООС	4 949,00	изпълнен
„Нашата детска градина – модерна и зелена“, Детска градина „Славейче“, гр. Айтос, община Айтос	В двора на детското заведение е оформена класна стая на открито и са обособени кътове за игра. Монтирани са беседка с пейки и маса, подходящи за деца с нарушена двигателна активност и кошчета за разделно събиране на отпадъци. Положена е ударопоглътща настилка, върху която са монтирани детски съоръжения. Оформена е био градинка, със засадени различни билки и цветя.	ПУДООС	9 790,40	изпълнен
„Зрънце живот, глътка въздух“, Детска градина „Райна Княгиня“, гр. Бургас, община Бургас	В двора на детското заведение е оформена класна стая на открито. Монтирани са брой беседка, маси с пейки за децата, демонстарционна маса с пейка, дъска и кошчета за отпадъци. Закупени са образователни игри и пособия, с които децата извършват различни дейности на открито – наблюдения, опити и експерименти.	ПУДООС	4 996,50	изпълнен
„Облагородяване на ДГ „Пролетна дъга“ – с. Маринка”	В двора на детското заведение е оформен скален кът с билки с прилежаща към нея плочо пътека, с настилка от градецки камък. Монтирани са един брой пейка, два броя кошчета за отпадъци и указателна табела с информация за проекта	ПУДООС	4 946,75	изпълнен
„КПС и тласкател до изливна РШ пред ПСОВ „Ветрен“: • Част ВиК – Напорен тръбопровод; • Част ВиК – Съоръжения; • Част ВиК – Аварийен канал; • Част Вертикална планировка, Пътна; • Част Вертикална планировка и Пътна – асфалтова настилка;	От част: Напорен тръбопровод: Положени са ПЕВП OD140 с външно предпазно ПП покритие и интегрирани сигнални проводници – 7 585,00 м. и стоманени тръби ф273/6 за кожух - 103,00 м.; шахта въздушник - 19 бр; шахта калник 8 бр; От част: ВИК Съоръжения: разпределителна шахта; шахта-дробилки; шахта - комб. съоръжение; изравнителен резервоар; арматурна шахта; шахта-разходомер; От част: Аварийен канал: Положени са	ПУДООС	2 761 810,64	изпълнен

• Част Външно ел. захранване; • Обслужващ път до площадката, планирана за ПСОВ; • Захранващ водопровод до УПИ I-312, м. „Гьол бою“ в землището на кв. Рудник, гр. Бургас	ПП тръби ID400 - 161 м. и 4 бр РШ От част Вертикална планировка, Пътна: Изпълнен е изкоп 823,88куб.м. от пътна връзка и паркинг и 884,65 куб.м. от площадка около КПС; От част: Външно ел захранване: основно ел.захранване от разпр.мрежа на ЕВН; резервно ел.захранване - Дизел-генератор; От Обслужващ път до площадката , планирана за ПСОВ са изпълнени изкопни работи и е положена пътна основа от зъртнести материали с d-40 см.; От Захранващ водопровод: изпълнени са изкопни работи и са положени полиетиленови тръби ф90 ПЕЕВ, 10 атм. - 1 695,64 м.			
„Водоснабдяване и канализация на Лесопарк Росенец – Хижи – I етап”, Община Бургас, Област Бургас	Доставка и м-ж с челно заваряване на тръбопровод Ф 90 mm от РЕHD, PN 10, за уличен водопровод – 822,00 м. Доставка и м-ж с челно заваряване на тръбопровод Ф 110 mm от РЕHD, PN 10, за уличен водопровод – 1 091,00 м. Доставка и м-ж с челно заваряване на тръбопровод Ф 140 mm от РЕHD, PN 10, за уличен водопровод – 107,00 м. Доставка и м-ж с челно заваряване на тръбопровод Ф 160 mm от РЕHD, PN 10, за уличен водопровод – 442,00 м. Доставка и м-ж с челно заваряване на тръбопровод Ф 200 mm от РЕHD, PN 10, за уличен водопровод – 389,59 м. Доставка и полагане на тръбопровод DN 250 mm от гофриран полипропилен, SN 8 , в изкоп – 2 485,85 м. Тръбопровод DN 300 mm от гофриран полипропилен, SN 8, за улична канализация в изкоп – 88,80 м. Тръбопровод DN 400 mm от гофриран полипропилен, SN 8, за улична канализация в изкоп – 432,45 м. Тръбопровод DN 500 mm от гофриран полипропилен, SN 8, за улична канализация в изкоп – 159,79 м. Тръбопровод Ф 50 mm от РЕHD, PN 10, за СВО- 40,00 м. Тръбопровод Ф 80 mm от РЕHD, PN 10, за СВО- 15,00 м Тръбопровод Ф 90 mm от РЕHD, PN 10, за СВО- 208,00 м; Тръбопровод Ф 160 mm от гофриран полипропилен, SN 8, за СКО- 15,00 м Тръбопровод Ф 250 mm от гофриран полипропилен, SN 8, за СКО- 260,00 м. Доставка и монтаж на шахта с въздушник	ПУДООС	4 613 065,49	Към 31.12.2018 г. на обекта са изпълнени СМР на обща стойност 3 637 308,68 лв. с вкл. ДДС

	– 4 бр. Доставка и монтаж на изпразнителна шахта – 2 бр. Доставка и монтаж на изпразн. шахта с въздушник – 1 бр. Доставка и монтаж на типова РШ ф1000 до 3,00 м – 22 бр. Доставка и монтаж на типова РШ ф1000 до 4,00 м – 4 бр. Доставка и монтаж на водомерна шахта – 1 бр.			
„Реконструкция на водопровод и канализация по ул. „Трети март“ от о.т. 88 до КПС 1В, ул. Черно море“ от о.т. 103 до КПС 1В, ул. „Ропотамо“ от пресичане с ул. „Зуарита“ до ул. „Трети март“, КПС 1В и канализационен тласкател – гр. Приморско	водопроводна мрежа: тръби ПЕВП РЕ100 PN10 в земни почви: - ф110х6,6 – 74,00 м.; - ф90х5,4 – 475,00 м.; СВО: тръби ПЕВП РЕ100 PN10 в земни почви: - ф63х3.8 – 5,00 м.; - ф40х2.4 – 11,00 м.; - ф32х2.0 – 15,00 м.; Канализационна мрежа: двуслойни гофрирани тръби от PP-B SN10 в земни почви, DN/OD315 – 893,00 м.; - РШ от готови сглобяеми елементи ф1000 и чугунен капак DN600 с дълбочина до 2,5 м, DN1000 – 1 бр.; - РШ от готови сглобяеми елементи ф1000 и чугунен капак DN600 с дълбочина до 3,00 м, DN1000 – 1 бр.; - РШ от готови сглобяеми елементи ф1000 и чугунен капак DN600 с дълбочина до 3,5 м, DN1000 – 1 бр.; СКО: а двуслойни гофрирани тръби от PP-B SN10 в земни почви, DN/OD200 – 156,00 м.; Канализационен тласкател: тръби ПЕВП РЕ100 PN10 в земни почви, ф125х7,4 – 365,00 м.;	ПУДООС	952 599,19	Към 31.12.2018 г. на обекта са изпълнени СМР на обща стойност 3 637 308,68 лв. с вкл. ДДС
"Осигуряване на годишна субсидия на Център за размножаване и рехабилитация на сухоземни костенурки /ЦПРСК/, функциониращ към Фондация "Геа Челония", с. Баня, община Несебър	Изисканите материали и оборудване са изразходвани за лечение и рехабилитация на постъпващите защитени видове костенурки. В центъра са размножени екземпляри от двата вида сухоземни костенурки, които са освободени на подходящо място в природата.	ПУДООС	50 370,00	изпълнен

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Усилията на екипа на РИОСВ Бургас са насочени към изпълнение на политиката в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда, стратегиите и приоритетите на МОСВ.

Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух

- Извършен е мониторинг на постъпващите в атмосферния въздух емисии от обектите чрез контролни, собствени периодични и собствени непрекъснати измервания на операторите. По-голяма част от резултатите сочат спазване на нормите за допустими емисии.
- Упражнен е засилен контрол по изпълнението на мерките, заложи в Програмите за качество на атмосферния въздух на Общините Бургас и Несебър с цел намаляване на наднормените концентрации на ФПЧ.

Постигане на по-добро състояние на повърхностните, подземните води и водите на Черноморското крайбрежие.

- Извършен е системен емисионен контрол на заустване от обектите формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти, както и технологичен контрол по експлоатацията на пречиствателните съоръжения. При извършения контрол на производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества не са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения, определени в разрешителните за заустване и издадените комплексни разрешителни.
- През активния туристически сезон на 2018 г. са извършени проверки на морските плажове и ПСОВ. С цел недопускане замърсяване на морските плажове, в т.ч. и крайбрежните морски води с отпадъчни води са извършени проверки за начина на отвеждане и пречистване на отпадъчните води от временните преместваеми обекти на морските плажове съобразно одобрените схеми и издадените разрешения за поставяне.

Екологосъобразно управление на химикалите и предотвратяване на риска от големи аварии с опасни химични вещества

- Осъществен е контрол на задължените лица относно ангажиментите им по регистрация на химични вещества в самостоятелен вид, в смеси и в изделия съгласно Регламент (ЕО) №1907/2006, относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), във връзка с карайния срок за регистрация май 2018 г.

- Съгласно утвърден от министъра на околната среда и водите план на комисията по чл.157 а на ЗООС е извършен контрол на обекти попадащи под изискванията на глава VII раздел първи от Закон за опазване на околната среда. Операторите са предприели конкретни организационни и технически мерки за управление на риска и предотвратяване на големи аварии. Дейностите в обектите се извършват при спазване на издадените решения в утвърдените доклади за политика за предотвратяване на големи аварии, докладите за безопасност и вътрешните аварийни планове.

В съответствие с националните приоритети, през 2018г. за опазване на биологичното разнообразие в региона е осъществен:

- контрол по опазване на местообитания и видове с европейско и национално значение от Националната екологична мрежа и извън нея, защитени редки и ендемични видове;
- контрол за опазване естествените находища на лечебните растения и предотвратяване нерегламентираното ползване на техните ресурси;

- контрол на места за отглеждане и размножаване на видове, подлежащи на регистрация по CITES;
- Екологосъобразното управление на отпадъците. Постигнати положителни резултати.*
- Обезвреждането на битовите отпадъци се извършва в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство. Преустановено е депонирането на отпадъци на общинските депа за неопасни отпадъци неотговарящи на нормативните изисквания; Оптимизиране на системите за сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци;
 - Намалване и ограничаване на нерегламентираните замърсявания в населените места и извън тях;
 - Почистване на речните легла и прилежащите им територии от отпадъци;
 - Поддържане чистотата на републиканската и общинска пътна мрежи;
 - Стартира реализирането на мобилни центрове за събиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата и изграждането на подземни контейнери на територията на гр. Бургас за разделно събиране на отпадъци;
 - - Въведени системи за РСОО и РСБО във всички общини /без Руен и Малко Търново – не са задължени по ЗУО/.
 - - В община Бургас са осигурени 19 бр. мобилни центрове за събиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата 15 бр. касети за разделно събиране на отпадъци от опаковки.;
 - - В 27 точки са изградени подземни контейнери на територията на гр.Бургас за разделно събиране на отпадъци – хартия, пластмаса, метал, стъкло и биоразградими отпадъци от домакинствата;
 - - изграждане на подземни контейнери в община Несебър;
 - - Община Поморие изгради площадка по чл. 19, ал.3, т. 11;
 - -Изградена сепарираща инсталация на ПСО-Несебър от „Екобулсорт“ ЕАД за сепариране на отпадъци с произход системите за събиране на смесени битови отпадъци на Общини Несебър и Поморие, както и системите за РСОО на тези общини.
 - - Управление на отпадъците от лечебни и здравни заведения;
 - Екологосъобразно управление на болничните отпадъци;

Основни проблеми, свързани с третирането на отпадъците:

- Продължава да се констатира изхвърляне на битови и строителни отпадъци на неразрешени за това места.
- Проблем е третирането на утайките от ПСОВ. Недостатъчен е интереса по отношение тяхното използване в земеделието и за рекултивация на нарушени терени.
- Проблеми с третирането на строителните отпадъци;
- Нерекултивирани общински депа за неопасни отпадъци, спрени от експлоатация след изграждането и въвеждането в експлоатация на Регионалните депа за неопасни отпадъци за региона са високорисков замърсител за региона.
- Невъведени системи за разделно събиране на биоразградимите отпадъци. Липса на съоръжения за третиране на биоразградимите отпадъци.

VII. ПРИЛОЖЕНИЯ

10. АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ И ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ И ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ													
Жалби и сигнали													
Вид	Брой	Основа телни (брой)	Препра тени по компете тност (брой)	Брой проверен и обекти	Брой извършени проверки	Предприети мерки							
						Дадени предписания		Съставе ни актове (брой)	НП		Наложени санкции по чл.69		ПАМ
						Брой	Неизпълн ени		Брой	Лева	Брой	Лева	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Жалби и сигнали	35	9	9	14	14	14	0	2	1	200	0	0	0
Сигнали, получени на "Зелен телефон" и ел.поща	583	366	170	245	259	70	0	19	17	121950	0	0	2
Общо	618	375	179	259	273	84	0	21	18	122150	0	0	2

**С П И С Ъ К (Регистър)
на защитените територии (ЗТ), обявени на територията контролирана от РИОСВ-Бургас**

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Природна забележителност	161	Айтоска кория	Айтос	Айтос	Бургас
Поддържан резерват	33	Атанасовско езеро	Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	426	Бакарлъка	Равадиново	Созопол	Бургас
Защитена местност	448	Батака-естествено находище на Странджански дъб	Близнак	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	544	Беглик Таш - Ропотамо	Созопол	Созопол	Бургас
			Приморско	Приморско	Бургас
			Богданово	Средец	Бургас
Защитена местност	117	Белия камък	Варовник	Средец	Бургас
			Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	492	Блатото Алепу	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	86	Босна	Бяла вода	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	503	Бургаски солници	Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	135	Вая	Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	81	Велека	Стоилово	Малко Търново	Бургас
			Звездец	Малко Търново	Бургас
			Бръшлян	Малко Търново	Бургас
Поддържан резерват	22	Вельов вир	Приморско	Приморско	Бургас
Резерват	36	Витаново	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
			Бръшлян	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	516	Водениците	Извор	Бургас	Бургас
Природна забележителност	291	Големия камък	Долно Ябълково	Средец	Бургас
Защитена местност	509	Горна Еленица	Кости	Царево	Бургас
			Българи	Царево	Бургас
Защитена местност	506	Градев Средок	Стоилово	Малко Търново	Бургас
			Малко Търново	Малко Търново	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Природна забележителност	146	Доброванските гъби	Бата	Поморие	Бургас
Защитена местност	97	Докузак	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	296	Долмена в м. Лозински дол	Долно Ябълково	Средец	Бургас
Природна забележителност	295	Долмена в м. Паша дере	Горно Ябълково	Средец	Бургас
Природна забележителност	297	Долмените в м. Влахов дол	Долно Ябълково	Средец	Бургас
Защитена местност	467	Дъбовете	Дюля	Руен	Бургас
Природна забележителност	124	Находище на синя хвойна в м. Градището	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	113	Иракли	Емона	Несебър	Бургас
Защитена местност	371	Казаков вир	Индже войвода	Созопол	Бургас
Защитена местност	19	Калината	Тънково	Несебър	Бургас
			Кошарица	Несебър	Бургас
			Несебър	Несебър	Бургас
Поддържан резерват	28	Калфата	Дюля	Руен	Бургас
Природна забележителност	410	Каменска бърчина	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	7	Колокита	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	128	Корията - гора от летен дъб	Равнец	Бургас	Бургас
Защитена местност	127	Корията - гора от полски бряст	Камено	Камено	Бургас
Природна забележителност	241	Корията-вековна дъбова брястова гора	Гълъбец	Поморие	Бургас
Природна забележителност	458	Корията-вековна дъбова гора	Везенково	Сунгурларе	Бургас
Природна забележителност	123	Костенурката	Снежа	Руен	Бургас
Защитена местност	90	Кривинизово	Звездец	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	77	Кълката	Кости	Царево	Бургас
Защитена местност	89	Марина река	Българи	Царево	Бургас
Природна забележителност	144	Маслен нос	Приморско	Приморско	Бургас
Защитена местност	510	Мечите долове	Бръшлян	Малко Търново	Бургас
			Малко Търново	Малко Търново	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Защитена местност	114	Моряне	Звездец	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	512	Мурватска река	Росен	Созопол	Бургас
			Веселие	Приморско	Бургас
Природна забележителност	398	Наково кладенче	Ахтопол	Царево	Бургас
Защитена местност	9	Находище на блатно кокиче в м. Блатото	Созопол	Созопол	Бургас
			Равадиново	Созопол	Бургас
Защитена местност	20	Находище на блатно кокиче в м. Чаирите	Горица	Поморие	Бургас
Природна забележителност	160	Находище на бодливо сграбиче	Айтос	Айтос	Бургас
Защитена местност	156	Находище на див божур	Росеново	Средец	Бургас
Защитена местност	440	Находище на пирен в м. Дядо Вълчо	Кости	Царево	Бургас
Природна забележителност	483	Находище на Урумово лале в м. Лаликото	Терзийско	Сунгурларе	Бургас
			Венец	Карнобат	Бургас
Природна забележителност	293	Находище на черни боровинки	Садово	Сунгурларе	Бургас
Защитена местност	87	Невестин гроб	Факия	Средец	Бургас
Природна забележителност	399	Нос Агалина	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	247	Нос Емине	Емона	Несебър	Бургас
Природна забележителност	145	Нос Червенка	Черноморец	Созопол	Бургас
Защитена местност	186	Орлиците	Камчия	Сунгурларе	Бургас
Защитена местност	147	Ортото	Свети Влас	Несебър	Бургас
			Емона	Несебър	Бургас
Защитена местност	111	Острови Св. Св. Иван и Петър	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	96	Парория	Калово	Малко Търново	Бургас
			Заберново	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	214	Петрова нива	Стоилово	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	411	Пещерата Еленина дупка	Бяла вода	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	288	Пещерата Махарата в м. Сарпия	Кости	Царево	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Природна забележителност	539	Пещери и извори на р. Младежка	Младежко	Малко Търново	Бургас
			Близнак	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	85	Пладнището	Вълчаново	Средец	Бургас
Защитена местност	82	Пода	Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	144	Поморийско езеро	Поморие	Поморие	Бургас
Природна забележителност	141	Попова скала	Велика	Царево	Бургас
Природна забележителност	143	Пробития камък	Бероново	Сунгурларе	Бургас
Природна забележителност	465	Професора	Снежа	Руен	Бургас
			Добромир	Руен	Бургас
Защитена местност	145	Пясъчна банка Кокетрайс	Несебър	Несебър	Бургас
Поддържан резерват	20	Пясъчната лилия	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	467	Пясъчни дюни в района на ММЦ	Приморско	Приморско	Бургас
Природна забележителност	248	Пясъчни дюни 5 броя – Несебър	Несебър	Несебър	Бургас
Природна забележителност	470	Пясъчни дюни в м. Алепу	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	471	Пясъчни дюни в м. Бабата	Несебър	Несебър	Бургас
Природна забележителност	468	Пясъчни дюни в м. Каваците	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	466	Пясъчни дюни между гр. Приморско и м. Перла	Приморско	Приморско	Бургас
Природна забележителност	469	Пясъчни дюни между къмпингите Златна рибка и Градина	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	120	Раков дол	Габър	Созопол	Бургас
Резерват	53	Ропотамо	Созопол	Созопол	Бургас
			Приморско	Приморско	Бургас
Защитена местност	91	Руденово	Сливарово	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	122	Свинската глава	Добромир	Руен	Бургас
Защитена местност	106	Силистар	Синеморец	Царево	Бургас
			Резово	Царево	Бургас
Резерват	1	Силкосия	Кости	Царево	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
			Българи	Царево	Бургас
Защитена местност	130	Смриките	Обзор	Несебър	Бургас
Резерват	50	Средока	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
			Стоилово	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	92	Стамopolу	Приморско	Приморско	Бургас
Защитена местност	116	Старият Соват	Зидарово	Созопол	Бургас
			Габър	Созопол	Бургас
Природен парк	7	СТРАНДЖА	Сливарово	Малко Търново	Бургас
			Визица	Малко Търново	Бургас
			Варвара	Царево	Бургас
			Бяла вода	Малко Търново	Бургас
			Ахтопол	Царево	Бургас
			Заберново	Малко Търново	Бургас
			Звездец	Малко Търново	Бургас
			Бръшлян	Малко Търново	Бургас
			Бродилово	Царево	Бургас
			Българи	Царево	Бургас
			Велика	Царево	Бургас
			Изгрев	Царево	Бургас
			Калово	Малко Търново	Бургас
			Близнак	Малко Търново	Бургас
			Евренозово	Малко Търново	Бургас
			Граматиково	Малко Търново	Бургас
			Младежко	Малко Търново	Бургас
			Царево	Царево	Бургас
			Кондолово	Царево	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
			Кости	Царево	Бургас
			Малко Търново	Малко Търново	Бургас
			Стоилово	Малко Търново	Бургас
			Резово	Царево	Бургас
			Синеморец	Царево	Бургас
Защитена местност	507	Странджанска зеленика	Кости	Царево	Бургас
			Сливарово	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	508	Странджански дъбрави	Кондолово	Царево	Бургас
			Велика	Царево	Бургас
Резерват	51	Тисовица	Кондолово	Царево	Бургас
Природна забележителност	162	Скално образувание Трите братя	Айтос	Айтос	Бургас
Защитена местност	129	Трите цера	Череша	Руен	Бургас
Защитена местност	115	Тясна река	Вършило	Созопол	Бургас
			Индже войвода	Созопол	Бургас
Резерват	15	Узунбуджак	Сливарово	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	435	Узунгерен	Твърдица	Бургас	Бургас
			Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	105	Устието на р. Велека	Синеморец	Царево	Бургас
			Ахтопол	Царево	Бургас
			Бродилово	Царево	Бургас
Защитена местност	84	Устието на р. Изворска	Твърдица	Бургас	Бургас
			Димчево	Бургас	Бургас
			Извор	Бургас	Бургас
Защитена местност	370	Хисаря	Айтос	Айтос	Бургас
Защитена местност	124	Ченгене скеле	Бургас	Бургас	Бургас
			Маринка	Бургас	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Природна забележителност	292	Чифликова нива	Пчелин	Сунгурларе	Бургас

**С П И С Ъ К (Регистър)
на защитените зони (Натура 2000 места) на територията контролирана от РИОСВ-Бургас**

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000117	"Котленска планина"	Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002029	"Котленска планина"	Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000270	"Атанасовско езеро"	Бургас	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000271	"Мандра-Пода"	Бургас, Камено, Созопол и Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000242	"Залив Ченгене Скеле"	Бургас	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000273	"Бургаско езеро"	Бургас	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002077	"Бакърлъка"	Бургас, Приморско и Созопол	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002044	"Камчийска планина"	Несебър, Поморие и Руен	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002028	"Комплекс Стралджа"	Карнобат	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002040	"Странджа"	Малко Търново и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002043	"Емине"	Несебър и Поморие	Бургас

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0000152	"Поморийско езеро"	Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002041	"Комплекс Ропотамо"	Приморско и Созопол	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002066	"Западна Странджа"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000119	"Трите братя"	Айтос	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000151	"Айтоска планина"	Айтос, Бургас и Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000393	"Екокоридор Камчия-Емине"	Айтос, Карнобат, Руен и Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000133	"Камчийска и Еменска планина"	Несебър, Поморие, Руен	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000205	"Стралджа"	Карнобат	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000196	"Река Мочурица"	Карнобат, Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000139	"Луда Камчия"	Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000136	"Река Горна Луда Камчия"	Сунгурларе и Котел	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001007	"Странджа"	Малко Търново и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001004	"Емине-Иракли"	Несебър	Бургас

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000574	"Ахелой-Равда-Несебър"	Несебър и Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000620	"Поморие"	Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001001	"Ропотамо"	Приморско и Созопол	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000143	"Караагач"	Приморско и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000208	"Босна"	Малко Търново, Приморско, Созопол и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000137	"Река Долна Луда Камчия"	Руен и Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000146	"Плаж Градина – Златна рибка"	Созопол	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000230	"Факийска река"	Созопол и Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000513	"Войнишки бакаджик"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000198	"Средецка река"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000219	"Дервентски възвишения 2"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000149	"Ришки проход"	Сунгурларе	Бургас

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001502	"Отманли"	Бургас	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001501	"Емона"	акватория на Черно море	Бургас

Информация

за най-важните защитени територии с национално и международно значение на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас:

1. Защитени територии с национално значение

1.1. Резервати

Ропотамо

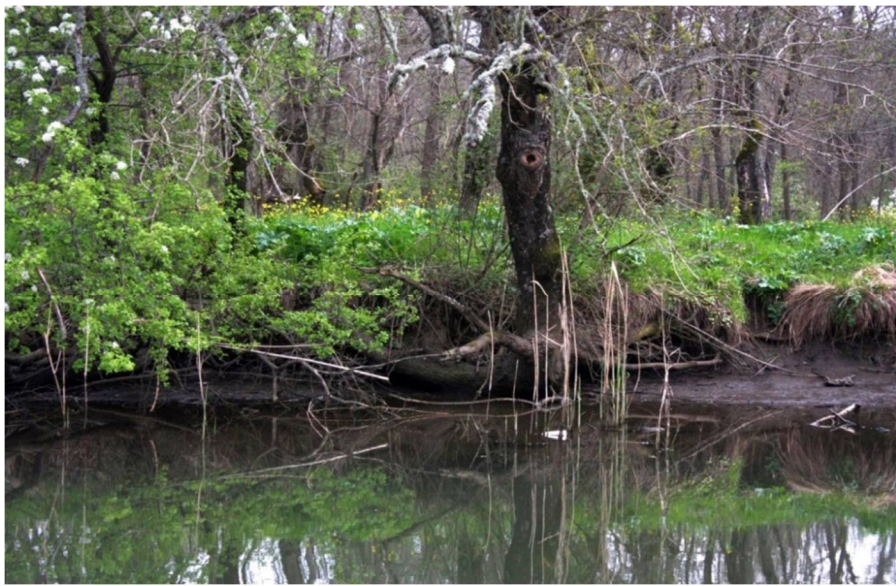
Резерват „Ропотамо” е разположен край устието на р. Ропотамо и се простира на площ от 1000.7 ха. Обявен е през 1940 г. с цел запазване на горски съобщества от лонгозен тип, разположени около едноименната река, която пресича големите пясъчни дюни и се влива в Черно море. През годините територията е сменяла статута си многократно. През 1962 г. Е обявен Народен парк „Ропотамо”, а през 1992 г. е възстановен като резерват.

Той е известен със своята ненакърнена дива природа, съчетание на разнообразни природни дадености, раздвижен релеф, скални брегове, обширна пясъчна ивица и пясъчни дюни, лонгозни гори и крайморски блата.

В резервата са включени блато Аркутино, находището от морски пелин, Змийския остров и забележителни скални образувания – Лъвската глава, Веселата скала, фиорди и морски пещери, пясъчни дюни.

Резерват „Ропотамо” притежава уникално биологично разнообразие: 60% от сладководната ихтиофауна, 60% от видовете от херпетофауната на страната, 50 % от гнездовата орнитофауна, 57% от видовете бозайници. Оттук минава източноевропейският прелетен път на птиците „Виа Понтика”. Ропотамо е единственото находище в България на черновратата

стрелушка. Изчезнали видове от бозайниците са мечката, рисът и тюленът-монах.

В резервата са установени 936 животински вида, от които 143 таксона водни и 378 сухоземни безгръбначни животни, 52 вида риби, 32 вида земноводни и влечуги, 280 вида птици и 51 вида бозайници, от които 19 вида прилепи. От гръбначните животни са установени два балкански ендемите и четири реликтни вида.

В границите на резервата са установени 536 вида висши растения, което е около 17% от цялата флора на страната - 25 дървесни, 30 храстови, над 10 лианови растения, над 250 вида многогодишни и над 130 вида едногодишни треви. Тук могат да се видят дъб, бряст, ясен, клен, мекиш, черна елша, обикновен габър, келяв габър, обикновен повет, леска, бук, върба, хагерово лале, блатно кокиче, бяла и жълта водна лилия, пясъчна лилия.

От 2003 г. към резервата функционира посетителски информационен център. В него са оборудвани зала за демонстрации и информация на туристи и групи посетители. В центъра се провеждат семинари и природозащитни мероприятия.

В резерват Ропотамо са маркирани 9 пътеки за посетители, одобрени със заповед на министъра на околната среда и водите, в това число и един воден маршрут – частта от р. Ропотамо от моста на пътя Бургас – Приморско до устието на реката. Влизането в резервата става само по маркираните пътеки.

Силкосия

Силкосия е доайенът на резерватите в България. Обявен е през 1933 г. от Министерството на земеделието и държавните имоти в землището на с. Българи и с. Кости, община Царево, област Бургаска, с площ 1022,6 ха. Резерватът е първата защитена територия в България.

Обявен е с цел опазване на широколистна смесена гора от дъб и източен бук и характерни само за Странджа планина растения. Наред с представителите на средиземноморската флора тук се срещат евксински и понтийски видове, които придават неповторимия вид на съобществата, като странджанска зеленика, лъжник, странджанско бясно дърво, битински синчец, мушмула, източен лопух, чашкова звъника и др.

Посещенията в резервата с туристическа цел са разрешени само по маркираната туристическа пътека.

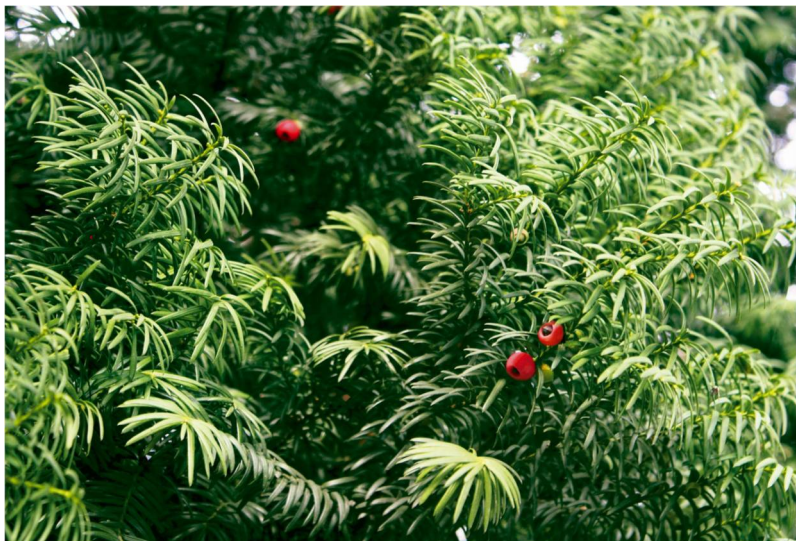
Узунбуджак

Обявен е през 1956 г. със заповед на Министерството на горите и горската промишленост. През 1977 г. е включен в листата на биосферните резервати. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.

Намира се изцяло зад граничното съоръжение, на границата с Турция.

Резерватът има важно място в националната система от защитени територии – по площ той е на шесто място в страната. В него се опазва значителна част от фитофонда на Северна Странджа, популации на голям брой консервационно значими видове и представителни съобщества и хабитати, характерни за Евксинската фитогеографска провинция. Горските формации в резервата принадлежат към мезофитната широколистна горска растителност с основни едификатори източен бук и източен горун с характерно участие на терциерни реликти като странджански дъб, лавровишня, странджанска зеленика, странджанско бясно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, кавказка иглика, дива мушмула и др. Посещенията в резервата са допустими само по двете маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Тисовица

Резерватът е обявен през 1990 г. със заповед на Държавния комитет за опазване на околната среда. Разположен е в землището на с. Кондолово, община Царево. След извършена актуализация през 2017 г. площта на резервата е 7577, 022 дка.

Обявен е с цел запазването на естествени горски екосистеми от благун, източен горун, източен бук и странджанска зеленика, както и местообитания на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове.

В резервата се намира едно от петте находища на тис (*Taxus baccata*) – вид, който е сред консервационните приоритети в България, включени в списъка на защитените растения за нашата страна. Находището е открито в буково насаждение със странджанска зеленика. Реката и резерватът са наименувани на този вид поради по-широкото му разпространение в миналото.

Посещенията в резервата са допустими само по двете маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Витаново

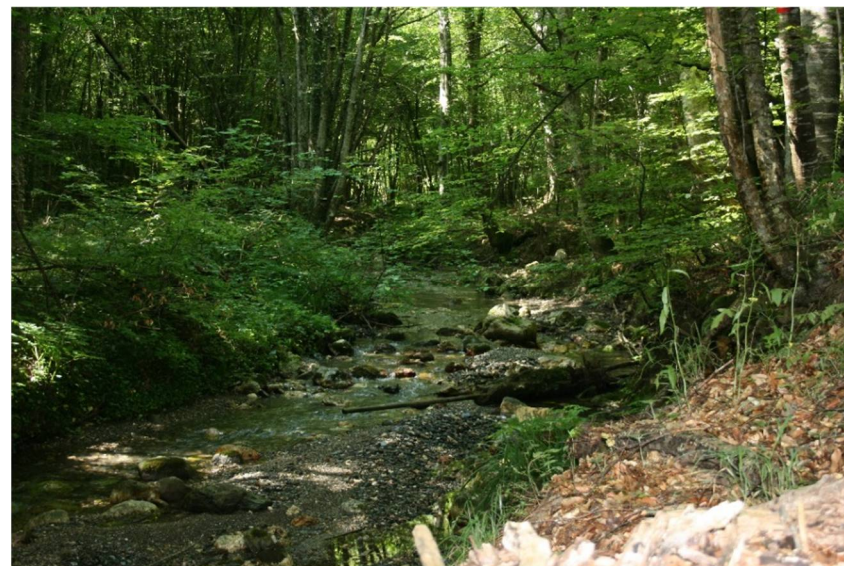
Обявен е през 1981 г. със заповед на Комитета по опазване на околната среда с площ 754.5 ха. През 1992 г. е разширен на 1112.4 ха. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.

Резерват „Витаново“ е вторият по големина резерват в българската част на Странджа планина.

Територията на резервата обхваща най-представителните стари гори от източен бук и източен горун, цер, благун и обикновен габър, с характерен подлес от южноевксинска растителност – странджанско бясно дърво, лавровишня, колхидски джел и странджанска боровинка.

В резервата се намират карстови извори и пещери, характерни за западната част на Северна Странджа, а най-известна е «Братановата пещера».

Резерват „Витаново“ се намира в пограничната зона с Република Турция. Посещенията в резервата са допустими само по четирите маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Средока

Обявен е през 1989 г. с цел запазване на типични горски екосистеми и находища на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове, с площ от 607.8 ха. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.

Намира се в землищата на гр. Малко Търново и на с. Стоилово.

Висока стойност има голямото находище от лавровишня, разположено в централната част на резервата и компактните групи от колхидски джел, отделни екземпляри от които достигат до 6 м височина и 10 см диаметър.

Посещенията в резервата са допустими само по три маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

1.2. Поддържани резервати

Вельов вир

Обявен е като резерват през 1962 г. и прекатегоризиран в поддържан резерват през 1999 г. Намира се в близост до резерват „Ропотамо“ и разположен в старото корито на р. Ропотамо, в местността Каишева шума в землището на гр. Приморско. Обявяването му е с цел опазване на крайречна лонгозна гора и находище на два вида водни лилии: бяла водна лилия (*Nymphaea alba*) и жълта водна роза (*Nuphar lutea*), включени в списъка на защитените растения в България. Площта на резервата е 13,6 ха.

Посещенията в резервата са допустими само по една маркирана пътека за посетители, утвърдена със заповед на министъра на околната среда и водите.

Атанасовско езеро

През 1980 г. северната част на Атанасовско езеро е обявена за резерват, а следващата година южната му част и териториите непосредствено до водното огледало са обявени за буферна зона към резервата. През 1999 г. резервата е прекатегоризиран в поддържан резерват, а през 2007 г. буферната зона е прекатегоризирана на ЗМ “Бургаски солници”.

Резерватът съвместява традиционен солодобив и опазване на биологичното разнообразие.

Атанасовско езеро е много популярно сред природолюбители, орнитолози и фотографи от страната и чужбина, тъй като това е най-богатото на птици място в България, а заедно с Босфора и Гибралтар, езерото е едно от най-известните места в Европа за проследяване на миграцията. През пролетта и есента над територията му преминават над 240 хиляди щъркели, 60 хиляди грабливи птици, 30 хиляди пеликани. Атанасовско езеро е едно от местата в Европа с най-интензивна есенна миграция на кървоглавия пеликан (*Pelecanus crispus*), розовия пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), тръстиковия блатар (*Circus aeruginosus*) и вечерната ветрушка (*Falco vespertinus*). В

района на езерото са установени 333 вида птици (от общо 409 вида, срещащи се на територията на цялата страна), които мигрират, зимуват или гнездят в резервата.

На територията му са установени повече от 397 вида висши растения. Голямата соленост на водите определя наличието на специфични растителни видове като солянка, морска суеда, гърлица, тръстика, тънколистен папур, морски пелин и др.

Към езерото функционира Укритие за наблюдение на птици, където посетителите могат със специализирана техника – зрителни тръби и бинокли да наблюдават обитателите на езерото.

Защитената територия се охранява и контролира от РИОСВ-Бургас.

Пящчната лилия

Поддържан резерват "Пясъчната лилия" е най-малкият резерват в страната с площ само 0,6 дка. След извършена актуализация през 2017 г. площта на резервата е 5,184 дка.

Обявен е през 1962 г. с цел опазване на едно от най-атрактивните растения, срещащи се по българското Черноморие, наречено "царицата на цветята" – пясъчната лилия (*Pancratium maritimum*), включен в списъка на защитените растения в България. Разпространението му в страната е ограничено само по южното Черноморие. Растението цъфти през месец юли и август с големи бели цветове с приятен аромат.

Резерватната територия е в район със засилено антропогенно въздействие. Намира се южно от гр. Созопол на територията на бившия къмпинг „Кавази“, което създава предпоставки за увреждането както на популацията на пясъчната лилия, така и на местообитанието като цяло.

По тази причина на територията на резервата няма пътеки за посетители, а местообитанието е оградено с ограда.

1.3. Природни паркове

Странджа

Природен парк "Странджа" е най-голямата защитена територия в България, с площ около 116 100 ха. Обявен е през 1995 г. с цел да бъде опазена уникалната природа във водосборите на реките Резовска и Велека, като се осигури устойчиво социално-икономическо развитие на района. Отличава се с голямо флористично и фаунистично богатство.

Най-високата точка на територията на парка, а и в цяла българска Странджа, е връх Голямо Градище (709 м н.в.).

Близостта на парковата територия до континента Азия и до водните басейни на Черно, Мраморно и Средиземно море определят самобитността както по отношение на изключителното за Европа биологично разнообразие, така и в културно-исторически план. Странджа е специфична етнокултурна област със съхранени до днес уникални за страната традиции и обичаи, местен бит и говор. Богатството от паметници на културата от всички исторически епохи допълва специфичния дух на територията.

Горите покриват 80% от площта на Парка. Тук се намира най-големия съхранен широколистен горски комплекс на Европа. Това е единственото място на континента със запазени типичните за края на Тerciера гори на умерения климат с вечнозелен лавровиден подлес. Вековните гори са 30% от горите в защитената територия - три пъти повече от средното за

страната. В естествените масиви от стари гори – най-ценните консервационно значими местообитания – често се срещат дървета от източен горун, благун, източен бук и странджански дъб с диаметри от 1.5 – 2.0 м и възраст над 500 години.

Източната граница на парка опира до Черно море, част от защитената територия са чистите плажове и врязания, подобен на фиорди клифов бряг, представляващ открит музей на палеовулканската дейност.

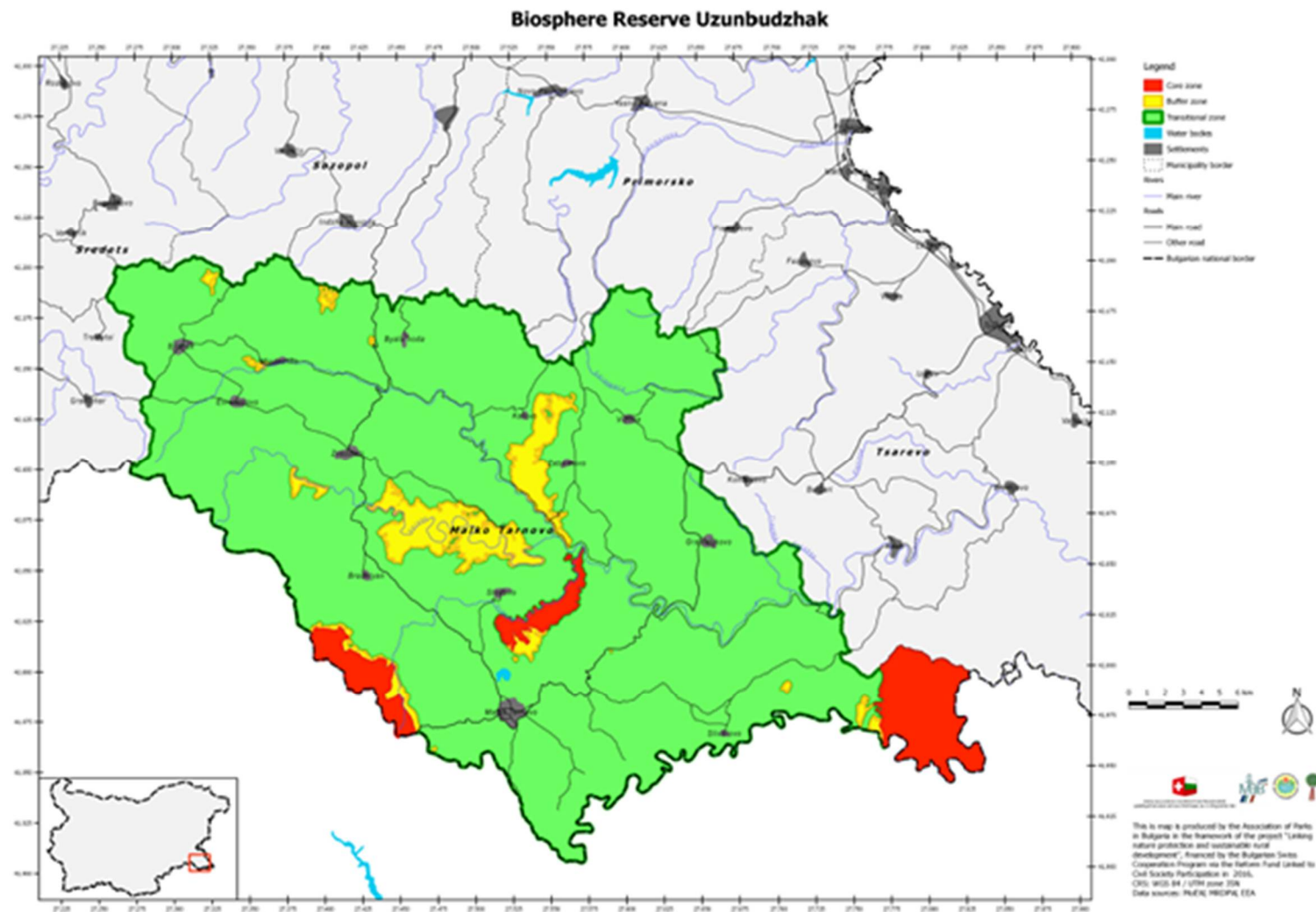
В границите на Парка са обособени 5 природни резервата, 14 защитени местности и 8 природни забележителности. Цялата територия на Природен парк „Странджа“ е включена в международната екологична мрежа Натура 2000.

В рамките на проекта КОРИНЕ – Биотопи районът на Странджа се определя като приоритетен в екологичната мрежа на страната и една от най-важните консервационни територии в България. На национално ниво Паркът е защитената територия с най-голямо видово разнообразие във всички биологични групи.

2. Защитени територии с международно значение

2.1. Биосферни паркове

През 2017 г. Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) към ООН, одобри обявяването на биосферен парк „Узунбуджак“, заедно с още три номинирани територии в България – „Централен Балкан“, „Червената стена“ и „Сребърна“. Това стана на 29-ата сесия на Междуправителствения координационен съвет по Програмата „Човекът и биосферата“, състояла се в Париж от 12 до 15 юни. С решението си Съветът потвърди, че четирите биосферни парка отговарят на изискванията и принципите на съвременната Севилска стратегия. Биосферен парк „Узунбуджак“ обхваща цялата територия на Община Малко Търново. Биосферните паркове са инструмент за устойчиво развитие на регионите, основаващо се на чиста и съхранена природа и на производството и предлагането на сертифицирани местни продукти и регионални марки с висока добавена стойност. Членството към световната мрежа на биосферните резервати е международно признание за това, че съответната територия се управлява по целесъобразен и устойчив начин, съгласно националното законодателство и в съответствие с общоприетите принципи за добро управление. С покриването на съвременните изисквания на Севилската стратегия, Биосферен парк „Узунбуджак“ поема по нов път, към по-устойчиво управление съобразно природозащитата и нуждите на местното население.

2.3. Рамсарски места

България е сред първите страни присъединили се към Конвенцията за влажните зони с международно значение и по специално като местообитание на водолюбиви птици - *Рамсарска конвенция* (приета на 2 февруари 1971 г. в град Рамсар, Иран). Това е първият

международен договор, засягащ опазването на биологичното разнообразие. Целта е опазването и разумното ползване на влажните зони като местообитание на водолюбива птици, отчитайки ги като международен ресурс. Днес тя е разширена към опазването на влажните зони във всички аспекти, като в нея се регламентират основните насоки за национални дейности и международно сътрудничество за опазване и разумно ползване на влажните зони и техните ресурси. Към настоящия момент 163 страни са приели Конвенцията, представени с повече от 2062 влажни зони в списъка на конвенцията за влажните зони с международно значение, с обща площ над 197 млн. ха. В България Конвенцията е подписана без задължение за ратификация в изпълнение на Решение на Министерски съвет №389 от 18 ноември 1974 г., в сила за страната от 24 януари 1976 г., изменена с Протокол, подписан в Париж на 3 декември 1982 г. и влязъл в сила за България на 27 февруари 1986 г. Политиката за опазването и устойчивото ползване на влажните зони се разработва от Министерство на околната среда и водите, което отговаря за прилагането на Рамсарската конвенция в България.

Мисията на Конвенцията е “опазване и широко ползване на всички влажни зони чрез местни, регионални и национални действия и международно сътрудничество, като принос към устойчивото развитие на Земята”.

Влажните зони са екосистеми, в които водата е основният фактор, от който зависят екологичните условия и свързаните с тях животни и растения. Съгласно Конвенцията, влажните зони са: „блата, торфища, мочурища или открити водни площи, естествени или изкуствени, постоянни или временни, статични или течащи, сладки, бракични или солени, включително територии с морска вода, дълбочината на които при отлив не надхвърля шест метра”.

В списъка на влажните зони с международно значение България е представена с 11 влажни зони, 5 от които са на територията на РИОСВ-Бургас:

Атанасовско езеро – обявено за Рамсарски обект през 1984 г., с настояща площ 1404 ха;

Комплекс Поморие, който включва Поморийското езеро и устието на река Ахелой – обявен за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 814 ха;

Защитена местността Пода и залива Форос – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 307 ха;

Бургаско езеро – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 2900 ха;

Комплекс Ропотамо, който включва Резерват Ропотамо, Поддържан резеват Вельов вир, защитените местности „Беглик Таш – Ропотамо“ и „Стамополу“, природните забележителности „Блатото Алепу“ и „Пясъчни дюни в м. Алепу“ и свързващите ги терени – обявен за Рамсарски обект през 1975 г., с настояща площ 5500 ха.

Доклад за състоянието на околната среда – регион Бургас

Ръководител на екипа:

инж. Тонка Атанасова

Съставили:

инж. Таня Манолова – директор дирекция КПД

инж. Кети Милева – Началник отдел “Управление отпадъците и опазване на почвите”

инж. Зинка Стойкова – Началник отдел “Атмосферен въздух , вредни физични фактори, води и опасни химични вещества и КПКЗ”

г-жа Детелина Иванова-Началник отдел “Биоразнообразие, защитени територии и защитени зони”

инж. Здравка Недялкова – Опазване чистотата на въздуха

инж.Галинка Димитрова- Опазване чистотата на въздуха

инж.Мариана Михалева- Опазване чистотата на въздуха

инж. Елена Георгиева – Управление на опасни химични вещества

инж. Стоянка Николова – Опазване на водите

г-жа Анна Желязкова – Опазване на водите

инж. Мариана Митрева – Опазване на водите

инж.Шенай Ходжа-Хюсеинали- Опазване на водите

инж. Валентина Михалева – Биоразнообразие, защитени територии и защитени зони

г-жа Милена Ярмова – Биоразнообразие, защитени зони и ГМО

г-жа Теменужка Ценова – Натура 2000

г-жа Гергана Стоянова – Натура 2000

г-жа Меглена Стоянова – Управление на отпадъците

инж. Юлия Николова-Управление на отпадъците

инж. Дарин Гочков - Опазване на почвите

инж. Марина Радева – Управление на отпадъците

г-жа Мартина Шаренкова – Управление на отпадъците

г-жа Хатидже Алиева – Управление на отпадъците

г-жа Анна Ковачева – Юрисконсулт

г-жа Кремена Атанасова – Инвеститорски контрол